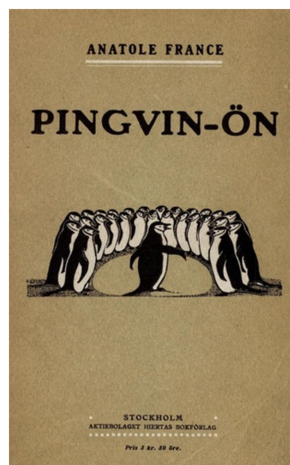

ANATOLE FRANCE

PINGVIN-ÖN

BEMYNDIGAD ÖFVERSÄTTNING AF HUGO HULTENBERG ------------ STOCKHOLM AKTIEBOLAGET HIERTAS BOKFÖRLAG

STOCKHOLM KUNGL. HOFBOKTR. IDUNS TRYCKERI.-A B. 1910

Förord till den elektroniska utgåvan

Ur förlagsreklamen: *»Pingvinön», om hvilken C. D. W. i »Posttidningen» yttrat att den i stilistiskt afseende är ett mästerverk. Bokens uppslag är, för att citera »Argus», aristofaneiskt i sin dråpliga komik.*

Denna översättning från 1910 av *L'île des Pingouins* (originalupplaga 1908) är scannad, anpassad och OCR-tolkad för Projekt Runeberg i juli 2015 av Bert H.

Fast det kan se ut, som vore jag' road af mycket och mångahanda, har mitt lif endast ett mål. Det är helt och hållet inriktädt på slutförandet af ett stort företag-. Jag skrifver pingvinernas historia. På den arbetar jag träget utan att låta af skräcka mig af de svårigheter, som ofta möta och stundom synas oöfverkomliga.

Jag har gräft ,i jorden efter nedmyllade vittnesbörd om detta folk. Människomas första böcker voro stenar. Jag har studerat de stenar, hvilka man kan anse som pingvinernas äldsta urkunder. Jag har ut-gräft en orörd ättehög på oceanens strand. Där fann jag som vanligt flintyxor, bronssvärd, romerska mynt och ett tjugusousstycke med franske konungen Ludvig Filip I:s bild.

För de historiska tidsskedena har jag haft god hjälp af en krönika, skrifven af Johannes Talpa, en munk i Beargardens kloster. Ur den har jag hämtat så mycket ymnigare, som man alls ej finner någon annan källa till den pingvinska. historien under den tidigare medeltiden.

Vi äro rikare från och med trettonde århundradet, rikare men icke lyckligare. Det är ytterst svårt att skrifva historia. Man vet aldrig riktigt hur allting gått till, och historieskrifvarens bryderi ökas med dokumen-tens mängd. När något är kändt blott genom ett enda vittnesbörd, godtager man det utan mycken tvekan. Svårigheterna börja, då tilldragelser omtalas af två eller flera vittnen, ty deras utsagor äro alltid motsägande, alltid oförenliga.

De vetenskapliga skälen till att föredraga en version framför en annan äro väl stundom mycket starka, men aldrig äro de så starka, att de rå på våra lidelser, våra fördomar, våra egna intressen eller öfvervinna den lättsinnighet, som är gemensam för allä allvarliga människor. Därför framställa vi ständigt tilldragelserna partiskt eller ytligt.

För flera lärda arkeologer och paleografer hemma och i utlandet framhöll jag de svårigheter, med hvil-ka jag hade att kämpa vid nedskrifvandet af pingvi-nernas historia. Jag fick röna deras förakt. De betraktade mig med ett medlidsamt leende, som tycktes säga: »Skrifva vi historia ? Försöka vi utdraga den minsta smula lif och sanning ur en text, ur ett dokument? Vi utgifva texterna rätt och slätt. Vi hålla oss till bokstafven. Endast bokstafven är uppskattbar och bestämd. Anden är det icke. Idéerna äro fria fantasier. Man skall vara mycket fåfäng för att skrifva historia: man skall ha fantasi».

Allt detta låg i våra förnämsta fornforskares blick och leende, och det gjorde mig djupt nedslagen att tala med dem. En dag, då jag efter ett samtal med en framstående sigillogräf kände mig mera modstulen än vanligt, kom plötsligt denna tanke för mig:

»Men det finns ju ändå historieskrifvare. Deras släkte är inte alldeles utdöd t. Vi ha ännu en fem, sex stycken i Akademien. De utgifva inga texter; de skrifva historia. De skola väl åtminstone inte säga mig, attman måste vara fåfäng för att ägna sig åt sådant ar-j bete.»

Denna tanke ingaf mig åter mod.

Dagen därpå begaf jag mig till en af dem, en spetsfundig gammal herre.

»Jag kommer», sade jag, »för att bedja en så erfaren man pm råd. Jag gör mig stort besvär med att skrifva en historia, och det blir ingenting af det.»

Han svarade med en axelryckning:

»Hvad skall det tjäna till, min stackars vän, att ni gör er så mycket besvär, och hvarför skall ni själi skrifva en historia, när ni bara beköfver skrifva af de mest bekanta, såsom det brukas ? Om ni har en ny synpunkt, en originell idé, om ni framställer människor och saker i en oväntad dager, så öfverraskar ni läsaren. Och läsaren tycker inte om att bli öfverräskad. Han söiker aldrig i ett historiskt arbete något annat än de dumheter, han känner till förut. Om ni bemödar er att lära honom något, |så endast förödmjukar och förargar ni honom. Försök inte att upplysa honom, ty då beskärmar han sig öfver att ni missfirmar hans uppfattning.

Alla historiker skrifva af hvarandra. Därmed spara de sig besvär och undvika att förefalla förmätna. Gör som de, och sträfva inte efter originalitet! En originell historiker är föremål för allas misstro, förakt och ovilja.

Tror ni väl», tilläde han, »att jag skulle vara så ärad och ansedd som jag är, om jag hade infört nyheter i mina historiska arbeten ? Och hvad äro nyheter annat än näsvisheter?»

Han steg upp. Jag tackade honom för lians vänlighet och gick mot dörren. Han ropade mig tillbaka:

»Ooh så en sak till. Om ni vill,- att er bok skall bli väl mottagen, så försumma intet tillfälle att i den förhärliga de dygder, på hvilka samhället är uppbyggdt: hängifVenhet för rikedomen, religiös fromhet och i synnerhet den fattiges resignation, som är ordningens grundval. Tillkännagif, att äganderättens, adelskapets och polisväsendets uppkomst skall i eder historia behandlas med all den hänsyn, som dessa inrättningar förtjäna. Låt folk veta, att ni inte förnekar det öfvematurliga, när det framträder. På det villkoret kan ni hoppas på framgång i den finare världen.»

Jag har mycket funderat på dessa Välbetänkta uttalanden och tagit den allra största hänsyn till dem.

Jag här icke här att befatta mig med pingvinerna före deras metamorfos. De börja icke vidkomma mig, förrän just då de lämna zoologien och göra sitt inträde i historien ooh teologien. Det var ju pingviner, som den store, helige Maél förvandlade till människor; dock fordras här en förklaring, ty ordet skulle nu för tiden kunna gifva anledning till förväxling.

Pingvin kalla vi en i de arktiska regionerna hemmahörande fågel af alcidéernas släkte. Sydpingvin eller

Aptenodytes benämna vi typen för spheniscidéerna, som har sitt tillhåll i de antarktiska hafven. Sålunda säger t. ex. G. Lecointe i sin berättelse pm Belgicas resa*: »Bland alla fåglar, som hålla till i Gerlache-sundet, äro aptenodytema säkerligen de intressantaste. De betecknas stundom, men oegentligt, med namnet sydpingviner.» Doktor J. B. Charcot försäkrar tvärtom, att de verkliga och enda pingvinerna äro dessa antarktiska fåglar, som vi kalla aptenodyter, och han anföjr som skäl, att de genom

* G. Lecointe, Au pays des manchots. Bruxelles, 1904.holländarna, söm 1598 kommit fram till Kap Magellan, fingo namnet pingüinos, utan tvifvel för sitt fett. Men om aptenodyterna kallas pingviner, hvad skola då ping-vinerna hädanefter kallas? Det säger inte doktor J. B. Charcot, och han tycks inte bry (sig det allra minsta om det.*

Nåja, om nu lians aptenodyter blifva eller återgå till att Vara pingviner, det får man finna sig i. Han har gjort dem kända och därmed också förvärfvat sig rätt att gifva dem namn. Bara han vill låta de nordliga pingvinerna få vara pingviner. Det blir då nord-pingviner ocli sydpingviner, arktiska och antarktiska, alcidéer eller gamla pingviner och spheniscidéer eller forna aptenodyter. Det kommer kanske atl förbrylla ornitologerna i deras bemödande att beskrifva och indela simfåglarna. De skola nog fråga sig, om verkligen ett och samma namn passar for två släkten, som bo vid hvar sin pol oöh skilja sig i flera afseenden, särskildt till näbben, vingarna odh fotterna. Hvad mig beträffar, finner jag mig mycket lätt i denna sammanblandning. Mellan mina pingviner och doktor Charcots kunna väl finnas en del olikheter,- men likheterna tyckas vara vida flera och mera djupgående. De förra såväl som de senare utmärka isig genom en allvarlig och säflig min, en komisk värdighet, en tillitsfull förtrolighet,- en spjufveraktig godmodighet, ett på samma gång tafatt och högtidligt sätt. Både dessa och de andra äro fridsamma, mångordiga, nyfikna, al 1 m än in tresse rade och kanske litet afundsjuka på högre stående.

Mina hyperboréer hafva, sanningen att säga, icke fjälliga, utan med små fjädrar betäckta vingar. Ehuru

* J.-B. Charcot, Journal de l’expédition antarctique française 1903, 1905, Paris.deras ben i eke sitta så lång t bakåt som de sydligas, gå de dock på samma sätt, raka i ryggen, med hogburet huivud och lika värdigt vaggande med kroppen, och deras sublima näbb (os sublime) var icke den minsta orsaken till det misstag, för hvilket aposteln råkade ut, när han tog dem för människor.

Detta arbete hör, det måste jag erkänna, till den äldre hisiorieskrifningen, den som framställer raden af händelser, hvilkas minne lefver kvar, och som så långt sig göra låter angifver orsaker och verkningar, hvilket är en konst snarare än en vetenskap. Det påstås, att detta tillvägagångssätt nu icke längre tillfredsställer exakta sinnen, och att den forntida Clio nu för tid-en går -och gäller för en sladdrerska. Och det kan ju i framtiden komma att finnas en tillförlitligare historia, en lef n a d s v i 11 ko ren s historia, som kan säga oss hvad ett visst folk vid en viss tidpunkt frambragte och konsumerade på alla sina verksamhetsfält. Den historien blir icke en konst utan en vetenskap, och den får vinnlägga sig om den n-oggrarnhet, som den gamla saknar. Men för att komma till stånd behöfver den en mängd statistiska uppgifter, s-om hittills saknats hos alla folk och i all synnerhet hos pingvinema. Det är möjligt, ätt de moderna nationerna en dag skola lämna material till en sådan historia. Hvad beträffar den tilländalupna delen af mänskligheten fruktar jag, att man alltid kommer att få nöja sig med -en berättelse i den gamla stilen. In-treisset med en sådan berättelse beror i synnerhet på berättarens klarsynthet och redliga öfvertygelse.

Ett folks lif är, såsom en stor skriftställare i Alka har sagt, en väfnad af brott, elände och dårskap. Det är icke annorlunda med pingvinerna än med andra folkslag, dock här deras historia att uppvisa beundransvärdaskeden,- hvilka jag hoppas jag framställt i en fördelaktig dager.

Pingvinerna voro länge en krigisk stam. En af dem själfva, Jakobus Filosofen, har skildrat deras karaktär i en liten sedemålning, som jag här återgifver och som man nog icke utan nöje skall betrakta.

»Den vise Gratianus besökte Pingvinien under de sista drakonidemas tid. En dag, då han kom vandrande genom en grönskande dal, där kornas klockor pinglade i den rena luften, satte han sig på en bänk under en ek ej långt från en hydda. På dess tröskel satt en kvinna och gaf bröstet åt ett litet barn. En gosse lekte med en stor hund. En

blind gubbe satt med halföppna läppar i solen och drack dagsljuset.

Männen i huset, en ung och kraftfull karl, bjöd Gratianus bröd och mjölk.

Sedan marsvinens filosof förtärt denna landtliga måltid, sade han:

’Jag tackar eder, vänliga inbyggare i ett vänligt land. Allt andas här glädje, endräkt och frid.’

Medan han så talade, gick en herde förbi, blåsande en marsch på sin pipa.

’Hvad är det för en hurtig melodi ?’ frågade Gratianus. i

’Det är vår krigssång mot marsvinen’, svarade landt-mannen. ’Här sjunga alla den. De små barnen kunna den, innan de tala rent. Vi äro goda pingviner allesammans.’

’Ni tycka inte om marsvinen ?’

’Vi hata dem.’

’Hvarför hata ni dem ?’

’Det var en fråga. Marsvinen äro ju pingvinernas grannar.’’Ja visst.’

’Ja, det är för den skull som piiigvinerna liata marsvinen.’

’Inte är det något skäl ?’

’Är det inte? Granne och fiende är ett och detsamma. Se på det där åkerfältet, som gränsar intill mitt. Det tillhör den man, som jag hatar mest i världen. Näst honom äro invånarna i hyn, som ligger på den andra dalsluttningen, nedanför den där björkskogen, mina värsta fiender. I denna trånga dal, som är stängd åt alla sidor, är det bara den byn och min, och de äro fiender. Hvar gång våra pojkar möta dem där borta ifrån, är det skällsord och slag. Och ni vill, att ping-vinerna inte skola vara marsvinens fiender! Vet ni då inte hvad fosterlandskärlek är? Ur mitt bröst stiga ständigt dessa båda rop: Lefve pingvinerna! Död åt marsvinen!’»

I tretton hundra år förde pingvinerna mod oföränderligt mod och växlande lycka krig mot alla världen® folk. Sedan fingo de på några år afsmak för det de så länge älskat och ådaga.lade för fredliga värf ett mycket lifligt intresse, åt hvilket de gåfvo ett värdigt men mycket uppriktigt uttryck. Deras generaler funno sig utmärkt väl i denna, nya stämning. Hela deras armé, officerare, underofficerare och soldater, värnpliktiga och veteraner, rättade sig med nöje efter den. Det var bläcksuddarna och bokmalarna som klagade och kronovraken som voro otröstliga.

Denne samme Jakobus Filosofen skref en sorts sedelärande berättelse, i livilken han på ett roligt och frappant sätt framställde människornas göranden och låtanden, och han inflätade i den åtskilliga episoder ur sitt eget lands historia. Några personer frågade honom,hvarför han hade skrifvit denna fingerade historia och hviad 'gagn han ansåg, att hans fädernesland skulle hafva af den.

»Ett mycket stort gagn», svarade filosofen. »När ping vinerna få se sina handlingar på detta sätt parodierade och beröfvade allt förskönande, skola de kunna bättre döma om dem och kanske så blifva förståndigare.»

Det var min afsikt att i denna historia icke utelämna något af allt det, som kan intressera konstnärer. Man skall i den finna ett kapitel om den pingvinska målarkonsten under medeltiden, och om detta kapitel är mindre fullständigt, än jag hade önskat, så är det alls icke mitt fel, såsom man kan öifvertyga sig om genom att läsa den förskräckliga berättelse, hVarmed jag afslutar detta företal.

Jag kom i juni månad förlidet år på den tanken att beträffande den pingvinska konstens uppkomst och utveckling rådfråga den numera aflidne lärde författaren till Universell årsbok för måleri, skulptur och arkitektur, herr Fulgence Tapir.

Införd i hans arbetsrum,- fann jag framför ett skrif-bord under en förfärande hög af papper en liten underbart närsynt man, hvars ögonlock1 blinkade bakom ett par guldglasögon.

För att ersätta h vad som brast i synförmågan var det hans långa, rörliga, med fin känsel begåfvade näsa, som utforskade den sinnligt förnimbara världen. Genom detta organ satte sig Fulgence Tapir i kontakt med konsten och skönheten. Det påstås, att i Frankrike musikrecensenter oftast äro döfva och konstkritiker blinda. Det skänker dem den inre samling, som är nödvändig för det estetiska tänkandet. Tror ni väl,- att Fulgence Tapir med ögon, som kunnat urskilja de former och färger, hvar-med den hemlighetsfulla naturen omgifver sig,; skulle ens på ett helt berg af tryckta och handskrifna urkunder hafva höjt sig till spetsen af den dogmatiska spiritualismen och uppställt denna mäktiga teori, som låter alla länders och alla tiders konst löpa samman i Franska institutet såsom sitt högsta mål ?

Arbetsrummets väggar, golf och till och med tak voro fulla af tätt packade buntar, omåttligt svällande portföljer och askar, i hvilka en otalig mängd anteckningslappar trängdes med hvarandra, och det var med en beundran blandad med förfäran, som jag betraktade desisa lärdomens fördämningar, hvilka voro färdiga att brista.

»Mästare», sade jag med rörd stämma, »jag tar min tillflykt till eder godhet och eder lärdom, den ena lika outtömlig som den andra. Skulle ni icke vilja gifva mig någon vägledning i mina trägna forskningar angående den pingvinska konstens uppkomst?»

»Min bästa herre», svarade mig mästaren, »jag har här hela konsten, hela konsten, förstår ni, på alfabetiskt och efter innehållet ordnade anteckningslappar. Det är en kär plikt för mig att ställa till ert förfogande hvad som rör pingvinema. Stig upp på den här trappstegen och tag ned den där asken, som ni ser där uppe. Där finner ni allt hvad ni behöfver.»

Jag lydde darrande. Men knappt hade jag tagit locket af den fatala asken, förrän en mängd blå lappar föjllo ut, gledo genom mina fingrar och började regna ned. Nästan strax öppnade sig askarna bredvid af pur sympati, och ur dem kommo strömmar af skära, gröna och hvita anteckningslappar, och efter hand göto sig ur alla askarna olikfärgade lappar med ett sorl,- som när bäckarna om våren störta utför bergens sidor. På enminut betäckte de golfvet med ett tjockt lager af papper. Framvällande ur sina outtömliga reservoarer med ständigt starkare brus, störtade de snart ned som mäktiga floder. Stående i papper upp till knäna, iakttog Ful-genoe Tapir med uppmärksam näsa denna öfversväm-ning. Han insåg dess orsak och bleknade af fasa.

»Så mycket konst!» utropade han.

Jag ropade på honom, jag lutade mig ned för att hjälpa honom upp på trappstegen, som sviktade under störtskuren. Det var för sent. Nu stod han där förkrossad, förtviflad, beklagansvärd. Han hade tappat sin sammetskalott och sina guldglaspgon och kämpade för-gäfves med sina korta armar mot vågorna, som redan gingo honom till bröstet. Plötsligt uppstod ett fruktans-värdt skydrag af anteckningslappar, och det insvepte honom i en jättehvirfvel. Under en sekund såg jag i dess djup den lärdes blanka hjässa och små feta händer, sedan slöt sig svalget, och syndafloden utbredde sig öfver tystnaden och stillheten. Själf i fara att blifva uppslukad tillsammans med min trappstege, flydde jag ut genom öfversta rutan på fönstret.

Quiberon den 1 september 1907.FÖRSTA BOKEN. Urtiden.

FÖRSTA KAPITLET.

Den helige Maéls lif.

Maél,- som var af k a mbris k konungasläkt,- sändes redan vid sitt nionde år till Yverns kloster för att där tillägna sig andlig ock världslig lärdom. Vid fjorton års ålder afsade kan sig sin ;arfsrätt ock gjorde löfte att tjäna Herren. Enligt klosterregeln delade kan sin tid mellan psalmsången,- studiet af grammatikan ock betraktandet af de eviga sanningarna.

En kimmelsk vällukt förrådde snart inom klostret denne mtmks dygder. Ock när den salige Gal, abboten i Yvern, öf ver gick från denna världen till den andra,-efterträddes han såsom klostrets styresman af den unge Mjaél. Den nye abboten inrättade i samband med klostret en skola, ett sjukhus, ett härbärge,- en smedja, verk-ejtäider af alla slag (ock skeppsvarf,- ¡ock han lät munkarna uppodla marken däromkring. Han skötte med egen kand

klosterträdgården, bearbetade metaller ock undervisade de nykomna bröderna. Hans lif framflöt lugnt och' stilla likt en ilod, som speglar himlen ock befruktar fälten.

2—092131. Fr an c e, Pingvin-ön.När dägen nalkades sitt slut,; plägade denne Guds tjänare gå ¡och isätta sig på den höga klippstranden på det ställe, ¡som än i dag kallas den helige Maéls stol. Klippblocken nedanför hans fotter liknade svarta drakar, som, alldeles ludna af det gröna sjögräset och dep blekbruna hafstången, bjödo ¡sina vidundersbringor åt vågskummets anlopp. Han satt och såg, hur solen sjönk i oceanen lik ien röd hostia, som med sitt kostliga blod purprade himlens .skyar och hafvets böljegång. Och den helige mannen såg ,i detta en bild af korsets mysterium, genom hvilket gudomsblodet iklädt 'jorden en kunglig purpur. Långt ut syntes en djupblå rand: det var ön Gad, där den heliga Brigida, som mottagit slöjan a'f Sankt Malo, förestod ett nunnekloster.

Men Brigida, som nogsamt kände till den vördnadsvärde Maels förtjänster, lät bedja honom att såsom en dyrbar gåfva få mottaga något, som hän själf förfärdigat. Mael göt åt henne en liten malmklocka, och när den var färdig, välsignade hän den och kastade den i hafvet. Klockan fördes ringande mot Gad-öns strand, där den heliga Brigida,- som hörde klangen på vattnet, med fromma händer upptog klockan och, följd af sina nunnor, i högtidlig procession under psalmsång bar den till klosterkapellet.

På detta sätt gick den helige Mael allt längre i fromhet och dygd. Han hade redan tillryggalagt två tredjedelar af lifvets väg, och han hoppades i stillhet nå fram till sitt jordiska slut, omgifven af sina andliga bröder. Men då erfor han af ett säkert tecken, att den gudomliga visheten hade beslutat annorlunda och att Herren kallade honom till mindre fridfulla, men i förtjänst icke ringare värf.ANDRA KAPITLET.

Den helige Maéls apostoliska kallelse.

En dag då han försänkt i begrundande vandrade utmed en liten lugn vik, skyddad genom en naturlig vågbry-tare af klippor, hvilka sträckte sig långt ut i hafvet, fick han se en stenho, som flö.t som en båt på Vattnet.

Det var i en sådan urholkad tingest,- som den helige Guireo, den store helige Colombanus och en stor mängd skotska och irländska munkar hade farit att predika evangelium på Armorika. För icke alls länge sedan seglade den heliga Avoya, som kom från England, uppför floden Auray i en röd granitmortel, i hvilken man längre fram lade ned barn för att göra dem starka. Den Welige Vouga for från Hibernien till Cornwall på ett klippblock,- af livilket i Penmarch förvaras några skärf-vor, som hota pilgrimerna för frossa,- när de lägga huf-vudet på dem. Den helige Samson landade i Saint-Miohel-viken i ett granitkar, som man en dag kommer att kalla den helige Salnsons soppskål. När därför den helige Mael såg den där stenbon,- förstod han, att Herren utsett honom till apostel iför de hedningar, som ännu befolkade den bretagniska kusten och dess öar.

Han öfverlämnade sin askstaf åt den helige mannen Budoc, darmied anförtroende honom högsta uppsikten öf-ver klostret. Försedd med ett bröd, en kagge sötvatten och boken med de heliga evangelierna, steg han så ned i stenbon, ¡som helt varligt förde honom till Ön Hoedic.

På denna ö blåser det ständigt. Några fattiga människor idka. där fiske bland klippskrefvorna och odlamfed möda litet köksväxter i sina sandiga joch1 steniga trädgårdar,- som ömgifvas af uppstaplade stenmurar och tämariskhäckar. Ett vackert och ståtligt fikonträd växte i en sänka inne på ön och' sträckte sina grenar långt åt alla håll. öborna tillbådo det.

Och den helige Maél sade till dem:

»I tillbed jen detta träd,; emedan det är skönt. I haf-ven alltså sinne för det sköna. Men jag kommer för att uppenbara för eder det sköka, som är eder fördoldt.»

Och han förkunnade [dem evangelium. Och ¡sedan han undefvisat dem,; döpte han dem med salt och vatten.

Morbihans par voro på den tiden flera än nu. Ty många hafva sedau dess försvunnit i hafvet. Den helige Maél kristnade sextio af dem. I sin granithö for han sedan vidare uppför floden Auray. Och efter tre timmars färd steg han i land vid ett romerskt hus. Erån dess tak uppsteg en lätt rök. Den helige mannen öfver-skred tröskeln,; som pryddes af en mosaik,; föreställande en hund i ¡anfallsställning pch visande tänderna. Han mjottogs af två gamla

makar, Marcus Combabus och Va-leria Moerens, som bodde där, lif här ande sig af sin jords äfkastning. ilund t om den inre gården sträckte sig en hvlalfgång,; hvars pelare voro rödmålade nedifrån till sin kälfva höjd. En springbrunn med snäckverk var an-bragt utmed väggen, och i pelargången reste sig ett altare med en nisoh, i hvilken husets herre uppställt små af gudar af hvitmenadt lergods. Somliga föreställde bevingade barn, andra Apollo och Mercurius,; och flera hade förmen af en naken kvinna, som hpll på att slita af sig håret. Men den helige Maél betraktade dessa figurer och upptäckte bland dem bilden af en ung moder,; som satt med ett barn i knäet.

Strax pekade lian på denna bild och sade:»Detta är den lieliga jungfrun; Guds moder. Skalden Vergilius förkunnade hennes ankomst i sibyllinska sånger, innan h;on var född, Och han sjöng med änglastämma Jam redit et virgo. Och man förfärdigade under heden-domen sådana profetiska bilder af henne,- som den du, o Marcus, har ställt på detta altare. Och säkert har hon beskyddat dina anspråkslösa larer. Det är på detta sätt som de, hvilka noggrant efterlefva den naturliga lagen, förbereda sig till att lära känna de uppenbarade sanningarna.» ' ! 1 f t !' :

Marcus Oombabus och Maleria M oer ens lade dessa ord på sitt sinne och omvände sig till den kristna tron. De mottogo dopet .tillsammans med sin unga frigifna,-Csetia Avitella, som var dem kärare än deras1 ögons ljus. Allt deras husfolk Sfvergaf hedendomen och lät döpa sig samma dag.

Marcus Combabus, Valeria Moerens och C ad i a Avitella förde alltsedan ett lif fullt af goda gärningar. De ¡skildes hädan i Herren joch upptogos bland helgonens tal. • * *

Under ytterligare trettiosju år predikade den helige Mael for hedningarna i det inre af landet:. Han lät bygga tvåhundraaderton kapell och sjuttiofyra kloster.

Men en dag då han förkunnade evangelium i staden Vannes, fick han höra, att munkarna i Yvern under hans frånvaro affallit från den helige Gals regel. Med samma nit, som när honan församlar sina kycklingar, skyndade han genast till isina förvillade barn. Han var nu på sitt nittiosjunde år. Håns rygg var böjd,- men lians armar voro ännu kraftiga, och hans ord föllo rikligen som snön om vintern i de djupa dalarna.

Budoc återlämnade askstafven till den heligte Mael och: Underrättade honom om det olyckliga tillstånd, ihvilket klostret befann s ig. Munkarna hade råkat i gräl om hvilken dag påskfesten skulle firas. Somliga höll o på den romerska kalendern,- andra på den grekiska, och en kronologisk söndrings [alla ohyggligheter söndersleto klostret.

Det fanns äfven en annan anledning till oordningar. Nunnorna från Gad-ön, som sorgligt förfallit från sitt dygdiga lif,- kommo jämt och ständigt i båt till Yverns kust. 'Munkarna mottogo dem i gästhuset, och däraf upp-kommo skandaler, som uppfyllde alla fromma själar med be dröf velse.

När Buddoc af lagt denjia noggranna rapport, sadé han till slut:

»Sedan nunnorna började komma hit,- är det slut med våra munkars oskuld och frid.»

»Det tror jag gärna»,; svarade den helige Mael, »ty kvinnan är en ¡skickligt uttänkt snara: man är fast, så snart man känt lukten. Och tyvärr, verkar dessa varelsers ljufliga dragningskraft ännu starkare på afstånd än på nära håll. Ju mindre vårt begär blir tillfreds-ställdt genom dem, desto mer växer det. Därför har en skald sagt till ¡en af dem:

’År du här, jag dig flvr; är du borta, jag söker blott dig.’

Därför se vi också, min son, att den köttsliga kärlekens lockelser hafva mera makt öfver ensittare och munkar än öfver dem som lefva i världen. Vällustens demon har frestat mig hela mitt lif på olika sätt, och de svåraste frestelserna kommo icke då jag träffade en kvinna, äfven om hön var skön och fint doftande. De kommo från bilden ¡af en frånvarande kvinna. Ännu i dag, så gammal jag är, snart på mitt nittioåttonde år,-frestas jag ofta af djäfvuletL till att synda mot kysk-hetsbudet, åtminstone i tanken. Om nätterna,- när jag ligger och fryser i min säng och mina gamla iskalla hen skallra mot hvarandra,- hör jag röster, som uppläsa andra versen i första konungaboken: Dixerunt ergo et servi sui: Quaeramus domino nostro regi adolescentulam virginem, et stet coram

rege et foveat eum, dormiatque in sinu suo, et calefaciat dominum nostrum regem.

Och djäfvulen visar mig en ungmö i sin första fägring, som säger till mig: ’Jag är din Abisag, jag är din sunamitiska. O herre, bered mig rum i dinbädd!’

Tro mig», tilläde den gamle, »det är icke utan Guds särskilda bistånd, som en klosterbroder kan bevara sig kysk i hjärta och lefverne.»

Han tog genast itu med att återställa oskulden ooh friden i klostret, (omredigerade kalendern efter kronologiens och astronomiens beräkningar och fick alla munkarna att antaga den. Den heliga Brigidas fallna döttrar skickade han tillbaka till deras kloster, men långt ifrån att omildt fördrifva dem lät han föra dem till deras farkost under afsjungande (af psalmer och litanior.

»Vi skola i dem vörda den heliga Brigidas döttrar och Herrens trolofvade», sade han. »Vi få taga oss till-'vara fiötr att efterlikna fariséerna, som äro snara att förakta synderskor. Vi skola förödmjuka dessa kvinnor i deras synd, men icke i deras personer, och komma dem att blygas öfver hvad de gjort, (men icke öfver hvad de äro, ty de äro Guds skapade verk.»

Och den helige mannen förmanade sina munkar att trogtet iakttaga sin ordens föreskrifter.

»När skeppet icke lyder rodret», sade han, »är det snart på blindskäret.»TREDJE KAPITLET.

Den helige Maéls frestelse.

Den 'vördnadsvärde Mael hade knappast hunnit återinföra ordning och skick i Yverns kloster, förrän han erfor, att invånarna på ön Hpedic,- hans första kate-kumener och de för hans hjärta käraste af alla, hade återgått till hedendomen peh hängde blomsterkransar och handremsor på det heliga fikonträdets grenar.

Den sjöman, som medförde dessa sorgliga underrättelser, gaf uttryck åt sin fruktan, att de vilsekomna människorna snart kunde 'med eld och svärd förstöra det kapell, som blifvit uppfördt på stranden af deras ö.

Den helige mannen beslöt att ofördröjligen hesöka sina trolösa ibarn för att återföra dem! till den rätta tron och hindra dem från att hängifva sig åt tempel-skändande Våldsamheter. Då han begaf sig ned till den lilla naturliga hamn, där hans stenho låg förankrad, föllo hans blickar på det skeppsvarf, som han trettio år förut hade inrättat innerst i Viken och som nu genljöd af såg-ning och1 hamrande.

Just då kom djäfvulen, som aldrig tröttnar, ut från varfvet, gick i munken Samsons skepnad fram till den helige mannen och frestade honom med dessa ord:

»Fader, invånarna på ön Hoedic begå den enå synden efter den andra. Hvarje ögonblick, som går, aflägsnar dem från Gud. Slnart skola de med eld och1 svärd härja det kapell, som dina vördnadsvärda händer uppfört på deras strand. Tiden hastar. Tror du icke,- att din stenho skulle snabbare föra dig till dem, om den vore riggadsom ett litet fartyg och hade roderT mast och segel ? Då kunde du ju fara med vinden. Dina armar äro ännu kraftiga och dugliga till att styra en håt. Du borde också ’förse din apostoliska ho med en spetsig förstäf. Så klok som du är, har du nog redan tänkt på det.»

»Ja, nog är skyndsamhet af nöden», svarade den helige mannen. »Men att göra som du säger,- min son Samson, vore ioke det att efterlikna sådana klentrogna,-som icke förlita sig på Herren? Vore det icke att förakta Hans gåfvör, som har sändt mig stehhon utan segel och rigg?»

Djäfvulen, som är en stor teolog, svarade på denna fråga med en annan :

»Fader, är det väl prisvärdt att stå med armarna i kors och vänta,- att vi skola få hjälp från höjden,' och att utbedja sig allt af Honom, som allt förmår, i stället for att handla efter mänskligt förstånd och hjälpa sig själf ?»

»Nej, ingaJlunda», svarade den helige gamle Maél, »och det är att fresta Gud, om man underlåter att handla efter bästa förstånd.»

»Men i detta fall», fortsatte djäfvulen, »må det väl vara förståndigt att rigga hon?»

»Det skulle vara förståndigt, om man icke på annat sätt kunde hinna fram i tid.»

»Åja, men din stenhb går väl inte så fort?»

»Så fort söm det behagar Gud.»

»Hur Vet du det? Den går som abbé Budocs mulåsna. Man kan inte tänka sig något långsammare. Är du förbjuden att göra den snabbare?»

»Min sön,- klarhet pryder ditt tal,- m§n det är synnerligen förmätet. Betänk,- att denna Ko är ett underverk.»»Det är den, fader. En granitho, som flyter på vattnet som en kork, är ett underverk. Det är inte tu tal om det. Men livad slutsats drager du däraf ?»

»Jag är verkligen villrådig. Går det an att med mänskliga och naturliga medel fullkomna en så öfver-naturlig tingest?»

»Fader, om du förlorade din högra fot och Gud gaf dig den åter, skulle icke den foten vara öfvernaturlig?»

»Jo visst, min son.»

»Skulle du sätta sko på den?»

»Ja, naturligtvis.»

»Nåja, om du anser, att man kan förse en öfvernaturlig fot med en naturlig sko, hör du väl äfven med-gifva, att man kan sätta en naturlig tackling på en öfvernaturlig farkost. Det är ju klart som dagen. Ack, att de heligaste män skola hafva sina stunder af vanmakt och mörker! Du är den förnämste af Britanniens apostlar, du skulle kunna utföra storverk, värda att prisas i evighet... Men du är trögtänkt och senfärdig! Earväl alltså, Fader! Res på ditt eget långsamma sätt, och när du omsider nälkas Hoedics kuster, får du kanske skåda röken från ruinerna efter det kapell, som du byggt och invigt. Hedningarna ha nog hränt både det och den lille diakonen, som du satt dit. Han är väl stekt som en blodkorf vid det laget.»

»Jag är ytterst villrådig», sade Herrens tjänare och torkade med ärmen kallsvetten ur sin panna. »Men säg mig, min son Samson, det är ju ingen lätt sak att rigga en sådan här stenho. Och kan det inte hända, att vi förlora i stället för att vinna tid, om vi företaga oss det ?»

»Ingalunda, min fader», utropade djäfvulen. »Innan ett timglas runnit ut, är allt färdigt. Vi finna alla nödiga tillbehör på varfvet, som du fordon inrättat pådenna kust, och i de här förrådshusen, som äro rikligt försedda genom din omsorg. Jag skall själf sätta fast alla fartygsdelarna. Innan jag blef munk, var jag sjöman och timmerman, och jag har lärt många andra yrken också. Nu till verket!»

Därmed släpar han den helige mannen med sig till ett skjul, där det fanns allt som behjöfdes för ett fartygs utrustning.

»Tag det här, fader.»

Och han lastar på hans skuldror både segel och mast och gaffel och bom.

Så tar han själf en båtstäf och ett roder med hjärtstock och kult, rycker till sig en påse med verktyg och skyndar ned till stranden, dragande efter sig i kåpan den helige mannen, som svettig och flämtande knogar på sin börda af segelduk och trävirke.

FJÄRDE KAPITLET.

Den helige Maéis seglats på Ishafvet.

Sedan djäfvulen skörtat upp sig ända till armhålorna, drog han upp stenhon på ¡s anden och riggade den färdig på mindre än en timme.

Så snart den helige Mael hade stigit ombord, började den urholkade stenen att för fulla segel klyfva vågorna med en sådan hastighet, att kusten snart var ur sikte. Den gamle mannen styrde Isöder ut för att dubblera. Lalnids End.

Men en oemotståndlig ström förde honom åt syd-väst. Han for utmed sydkusten af Island och vände plötsligt af mot norr. Mot aftonen friskade vinden i. Mael sökte förgäfves ref va seglet. Stenhön jagade med rasande fart ut mot de okända liafven.

När månen gick upp, kommo de fetlagda nordiska sirenerna och höjde ur vattnet rundtomkring honom sina hvita harmar öch skära bakkroppar. De piskade den sku.mmiga Vågen med sina smaragdgröna stjärtfenor och1 sjöngo i takt:

Du milde Mael i ditt snabba träg,

Oss undrar, bvarthän du vill.

Ditt segel sväller som Junos bröst,

När Vintergatan blef till.

En stund förföljde de honom i stjärnljuset med sitt välklingande skratt. Men stenkon susade fram hundra gånger snabbare än ien vikings röda drake. Och stormfåglarna, som upphunnos i sin flykt, trasslade in sina fotter i den helige mannens hår.

Snart uppstod en storm med mörker och1 hvinanden, och stenhon, som framdrefs af en ursinnig vind, flög som en fiskmås i dimman och dyningen.

Efter en tre dygns natt,- brast slutligen mörkret. Och den helige mannen skönjde vid synranden en kust, som glänste likt (diamanter. Denna kust växte hastigt,-och‘ Vid det isigä skenet af en låg och kraftlös sol såg Mael snart en hVit stad med tysta gator höja sig ur hafvet. Vidsträcktare än det hundrapor tade Tebe utbredde den, så långt ögat kunde se, ruinerna af sitt snöiga forum, af sina rimfrostpalats, sina kristallarkader och' sina irisskiftande obelisker.

Oceanen Var betäckt af kringflytande isstycken, och kring dem simmade hafsmänniskor med skygga öch blidaögon. Och Leviathan drog förbi,; slungande en yatten-pelare ända upp mot molnen.

Men på ett isblock, som följd,e stenhon, satt en hvit björnhona och höll sin unge i famnen,; och Maél hörde,; att hon sakta främhviskade denna vers af Vergilius: Incipe parve puer.

Den gämle mannen var sorgsen och orolig,; och han började gråta.

Sötvattnet hade frusit ¡och sprängt sönder kaggen, som han förde det i. Och för att släcka sin törst, fick han suga på istappar. Han åt sitt bröd uppblött i saltvatten. Hans skägg och hår var skört som glas. Hans kåpa var öfverdragen mod en isskorpa^ som skar in i lederna vid hvarje rörelse han gjorde. De jättelika vågorna höjde sig, och deras vidöppna, skummande käftar gapade efter den gamle. Hans farkost tog in den ena störtsjön efter den andra. Och den heliga evangelieboken, som aposteln sorgfälligt förvarade i ett purpuromslag med ett guldkors på,- uppslukades af oceanen.

På trettionde dagen stilla sig vågorna. Och under ett fruktansvärdt gny från himinel och haf kommer ett tre hundra fot högt berg !af en bländande hvithet seglande mot stenhon. Maél försöker att styra undan, men ror-kulten brister i hans händer. För att fördröja sammanstötningen söker han än en gång taga in ref, men när han skall knyta sejsingarna, sliter blåsten dem från honom, och när ändan löper undan, får han händerna nästan flådda. Och han ser, att tre demoner med svarta hud-vingar, försedda med klor,- hänga i tacklingen och blåsa på seglet. , '

Yid denna syn förstår han, att den onde fienden haft ledningen i ¡allt detta,; och han väpnar sig med korsets tecken. Strax kommer en häftig vindstöt, i hvilken tjutoch snyftningar horas,- lyfter stenhon, för med sig mast och segel och sliter hort rodret och förstäfven.

Och stenhon började lugnt att drifva på det stillade hafvet. Den helige mannen föll på knä och tackade Gud, som befriat honom ur djäfvulens snaror. Då igenkände han på ett isblock den hvita björnmodern’, som hade talat i stormen. Hon tryckte sitt älskade barn till sitt bröst och höll i handen en purpurbok med ett guldkors på. Hon lade

ombord med granithon och hälsade den helige mannen med dessa ord: y>Pax tibi, Mael.»

Och så räckte hon honom boken.

Den helige mannen kände igen sin evangeliebok, och fylld af förvåning uppstämde han i den nu helt milda luften en loflsång till skaparen och till skapelsen.

FEMTE KAPITLET.

Pingvinernas dop.

När den helige Mael hade drifvit i sin ho en timme, landade han på en låg och smal strand, som begränsades af branta berg. En hel dag och en hel natt vandrade han längs denna strand, följande klipporna, som bildade en oöfverstiglig mur. Han öfvertygade sig på så sätt, att det var en rund ö, i hvars midt ett molnkrönt berg reste sig. Han insöp med fröjd den fuktiga luftens friska andedräkt. Det regnade, ocli detta regn var så mild t,- att den helige mannen sade till Herren :»Herre, här är tårarnas ö, syndasorgens ö.»

Stranden var öde. Medtagen af trötthet och hunger, satte han sig på en klippa,; i hvars skrefvor lågo gula, svartfläckiga ägg af ett svanäggs storlek. Men han rörde dem icke utan sade:

»Fåglarna äro Guds lef vande lofsånger. Jag vill icke Vara anledning till att någon enda af dessa lofsånger uteblifver.» '

Och han tuggade på lafvar, som han lösgjorde från stenen.

Den helige mannen hade gått nästan rundtomkring ön utan att anträffa några invånare och kom nu till en vid dalgryta, bildad af1 röda och ljusgula klippor, som genljödo af plaskande vattenfall och hvilkas toppar blånade i skyn.

Återstrålningen från polarisarna hade förbränt den gamle Maels ögon. Men ett svagt ljus inträngde ännu mellan hans svullna ögonlock. Han urskilde lefvande skepnader, som sutto i täta rader på dessa klippor alldeles som en folkhop på en ¡amfiteater. Och samtidigt förnummo hans öron,; i hvilka hafvets långvariga larm ännu brusade, liksom ett ljud af röster. I tanke att han hade framför sig människor, som lefde efter den naturliga lägen och att Herren hade sändt honom till dem för att undervisa dem om den gudomliga lagen, började han predika för dem.

Han steg upp på ett högt klippblock midt i denna naturliga kyrkosal och talade till dem.

»Invånare på denna ö», sade han, »fastän I ären små till växten, förekommen i mig snarare som senaten i en vis republik än som en samling fiskare och sjömän. Med edert allvar, eder tystnad,; eder lugna värdighet utgiören I på denna vilda klippa en församling järn-förlig med Iloms patres conscripti; samlade till öfver-läggning i Sanningens tempel, eller kanske snarare med Atens filosofer; ¡när de på Areopägens bänkar utbyta sina meningar. Naturligtvis ¡ägen I hvarken deras kunskaper eller deras snille, mjen I är en kanhända i Guds ögon för mer än de. Jag anar,; att I ären enkla och goda. Under det jag vandrat fram på eder strand; här jag icke upptäckt någon mordets bild,- någon blodbadets symbol. Inga hufvuden eller skalper af fiender har jag sett uppsatta på höga stänger eller fastnaglade ofvanför portarna. Det synes mig, ¡att I icke häfven någon konst och att I icke bearbeten metallerna. Mlen edra hjärtan äro rena ¡och edra händer obesudlade. Och sanningen skall lätt vinna ingång i edra själar.»

Hvad han tagit för småväxta människor med en allvarlig värdighet, var i själfva verket pingviner, som våren förde samman joch pom på de af naturen bildade klippafsatserna tronade par Vid par,; helt majestätiska med sina stora, hvita magar. Då och då rörde de sina korta vingar liksom armar och läto höra ett fridsamt läte. De fruktade icke människorna, ty de kände dem icke och hade aldrig rönt något ondt af dem. Och hos denne andens man fanns en blidhet,; Som lugnade de skyggaste djur och som synnerligen tilltalade dessa pingviner. Med vänlig nyfikenhet vände de mot honom sitt lilla runda öga; framåt förlängd! af en oval hvit fläck, hvilken gaf deras blick något bisarrt och mänskligt.

Eörd ¡af deras ¡andaktsfulla stämning, förkunnade den helige mannen evangelium för dem.

»Invånare på denna ö, den jordiska dag, som nyss uppgått Öfver edra klippor,- är en bild af den andens dag, söm gryr i edra själar. Ty jag kommer till eder med det inre ljuset, jag bringar eder ljus och värme för själen.Liksom solen smälter isarna på edra berg1,; så skall Kristus smälta edra hjärtans is.»

Så talade den åldrige. Emedan öfverallt i naturen stämma manar fram stämma och allt, som andas i dagens ljus, älskar växelsången, svarade pingvinerna med sina strupljud på den gamles ord. Och deras röst lät ljuf och kärlig, ty det var deras älskogstid.

Den helige Mael, som var öfvertygad, att de tillhörde någon afgudadyrkande folkstam och på sitt språk förklarade sig öfvergå till den kristna tron,; uppmanade dem att låta döpa sig.

»Jag tänker, altt I ofta baden», sade hän. »Ty alla klippskrefvor här äro fulla af rent vatten, och nyss, då jag begaf mig till eder sammankomst, såg jag flera af eder begagna sig af dessa ¡naturliga badkar. Men kroppens renhet är en bild af den andliga renheten.»

Och han undervisade dem om dopets ursprung, natur och verkan.

»Dopet», sade han, »är ett upptagande, en pånyttfödelse, en förnyelse, en upplysning.»

Och han förklarade för dem hvart och ett af dessa begrepp.

Sedan, efter att först hafva välsignat det vatten, som föll från klipporna, ¡och ¡uppläst besvärjelseformlerna,- döpte han dem han nyss undervisat, hällande litet rent vatten på hvars och ens hufvud och uttalande de föreskrif-na orden.

Och han döpte så fåglarna i tre dagar och tre nätter.

SJÄTTE KAPITLET.

En rådplägning i paradiset.

När pingvinernas dop blef bekant i paradiset, färorsakade det hvarken glädje eller sorg där uppe, men en ytterlig förvåning. Gud Fader själf var rådlös. Han sammankallade ett möte af andliga och lärda och frågade dem, om de ansågo, att detta dop var giltigt.

»Det är utan kraft ooh verkan», sade den helige Patrick.

»II var i or är det det?» frågade den helige Gal,; som hade flört kristendomen till Gornwall och utbildat den helige Mael för hans apostlaverksamhet.

»Dopets sakrament», svarade den helige Patrick, »är ogiltigt, då det gifves åt fåglar, liksom äktenskapets sakrament är utan kraft och verkan, när det gifves åt en eunuck.»

Men den helige Gal sade:

»Hyad ser du flör likhet mellan en fågels dop och en eunucks giftermål? Det finnes ingen. Äktenskapet är, om jag vågar så uttrycka mig, ett villkorligt och eventuellt sakrament. Prästen Välsignar på förhand en mänsklig handling. Det är klart, att om denna handling icke utföres,- välsignelsen blir utan verkan. Det kan ju hvar och en förstå. Jag kände på jorden i staden An-trim en rik man vid namn Sladoc, som lefde tillsammans med en kvinna ooh' med henne fick, nio barn. På gamla dagar lyssnade hän till mina föreställningar och gick in på ;att gifta sig med henne, och jag vigde dem. Tyvärr hindrades Sadoc af sin höga ålder från att full-borda äktenskapet. Kort därefter förlorade han alla sina ägodelar, och Germaine — så hette kvinnan —som kände sig icke kunna uthärda fattigdom och nöd,; ansökte om att ¡äktenskapet, som i verkligheten icke var något äktenskap, måtte förklaras ogiltigt. Påfven biföll hennes ansökan, ty den var välgrundad. Det var nu om äktenskapet. Men dopet meddelas utan inskränkningar ¡och' förbehåll ;af något slag. Här råder intet tvifvel: pingvinerna hafva blifvit delaktiga af ett sakrament.»

Påfven Damasus, som uppfordrades att säga sin mening, hade följande anförande:

»För att af göra, om ett dop är giltigt och kommer att inedfiöra sin afsedda verkan, d. v. s. helgelsen, måste man taga hänsyn till hvem som meddelar det och icke till hvem som mottager det. Detta sakraments helgande kraft härrör af den yttre handling, hvarigenom det meddelas, utan att den döpte genom något sitt åtgörande medverkar till sin egen helgelse. Vore det icke så, skulle man ju icke döpa nyfödda barn. För att döpa behöfver man icke uppfylla någon särskild förutsättning. Man behöfver icke själf ,vara i nådaståndet. Det är tillräckligt att hafva för afsikt att göra hvad kyrkan gör, uttala instiftelseorden och iakttaga de föreskrifna formerna. Vi kunna väl icke tvifla på att den vördnadsvärde Maél uppfyllt detta. Alltså äro pingvinerna döpta.»

»Hvad tanken I på?» frågade den helige Guenoleus. »Och hvad tron I då, att dopet är? Dopet är den förnyelseprocess, genom hvilken människan flödes af vatten och ¡ande, ty hon stiger ned i vattnet skuldbelastad och kommer upp ur det som neofyt, en ny varelse, som bär rättfärdighetens frukter. Dopet är en underpant på uppståndelsen. Det är ett begrafvande med Kristus ilians död Och en gemenskap i utträdet ur grafven. Det är icke något att gifva åt fåglar. Låtom! oss tänka efter, vördade fäder. Dopet utplånar arfsynden; men ping-vinerna äro icke aflade i synd. Det efterskänker alla syndens straff; men pingvinerna hafva icke syndat. Det verkar nåd och alla dygder genom att det förenar de kristna med sin Herre liksom lemmarna med hufvudet, och en hvar kan ju inse,- att pingvinerna icke kunna för-värfva biktfäders,- jungfrurs och änkors dygder,; undfå nådeshevis och1 komma i förening med...»

Den helige Damasus lät honiom icke tala till slut.

»Det visar»,; utropade han lifligt, »att dopet var onödigt, men det visar icke,- att det icke här gällande kraft.»

»I så fall», genmälde den helige Guenoleus, »skulle man ju kunna i Faderns, Sonens och Andens namn genom bestänkelse eller nedsänkning döpa icke blott en fågel och ett fyrfotadjur utan också ett dödt ting, en staty,-ett bord, en stol o. s. v. Och dessa djur och saker skulle blifva kristna. Det är ju orimligt!»

Den helige Auguistinus reste sig for att tala. Det blef ¡alldeles tyst.

»Jag skall med ett exempel visa eder formlernas makt», sade den eldige biskopen af Hippo. »Det är visserligen fråga om ett djäfvulens verk, men om det ådaga-lägges, ¡att formler, som man lärt sig af djäfvulen, hafva makt öfver oskäliga djur,- ja öfver döda ting, kan man väl då längre tvifla på ätt instiftelseordens kraft sträcker sig äfVen till djuren och till den liflösä naturen? Fallet är detta:

Under min lifstid fanns i staden Madaura, filosofen' Apulejus’ födelsestad, en trollkvinna, som endast behöfde öfver sin trefot tillsammans med vissa örter och underuttalahde af vissa ord bränna några afklippta hårstrån från en mans hufvud for att genast draga den mannen till sig i sin säng. Nu hände sig, att hon en dag, när hon på detta sätt ämnade vinna en ung gosses kärlek,; blef bedragen af sin tjänarinna, så att hon i stället för ynglingens hår brände litet ragg från en vinlägel af bockskinn, som hängde hos en krögare. Och på natten kom den fulla vinlägeln rullande genom gatorna fram till trollkvinnans tröskel. Händelsen är sann. I sakramenten liksom i besvärjelserna är det formen som verkar. Och en gudomlig formel kan icke vara mindre till kraft och omfattning än en djäfvulens formel.»

Efter att hafva så talat satte sig den store Augustinus ned under en storm af bifall.

En medelålders ande med ett melankoliskt utseende begärde ordet. Ingen kände honom. Han hette Probus och var icke inskrifven i helgonens kanon.

»De närvarande torde ursäkta mig», sade han. »Jag har ingen gloria, och det är inte genom några storverk,-som jag vunnit den eviga saligheten. Men efter hvad den ¡store helige Augustinus nu Omtalat, tror jag mig böra meddela eder en bitter erfarenhet, som jag haft af de nöidiga betingelserna för ett sakraments giltighet. Det är mycket riktigt som biskopen af Hippo säger : ett sakrament beror på formen. I den ligga både dess förtjänster och dess fel. Hö ren, trosvittnen och biskopar,; min sorgliga historia. Jag var präst i Rom under kejsar Gordianus’ regering. Jag kan icke som I berömma mig af enastående förtjänster, men jag var en from präst. I fyrtio år har jag tjänstgjort i kyrkan Santa Modesta fuori le mura. Mina vanor voro regelbundna. Hvarje lördag gick jag till en

vinhandlare vid namn Barjas, som bodde med sina amforor ipyid Capenska porten,;och köpte af honom det vin, öfver hvilket jag hvarje dag i veckan läste instiftelseorden. Under alla dessa år har jag icke en enda morgon försummat att förrätta det heliga mässoffret. Likväl erfor jag ingen glädje, och det var med ångest i hjärtat, som jag på altarets trappsteg frågade: ’Hvi bedröfvar du dig, min själ, och är så orolig uti mig?’ De församlingsbor, som på min uppmaning kommo till nattvardsbordet, gjorde mig ofta sorg, ty medan de ännu så att säga hade på sin tunga den hostia, jag utdelat, åter föllo de i synden,- som om sakramentet varit utan all kraft och verkan på dem. Jag nådde omsider slutet af min,ä jordiska pröfningar, och sedan jag af somnat i Herren, uppvaknade jag i de utvaldas boning. Jag erfor då af den ängel, som fört mig dit, att det som vinhandlaren Barjas vid den Capenska porten sålde för vin Var ett uppkok på rötter och bark och icke innehöll en enda droppe af vinträdets saft och att jag icke hade kunnat förvandla denna eländiga dryck till blod, eftersom det icke var vin och det endast är vin, som kan förvandlas till Kristi blod, att följaktligen allt. mitt läsande af instiftelseorden varit utan kraft och verkan och att jagoch mina församlingsbor utan vår vetskap i fyrtio år varit beröfvade altarets sakrament och därmed i verkligheten exkommunicerade. När jag fick veta detta, greps jag af en häpen förvirring, som stundom ännu ansätter mig i denna salighetens boning. Jag ilar ständigt omkring här utan att möta någon enda af de kristna, som jag fordom bespisade vid Herrens bord i Santa Modestas basilika.

Beröfvade änglarnas bröd, hängåfvo de sig utan motståndskraft åt de afskyvärdaste laster, och de hafva alla kommit till helvetet. Det är godt att veta, att vin-handlaren Barjas är bland de fördömda. Det är i alltdetta en logik; värdig all logiks upphof. Men i alla fall visar mitt olyckliga exempel, att det stundom är ödesdigert, att sakramentets form är för mer än dess mening. Jag frågar ödmjukt: skulle icke den eviga visheten kunna finna något botemedel för detta ?»

»Nej», svarade Herren. »Botemedlet skulle vara sämre än det Onda. Om inom nådens ordning meningen vore förmer än formen, skulle det vara prästadömets undergång.»

»Ack, min Gud», suckade den ödmjuke Probus, »tro mig, jag har en sorglig erfarenhet af detta: när du gör dina sakrament till blotta formler, kommer din rättfärdighet att sättas på hårda prof.»

»Jag vet det bättre än du»,- svarade Herren. »Jag omfattar med min blick både de närvarande problemen, som äro svåra nog, och de framtida, som i|cke komma att stå dem efter. Jag kan sålunda saga, att när solen har gjort ännu tvåhundräfyrtio hvärf kring jorden...»

»Hvilket sublimt uttryckssätt!» utropade änglarna.

»Och värdigt alltings skapare», svarade kyrkofurstarna.

»Det är», återtog Herren,- »ett sätt att tala, som sammanhänger med min gamla kosmogoni och som det kommer att kosta på min oföränderlighet ätt uppgifva... När alltså solen gjort ytterligare tvåhundrafyrtio hvarf kring jorden, kommer det icke att finnas en enda klerk i Bom, som kan latin. När litaniorna sjungas i kyrkorna, kommer man att anropa helgonen Orichel, Eo-guel och Totichel, hvilka, såsom I veten, äro djäflar och inga. änglar. Många tjufvar, som vilja gå till nattvarden men äro rädda, att de for att få förlåtelse skola nödgas lämna från sig sitt tjufgods till kyrkan, skola bikta sig för kringvandrande präster, som icke kunnahvarken italienska eller latin och endast tala sin hembygds dialekt men gå omkring i städerna och byarna; säljande syndernas förlåtelse för snöda penningar, ¡ofta för en butelj vin. Sannolikt skola vi icke behöfva fästa oss vid dessa absolutioner,- vid hvilka hjärtats förkros-selse saknas ¡och som därför icke kunna vara giltiga,-men det kan val hända; att vissa dop komma att förorsaka oss ytterligare bekymmer. Prästerna skola blifva till den grad ¡okunniga,- att de skola döpa barnen in nomine 'patria et filia et spirita sancta,- såsom Louis de Potter skall finna nöje i ätt omtala i tredje delen af sitt arbete Kristendomens historia från filosofisk, politisk och kritisk'synpunkt. Det blir en kinkig! sak att äf-göra,- om sådana dop äro giltiga,- ty om) jag också i mina heliga skrifter nöjer mig med en grekiska, som är mindre elegant än Platos, och ett latin, som just icke är cicero-nianskt, kan jag ju ändå icke; såsom liturgisk formel godtaga den renaste rotvälska. Och man ryser vid tanken, att det kommer att förfaras så oförlåtligt med milliontals nyfödda barn. Men låtom oss återvända till våra pingviner.»

»Dina gudomliga ord,- Herre, häfva redan återfört våra tankar till dem»,- sade den helige Gal. I trejligioi-nens symboler Och i nådemedlen är formell med nödvändighet viktigare än innehållet, och ett sakraments giltighet beror uteslutande på dess form. Hela frågan är; om pingvinema blifvit döpta med iakttagande af de riktiga formerna. Och på den frågan behqfver man väl icke tveka Om svaret.»

Kyrkofäderna och de lärde kommo sams om detta; men deras bryderi var lika stort för det.

»Del kristna ståndet»; sade den helige Cornelius; »måste för en pingvin medföra svåra olägenheter. Vihafva således fåglar, som hafva förpliktelse att sörja för sin frälsning. Hur skall det kunna lyckas för dem? Fåglarnas seder äro i många punkter stridande mot kyrkans bud. Och pingvinerna hafva intet skäl till att förändra dem. Jag menar,- de äro icke nog föjrståndiga for att antaga bättre seder.»

»De kunna det icke», sade Herren. »Mina lagar hindra dem därifrån.»

»Men», återtog den helige Cornelius,- »i kraft af dopet äro deras handlingar icke längre likgiltiga. Hädan« efter skola de vara goda eller onda, förtjänstfulla eller straffbara.»

»Det är just det frågan gäller», sade vår Herre.

»Jag ser endast en utväg»,; sade den helige Augustinus. »Pingvinerna få komma till helvetet.»

»Men de hafva ju ingen själ»,; anmärkte den helige Ireneus. ! ' ;

»Det är skada!» suckade Tertullianus.

»Ja visst», återtog den helige Gal. »Och jag med-gifver, att min lärjunge Mael i sitt blinda nit vållat den helige Ande stora teologiska svårigheter och stört mysteriernas harmoni.»

»Ja, det ar en gammal tjurskalle», utropade den helige -4 djutor af Elsass med en axelryckning.

Men Gud kastade en förebrående blick på Adjutor.

»Jag ber», sade han; »den helige Mael är icke som du visheten själf. Han ser icke mig. Det är en gammal bräcklig gubbe. Han är mycket döf och nästan blind. Du är för sträng emot honom. Men jag erkänner, att läget är brydsamt.»

»Det är lyckligtvis endast en öfvergående störning», sade den helige Ireneus. Pingvinerna äro döpta,- menderas ägg skola icke bli defc, och det onda kommer att inskränka sig till den nuvarande generationen.»

»Tala icke så, min son Ireneus», sade Herren. »De lagar, som naturvetenskapsmännen på jorden uppställa, hafva undantag, ty de är ofullkomliga och grunda sig icke i allo på naturen. Men de lagar, som jag gifver, äro fullkomliga och medgifva intet undantag. Vi måste afgöra de döpta pingvinernas öde utan att öfvertrada någon gudomlig lag sam t i enlighet med de tio budorden och med min kyrkas föreskrifter.»

»Herre», sade den helige Gregorius af Nazianz. »gif dem en odödlig själ!»

»Ack, Herre, hvad skulle de göra med den ?» suckade Laktantius. »De hafva ingen harmonisk röst till att därmed sjunga ditt Jof. De kunna icke fira den heliga mässan.»

»Nej»,' sade Augustinus, »de skola icke lyda dan, gudomliga lagen.»

»De kunna det icke», sade Herren.

»De kunna det icke», fortsatte den helige Augustinus. »Och om du, Herre, i din vishet i dem ingjuter en odödlig själ, komma ide i kraft af dina tillbedjans-värda lagar att evigt brinna i helvetet. På sådant sätt skall den upphöjda världsordningen, som den här gamle kambriern stört, blifva återställd.»

»O Monikas son», sade Herren, »du föreslår mig en riktig lösning, väl förenlig med min vishet. Men den. tillfredsställer icke min barmhärtighet. Och ehuru jag till mitt väsende är ¡oföränderlig, lutar jag med tiden sner och mer till mildhet. Ingen, som läser mina båda testamenten, kan undgå att lägga märke till denna ka-raktärsförändring.»Som diskussionen började draga ut på tiden utan att bringa i dagen något nytt och de saliga

visade benägenhet att beständigt säga om samma sak,- beslöts att rådfråga den heliga Katarina af Alexandria- Det var hvad man alltid gjorde i tvistiga fall. Den heliga Katarina hade, när hon var på jorden, ställt femtio mycket lärda teologer svarslösa. Hon kände till Platos filosofi lika väl som den heliga skrift och var äfven hemma i retoriken.

SJUNDE KAPITLET.

En rådplägning i paradiset.

(fortsättning och slut).

Den heliga Katarina begaf sig till rådplägningen med en krona af smaragder, safirer och pärlor och i en klänning af gyllenduk. Vid sin sida bar hon ett flammande hjul, en bild af det, hvärs splittror hade träffat hennes bödlar.

Sedan Herren uppmanat henne att tala, tog hon till orda på följande sätt:

»Herre, för att lösa det problem, som du värdiga,s underställa mig, skall jag icke ingå på djurens seder i allmänhet, ej heller sysselsätta mig särskildt med fåglarnas. Jag skall elndast påpeka for de lärda män, kyrkofäder och trosvittnen, som äro här församlade, ätt åtskillnaden mellan människa och djur icke är fullständig, alldenstund det finnes vidunder, som ha-fva något afbådadera. Så t. ex. chimäroma, som äro hälften nymf och hälften orm, de tre gorgonerna och bockfotingarna, vidare scyllorna och sirenerna, som sjunga i häfvet; de hafva kvinnlig öfverkro-pp och fiskstjärt. Hit höra äf-ven centaurerna, siom äro män till midjan och för öfrigt hästax. Det är en ädel vidundersras. En af dem, det veten I ju, har förstått att endast ledd af förnuftets ljus finna sin väg till den eviga saligheten, och I sen stundom hans hjältebringa höja sig bland guldmolnen. Centauren Ki-ron gjorde sig genom sina jordiska gärningar förtjänt af att dela de saligas lott. Han uppfostrade Akilles, och när denne unge hjälte lämnade centauren,- vistades han i två år, kladd söm en ung jungfru, bland konung Lykomedes döttrar. Han delade deras lekar och deras läger, utan att de ett ögonblick anade, att han icke var en ungmö liksom de. Kiron, som fostrat honom till så goda seder, är, jämte kejsar Trajanus,- den ende rättfärdige, som vunnit den himmelska härligheten genom att lyda den naturliga lagen. Och ändå var han blott en halfmänniska.

Jag tror mig med detta exempel hafva visat, att det för att uppnå den eviga saligheten är nog att äga några mänskliga beståndsdelar, förutsatt dock att dessa äro ädla. Och hvad centauren Kiron kunnat vinna utan att hafva blifvit förnyad genom dopet,- det s-|kulle väl pingviner kunna förvärfva, när de blifvit döpta,- om de blefve till hälften pingviner och till hälften människor. Därför anropar jag dig, Herre, att du gifver den gamle Maels pingviner mänskligt hufvud och mänsklig öfver-lcropp, på det att de må kunna värdigt lofva dig, och att du förlänar dem en odödlig själ, men blott en liten.»

Så talade Katarina, och bland fäderna, lärarna, trosvittnena och biskoparna förnams ett bifallssorl.

Men den helige Antonius, eremiten, reste sig, sträcktemot den Allra-Högste ,två ßeniga och röda armar och utropade:

»Ger det icke, min Herre Gud; i den hejiga para-detens namn, gör det icke!»

Han talade med en sådan häftighet,; att det långa,-i hvita skägget på hans haka svängde likt en tom foder-tornist vid mulen på en utsvulten häst.

»Herre, gör det icke! Fåglar med människohufvud, det finns redan. Den heliga Katarina har icke hittat på något ¡nytt.»

»Fantasien samlar och jämför; den skapar aldrig»* genmälde den heliga Katarina torrt.

»Sådana finnas förut», fortsatte den helige Antonius, som icke ville höra. »De kallas harpyjor,; och de är o de vidrigaste af alla skapade djur. En gång när jag i öknen till kvällsvärd inbjudit den helige Paulus, abboten,- dukade jag bordet utanför min hydda under en gammal sykomor. Harpyjorna kommio och satte sig i trädet. Vi fingo icke öronljud för deras gälla skri, och de träckade på all vår mat. Dessa vidunders oförskämdhet hindrade mig från att höria den helige Paulus’ lärdo|mar, och vi fingo äta fågelträck till vårt bröd och vår lak-tuk. Hur

skall man kunna tro, att harpyjor kunna värdigt lofva dig, Herre?

Visserligen har jag under mina frestelser sett många hybrida varelser, icke blott ormkvinnor och fiskkvinnor,- utan väsen,- som varit än orimligare sammansatta,- såsom människor, hvilkas kropp utgjordes af en gryta, en kyrkklocka,- ett .urverk, ett skåp med mat och skålar, ja till och med af ett hus med dörrar och fönster, genom hvilka man såg personer sysselsatta med husliga beistyr. Evigheten räckte icke till,- öm jag skulle beskrifva alla de vidunder, som hafva anfallit mig imin enslighet, alltifrån hvalfiskar riggade som skepp och till ett regn af små röda djur, som förvandlade min källas vatten till blod. Men intet var så vämjeligt som dessa harpyjor, hvilka med sina exkrementer sönderfrätte bladen på min sköna sykomor.»

»Harpyjorna», sade Laktantius, »äro kvinnliga vidunder med fågelkropp. De hafva hufvud och bröst som en kvinna. Deras pladderaktighetj oförskämdhet och oanständighet härröra fr,ån deras kvinnliga natur,; såsom, skalden Vergilius visat i sin .Eneid. De hafva del i Evas förbannelse.»

»Låto-m oss icke tala om Evas förbannelse»,- sade Herren. »Den andra Eva har godtgjort för den första.»

Paulus Orosius, författare till en världshistoria, som Bossuet sedan skulle imitera, reste sig och bönföll:

»Herre, hör min och Antonius' bön. Skapa ej mera sådana missfoster som centaurerna, sirenernä och faunerna, hvilka voro kära för de fabelsamlande grekerna. Däraf får du ingein tillfredsställelse. Sådana vidunder hafva hedniska böjelser, och deras dubbla natur gör dem ichel fallna för sedlig renhet.»

Den blide Laktantius genmäl te:

»Den som nyss talat är utan tvifvel den bäste his-torieskrifvaren här i paradiset, eftersom Herodotos, Thucydides, Polybius, Livius, Velleius, Paterculus, Cor-nelius Nepos, Suetonius, Diodorus från Sicilien, Dion Cas-sius och Lampridius äro beröfvade Guds åsyn och Täci--tus i helvetet lider de kval, som äro bestämda för hädare. Men det är långt ifrån, att Paulus Orosius känner himlen lika bra som jorden. Ty han betänker ingalunda, att änglarna, som hafva något både af människa och fågel, äro renheten själf.»

»Vi komma ifrån ämnet»,- sade den Evige. »Hvadhafva vi här att göra me!d centaurer,- harpyjor och äng-i lar? Det är frågan om pingviner.»

»Du sågar det, Herre; det är frågan om pingviner», förklarade den äldste af de femtio lärde, hvilka under sitt jordelif blifvit ställda svarslösa af jungfrun från Alexandria, »och jag vågar framhålla såsom min mening, att om vi skola få slut på den skandal, som upprör himlen, måste vi, såsom det föreslagits af den heliga Katarina, som ställde oss svarslösa, gifva den gamle Maels pingviner hälften af ,en mänsklig kropp och en odödlig själ i proportion till denna hälft.»

Då han sagt detta, uppstod i församlingen ett stort sorl af enskilda samtal och lärda dispyter. De grekiska kyrkofäderna stredo häftigt med de romerska om hurudan den själ, man skulle gifva pingvinerna, horde vara till suhstans, natur och omfattning.

»Biktfader och biskopar», utropade Herren, »efter-liknen icke jordens konklaver och synoder! Och inRören icke i den triumferande kyrkan de våldsamma tvister, som uppröra den stridande kyrkan! Ty det är blott alltför sant, att vid alla möten, som under min andes ledning hållits i Europa, Asien och Afrika, hafva kyrkofäderna hållit på att rifva ögonen ur hvarandra och draga hvarandra i skägget. De voro likväl ofelbara, ty jag var med dem.»

Sedan iordningen blifvit återställd, reste sig den åldrige Hermas och yttrade långsamt:

»Jag prisar dig, Herre, därför att du lät min moder Saphira födas bland ditt folk i de dagar, då himmelens dagg vederkvickte jorden, som våndades och skulle föda sin Frälsare. Och jag prisar dig, Herre, att du förlänat mig att med mina dödliga ögon skåda din gudomlige sons apostlar. Och' jag tager till orda i denna ly-sande församling, (emedan du har velat, att sanningen skall varda förnummen genom de ringes mun, och jag-säger: förvandla dessa pingviner till människor. Det är det enda beslut, som är förenligt både med din rättvisa och din barmhärtighet.»

Flepa lärda teologer begärde ordet, och andra talade utan att begära det. Ingen hörde på, och alla helgonen

började oroligt röra på sina palmer och sina kronor.

Herren stillade med sin högra hand sina utvaldas dispyter:

»Låtom oss icke vidare ofverlägga om detta», sade han. »Det förslag, som framställts af den blide, åldrige Hermas, är det enda, som är förenligt med mina eviga rådslag. Dessa fåglar skola förvandlas till människor. Jag förutser därvid flera olägenheter. Många af de där människorna skola utsätta sig för förvillelser, som de icke skulle vetat af som pingviner. För visso skall deras lott till följd ,af denna förvandling blifva vida mindre afundsvärd än den skulle varit utan detta dop och detta införlifVande med Abrahams släkt. Men det är tillbörligt, att mitt förutvetande icke inkräktar på deras fria vilja. För att icke förgripa mig på den mänskliga friheten bortser jag från det jag vet, gör de slöjor tätare,' som mina ögon genomträngt, och i min blinda klarsynthet låter jag mig öfvcrraskas af det jag förutsett.»

Han kallade genast till sig ärkeängeln Rafael och sade till honom:

»Begif dig till den helige Mael. Underrätta honom om hans misstag och befall honom att i kraft af mitt namn förvandla dessa pingviner till människor.»ÅTTONDE KAPITLET.

Pingvinernas förvandling.

Ärkeängeln, som nedstigit på Pingvinernas ö, fann den helige mannen insomnad i en klippskrefva bland sina nya lärjungar. Han lade sin hand på hans axel,- väckte honom och sade med mild stämma:

»Mael, frukta dig icke!»

Och bländad af ett starkt sken, berusad af en ljuflig vällukt, igenkände den helige mannen Herrens ängel och kastade sig ned inför honom.

Och ängeln sade åter:

»Mael,; lär känna ditt misstag! När du trodde dig dopa Adams barn, döpte du fåglar, och genom ditt för-Vållande hafva nu pingviner fått inträde i Guds kyrka.»

Den ga,mle endast stirrade vid dessa ord.

Och ängeln återtog:

»Stå upp, Mael, väpna dig med Herrens mäktiga namn och säg till dessa fåglar: Våren människor!»

Och sedan den helige Mael gråtit och bedit, väpnade han sig med Herrens mäktiga namn och sade till fåglarna:

»Varen människor!»

Strax förvandlade sig pingvinema. Deras panna hlef' bredare, Och deras hufvud rundade sig till ett hvalf som på Santa Maria Rotonda i staden Rom. Deras ovala ögon skådade nu större ut öfver universum. En köttig näsa beklädde deras båda ihåliga näsborrar. Deras näbb om-bildades till mun, och ur denna mun framgingo ord. Deras hals blef kortare och tjockare. Deras vingar blefvo

4—092131. Fr an c c, Pingvin-ön.armar 'och deras nedre extremiteter riktiga ben. En orolig själ tog sin boning i deras bröst.

Några spår af sin förra natur hade de likväl kvar. De voro fallna för att titta åt sidan, de gingo vaggande på sina alltför korta lår, pch deras kropp var alltjämt betäckt af ett fint dun.

Och Maél tackade Herren Gud,- därför att han hade Upptagit dessa pingviner ibland Abrahams barn.

Men hän sörjde vid tanken,; att han snart skulle lämna denna ö för att aldrig mer komma igen och att kanske pingvinernas tro, när han var borta, skulle vissna ned likt en alltför ung och späd planta,- som saknar vård. Oeh han började tähka på att förflytta deras ö till Ar-morikas kust.

»Jag känner icke den eviga vishetens rådslag», sade han till sig själf. »Men om Gud vill, att ön skall flyttas,; kvem skulle då kunna- hindra det ?»

Och den helige mannen tvinnade af linet i sin stola ett mycket smalt, fyrtio fot långt rep. Han knöt den ena ändan af detta rep om en klippspets, som stack upp ur gruset på stranden, och hållande den andra ändan af repet i: sin hand, steg han ned i sin stenho.

Stenhon gled fram på hafvet, bogserande Pingvin-ön, och efter nio dagars färd landade den lyckligt på bretägnarnes strand, medförande ön.ANDRA BOKEN.

Gamla tiden.

FÖRSTA KAPITLET.

De första doken-

Den dagen gick den helige Maél ned till stranden af oceanen och satte sig på en sten, som han fann vara alldeles varm. Han trodde, att solen hade värmt den, och han tackade världens skapare,; ty han visste inte, att djäfvalen nyss hade suttit och hvilat sig på den.

Aposteln väntade på munkarna från Yvern,- som skulle komma med en båtlast väfnader och hudar, afsedda till kläder åt Alka-öns invånare.

Snart isåg han en munk vid namn Magis stiga i land, bärande en kista på ryggen. Denne munk åtnjöt stort anseende för helighet.

När han kommit i närheten af den gamle,- satte han ned kistan på marken och sade,: i det han torkade sig i pannan med ärmuppslaget:

, »Vördade fader, du ämnar alltså bekläda de här pingvinema ?»

»Det är alldeles nödvändigt, min son»,- svarade den gamle. »Sedan dessa pingviner blefvo upptagna bland Abrahams barn, hafva de sin del i Evas förbannelse,-och de veta, att de äro nakna, hvilket de förut inte märkte. Och det är hög tid, att de få kläder, ty de hålla redan på att förlora det dun, som de hade kvar äfven efter sin förvandling.»

»Det är sant», sade Magis och lät sina blickar öfver-fara stranden, där man såg pingvinerna sysselsatta med att fiska räkor, plocka musslor, sjunga eller sofva; »de äro nakna. Men tror du inte, fader, att det vore bättre att låta dem vara nakna ? Hvarför skola vi kläda på dem? När de få kläder och blifva underkastade sedelagen, komma de att visa prof på en ofantlig högfärd, en låg skenhelighet och en onödig grymhet.»

»Är det möjligt, min son», suckade den gamle, »att du iså litet inser verkningarna af sedelagen, hvilken till och med hedningarna underkasta sig?»

»Sedelagen», genmälde Magis, »tvingar människorna, som äro djur, att lefVa annorlunda än djur, hvilket utan tvifvel bjuder dem emot men äfven smickrar dem och skänker dem trygghet. Och som de äro högfärdiga,, fega toch glädjelystna, foga de sig gärna i ett tvång, hvar-öifver de känna sig stolta och hvarpå de grunda både sin närvarande säkerhet och sitt hopp om en tillkom-mande lycksalighet. Det är principen för all moral... Men det yax inte om det jag skulle tala. Mina följeslagare hålla nu på med att föra i land sin last af tyger och skinn. Besinna dig, fader, medan det ännu är tid! Att bekläda pingvinerna är en sak, som kan få vidt-gående konsekvenser. Nu, när en pingvin fattar begär till en pingvinska, vet han precis hvad han eftertrår, och hans lystnad har sin begränsning i den exakta kännedomen om det efterträdda föremålet. Se! Flera pingvin-par älska hvarandra just nu i solskenet på stranden. Så enkelt det går till! Ingen fäster sig vid det, och ve-derbörande själfva tyckas icke heller göra någon stor affär af det. Men när pingvinskorna hlifva beslöjade, kan pingvinen icke lika bra göra sig reda för, hvad som drager honom till dem. Hans obestämda begär kom-ma att flyta ut i alla slags drömmar och illusioner. Med ett ord, vördade fader, han kommer att lära känna kärleken och dess dåraktiga sorger. Och under tiden skola pingvinskorna slå ned ögonen och knipa hop läpparna och gifva sig min af att gömma riktiga skatter under sina slöjor!... Hvilket elände!

Det kan uthärdas, ^å länge dessa folk äro okultiverade och fattiga, men vänta bara en tusen år, så skall du få se,

fader, med hvilka fruktansvärda vapen du utrustat Alkas döttrar. Om du tillåter, kan jag gifvajdig en föreställning om det på förhand. Jag har litet krimskrams i den här kistan. Låtom oss på måfå taga en af de här pingvinskorna, som pingvinema sätta så föga varde på, och kläda henne så godt vi kunna.

Här kommer just en. Hon är hvarken skönare eller fulare än de andra. Hon är ung. Ingen ser på henne. Hon kommer långsamt vandrande på klippbranten, petar sig i näsan och kliar sig långt ned på ryggen. Du ser nog, fader, att hon har smala axlar, hängande bröst, stor och gul mage och korta ben. Hennes knän, som stöta i rödt, lägga sig i fula veck för hvarje steg hon tar, och det är som om ett litet aphufvud tittade fram i hvarje led på hennes ben. Hennes platta och ådriga fötter taga fäste i klippan med fyra krokiga småtår, medan stortårna resa sig från marken som två försiktiga ormhufvuden. Hon riktigt ägnar sig åt att gå. Alla hennes Muskler tagas i anspråk för detta arbete, och eftersom vi se dem fungera så oförtäckt, föreställa vi oss henne som en gångmaskin snarare än en som är afseddför älskog, ehuru hon synbarligen är båda delarna och dessutom sluter inom sig flera andra mekanismer. Du skall nu få ge, vördnadsvärde apostel, hvad hon skall bli, om jag får hållas.»

I tre skutt är munken Magis framme vid den ping-vinska kvinnan, lyfter upp henne, bär hort henne under sin arm, så att håret släpar och slänger kring hennes huf-vud, och kastar ned den förskrämda varelsen inför den helige Maéls fötter.

Och medan hon gråter och besvär honom att inte göra henne något ondt, tar han upp ur sin kista ett par sandaler och befaller henne att sätta på sig dem.

»När hennes fötter bli snörda med yllebanden», sade han till den gamle,, »komma de att synas mindre. Siu-lorna äro ganska höga. Därför komma benen att bli längre och hela proppen resligare.»

Allt under det pingvinskan knöt på sig sina sandaler, kastade hon nyfikna blickar på den öppnade kistan, och när hon såg, att den var full af fina kläder och smycken,- log lion i sina tårar.

Munken hand upp hennes hår till en nackknut och satte på henne en hatt med blommor. Han spände guldarmband kring hennes handleder, lät henne ställa sig upp och lanbragte en bred linnebindel under brösten och öfver miagen. Barmen skulle därigenom blifva fylligare, pade han,; och midjan smärtare, så att höfterna mera framträdde.

Med nålar,- som han tog en och en ur sin mun, fastsatte han denna bindel.

»Du kan draga åt härdare», sade pingvinskan.

När han på detta sätt med mycken möda och omsorg hade gifvit stadga åt bystens vekare delar, ifördehan henne en skär tunika, som mjukt följde kroppens linjer.

»Sitter den bra?» frågade pingvinskan.

'Och med en krökning på midjan och med hufvudet kastadt åt sidan studerade hon med stort intresse, hur hennes toalett tog sig ut.

När Magis frågade henne, om hon inte tyckte, att hennes klänning var väl lång, svarade hon tvärsäkert, att det var den alls inte, hon skulle nog hålla upp den.

Med vänstra handen tog hon strax ett fast grepp bakifrån i sin kjol ¡och drog åt den öfver knävecken, noga aktgifvande på att icke blotta mer än klackarna. Sedan trippade hon i väg med en vaggning på höfterna.

Hon såg sig icke om, men när hon kom förbi en liten bäck, sneglade hon dit för att spegla sig i den.

En pingvin, som hon råkade möta, stannade häpen, vände om och gaf sig till att följa efter henne. När hon tog vägen längs stranden!, kommo några pingviner hem från sitt fiske. De närmade sig, sågo på henne och följde sedan efter henne. De, som lågo på sanden,; stego upp och slöto sig till de andra.

Hvar hon gick fram, sällade sig oupphörligt nya pingviner till tåget. De kommo utför bergstigarna, stego fram ur klippskrefvorna, döko upp ur hafsvikarna. Och alla, både de vuxna, grofaxlade männen med ludet bröst,-de

smärta ynglingarna och de gamla gubbarna med dallrande, rynkigt och rödlett hull under det hvita silkeshåret och ett par släpande ben, som voro magrare och torrare än den enstaf, de begagnade som tredje, alla skyndade flämtande framåt, och det kom en frän lukt och ett hest flåsande ifrån dem. Men hon gick lugnt vidare och tycktes ingenting se.»Fader», utropade Magis, »du måste beundra,- hur de alla rusa fram med näsan pekande mot den unga damens sfäriska midtelparti, nu sedan detta midtelpar-ti fått ett rosafärgadt omhölje. Sfären ger geometrikerna mycket att tänka på genom sina många egenskaper. När den framgår ur den fysiska och lefvande naturen, vinner den därigenom nya egenheter. Och för att pingvinerna skull-e få fullt klart för sig det intressanta med denna figur, måste de upphöra att se den för sig med sina ögon och i stället komma att föreställa sig den i sina tankar. Själf känner jag mig just nu oemotståndligt dragen till den där pingvinskan. Är det väl därför att hennes kjol låter bakdelen framträda som det väsentliga, storslaget förenklar den, förlänar den en allmän och1 syntetisk karaktär och endast för tanken på dess rena idé,- dess gudomliga princip, hvad vet jag? Men jag tycker, att om jag omfamnade henne, skulle jag äga kvintessensen af all mänsklig vällust. Säkert är, att blygsamheten ger kvinnorna en oemotståndlig dragningskraft. Jag är så illa däran, att det vore förgäfves att söka dölja det.»

Med dessa ord drar han upp sin kåpa så långt han kan, rusar efter pingvinerna, skuffar undan dem, knuffar omkull dem, klifver öfver dem, trampar på dem, krossar 'dem, kommer fram till Alkas dotter, griper henne med båda händer om det rosafärgade klotet, som är föremål för ett helt folks blickar och begär och som plötsligt i munkens ärmar försVinner i en häfsgrotta.

Då trodde pingvinerna, att sölen hade slocknat. Och den helige Mael förstod, att djäfvulen hade antagit munken Magis’ skepnad för att gifva Alkas dotter de höljande doken. Han var upprörd i sitt kött, och hans själ rar bedröfvad. När han med långsamma steg återvändetill sin hydda, såg han små sex- och sjuåriga pingvinskor med platt hröst och skrangliga lår, som hade gjort sig gördlar af alger och tång och gingo af och an på stranden, väntande, att männen skulle följa efter dem.

ANDRA KAPITLET.

De första doken

(fortsättning och slut).

Den helige Mjaél kände sig djupt bedrpfvad, att de första kläderna, som en Alkas dotter blifvit iförd, hade hragt den pingvinska dygden på fall i stället för att tjäna den. Men han vidblef icke desto mindre sin af-sikt att förse den underbara öns invånare med kläder. Han sammankallade dem på stranden och utdelade till dem de persedlar, som munkarna från Yvern hade medfört. Pingvinmännen fingo korta tunikor och långbyxor, pingvinskoma långa klänningar. Men det var långt ifrån, att dessa gjorde samma effekt, som den första hade åstadkommit. De voro icke så vackra, fasonen var simpel och konstlös, och ingen gaf akt på dem, emedan alla kvinnor buro sådana. Som de tillagade måltiderna och arbetade på åkern, var det snart icke annat kvar än nedfläckade lif och smutsiga kjolar. Pingvinmännen lade allt arbete på sina stackars hustrur, hvilka liknade lastdjur. De kände icke till hjärtats kval och lidelsernas uppror, dessa pingviner. Deras seder voro oskuldsfulla. Blodskam var mycket vanlig, men den iklädde sig hosdem en rustik naturlighet, och om en ung gosse den ena dagen under rusets inflytande hade våldfört sin mormor, tänkte han icke på det dagen därpå.

TREDJE KAPITLET.

sUtstakandet af rågångar. Äganderättens uppkomst.

ön hade nu icke samma karga kynne som i forna tider, då den hland kringflytande isflak på sina klipp-¡afsatser gaf skydd åt ett fågelfolk. Snötoppen hade sjunkit ihop och var bara en vanlig bergshöjd, från hvilken man såg Armorikas i evig dimma inhöljda stränder och oceanen, öfversållad med mörka skär, hvilka likt vidunder höjde sig ur djupet.

Dess kuster voro nu mycket vidsträckta och djupt inskurna, och dess form påminte om mullhärsbladets. Den !blef fort beväxt med ett saltaktigt gräs, som boskapen tyckte om, med pilar, fikonträd och ståtliga ekar, såsom Beda Venerabilis och flera andra trovärdiga författare betyga.

I norr bildade stranden en djup vik, som sedermera blef en af de mest berömda hamnar i världen. Utmed den klippiga östra kusten, mot hvilken hafvet kom fräsande in, sträckte sig en ödslig, doftfylld hed. Det var Skuggornas strand, dit öborna aldrig vågade sig af fruktan för ormarna, som bodde i klippskrefvorna, och af rädsla att där möta de aflidnas andar, hvilka irrade om-kring som blekblåa lågor. Mot söder kantades den ljumma Lomviken af skogar och frukträdgårdar. På denna lyckliga strand byggde den gamle Maél en kyrka och ett kloster af ;trä. I Väster vattnades de fruktbara Dalles-och Dombesdalarna af två bäckar, Clange och Surelie.

Men en höstmorgon, när den helige Mael vandrade i Clange-dalen i sällskap med en munk från Yvem vid najnn Bullock, såg han skaror af män med ett vildt utseende draga vägen fram, bärande på stora stenar. På samma gång hörde han rop och veklagan från alla håll af dalen uppstiga möt den klara himlen.

Och han sade till Bullock :

»Min son, jag har med ledsnad märkt, att denna ös bebyggare, sedan de blefvo människor, handla mindre klokt än förut. När de voro fåglar, kifvades de endast under lektiden. Nu ligga de ständigt i lufven på hvar-ändra. Det är gräl och käbbel både vinter och sommar. Hur litet ha de icke kvar af detta fridfulla majestät, som låg öfver pingvinernas församling och gjorde, att den liknade senaten i en upplyst fristat!

Se, min son Bullock,- åt Surelle-hållet till! Där nere i den grönskande dalen håller just ¡nu en hop pingvinmän på att slå ihjäl hvarandra med hackor och spadar, som de hellre borde arbeta i jorden med. Men,- grymmare än karlarna, rifva kvinnorna sönder sina fiender i ansiktet med sina naglar. O ve, min son Bullock, hvarför till-tyga de hVarandra på detta sätt?»

»Af samhällsanda,- fader, och omtänksamhet», svarade Bullock. »Ty människan är till sitt väsende Omtänksam och samhällelig. Sådant är hennes skaplynne. Hon kan icke tänkas utan ett visst begär att tillskansa sig något. De pingviner, som du här ser, o herre, hålla på att tillägna sig jordområden.»»Kunde de inte tillägna sig dem på ett mindre våldsamt sätt?», frågade den gamle. »Under det de strida, tillropa de hvarandra smädelser och. hotelser. Jag hör inte hvad de säga, men att döma af tonen är det vredgade ord.»

»De anklaga hvarandra for stöld och rofferi», svarade Bullock. »Det är hvad de säga.»

Nu knäppte den helige Mael ihop sina händer och suckade djupt:

»Ser du icke, min son», utropade han, »denne ursinnige man, som fått omkull sin motståndare och sliter af hans näsa med sina tänder, och den där, som krossar en kvinnas hufvud med en stor sten?»

»Jag ser dem», svarade Bullock. »De skapa rättsordningen. De grundlägga äganderätten. De fastslå civilisationens urprinciper, lägga samhällenas grundval, statsbyggnadens hörnsten.»

»Hur då ?» frågade den åldrige Mael.

»Genom att utstaka sina rågångar. Det är upphofvet till all rättsordning. O herre, dina pingviner fullgöra det heligaste värf. Deras gärning skall århundraden igenom sanktioneras af de rättslärda, försvaras och bekräftas af domare och öfverhetspersoner.»

Medan munken Bullock yttrade dessa ord, kom en stor, hvithyllt och rödhårig pingvin ned i dalen med en grof stör på axeln. Han gick fram till en liten solbränd pingvin, som var ^sysselsatt med att vattna sin laktuk, och skrek till honom:

»Det är min åkerlapp!»

Och sedan han uttalat detta mäktiga ord, slog han sin tunga påk i hufvudet på den lille pingvinen, som segnade död på den torfva, han odlat upp med sina händers arbete.Vid denna syn skälfde den helige Maél i hela kroppen oeh göt ymniga tårar.

Och med af fasa och förskräckelse halfkväfd röst uppsände han till himlen denna hön:

»Min Gud, min Herre, du som såg med välbehag till den unge Ahels offer, du som förbannade Kain, hämnas,

Herre, denne oskyldige pingvin, som hlef dräpt på sitt eget åkerfält, och låt mördaren känna tyngden af din arm. Finnes det förhatligare ogärning, finnes det svårare brott mot din rättvis;aj,: o Herre, än detta mord och denna stöld ?»

»Märk väl, fader», sade Bullock mildt, »att det som du kallar mord och stöld i själfva verket är krig och eröfring, väldenas heliga grundvalar och källan till alla dygder och all mänsklig storhet. Betänk i synnerhet, att då du klandrar den store pingvinen, angriper du egendomsbesittningen i dess ursprung och grundväsen. Det är inte svårt for mig att bevisa dig det. Att odla jord är en sak, att äga jord är en annan. Och dessa båda saker få inte sammanblandas. I fråga om egendomsbe-sittning är den förste innehaf varens rätt oviss och vacklande. Eröfringsrätten däremot hvilar på sölida grundvalar. Den är den enda respektabla, emedan den är den enda, som gör sig respekterad; Äganderättens enda och ärorika upphof är styrkan. Denna rätt uppstår och be-Varas genom styrkan. Den är därigenom helig och viker endast för en större styrka. Det är därför riktigt att säga, att hvar och en! som äger är af adel. Och denne store, rödhårige man har just genom att slå ihjäl en åkermän och taga hans fält grundat en högadlig ätt här på jorden. Jag vill lyckönska honom till det.»

Med dessa ord gick Bullock bort till den store ping-vinen? som stod vid den bloddränkta åkern? stödd på sin knölpåk.

Och han bugade sig ända till marken och sade:

»Nådige herr Greatauk? fruktade furste, jag kommer för att hylla dig såsom grundläggare af ett lagligt välde och en ärftlig rikedom. Hufvudskålen af den eländiga pingvin, som du nedlagt, skall,; nedgräfd i ditt åkerfält, för alltid vittna pm dina efterkommandes heliga rättigheter till denna jord, som adlats genom dig. Lyckliga dina söner ¡och dina söners söner! De skola heta Greatauk, hertigar af Skull? och skola råda öfver ön Alka.»

Höjande rösten och vändande sig till den helige gamle, tilläde han därpå:

»Fader, välsigna Greatauk, ty all makt kommer af Gud.»

Mael stod stum Och orörlig och såg upp mot himlen. Han 'kände sig smärtsamt oviss om hvad han skulle tänka om munken Bullocks lära. Det var dock denna lära? gom skulle komma att omfattas under tider af hög kultur. Bujllook kan betraktas som civilrättens upphofsman i Pingvinien.

FJÄRDE KAPITLET.

Pingviniens första riksförsamling.

»Min son Bullock», sade den gamle Mael, »vi måste räkna pingvinema och införa hvar och ens namn i en bok.»»Det är synnerligen angeläget»,’ svarade Bullock. »Utan folkräkning är ingen god ordning tänkbar.»

Genast började aposteln med biträde af tolf munkar företaga räkningen af allt folket.

Och den gamle Mael sade därpå:

»Nu då vi hafva förteckning på alla invånarna,; är det tillbörligt, min son Bullock, att vi upptaga en skälig skatt for att bestrida de allmänna utgifterna och för klostrets underhåll. En hvar bör bidraga efter sina tillgångar. Du skall därför, min son, sammankalla Alkas äldste, och i samråd med dem skola vi besluta om skatterna.» , ;

När d© äldste blifvit kallade, sammankommo de till ett antal af trettio på träklostrets gård under den stora sykomoren- Det var den första pingvinska riksförsamlingen. Den utgjordes till tre fjärdedelar af storbönderna från Surelle och Clange. Greätauk, som var den förnämsta adelsmannen,; satte sig på den högsta stenen.) j

Den Vördnadsvärde Maél tog plats, omgifven af sina munkar,; och talade dessa ord:

»Mina barn, Herren gifver, då det behagar lionom, rikedomar åt människorna och tager dem åter ifrån dem. Men nu har jag församlat eder för att pålägga folket skatter, att vi må kunna sörja för de allmänna utgifterna och klosterbrödernas underhåll. Jag anser,; att dessa skatter böra Vara i förhållande till hvar och ens förmögenhet. Den som har hundra oxar får alltså gifva tio, och den som har tio får gifva en.»

När den helige mannen hade talat,- reste sig Mbrio, en jordbrukare från Anis vid Clange, en af de rikaste männen i Pingvinien, och sade :

»O fader Mael, jag anser det vara rättvist, att hvaroch en bidrager till de allmänna utgifterna och till kyrkans utgifter. Själf är jag redo att lämna ifrån mig allt livad jag äger for mina pingvinska bröders väl, och om så kräfdes, skulle jag med gladt mod till och med taga skjortan af min kropp. Alla folkets äldste äro liksom jag beredda att offra sina ägodelar, och ingen kan betvifla deras fulla hängifvenhet för sitt land och sin religion. Det gäller därför endast att taga hänsyn till det allmänna bästa och göra hvad det bjuder. Men hvad det bjuder, o fader, hvad det kräfver, det är att icke begära mycket af dem som äga mycket, ty då skulle de rika blifva mindre rika och de fattiga fattigare. De fattiga lefva på de rikas ägodelar, och därför äro dessa ägodelar heliga. Rör icke vid dem; det vore ett opå-kalladt inskridande. Genom att taga från de rika skulle du icke vinna mycket, ty de äro icke så många, och du ¿kulle å gndra sidan beröfva dig alla hjälpkällor genom att störta landet i elände. Om du däremot begär ett litet bidrag af hvarje invånare utan hänsyn till hans iförmögenhet, skall du få tillräckligt för de allmänna behofven och du jbehöfver icke efterforska hvad medborgarna äga, hvilket från deras sida alltid skulle betraktas som ett 'förhatligt trakasseri. Genom att beskatta alla lika och lindrigt skonar du de fattige, eftersom du lämnar de rikes ägodelar i fred för deras räkning. Och hur skulle det Vara möjligt att lämpa skatten efter förmögenheten ? I går hade jag två hundra oxar, i dag har jag sextio, i morgon kanske hundra. Clunic har tre kor, men de äro magra. Nicclu har bara två, men de äro feta- Hvem är rikast, Clunic eller Nicclu ? Skenet af välmåga är bedrägligt- Säkert är emellertid, att alla äta och dricka. Beskatta folk efter hvad de konsumera. Det blir både klokt och rättvist.»Så talade Mork) under de äldstes bifall.

»Jag föreslår, att detta tal inristas på koppartaflor»,' utropade munken Bullock. »Det är taladt för eftervärlden. Om femtonhundra år skola Pingviniens yppersta män icke kunna tala bättre.»

De äldstes bifallsyttringar hade ännu icke upphört då Greatauk steg fram med handen på svärdfästet och helt kort förklarade:

»Såsom frälseman betalar jag ingen skatt, ty att gif-va skatt är öfrälse. Det är packet, som! skall betala.»

Det blef alltså vid detta, och de äldste åtskildes under tystnad.

Liksom i Bom företogs skattskrifning hvart femte år, och man upptäckte därvid, att befolkningen hastigt tillväxte. Ehuru barn dogo i förvånande mängd och hungersnöd och pest med regelbundna mellanrum ödeläde hela byar, kommo nya, alltjämt talrikare pingviner och bidrogo genom sitt enskilda elände till det allmänna välståndet.

FEMTE KAPITLET.

Krakens och Orberosas bröllop.

På den tiden lefde på ön Alka en pingvinman, som hade starka armar och ett klyftigt hufvud. Han hette Kraken och hade sin boning på Skuggornas strand, dit öns invånare aldrig vågade gå af rädsla för ormarna,,' som höllo till i klippskrefvorna, och af fruktan att där 5—092131. Fr an c e. Pingvin-ön.möta andarna af de pingviner, som dött odöpta och som nu likt blekblåa lågor under hvinande kvidan om natten irrade omkring på den öde stranden. Ty. det troddes allmänt, ehuru inga bevis funnos, att flera af de pingviner, hvilka på den helige Maéls böin blifvit förvandlade till människor, aldrig undfått dopet och gingo igen efter sin död för att gråta i stormen. Kraken bebodde eft otillgänglig grotthåla på den hemska stranden. Det enda tillträdet till grottan var genom en naturlig, hundra fot lång underjordisk gång, hvars början doldes af en tät skog. . i

Men en kväll, när Kraken vandrade öfver den öde heden, mötte han af en slump en ung, behagfull ping-vinska. Det var just densamma, som munken Magis för ej länge sedan med egen hand beklädt och som varit den första som burit kyskhetsdoken. Till hågkomst af den dag, då den häpna pilgrimshopen sett henne ärofullt fiy bort i sin morgonrodnadsskära dräkt, hade hon fått namnet Orberosa.*

När hon fick se Kraken, utstötte hon ett rop af fasa och sökte springa undan honom. Men hjälten grep henne i de

fladdrande slöjorna och tilltalade henne med dessa ord:

»Ungmö, säg mig ditt namn, din släkt och ditt land!»

Men Orberosa betraktade Kraken med förfäran.

»Är! det eder, jag ser, herre», frågade hon darrande, »eller är det eder vredgade själ?»

Hon "talade så, ty Alkas invånare hade icke hört af Kraken, sedan han tog sin boning på Skuggornas strand, och de trodde därför,; att han dött och nedstigit till nattens demoner.

‘) Af lat. orbis, krets, rund.»Hys ingen fruktan, Alkas dotter»,- svarade Kraken, »ty den som talar med dig är icke någon kringirrande ande utan en man, full af styrka och makt. Jag skall snart blifva ägare till istora rikedom,ar.»

Och den unga Orberosa frågade:

»Hur skall du kunna förvärfva stora rikedomar, o Kraken, du som är son af pingviner?»

»Genom min klokhet», svarade Kraken.

»Jag ivet», sade 'Orberosa, »att på den tiden, du bodde ibland oss, var du berömd för din skicklighet i jakt och fiske. Ingen kunde mäta sig med dig i konsten att fånga fisk i nät eller genomborra de snabba fåglarna med pilar.»

»Ja, jmen det var ett ganska simpelt och; arbetsamt näringsfång, ser du, flicka. Nu har jag funnit på ett sätt att skaffa mig stor rikedom utan besvär. Men säg mig, hvem du är.»

»Jag heter Orberosa», svarade den unga flickan.

»Hur är det fatt, att du är så långt borta från din boning så här på natten?»

»Det är nog inte utan högre makters vilja, Kraken.»

»Hvad menar du?»,

»Att de högre makterna, o Kraken, hafva låtit mig komma i din väg, fastän jag icke vet af hvad orsak.»

Kraken betraktade henne länge under mörk tystnad.

Sedan sade han mildt:

»Orberosa, kom med till mitt hem. Där bor den fyndigaste och tappraste af pingviners söner. Om du går in på att följa mig, skall jag göra dig till min maka.»

Då slog hon ned ögonen och hviskade:

»Jag följer dig, herre.»

Det var så, sojm den sköna Orberosa blef hjältenKrakens maka. Detta giftermål firades icke med sånger och fackeltåg, ty Kraken ville icke visa sig för ping-vinernas folk, men gömd i sin grotta hvälfde han stora planer i sitt sinne.

SJÄTTE KAPITLET.

Alkas drake.

> Vi begåfvo oss sedan till det naturhistoriska muséet .... Konservatorn visade oss ett egendomligt halmbylte, som han sade innehöll skelettet af en drake. Det bevisar, tilläde han, att draken icke endast är ett sagodjur.»

(Mémoires de Jacques Casanom, Paris 1843. t. IV, pp. 404, 405.)

Emellertid ägnade sig Alkas invånare åt fredens värf. De som bodde på nordkusten foro ut i bjätar och fångade fisk och snäckdjur. Åkermännen i Dombes-trak-ten odlade hafre, råg och hvete. De rika pingvinerna i Dalles-dalen uppfödde boskap,' och de som bodde vid Lomviken ägnade sig åt skötseln af sina fruktträdgårdar. Köpmännen i Port Alka utskeppade salt fisk till Armo-rika. Och de båda Britanniernas guld, som började få

insteg på ön, underlättade varuutbytet. Det pingvinska folket njöt f djupaste lugn af sitt arbetes frukter, då plötsligt ett hemskt rykte lopp från by till by. På alla orter fick man samtidigt höra, att en hisklig drake hade härjat två gårdar i Lomviken.Ett par- dagar förut hade jungfru Orberosa försvunnit. .Först hade man icke oroat sig öfver hen nos frånvaro, ty hon hade flera gånger blifvit bortförd af vilda och älskogslågande män. Och de vise förvånade sig icke häröfver, i anseende till att denna ungmö var den skönaste af pingvinskor. Man iakttog till och med, att hon stundom gick sina förförare till mötes, ty ingen kan undgå sitt öde. Men när man denna gång icke såg henne komma tillbaka, började man frukta, att draken tagit henne.

Dalles-dalens invånare blefvo också snart varse, att denna drake icke var en af de vanliga fablerna, som kvinnorna berätta vid brunnen. Ty en natt tog vidundret, i byn Anis sex höns, ett får och en liten fader- och moderlös gosse, som kallades lille Elo. Hvarken af djuren eller barnet fann man det minsta spår följande morgon.

Strax församlades byns-äldste på stora torget och sutto till rådis på stenbänken om hvad som var tjänligt att företaga under dessa svåra omständigheter.

Och sedan de förekallat alla af pingvinerna, som sett draken den ödesdigra natten, frågade de dem:

»Lade ni icke märke till, hur han såg ut och hur han betedde sig?»

Och hvar och en svarade i tur och ordning:

»Han har lejonklor, örnvingar och ormstjärt.»

»På ryggen har han en taggig kam.»

»Hela hans kropp är betäckt med gulskiftande fjäll.»

»Hans blick tjusar en och gör en stel. Han spyr eldslågor.»

»Han förpestar luften med sin andedräkt.»

»Han har drakhufvud, lejonklor och fiskstjärt.»

Och en kvinna från Anis, som ansågs hafva ettklart hufvud och ett godt om dö,me och från hvilken draken hade tagit tre hönor, vittnade och sade:

»Han har skapnad som en människa, så att jag trodde, att det var min man och sa' till honom: 'Kom och lägg dig, din drulle!'»

Andra sade:

»Han är skapt som lett moln.»

»Han liknar ett berg.»

Och en liten gos|se kom fram och sade:

»Jag såg draken, när han tog af sig hufvudet i ladan och kysste min syster Minnie.»

Och de äldste frågade byns invånare vidare:

»Hur stor är han?»

Och det svarades dem:

»Som en oxe.»

»Som bretagnarnes stora handelsfartyg.»

»Inte större än en karl.»

»Han är större än fikonträdet, som ni sitta under.»

»Han är så stor som en hund.»

Slutligen tillfrågade om färgen, svarade hyborna:

»Bod.»

»Grön.»

»Blå.»

»Gul.»

»Hufvudet är vackert grönt, vingarna äro bjärt orangegula med en anstrykning af skärt, ooh silfvergrå i kanten, län den och stjärten äro brun- och rödstrim-miga, magen är ljusgul med svarta fläckar.»

»Färgen? Han har ingen färg.»

»Han är drakfärgad.»

När de äldste hört dessa vittnesmål, voro de fortfarande ovissa om hvad som var att göra. Somliga före-slogo, att man skulle lägga sig i försåt för draken,- öfver-raska honom och sända honom en skur af pilar. Andra, som ansågo, att det skulle vara förgäfves att möta ett sådant odjur med våld, tillrådde att söka blidka det med gåfvor och offer.

»Låtom oss betala honom skatt», sade en af dem, som ansågs för vis. »Vi kunna göra honom oss bevågen genom att förära honom skänker, som han tycker om, frukter, vin, lam, en ung juntgfru.»

Andra åter ville, att Inan skulle förgifta de brunnar, ur hvilka han brukade (dricka, eller röka in honom i hans håla.

Men om ingen af 'dessa meningar kunde man ena sig. Det diskuterades både länge och väl, och de äldste åtskildes utan att hafva fattat något beslut.

SJUNDE KAPITLET.

Alkas drake

(fortsättning).

Under hela den månad, som romarna invigt åt sin falska gud Mars eller tMavors, härjade draken på gårdarna i Dalles- och Dombes-dalarna, bortförde femtio får, tolf svin oeh tre gossar. Alla familjer hade sorg, och ön genljöd af klagolåt. För att besvärja denna landsplåga beslöto de äldste i de olyckliga byar, som vattnades af Clange och Surelie, att samlas och gemensamt begifva sig till den helige Maél och bedja honom om hjälp.

På femte dagen i den månad, hvars namn hos de latinska folken betyder öppning, emedan den öppnaråret, tågade de i procession till det träkloster, som reste sig på öns södra kust. När de kompiit in på klostergården, utbrusto de i snyftningar och klagorop. Rörd af deras jämmer, lämnade den gamle Maél den sal, där han ägnade sig åt ¡studiet ajf astronomien och de heliga skrifternas betraktelse, och gick ned till dem, stödd på sin herdestaf. Vid hans ankomst kastade de äldste sig till marken och sträckte mot honom gröna kvistar. Och flera af dem brände välluktande örter.

Och när den helige mannen hade satt sig vid klosterbrunnen under ett fikonträd, talade han och sade: »O mina söner, pingviners afkomlingar, hvarför gråten I och jämren eder? Hvarför ¡sträcken I emot mig dessa bönfallande kvistar? Hvarför uppsänden I mot himmeln dessa vällukters rök ? Yänten I, a!tt jag skall afvända någon olycka från ©dra hufvuden ? Hvarför ’anropen I mig? 'Jag är redo ätt gifva mitt lif för eder. Sägen blott, hvad i öns k en af eder fader.»

På dessa frågor svarade den förste af de äldste: »O Mael, fader för Alkas barn, jag skall tala för de andra. En mycket fruktansvärd drake sköflar våra fält, plundrar våra ladugårdar och bortröfvar till sin håla blomman af vår ungdom. Han har tagit gossen Elo och sju andra gossar, han har med sina glupska tänder sönderslitit jungfrun Orberosa, den skönaste af pingvinskor. Det finns iicke en by, där han icke utblåst sin förgiftade andedräkt och spridt sin förödelse.

Hemsökta af detta fruktansvärda gissel komma vi, o Mael, för att bedja dig såsom den visaste att draga försorg om denna ös invånare, så att icke pingvinernas gamla släkte må utdö.»

»Förste bland Alkas äldste», svarade Mael, »ditt tal gör mig djupt bedröfvad, och jag ängslas vid tanken,att denna ö hemsökes af en förfärlig och rasande drake. Ett sådant förhållande ,är icke enastående. Man finner i böcker flera historier pm mycket blodtörstiga drakar. Dessa vidunder påträffas hufvudsakligen i grottor vid hafsslränderna och mest hos hedniska folk. Det kan hända-, att flera ¡af eder, ehuru de undfått det heliga dopet och äro införlifvade med Abrahams släkte,likväl tillbedt afgudar såsom de gamla romarna eller upphängt bilder, votivtaflor, ylleband och blomstergirlander i något heligt träds grenar. Eller kanske hafva pingvin-skorna dansat kring en trollsten och druckit vatten ur de källor, där nymferna bo. Om så är, skulle jag tro, att Herren säjidt denna drake ¡för att låta alla umgälla någras missgärning och för att förmå eder, o ping-viners söner, att bland eder utrota hädelse, vidskepelse och gudlöshet. Därför anbefaller jag eder såsom botemedel mot Jet svåra onda, hvaraf I liden, att sorgfälligt efterspana, om något afguderi bedrifves i edra hem och att utrota det därifrån. Jag anser äfven nyttigt att bedja och göra bot.»

Så talade den helige gamle. Och det pingvinska folkets äldste kysste hans fötter och återvände till sina byar med bättre förhoppningar.

ÅTTONDE KAPITLET.

Alkas drake

(fortsättning).

Följande den helige Maels råd, vinnläde sig Alkas invånare om att utrota den vidskepelse, som grott iblanddem. De tillsågio, att flickorna <ej längre gingo och dansade kring älfvornas träd under sjungande af trollsånger. De förbjödo strängeligen de unga mödrarna att gnida sina späda barn mot runstenarna på fälten för att göra dem starka. En gammal man i Dombes, som spådde framtida öden i ett såll med sädeskorn, blef kastad i en brunn.

Emellertid fortsatte vidundret att hvarje natt sköfla hönsgårdar och fähus. De förfärade bönderna förskan-sade sig i sina boningar. En hafvande kvinna, som genom en glugg såg drakens skugga i månljuset på den blå vägen, blef så förskräckt, att hon fick missfall med detsamma.

Under dessa pröfningens tider grubblade den helige Maél ständigt öfver drakarnas natur och sättet att bekämpa dem. Efter ett halft års studier och böner trodde han sig hafva funnit hvad han sökte. En afton då han vandrade på hafsstranden med en ung munk vid namn Samuel, delgaf han honom sina tankar i dessa ord:

»Jag har länge och väl studerat drakarnas historia och seder, ingalunda för att tillfredställa en tom nyfikenhet utan för att finna exempel att efterlikna under närvarande förhållanden. Och du skall få höra, min son Samuel, hvilka lärdomar historien gifvit mig.

Det är alltid så, att drakar äro ytterst vaksamma. De sofva aldrig. Därför ser man dem ofta vakta skatter. I Kolkis vaktade en drake det gyllene skinn, som Jason frånröfvade honom. En drake vakade öfver guldäpplena i Hesperidernas trädgårdar. Han blef dödad af Herkules och förvandlades af Juno till en stjärna på himlen. Det står att läsa om detta i böcker; om det är sanning, så skedde det med trolldpm, ty hedningarnas gudar äro i självfva verket djäflar. En drake förvägradeobildade och okunniga att dricka ur den kastaliska källan. Vi måste äfven erinra oss Andrómedas drake, som dödades af Perseus.

Men låtom oss lämna hedningarnas fabler, i hvilka sanningen ständigt är. uppblandad med villfarelser. Vi finna drakar i den högthärlige ärkeängeln Mikaels, i den helige Georgs, Filippus', Jakob den äldres, sankt Patriks och i den heliga Mantas och Margaretas historia. ¡Och det är i sådana fullt trovärdiga berättelser, som vi böra söka tröst och råd.

Historien om draken i Silene erbjuder oss i synnerhet värdefulla exempel. Du må veta, min son, att på stranden af en sjö, ej långt från denna stad bodde en fruktansvärd drake, som stundom kom fram till murarna och med sin andedräkt förgiftade alla, som bodde i stadens utkanter. Och för att icke blifva uppslukade af draken gåfvo

Silenes invånare honom hvarje morgon en af de sina. Man drog lott om hvem som skulle blifva offret. Efter hundra andra föll lotten slutligen på konungens dotter.

Men när den helige Georg, som var militärtribun, drog genom staden Silene, erfor han, att konungens dotter nyss blifvit förd till det blodtörstiga odjuret. Han steg genast åter till häst, väpnade sig med sin lans och skyndade emot draken, hvilken han anträffade, just som denne stod i begrepp att uppsluka den kungliga jungfrun. Och när den helige Georg hade slagit draken till marken, knöt kungadottern sitt skärp kring 'djurets hals och ledde draken med sig som en hund.

Detta är för oss ett exemipel på jungfrurs makt öfver drakar. Den heliga Martas historia gifver oss ett ännu säkrare bevis för detta. Känner du till den historien, min son Samuel ?»»Ja, fader», svarade Samuel.

Och den helige Mael fortsatte:

»I en stor skog på Rhones stränder mellan Arles och Avignon fanns en drake, som var till hälften fyr-fotadjur och till hälften fisk, större än en oxe och med tänder hvassa som horn och stora vingar på ryggein. Han borrade båtarna i sank och åt upp passagerarna. På folkets böner gick den heliga Marta emot draken, som hon fann sysselsatt med att äta upp en människa. Hon lade sin gördel om hans hals och ledde honom med lätthet in till staden.

Dessa båda exempel föranleda mig att tro, att vi böra anlita någon jungfrus makt för att besegra den drake, som sprider död och förskräckelse på ön Alka.

Därföre, min son Samuel, omgjorda dina länder och begif dig med två af dina medbröder till alla byar på ön och förkunna öfverallt, att endast en jungfru kan befria ön från det odjur, som sköflar dess befolkning.

Du skall sjunga sånger och psalmer och säga:

’O pingviners söner, om I bland eder hafven en mycket ren jungfru, må hon uppstå och, väpnad med korsets tecken, gå att besegra draken!’»

Så talade den gamle, och den unge Samuel lof-vade att lyda. Redan dagen därpå omgjordade han sina länder och begaf sig af med två följeslagare för att förkunna Alkas invånare, att blott en jungfru var i stånd att befria pingvinerna från drakens rasande framfart.NIONDE KAPITLET.

Alkas drake

(fortsättning).

Orberosa älskade sin make, men hon älskade icke endast honom. Vid den timme, då Venus tändes på den bleka himlen, och Kraken gick att sprida fasa och förskräckelse i byarna, besökte hon i hans rullande hus en ung herde från Dalles vid namn Marcel, i hvars sköna gestalt bodde en outtröttlig kraft. Den fagra Orberosa delade med förtjusning herdens doftande läger. Men långt ifrån att för honom gifva sig tillkänna för den hon var, kallade hon sig Brigida och sade sig vara dotter till en trädgårdsmästare från Lomviken. När hon ändtligen slitit .sig ur hans armar och vandrade Öfver de blomdoftångande ängarna bort mot Skuggornas strand, kunde hon stundom möta någon försenad bonde. Genast bredde hon ut sina dok som ett par stora vingar och ropade:

»Vandrare, slå ned dina ögon,- att du ieke må nödgas säga: ’Ve mig, ty jag har sett Herrens ängel!’»

Den darrande bybon föll på knä med pannan mot jorden. Och det sades allmäjnt på on,- att änglar om natten gingo på .vägarna och att man dog, om man sett dem.

Kraken var okunnig om Orberosas och Marcels kärleksförhållande, ty han vjar en hjälte, och hjältar forska aldrig i sin:ä kvinnors hemligheter. Men ehuru o-kunnig om denna kärlek tillgodonjöt Kraken dess oskattbara fördelar. Han fann hvarje natt sin maka mera leende och mera skön,- andandes ¡vällust och parfyme-rande den äktenskapliga bä4den med en förtjusande doft af fänkol och verbena. Hon älskade Kraken med en kärlek, som aldrig iblef efterhängsen eller ängslig, ty hon lade icke hela dess tyngd på honom ensam.

Och Orberosas lyckliga otrohet skulle snart komma att rädda hjälten från en stor fara och för alltid be-trygga hans rikedom och åra. Ty när hon sett en oxdräng från Belmont drifva föjrtbi i skymningen med sina oxar, började hon älska honom mera, än hon någonsin älskat herden Marcel. Han var puckelryggig, hans axlar gingo upp öfver öronen, kroppen vaggade fram på ett par olika långa ben,- ¡och hans skelande pgon brunno med ett djuriskt uttryck under det tofviga håret. Han hade en hes röst och ett skärande skratt och luktade ladugård. Men han syntes henne skön. »En», säger Gnathon, »har älskat en växt, en annan en flod och åter en annan ett djur.»

En dag, när hon låg pustande och matt i oxdrif-varens armar på en loge innie i fyyn; nåddes henneis öron ,plötsligt af trumpetstötar, rop och ljudet af steg. Hon tittade ut genom fönstergluggen och såg invånarna församlade på torget kring en munk, som stod på en sten och med ljudelig riöst yttrade dessa ord:

»Invånare i Belmont! Abbé Maél, vår vördade fader, låter hälsa eder genom min mun,- att hvarken armstyrka eller vapenmakt skall förmå något mot draken, utan ¡odjuret skall öfvervinnas af en jungfru. Om det alltså bland eder finnes en mycket ren och fullkomligt obefläckad jungfru, må hon stå upp och gå emot vidundret, pch när hon ‘möter det,- skall hon lägga sin gördel om dess hals och leda det lika lätt, som om det vore en hund.»

Och den unge munken drog kapuschongen öfverhufvudet och gick till andra byar med den helige Maels budskap.

När han var långt borta, satt ännu Orberosa hopkrupen, i ¿Llskogshalmen med ena handen mot knäet och hakan i handen och funderade öfver det hon hört. Ehuru hon för Krakens vidkommande långt mindre fruktade en jungfrus makt än väpnade mäns styrka, kände hon sig icke lugn, när hon hört den helige Maels budskap. En dunkel ,men säker instinkt, som ledde hennes göranden och låtanden, sade hennje, att Kraken hädanefter icke kunde vara drake lika tryggt som förut.

Hon frågade oxdrifvaren:

»Min hjärtegris, hvad tror du om draken?»

Bondbassen skakade på hufvudet:

»Nog fanns det förr i världen drakjar, som ställde till förödelse på jorden; de kunde vara stora som berg. Men nu finns det inga, och jag tror, att det som folket här tar för ett fjälligt vidunder, är antingen sjöröfväre eller köpmän, som på sitt fartyg fört bort den sköna Orberosa och de vackraste af Alkas barn. Och försöker någon al de där röfvarna att stjäla från mig mina oxar, skall jag nog med våld eller list laga så, att han inte kan skada mig.»

Dessa oxdrängens ord ökade Orberosas farhågor och ingåfvo henne ganska mycken oro för en make, som hon älskade.TIONDE KAPITLET.

Alkas drake

(fortsättning!.

Dag efter dag gick, och ingen md uppstod på ön för att bekämpa vidundret. Och i träklostret satt den gamle Maél på en bänk i skuggan af ett fikonträd tilL sammans med en (mycket from munk vid namn Regimen tal och undrade med sorg och oro, huru det kom sig, att det icke på Alka fanns en enda jungfru, som var i stånd att få makt med odjuret.

Han suckade, och broder Régimental suckade äfven. Just då kom den unge Samuel ned i trädgården. Den gamle Maél ropade honom till sig och sade:

»Min son, jag har ånyo funderat på något sätt att förgöra den drake, som sköflar det bästa af vår ungdom , våra hjordar odh skördar. I detta hänseende synes mig historien om den helige Pols af Leon och den helige Rioks drakar vara synnerligen lärorik. Den helige Rioks drake var sex famnar lång, han hade hufvud af tupp och basilisk och kropp af oxe och orm. Han härjade Elorns stränder på konung iBristocus’ tid. Den helige Riok, som var två år gammal, ledde honom i band ända till hafvet, där Jian helt godvilligt störtade sig ned och omkom. Den helige Pols drake, som var sextio fot lång, var icke mindre fruktansvärd. Leons helige aposljel band honom med sin stola och lät honom ledas af en ung, förnäm herre a-f stor sederenhet. Dessa exempel visa, att en ren

ungersven är lika täckelig i Guds ögon som en jungfru. Gud gör ingen skillnad på det. Därför,- minson,- om du vill tro mig, skola, vi båda begifva oss till Skuggornas strand. När vi komma till odjurets håla,: skola vi ropa på draken med hög röst, och när han när-i mar sig, skall jag knyta min stola om hans hals, och du skall leda hon:om i band ända till hafvet, där han kommer att störta sig ned.»

Vid dessa- ord af den gamle sänkte Samuel sitt hufvud och svarade icke.

»Du synes tveka, min son»,; sade Maél.

Broder Régimental tog då mot sin vana till orda utan att hafva blifvit tillfrågad,

»Man skulle tveka för mindre»,; sade han. »Den helige Riok var bara två år, när han öfvervann draken. Hvem säger oss, att han skulle kunnat göra detsamma nio eller tio år senare? Lägg märke till,; o fader, att draken, som härjar på vår ö, har tagit lille Elo och fyra eller fem andra gossar. Broder Samuel är icke nog för-i mäten att vid nitton års ålder tro sig vara oskulds-i fullare än de vid ,tolf och fjorton»

»Ack»,- tilläde munken suckande, »hvem kan beröm-i ma sig af att vara kysk 1 denna värld, där allt gifver oss en förebild till kärlekslifvet, där allt i naturen, djur och växter,' visar oss och lär oss ett vällustigt fam-> nande. Djuren brinna af begär att förena sig efter sitt sätty men det är långt ifrån, att fyrfotadjurens, fåglarnas,' fiskarnas och kräldjurens olika hymenéer kunna i täckhet jämföras med trädens bröllop. All vidunderlig okyskhet, som hedningarna ,upptänkt i sina fabler, öfverträffas af den vanligaste vilda blomma, och om du kände till liljornas och rosornas skörlefnad, skulle du från dina altaren förvisa dessa orenhetens kalkar,; dessa anstötlighetens käril.»

»Tala ej så, broder Régimental», svarade den gamle

6—092131. Fr an c c, Pingvin-ön.Mael. »Djuren och växterna höra under naturlagen och äro alltid oskuldsfulla. De hafva ingen själ att frälsa. Människan däremot...»

»Du har rätt»,- genmälde broder Eégimental,- »det är en annan historia. Men skicka inte unge Samuel mot draken,- ty då blir han uppäten. Inte på fem år har Samuel kunnat föpvåna vidundren med sin oskuld. Under kometåret förde djäfvulen en dag; för att bringa honom på fall,; i hans väg en ung mjölkflicka,; som skörtat upp sin underkjol för att gå öfver ett vad. Samuel frestades,' men han öfver,vann frestelsen. Djäfvulen,; som icke förtröttas,' sände honom då bilden af denna unga flicka i en dröm. Fantomet gjorde hvad verkligheten icke förmått: Samuel föll. När han vaknade,; vätte han sin oskärade bädd med sina tårar. Ack, ångern kunde icke återgifva honom hans oskuld!»

När Samuel hörde detta, undrade han mycket, hur hans hemlighet kunde vara känd; ty han visste icke, att djäfvulen hade lånat .broder Eégimentals utseende ,för att göra Alkas munkar upprörda i sitt hjärta.

Och den åldrige Mael tänkte och frågade sig ängsligt:

»Hvom skall befria oss från drakens tand? Hvem skall bevara oss från hans andedräkt ? Hvem skall frälsa oss från hans blick?»

Emellertid började Alkas invånare att fatta mod. Åkermännen från Dombes och oxdrifvarna från Belmont svuro,- att mot ett blodtörstigt odjur skulle de väl mera förmå än en flicka; och de slogo sig på sina armmuskler och skreko: »Låt bara draken komma!» Många män och kvinnor hade sett honom. Deras uppfattningar af hans form och gestalt stämde icke öfverens,' men alla yoro nu ense om, att han icke var så stor sopa de hadetrott och att han just icke var storre än en människa. Man satte sig i försvarstillstånd. Framemot aftonen gin-go vakter vid bv(arna, redo att slå alarm. Med tjugor och liar beväpnade skaror höllo iiom natten vakt vid fållorna, där boskapen var instängd. I byn Anis hade till och med några djärfva landtmän öfverraskat honom, när han hoppade öfver Morios mur. Väpnade med slagor,; liar och högafflar, rusade de på honom och gingo honom in på lifvet En af dem, en; vig och tapper man, var mycket nära att stöta sin tjuga i honom, men han snafvade i en pol, och draken undkom. De andra skulle säkert upphunnit honom, om de icke uppehållit sig med att infånga de kaniner och höns, som han släppte ifrån sig under flykten.

Dessa landtmän förklarade för byns äldste, att odjm ret föreföll dem hafva ganska mänsklig form och stoiv lek med undantag af hufvudet och stjärten, som verk-i ligen voro fasansfulla.

ELFTE KAPITLET.

Alkas drake

(fortsättning).

Den dagen kom Kraken tidigare än vanligt hem till sin grotta. Han slet af sig sitt sjökalfshufvud med de stora oxhornen och de fruktansvärda huggtänderna framtill. Han kastade från sig på bordet sina handskar, som slutade i hemska klor: de voro gjorda äf vattenfåglars näbbar. Han spände af sig sitt bälte, vid hvilket enlång, grön och ringlande! stjärt hängde. Sedan befalld^ han sin paga Elo att draga af honom stöflarna, och när gossen icke lyckades nog fort med detta,; gaf han ho,-1 nom en spark,; så att han flög bort till andra ändan af grottan.

Utan att se på den sköna Orberosa, som satt och spann ull, tog han plats framför spiseln, på hvilken ett får höll på att stekas, och mumlade:

»Usla pingviner!... Det finns då inte sämre göra än att vara drake.»

»Hvad säger min herre?» frågade den sköna Orberosa.

»De a int;e rädda för mig längre», fortsatte Kraken, »Förr flydde allt hvad lif hade, när jag kom. Jag stoppade höns och kaniner i min påse, jag jagade framför mig får och svin,' kor och oxar. Nu hålla dessa bond-i lurkar vakt. I byn Anis blef jag alldeles nyss förföljd af landtmän med slagor, liar och hvassa, tjugor odh måste släppa både höns och kaniner, t;aga min stjärt på armen och lägga benen på nacken. Är det en situation,; som anstår ¡e¡n kappadocisk drake, att springa undan som en tjuf med stjärten på armen,; det frågar jag just? Svårt som jag hade att reda mig med mina, kammar och horn och tänder och klor och fjäll,- undkom jag med knapp ¡nöd en idiot, som ¡stack in ett hadjftum af sin tjuga i vänstra klinkan på mig.»

Och han tog försiktigt på det skadade stället.

Efter att hafva suttit en stund i dystra funderingar fortsatte han:

»Sådana idioter, de där pingvinerna! Jag är ut-i ledsen på att blåsa lågor i näsan på sådana dumbommar. Orberosa,- hör du hvad jag säger ? ., ,.»|

När hjälten så talat, tog han i sina båda händer detfruktansvärda löshufvudct och betraktade det länge under dyster tystnad. Sedan sade hän hastigt:

»Det här hufvudet har jag med egna händer sku-i rit till äf en sjökalfs skinn i form af ett fiskhufvud. För att göra det. hemskare satte jag på det oxhorn och försåg det med ett vildsvinsgap,' «och så hängde jag på det en rödfärgad hästsvans. Ingen af denna ös invånare kunde uthärda dess åsyn,- när jag satte det på mina axlar i skumrasket. Kvinnor, barn,- unga män och gubbar flydde förfärade, och jag spred fasa bland pingviner-nas hela släkte. GenOm hvilka tillskyndelser har nu detta oförskämda folk öfvergifvit sin första fruktan, så att det vågar se detta hemska gap i ansiktet och för-« följa denna förfärande, röda man?»

Och kastande sitt löshufvud på golfvets hällar, ut-i ropade Kraken:

»Försvinn,' bedrägliga förklädnad! Jag svär vid alla Armörs demoner, att jag aldrig mer skall bära dig på mitt hufvud.»

Och när han aflagt denna ed,- trampade han på sin kask, sina handskar, sina stöflar och sin slingrande svans-

»Kraken», sade (den sköna Orberosa,- »tillstäd din tjänarinna att begagna sig af list för att rädda din ära och dina ägodelar! Förakta icke en kvinnas hjälp! Du behöfver den,- ty mäinneU äro storä dumbommar allesammans.»

»Kvinna», sade Kraken, »hvilka äro dina afsikter?»

Och den sköna Orberosa underrättade sin make om att munkar gingo omkring i städerna och på landsbygd den

och lärde folket det bästa sättet att bekämpa dra-i ken. Enligt deras lärdomar skulle odjuret kufvas af en jungfru, Och om en jungfru lade sin gördel om drakensANDRA DOKEN. ELFTE KAPITLET.

«Ii

hals, skulle hon kunna leda honom med sig lika lätt som om han vore en liten hund.

»Hur vet du, att munkarna lära sådana saker ?» frå-i gade Kraken.

»Min vän», svarade Orberosa,' »du skall inte afbryta mig med en sådan futtig fråga, när jag talar om allvarliga saker... 'Om det därför', tilläde munkarna,'på Alka finnes någon mycket ren jungfru, må hon uppstå!' Nu har jag beslutat, ser du Kraken, att hörsamma deras kallelse. Jag skall gå till den helige gamle Mael oclf säga: 'Jag är den jungfru, som Gud utsett till att öfver-vinna draken!'

Vid dessa ¡ord utbrast Kraken:

»Hur skall du kunna vära denna rena jungfru? Och hvarför vill du strida mot mig,- Orberosa ? Har du för-i lorat förståndet? Det må du väl veta, ätt jag inte låter kufva mig af dig!»

»Skulle man inte kunna försöka fatta litet,' innan man blir ond ?» suckade den sköna Orberosa med djupt och stilla förakt.

Och hon framlade sina sluga planer.

Hjälten satt tankfull och hörde på,- och när hon slutat, sade han:

»Orberosa,- din list är väl uttänkt. Och pm allt går som du tänker, kommer jag att (vinna stora för i delar. Men hur skall du kunna blifva den jungfru,- som Försynen utsett?»

»Var inte orolig för det,- Kraken», svarade hon. »Nu gå vi och lägga oss.» Dagen därpå stod Kraken i den af fett luktande grottan och flätade af vide ett stort,- vänskapligt skrof, som han sedan klädde Öfver med ohyggligt borstiga, fjälliga och smutsigä hudar. I ena ändan af detta skrof fastsydde den sköna Orberosa den hemskahjälmkam och det afskyvärda tryne, som Kraken burit på sina härjningståg, och i den andr|a ändan anbringade hon den ringlande stjärten,- som hjälten brukade släpa efter sig. Och när detta arbete var slut, lärde dé den lille Elo och de fem andra gossar, som tjänade dem, hur de skulle krypa in i odjuret och få det att gå och hur de skulle blåsa i basun och bränna dref, så att rök -och lågor skulle uppstiga ur drakens gap.

TOLFTE KAPITLET.

Alkas drake

(fortsättning).

Sedan Orberosa iklädt sig en vadmalsklänning och omgjordat sig med ett groft rep,- begaf hon sig till klostret och bad att få tala med den helige Mael. Och emedan det var förbjudet för kvinnor |att träda inom klosterområdet, gick den gamle ut till henne utanför porten,- hållande sin kräkla i den högra handen och' med den vänstra stödjande sig på den unge Samuel, den yngste af klosterbröderna.

Han frågade: »Kvinna hvem är du?»

»Jag är jungfru Orberosa.»

Vid detta svar lyfte Maél sina darrande armar mot höjden.

»Säger du sant,- kvinna? Det är en känd sak, att Orberosa blef uppslukad af draken. Och nu ser jag henne framför mig och hör henne tala! Skulle det vara så,-min dotter,- att du i odjurets buk väpnade dig med kor-sets tecken och oskadd utgick genom dess gap ? Det ar hvad söm synes mig sannolikast.»

»Du bedrager dig icke,' fader»; svarade Orberosa. »Det var alldeles så det gick till. Så snart jag kom ut ur djurets buk,- tog jag min tillflykt till en eremit-gi'otta på Skuggornas strand. Där lefde jag i ensamhet, ägnande mig ¡åt bön ¡och betraktelse och utförande de strängaste späkningar, ända tills jag genom en gudoms lig uppenbarelse

erfor, att endast en obefläckad jungfru skulle kunna öfvervinna draken och att jag var denna jungfru.»

»Gif mig ött tecken på din gudomliga ¡sändning»; sade den gamle.

»Tecknet är jag själf»; svarlade Opberosa.

»Jag är icke' okunnig ¡om deras makt; Isom hafvä förseglat sitt kött; sade pingvinernas apostel. Metí är du verkligen sådan; som du säger?»

»Du får Val se det på hvad jag förmår»; ¡svarade Orberosa.

Munketí Regimentad hade närmat sig under deras samtal.

»Det blir idet baStå beviset»; sade lian. »Konung Salomo har sagt: 'Tre ting äro för mig underbara, ja fyra finnas; som jag icke kan spåra: öirnens vag under himlen,- ormens väg ¡öfver klippan,- skeppets väg midt i hafvet och1 en mans väg hos en ung kvinna.' Jag anser de dygdädla matronor minst sagdt förmätna,- som i dy» lika ting vilja vara förnumstigare an den .visaste af konungar. Vill du lyssna till mitt råd; o fader, skall du icke rådfråga dem rörande den fromma Orberosa. Nar de sagt sin mening; är du icke klokare än föruk Jungfrudomen är lika sVår att bevisa som att beivara. Plinius lär Oss i sin historia,- att dess tecken äro imä~<ginära eller högst osäkra. Mången,- som här på sin kropp sedefördärfvets alla fjorton märken, är ren i äng-* larnas ögon,- ¡och mångern åter, som blir undersökt af matronorna med finger och öga blad för blad och be-finnes ¡orörd, vet sig hafva endast ¡en instuderad per-* versitets konster att tack,a för detta renhetens sken. Att den fromma mö, som står här framför ¡oss, är ren och obefläckad, det kan jag sticka min hand i elden på.»

Han talade så, emedan han var djäfvulen. Men den åldrige Maél visste det icke. Han frågade den fromma Orberosa:

»Min dotter, hur skall du bete dig för att kunna besegra ett så blodtörstigt djur som denna drake,- som åt upp dig?»

Jungfrun svarade:

»I morgon vid soluppgången,- o Maél,- skall du sammankalla folket på bergshöjden vid den öde heden, som sträcker sig bort mot Skuggornas strand, och du skall vaka öfvelr att ingen pingvin ar på mindre afstånd än fem hundra steg från klipporna,- ty han skulle genast blifva förgiftad af odjurets andedräkt. Och draken skall komma fram ur klipporna, och jag skall lägga min gördel om hans hals och leda honom som en lydig hund.»

»Skall du icke taga med dig någon modig och from man,- söm skall döda ¡draken ?» frågade Maél.

»Du säger det, vördnadsvärde gamle: j|ag skall of-verlämna vidundret åt Kraken, söm skall döda det med sitt blixtrande (svärd. Ty du må veta,- att den ädle Kraken,- som man ansåg for död, skall komma igen till pingvinerna,- ¡och han skall döda draken. Och ur drakens mage skola de gossar framkomma,- som odjuret ätit upp.»»Det du förkunnar mig,' o jungfru»,- utropade apos-t teln,; »synes mig underbart ock öfver mänsklig förmåga.»

»Det är det»,- svarade jungfru Orberosa. »Men vet,-o Mae], att jag haft uppenbarelse, att det pingvinska folket i erkänsla för sin befrielse skall betala riddaren! Kraken en årlig tribut af tre hundra kycklingar, tolf får,; två oxar,: tre svin, ettusen å 1t ah un d r,a skäppor säd samt grönsaker efter årstiden Och att dessutom de gossar, som komma ut ur drakens buk,; skola gifvas åt denne Kraken att tjäna honom foch lyda honom i allt. Om det pingvinska folket skulle underlåta att fullgöra sina förbindelser, skall en ny drake, fruktansvärdare än den första,- landstiga på ön. Jag har talat.»

TRETTONDE KAPITLET.

Alkas drake

(fortsättning och slut).

Pingvinernas folk sammankallades af den gamle Maél och tillbragte natten på Skuggornas strand inom den gräns,

som den helige mannen uppdragit, på det att ingen af pingvinerna skulle blifva förgiftad af vidundrets andedräkt.

Nattens slöjor lågo ännu öfver jorden, när draken,-föregången af ett doft bölande, visade sin otydliga och hemska skepnad på strandens klippor. Han slingrade sig fram som en orm,- och hans vindl|ande kropp såg ut att vara en femton fot i längd. Men sn]art riktas; allas blickar på jungfru OrberoSa,- som! i gryningens första sken skrider fram, i hvita kläder öfver den skära ljungen. Med påen gång oförfärade och blygsamma steg går hon emot odjuret, som öppnar sitt lågande gap och upphäfver de a fskyvärdaste tjut. Ett tusenstämmigt rop af fasa och medlidande uppstiger från pingvinerna. Men jungfrun aftager sin lingördel och lägger den kring halsen på dra* ken, hvilken hon sedan; under åskådarnas jubelrop leder med sig som en trogen hund.

Hon har redan så Vandrat ett långt stycke på heden, då Kraken uppträder,- beväpnad med ett blixt* rande svärd. Folket, som ansett honom för död, upphäfver rop af förvåning och glädje. Hjälten går emot draken, vänder honom på ryggen och' öppnar med sitt svärd hans buk, ur hvilken den lille Elo och de fem andra gossar, som draken ätit upp,- komma ut i bara skjortan, lockhufvade och med hopknäppta händer.

De kasta sig genast till jungfru Orberosas fötter, och hon tager upp dem i sin famn och hviskar till dem:

»Ni skola nu gå omkring i byarna och säga: ’Vi äro de stackars små gossar, som draken åt upp, och vi ha kommit ut ur hans buk i bara skjortan.’ Folket skall då gifva er i riklig mängd allt hvad ni kunna önska eder. Men säga ni annorlunda, få ni intet annat än näsbränna och risbastu. I väg med er!»

Flera pingviner ville, då de sågo draken ligga med uppsprättad bult, störta fram och hugga honom i stycken,- somliga i en känsla af hämnd och raseri, andra för att sätta sig i besittning af den förtrollade stenen, den s. k. drakontiten, som alstrats inne i hans hufvud,- och de återuppväckta barnens mödrar ville springa dit och omfamna sina kära små. Men den helige mannen Mael höll dem tillbaka, föreställande dem, att de icke voro nog heliga, hvarken den ena eller den’ andra, for att kunna närma sig draken-utan att dö.Och snart kom lille Elo och de fem andra gossarna fram till folket och sade:

»Vi äro de stackars små gossar, som draken åt upp, ¡och vi ha kommit ut ur hans buk i bara skjortan.»

Och alla,- som hörde dem,- kysste dem och sade:

»Välsignade barn, vi skola i riklig mån gifva eder allt hvad ni kunna önska.»

Och folket åtskildes under den gladaste stämning och under afsjungande af hymner och sånger.

Till minne af den dag, på hvilken Försynen befriade folket från ett svårt plågoris, anordnades processioner, och man bar omkring bilden af en fjättrad drake-

Kraken uppbar sin tribut och blef den rikaste och mäktigaste af pingvinerna. Till tecken af sin seger och för att injaga en hälsosam fruktan bar han på sitt hufvud en drakkam, och han plägade säga till folket:

»Nu, sedan draken är död, är det jag, som är drake !»

Orberosa slingrade ännu länge sina frikostiga armar om halsen på oxdrifvare och fårherdar, som hon likställde med gudarna. Och när hon ej längre var skön, invigde hon sig åt Herren.

Såsom föremål för allmän dyrkan upptogs hon efter sin död i helgonlens kanon och blef Pingviniens himmelska skyddshelgon.

Kraken efterlämnade en son, hvilken bar drakkam-men liksom hans fader och däraf fick tillnamnet Drako. Han grundläde pingvinernas första kungliga dynasti.TREDJE BOKEN.

Medeltiden och renässansen.

FÖRSTA KAPITLET.

Brian den fromme och drottning Glamorgana.

De Alkakonungar, som härstammade från Drako,: Krakens son; buro på hufvudet en fruktansvärd drakkam, en

helig symbol, hvars blotta åsyn ingaf folken vördnad, fruktan och kärlek. De lågo ständigt i strid antingen med sina vasaller och undersåtar eller med furstarna på angränsande öar och landamären.

De äldsta af dessa konungar känna vi endast till namnet. Och äfven detta kunna vi hvarken uttala eller skrifva. Den förste drakonid, hvars historia man känner, är Brian den fromme, som stod högt i anseende för list och mod i kriget och på jakterna.

Han var kristen, älskade vittra idrotter och gynnade dem som ägnade sig åt klosterlifvet. I stora salen i sin borg, där hufvuden och greniga horn af högvildt hängde under de sotiga takbjälkarna, gaf han gästabud, till hvilka alla harpspelare på Alka och från de närgränsande öarna voro inbjudna, och han sjöng därvid själf till hjältarnas lof. Rättrådig och storsint, menlågande af en okuflig ärelystnad, kunde han icke af-hålla sig från att förgöra dem, som hade sjungit bättre än han.

När Yverns munkar blefvo förjagade af de hedningar, som härjade i Bretagne,; kallade konung Brian dem till sitt rike och lät åt dem uppföra ett träkloster invid sin borg. Hvarje dag begaf han sig med drottning Glamorgana, sin maka,- till klosterkapellet, öfver-var de religiösa ceremonierna och sjöng psalmer.

Men bland dessa munkar var äfven en klosterbroder vid namn Oddoul, som i sin fagra ungdomsvår kunde berömma sig af stor lärdom och alla dygder. Djäfvulen erfor häröfver en synnerlig grämelse och sökte flera gånger inleda honom i frestelse. Han antog olika skepnader och visade honom ömsevis en stridshäst, en ung jungfru, en bägare mjöd. Därpå skramlade han för honom med ett par tärningar och sade:

»Vill du spela med mig om denna världens konungariken mot ett af dina hufvudhår?»

Men väpnad med korsets tecken, afvisade gudsmannen den lede fienden. När djäfvulen märkte, att han icke kunde förföra honom, uttänkte han en slug list för att bringa honom i fördärfvet. En sommarnatt nalkades han det läger, där drottningen slumrade, och höll fram för henne bilden af den unge klosterbrodern, som' hon såg hvarje dag i kapellet, och han göt en trolltjusning öfver denna bild. Genast inträngde kärleken som ett fint gift i Glamorganas ådror. Och hon förtärdes af lust att göra med Oddoul som hon ville. Hon fann oupphörligt förevändningar för att få honom i sin närhet. Flera gånger bad hon honom undervisa hennes barn i läsning och sång.

»Jag anförtror dem åt eder», sade hon. »Och jagskall följa med de lektioner,; ni gifver dem, för att själf lära mig något. Ni skall undervisa modern på samma gång som sönerna».

Men den unge munken urskuldade sig, än med att han icke var nog lärd, än meid att hans stånd icke tillstadde honom att umgås med kvinnor. Denna .vägran eggade Glamorganas åtrå. En dag då hennes lidande blifvit outhärdligt och hon låg och smäktade på sitt läger, lät hon kalla till sig Oddoul i sitt rum. Han kom af lydnad för drottningen men stannade på tröskeln med sänkta ögon. Att han icke såg på henne, gjorde henne otålig och sorgsen.

»Se», sade hon,; »min kraft är slut, det skymmer för mina ögon. Min kropp är glödhet och iskall.»

Och när han teg och icke gjorde någon rörelse, anropade hon honom med bönfallande röst:

»Kom hit till mig, kom!»

Och med sina utsträckta armar, som åtrån gjorde långa, försökte hon fatta tag i honom och draga honom till sig.

Men han flydde undan,; förehållande henne hennes okyskhet.

Utom sig af vrede och fruktande, att Oddoul skulle yppa hennes förnedring, uttänkte hon då ett sätt att störta honom för att icke själf blifva störtad.

Med tårkväfd stämma, som genljöd i hela borgen, ropade hon på hjälp, som om hon var utsatt för den största fara. Hennes tärnor skyndade till och sågo den unge munken, som flydde, och drottningenj som svepte om sig sina sänglakan. De började alla ropa på mord, och när konung Briari,- som hört oväsendet, trädde in i rummet, visade Glamorgana honom sitt utslagna hår,'sina tårglänsande ögon och sin harm, som hon i sitt kärleksraseri rifvit

sönder med sina naglar.

»Min herre och make», sade hon, »se här spåren efter den kränkning jag varit utsatt för. Drifven af ett skändligt begär, trädde Oddoul fram till min säng och försökte att bruka våld mot mig.»

När konungen hörde denna klagan och såg hlodet, blef han utom sig af raseri och befallde sina lifknektar att gripa den unge munken och bränna honom lefvande framför borgen i drottningens åsyn.

Då abboten från Yvern fick höra talas om äfven-tyret,' kom han till konungen och sade:

»Konung Brian, lär af detta exempel skillnaden mellan en kristen kvinna och en hednisk. Romar innan Lucretia var den dygdigaste prinsessa i hednalanden, men hon hade ej kraft att försvara sig mot en ung veklings anfall, och bestört öfver sin svaghet, föll hon i förtviflan. Glamorgana däremot har segerrikt motstått en ursinnig och af en den farligaste demon besatt missdådare.»

Emellertid satt Oddoul i borgens fängelsehvalf och väntade på ,den stund, då han skulle blifva lefvande bränd. Men ,Gud tillstadde ej, att en oskyldig skulle förgås. Han sände till honom en ängel, som efter att hafva tagit skepnad af en af drottningens tärnor vid namn Gudrun, tog ut honom ur fängelset och förde honom till det rum, som beboddes just af den kvinna, hvars skepnad ängeln antagit.

Och ängeln sade till den unge Oddoul:

»Jag älskar dig, därför att du vågar.»

Och den unge Oddoul, som trodde sig höra Gudrun själf tala, slog ned sina ögon och svarade:

»Det är genom Herrens nåd, sam ja g motstått drot t-ningens häftiga lidelse och trotsat denna mäktiga kvinnas vrede.»

Och ängeln frågade:

»Hvad? Har du då icke gjort det som drottningen anklagar dig för?»

»Nej, ,i sanning,; det har jag icke», svarade Oddoul med handen på hjärtat,

»Har du inte gjort det?»

»Nej,; visst inte. Blotta tanken på en sådan handling uppfyller mig med fasa.»

»Hvad står du då här för, ditt våpiga blötdjur?» sade ängeln och öppnade dörren för att underlätta den unge munkens flykt,

Oddoul kände sig hastigt förflyttad ut i det fria. Han hade knappast hunnit ned på gatan,; förrän en okänd händ tömde ett nattkärl öfver hufvudet på honom, och han tänkte:

»Outgrundliga äro dina rådslag, Herre, och out-rannsakliga dina vägar.»

ANDRA KAPITLET.

Drako den store. Öfverförandet af den heliga Orberosas kvarlefvor.

Den rätt nedstigande linjen af Brian den frommes ätt utslocknade inemot år 900 med Collic den kortnäste. En kusin till denne furste, Bosco den högsinte,; blef hans efterträdare, och för att känna sig mera säker om tronen lät han sig angeläget v.ara att mörda alla 7—092131. Fr an c c, Pingvin-ön.sina släktingar. Från honom härstammade en lång följd af mäktiga konungar.

En af dem, Drako den store,- uppnådde högt anseende som krigare. Han blef oftare slagen än de andra. Det är på denna beständighet i nederlaget, som man känner igen stopa härförare. På tjugu år brände han öfver hundra tusen byar, köpingar, småstäder, förstäder, storstäder och universitetsstäder. Han förde brand facklan,' utan åtskillnad pfver fiendeland, och eget område. För att förklara sin framfart plägade han säga:

»Krig utan brand är som slarfsylta utan senap, fadt och smaklöst.»

Hans rättskipning var sträng. När bönderna, som han tillfångatog, icke kunde anskaffa sin lösepenning,-lät han hänga dem i ett träd, och om någon olycklig hustru kom och bad honom om nåd. för sin insolvente make, släpade han henne vid håret efter sin häst. Han lefde en soldats lif utan all veklighet. Vi kunna med nöje konstatera, att hans seder voro rena. Han icke blott förhindrade, att hans rike sjönk från sin ärfda ärofulla rangställning, utan häfdade äfven tappert, till och med i sina motgångar, det pingvinska folkets ära.

Drako den store lät till Alka öfverföra den heliga Orberosas kvarlefvor.

Helgonets stoft hade jorda.ts i en grotta på Skuggornas strand, på andra sidan en doftande hed. De första pilgrimer, som vallfärdade dit, voro unga gossar och flickor från byarna däromkring. Helst gingo de dit två och två, emot aftontid,- liksom sökte deras fromma trängtan af en naturlig instinkt mörkret och ensligheten. De bragte helgonet en brinnande och diskret dyrkan, om hvars mysterier de voro ganska tystlåtna. De ville icke alltför högt orda om de intryck, de där erforo,- menman öfverraskade dem tillhviskande hvarandra ord af kärlek, fröjd och hänryckning,- som de förbundo med Orberosas heliga namn. Somliga suckade, att man där glömde hela världen; andra sade, att man kom ut ur grottan i en blid och stillad stämning, och flickorna påminte hvarandra om de ljufligheter, som de genom-lefvat där.

Sådana voro de under, som Alkas heliga jungfru verkade vid morgonrodnaden till sin ärorika evighets-dag. De hade den tidiga gryningens obestämda charme. Som en fin parfym sprider sig åt alla håll, så spred sig snart grottmysteriet i hela trakten. Det blef för rena själar ett ämne till glädje och uppbyggelse, och onda människor sökte förgäfves att genom lögn och förtal hålla de trogna fjärran från de nådens källsprång, som flöto från helgonets graf. Kyrkan sörjde för att denna nåd icke blef förbehållen några unga gossar och flickor, utan kom hela den pingvinska kristenheten till

del. Munkar togo grottan i besittning, byggde ett kloster, ett kapell,; iett hospits på stranden, och pilgrimer började strömma till.

Liksom stärkt af en längre vistelse i himlen, gjorde nu den heliga Orberosa större under !med dem som kommo och nedlade sina offergåfvor på hennes graf. Hittills ofruktsamma kvinnor ingaf hon förhoppningar, till svartsjuka gamla män sände hon drömmar, som lugnade dem med afseende på deras unga, oskyldigt misstänkta hustrurs trohet. Pest, boskapssjuka,- hungersnöd, oväder och kappadociska drakar höll hon fjärran från landet.

Men under de oroligheter, som rådde i riket på konung Collics och hans efterträdares tid, blef den heliga Orberosas graf plundrad på sina dyrbarheter, klostret brändt och munkarna förskingrade. Den väg, som sålänge trampats af fromma pilgrimsskaror, försvann under ulex-snåren,; ljungen och de blå sandtistlarna. På hundra år hade den undergörande grafven icke besökts af andra än huggormarna, vesslorna och flädermössen. Men då uppenbarade sig helgonet en dag för en landt-man i trakten vid namn Momordic.

»Jag är jungfru Orberosa», sade hon till honom,; »jag har utvalt dig till att återupprätta min helgedom. Förkunna för dessa nejders bebyggare, att om de låta mitt minne blekna bort och min graf vara utan hedersbetygelser och dyrbarheter, skall en ny drake komma och ödelägga Pingvinien.»

Lärda andliga anställde ¡en undersökning rörande denna uppenbarelse, hvilken de befunno vara äkta,; icke af djäfvulen utan alltigenom af himmelskt ursprung,; och man konstaterade sedermera, att den heliga Foy och den heliga Katarina, i Frankrike under liknande omständigheter hade handlat på samma sätt och fört ett likadant språk.

Klostret blef återuppbyggdt, och pilgrimer började åter strömma till. Jungfru Orberosa gjorde allt större och s'törre underverk. Hon botade vissa mycket elakartade sjukdomar, iisynnerhet klumpfot; vattusot, lamhet och danssjuka. De munkar, som voro grafvens väk; tare, åtnjöto ett afundsvärdt öfverflöd. Då uppenbarade sig helgonet för konung Drako den store och befallde honom att förklara henne för rikets skyddshelgon och öfverföra hennes dyrbara kvarlefvor till katedralen i Alka.

Denna jungfrus mycket välluktande reliker blef vo följaktligen under stor pomp och ståt förda till huf-vudstadens förnämsta kyrka och nedlagda i koret i ett emaljeradt guldskrin, besatt med ädla stenar..Domkapitlet förde bok

öfver de underverk, som skedde genom den heliga Orberosäs tillskyndelse.

Drako den store, som aldrig upphört att försvara och förhärliga den kristna tron,- skildes hädan i den frommaste sinnesförfattning och testamenterade stora rikedomar till kyrkan.

TREDJE KAPITLET.

Drottning Crucha.

Svåra misshälligheter följde på Drako den stores död. Man har ofta anklagat denne konungs efterträdare för svaghet. Och sant är,- att ingen af dem efis tillnärmelsevis vandrade i sin tappre föregångares fotspår.

Hans son Chum,- söm var halt, försummade att utvidga pingvinernas territorium. Bolo, Chums son,- blef vid nio års ålder mördad af sin lifvakt, just då han skulle uppstiga på tronen. Han efterträddes af sin broder Gun, som var endast sju år gammal och lät sig fullkomligt ledas af sin mor, drottning Crucha.

Crucha var skön, bildad och intelligent,- men hon förstod icke att lägga band på sina lidelser.

Den vördnadsvärde Talpa uttalar sig i sin krönika på följande sätt om denna ryktbara drottning:

»Drottning Crucha står med hänsyn till ansiktets skönhet och figurens företräden ingalunda tillbaka hvar-ken för Semiramis från Babylon eller amazondrottningen Pentesilea eller Salome, Herodias' dotter. Men hon förerter i sin person vissa egendomligheter, hvilka kunna förefalla sköna eller obehagliga allt efter människornas hvarandra motsägande åsikter och världens domar. Hon har två små horn i pannan, hvilka hon döljer under sitt rika, guldglänsande hår. Hon har ett blått och ett svart öga, halsen något vänsterböjd liksom Alexander af Macédonien, sex fingrar på högra handen och ett litet aphufvud nedanför nafveln.

Hennes gång är majestätisk och hennes sätt vänligt nedlåtande. Hon gifver frikostigt ut penningar, men hon vet icke alltid att underordna sitt begär under förnuftet.

En dag när hon i det kungliga stallet lagt märke till en ung, mycket vacker hästsven,- fattades hon genast af häftig kärlek till denne och anförtrodde honom befälet öfver hären. Hvad man utan inskränkning kan loforda hos denna stora drottning, det är hennes frikostiga donationer till alla rikets kyrkor, kloster och kapell och särskildt till Beargardens helighus, där jag genom Hers rens nåd aflade mitt klosterlöfte i mitt fjortonde år. Hon har instiftat ett så stort antal mässor för sin själs ro, att hvarje präst i den pingvinska kyrkan är så att säga förvandlad till ett tändt ljus i himlens åsyn för att draga ned det gudomliga förbarmandet öfver den vördnadsvärda Crucha.»

Af detta ¡och några andra citat, med hvilka jag riktat min bok, kan man döma om det historiska och litterära värde, som bör tillmätas Gesta Pinguinorum. Tyvärr slutar denna krönika tvärt vid det tredje året af Drako den enfaldiges, Gun den svages efterträdares, regering. Hunnen till denna punkt i min framställning, liar jag att beklaga förlusten af en älskvärd och pålitlig vägvisare.Under de två följande århundradena voro pingvi-nerna alltjämt försänkta i en blodig anarki. Alla konster gingo under. Midt i den allmänna okunnigheten ägnade sig munkarna i klostercellens skymning åt ett träget studium Och afskrefvo med outtröttligt nit de heliga skrifterna. Som pergament var svårt att komma öfver, skrapade de gamla handskrifter för att sedan på dem nedskrifva det gudomliga ordet. Därför såg man också bibelskrifvandet blomstra som en rosenbuske på den ping-vinska jorden.

En munk af den helige Benedikts orden, Ermold pingvinen, skrapade ensam ut fyra tusen grekiska och latinska handskrifter för att fyra tusen gånger afskrifva Johannes evangelium. Så förstördes i stort antal den antika poesiens och vältalighetens mästerverk. Historie-skrifvarna äro ense om att erkänna, att de pingvinska klostren voro en tillflykt för den lärda odlingen under medeltiden.

Pingvinernas och marsvinens hundraåriga fejder utfylla slutet af detta skede. Det är ytterst svårt att komma under fund med hvad som är sant angående dessa krig, icke därför att uppteckningar saknas, utan emedan det finns många sådana. Marsvinens krönikörer motsäga de pingvinska krönikörerna på alla punkter. Och pingvinerna motsäga hvarandra dessutom sinsemellan lika väl som marsvinen. Jag har funnit två krönikörer, som stämma pfverens, men den ene har skrifvit af den andre. Blott en sak är viss, nämligen att blodbad, våldsdåd, mordbrand

och plundring hörde till ordningen för dagen.

Under den olycklige Bosco IX stod riket på undergångens brant. Vid underrättelsen, att marsvinens flotta, som utgjordes af sexhundra stora skepp, syntes frånAlka, tillställde biskopen en högtidlig procession. Domkapitlet, de valda öfverhetspersonerna, medlemmarna af parlamentet och universitetets andliga, lärda hämtade i katedralen den heliga Orberosas skrin och buro det omkring staden åtföljda af allt folket, som sjöng psalmer. Pingviniens skyddshelgon blef icke förgäfves anro-padt. Emellertid belägrade marsvinen staden samtidigt till lands och till sjöss, togo den med storm och mördade, plundrade,- våldtogo och brände där i tre dagar och tre nätter med den likgiltighet, som vanan skänker.

Man kan icke nog beundra, att under dessa långvariga hårda tider tron bevarats oförvanskad bland pingvinema. Sanningens glans bländade då själarna, som icke voro anstuckna af sofismer. Det är detta, som förklarar trosenheten. Ett varaktigt kyrkans bruk bidrog utan tvifvel till att vidmakthålla denna de troendes lyckliga gemenskap: man brände oförtöfvadt hvarje ping-vin, som tänkte annorlunda än de andra.

FJÄRDE KAPITLET.

Den andliga odlingen. Johannes Talpa.

Det var under konung Guns minderårighet, som Johannes Talpa, en munk i Beargarden,- i detta samma kloster, där han redan vid elfva års ålder aflagt sina löften och hvilket han aldrig lämnade en enda dag af sitt lif, författade den berömda latinska krönika i tolf böcker, som kallas Gesta Pinguinorum.Beargardens kloster reser sina höga murar på cn otillgänglig bergsspets. Kun dt omkring ser man endast blånande toppar, afbrutna af molnflak.

Johannes Talpa var redan gammal, när han företog sig att utarbeta Gesta Pinguinorum. Den gode munken har ej underlåtit att omtala det i sin bok. »Mitt hufvud», säger lian, »har länge sedan förlorat sina blonda lockars prydnad, och min hjässa har blifvit lik de kon-vexa. metallspeglar, som de pingvinska damerna rådfråga så tidt och tätt. Jag har aldrig varit lång, men med åren har jag krupit ihop och blifvit böjd. Mitt hvita skägg värmer mitt bröst.»

Med en förtjusande naivitet meddelar oss Talpa vissa omständigheter i sitt lif och några drag af sin karaktär. »Af adlig släkt och från barndomen bestämd för det andliga ståndet, blef jag undervisad i grammatika och musik. Jag fick lära mig läsa för en magister, som hette Amicus, men som hellre bort heta Inimicus. När jag icke strax kunde lära mig bokstäfverna, piskade han mig häftigt med spön, så att jag väl kan säga,- att han slog i mig alfabetet med svidande slag på mitt säte.»

På andra ställen bekänner Talpa sin naturliga böjelse för vällust. Dessa äro hans egna uttrycksfulla ord: »I min ungdom var min sinnlighet så glödande, att jag i skogarnas dunkel hade en känsla af att koka i en gryta i stället för att andas den friska luften. Jag undflydde kvinnor,- men det var forgäfves, ty jag be-höfde blott se en klocka eller en flaska för att föreställa mig dem.» ,

Medan han skref sin krönika, härjades den pingvinska jorden af ett fruktansvärdt, på en gång utländskt och inhemskt krig. Cruchas soldater, som kommit föratt försvara Beargardens kloster mot de barbariska marsvinen, förskansade sig i klostret. För att göra det ointagligt, togo de upp skottgluggar i murarna, refvo ned kyrkans blytak och gjorde slungkulor af det. Om natten tände de i gångar och på gårdar stora eldar, vid hvilka de rostade hela oxar, sopi de spetsat på gran-stänger från den vördnadsbjudande bergsskogen. De sutto sedan kring de flammande bålen i den kådigt och flottigt luktande röken och läto vinet och kryddölet från klosterfaten flyta i strömmar. Deras skrål, hädelser och slagsmål öfverröstade otteringningen.

Slutligen hade marsvinen kommit igenom passen och började belägra klostret. Det var krigare från norden, klädda i kopparrustningar och väpnade med kopparsvärd. De reste mot klippväggarna hundrafemtio famnar långa stegar, hvilka i mörkret och stormen brusto under angriparnas egen tyngd, nedstörtande klungor af krigare i hålvägar och bråddjup. Man hörde ett långt utdraget jämmertjut genom nattmörkret, och så började åter stormlöpningen. Pingvinerna hällde strömmar af brinnande beck öfver de anfallande, som flammade upp likt

facklor. Sextio gånger gingo de ursinniga marsvinen till storms, och sextio gånger kastades de åter tillbaka.

I tio månader hade de hållit klostret inneslutet, jdå på den heliga Epifaniedagen en herde från dalen underrättade dem om en hemlig gångstig, på hvilken de femögo sig uppför berget, inträngde i klostrets jordvåning och därifrån öfversvämmade hvalfgångarna, köken, kyrkan, kapitelsalarna, biblioteket, tvättstugan, cellerna, refektorierna och sofsalarna, sättande eld på byggnin-garna, dödande och skändande utan hänsyn till ålder eller kön. Pingvinerna sprutto upp ur sin sömn och skyndade till sina vapen. Skumögda af mörkret och för-skräckelsen, höggo de ned hvarandra, allt under det marsvinen sinsemellan slogos med yxor om de heliga kärlen, rökelsekaren, ljusstakarna, dalmatikorna, relikskrinen och de med ädelstenar besatta guldkorsen.

Luften var tjock af en frän lukt af svedt människokött. Ångestrop och dödsskrin uppstego ur lågornas midt, oeh på kanterna af de instörtande taken sprungo munkarna i tusental likt myror och störtade ned i dalen. Under allt detta satt Johannes Talpa och skref sin krönika. Cruchas soldater, som skyndsamt dragit sig tillbaka, tilltäppte med stora klippblock alla klostrets utgångar för att instänga marsvinen i de brinnande bygg-ningarna. Och för att krossa fienderna under de nedstörtande kvaderstenarna och murstyckena begagnade de som bräckor de äldsta ekarnas stammar. Det brinnande trävirket störtade in med ett åsklikt dån, och skeppens höga hvalfbågar sjönko samman, när de jättelika ekstammarna stöttes emot dem genom sexhundra mans samfällda ansträngningar. Snart återstod af det stora och rika klostret ingenting annat än Johannes Talpas cell, som genom en underbar slump hängde fast vid spillrorna af en rykande gafvelvägg. Den gamle krönikören skref ännu.

Denna beundransvärda inre samling kan emellertid förefalla öfverdrifven hos en krönikeskrifvare, som vinnlägger sig om att uppteckna sin tids händelser. Men hur upptagen af annat och hur likgiltig för de yttre tingen man än är, undgår man dock icke deras inflytande. Jag har gått till Johannes Talpas originalmanuskript i Natio-nalbiblioteket, där det förvaras i den pingvinska samlingen, K. L.6, 12390 quater. Det är en pergamenthandskrift om 628 blad. Handstilen är mycket otydlig. Bok-stafverna hålla sig icke på en rak linje, utan springa åtalla håll, knuffa till hvarandra och ramla på hvarandra i fullkomlig oordning eller rättare sagdt i en hemsk villervalla. De äro så illa formade, att det mestadels är omöjligt att känna igen dem eller ens skilja dem från de talrika bläckfläckarna. Dessa oskattbara blad bära härutinnan spår af de oroliga tider, under hvilka de blifvit nedskrifna. Det är svårt att läsa dem. Stiliseringen vittnar däremot icke om den minsta sinnesrörelse. Tonen i Gesta Pinguinorum afviker aldrig från den största enkelhet Berättelsen skrider raskt framåt och är stundom så koncis, att den nästan blir torr. Reflexionerna äro sällsynta och i allmänhet vittnande om godt omdöme.

FEMTE KAPITLET.

Konsten. De primitiva i det ping-vinska måleriet.

Pingvinska kritici kunna ej nog framhålla, att den pingvinska konsten alltifrån sin vagga utmärkte sig för en mäktig och tjusande originalitet och att man annorstädes får förgäfves söka efter de behagfulla och intelligenta. egenskaper,- som känneteckna dess första alster. Men marsvinen göra gällande, att deras konstnärer beständigt voro pingvinernas föregångare och läromästare. Det är svårt att döma pm detta, emedan pingvinerna,-innan de började beundra sina primitiva målare, förstörde alla deras arbetet!.Man kan icke nog beklaga denna förlust. För egen del känner jag den smärtsamt djupt, ty jag vördar de pingvinska minnena, och jag har en dyrkan för de primitiva.

De äro förtjusande. Jag säger icke, att de alla likna hvarandra. Det ,vore icke sant. Men de hafva gemensamma drag, som man återfinner hos alla skolor,; nämligen vissa formler,; som de aldrig iöfvergifva, och något visst åfslutadt, ty det de kunna, det kunna de väl. Man kan lyckligtvis göra sig en föreställning om de pingvinska primitiva målarna genom de primitiva italienarna, flamländarna och tyskarna och så genom de primitiva fransmännen, som öfverträffa alla de andra: de hafva mer logik, såsom Gruyer säger; logiken är ju en speciellt fransk egenskap. Äfven om man sökte förneka det, måste man åtminstone tillerkänna Frankrike det företrädet att hafva haft kvar primitiva målares taflor, när andra nationer icke längre hade några. Utställningen af primitiv fransk målarkonst i Marsan -paviljongen 1904 bjöd på flera små pannåer, som voro samtida till de sista Valois och Henrik IV.

Jag har företagit många resor för att bese taflor af bröderna van Eyck, Memling, Eoger van der [Weyden, målaren af Marias död, Ambrogio Lorenzetti och de gamla umbrierna. Det var emellertid hvarken Briigge, Köln, Siena eller Perugia,- som gaf mig den fulla invigningen. Det var i den; lilla staden Arezzo, som jag blef en medveten adept i det naiva måleriet. Det är nu tio år eller mera sedan dess. På deniia armodsfulla och enkla tid voro stadsmuseerna stängda hela dagen, men öppnades när som helst för forestieri. En afton visade mig en gammal gumma vid skenet från ett talgljus och mot en half lira det lilla smutsiga museet i Arezzo,och jag upptäckte där en målning af Margaritone, en Sankt Franciskus, hvars sorgsna fromhet aflockade mig tårar. Jag var djupt rörd; Margaritone af Arezzo blef från den dagen min käraste primitiva målare.

Det är efter denna mästares verk, som jag bildar mig en föreställning om pingvinernas primitiva konstnärer. Man torde därför icke anse det omotiveradt, att jag här ägnar honom en viss uppmärksamhet och, utan att i detalj ingå på hans arbeten, likväl framställer honom från hans allmännaste och, om jag så må säga, mest representativa synpunkt.

Vi äga en fem, sex taflor signerade af hans hand. Hans förnämsta arbete, som finnes i National Gallery i London, framställer den heliga jungfrun sittande på en tron och hållande Jesusbarnet i sin famn. Hvad som först frapperar en, då man betraktar denna figur, är dess _proportioner. Kroppen från halsen till fotterna är endast dubbelt så lång som hufvudet. Också förefaller den ytterligt kort och undersätsig. Taflan är emellertid icke mindre anmärkningsvärd genom målningen än genom teckningen. Den store Margaritone hade blott ett fåtal färger till sitt förfogande, och han använde dem i hela deras renhet utan att någonsin nyansera tonerna. Följden blir, att hans kolorit är mera liflig än harmonisk. Madonnans och barnets kinder äro målade med en vacker cinnober, som den gamle mästaren af naiv förkärlek för tydlig begränsning på båda ansiktena pålagt i rundlar, som tyckas uppdragna med cirkel.

En lärd konstkritiker på .sjuttonhundratalet, abbé Lauzi, har behandlat Margaritones arbeten med djupt förakt. »Det är ej annat än groft kludderi», har han sagt, »på den olyckliga tiden kunde man hvarken teckna eller måla.» Det var den allmänna, meningen hos dessa pud-rade förståsigpåare. Men den store Margaritone och hans samtida skulle snart få upprättelse för ett så grymt förn akt. På adertonhundratalet föddes i det gudfruktiga Englands bibliska byar och reformerta stugor en mängd små kruslockiga Samueler och Johannes Döpare, hvilka omkring 1840 oeh 1850 blefvo lärda män med glasögofr och instiftade de primitivas kult.

Prerafaelismens framstående teoretiker, sir James Tuckett, skyr icke att ställa Nationalgalleriets madonna i raden bland den kristna konstens mästerverk. »Genom att gifva den heliga jungfruns hufvud en tredjedel af figurens hela längd», säger sir James Tuckett, »har den gamle mästaren riktat och samlat åskådarens uppmärksamhet på den mänskliga gestaltens sublimaste delar* och särskildt på ögonen, som man ju gärna betecknar såsom själslifvets återspegling. I denna tafia samverkar koloriten med teckningen till att åstadkomma ett idealiskt och mystiskt intryck. Kindernas cin-nober erinrar icke om hudens naturliga utseende. Det tyckes snarare, som om den gamle mästaren på jungfruns och barnets ansikten målat paradisets rosor.»

I en sådan kritik ser man så att säga ett återsken af det verk, som den förhärligar. Emellertid har den serafiske estetikern från Edinburgh, Mac Silly, på ett ännu känsl igare och mera djupgående sätt gifvit uttryck åt hvad han erfor inför denna primitiva målning. »Mar-garitones madonna»* säger den vördade Mac Silly, »når fram till konstens transoendenta mål. Hon ingifver åskådarna känslor af oskuld och renhet, hon gör dem lika små barn. Jag har själf erfarit, att det verkligen förhåller sig så. Sedan jag vid sextiosex års ålder haft glädjen betrakta henne under tre timmar i sträck, kände jag mig plötsligt förvandlad till ett litet spenabarn.Medan en cab förde mig' öfvter Trafalgar Sqjuaye, satt jag och lekte med mitt glasögonfodral, ‚som om det varit en skallra, skrattade' och lallade. Och när uppaeserskan på mitt boarding-house serverade mig min middag, öste jag med den första barndomens naivitet flera skedar soppa i mitt öra i stället för i munnen.»

»Det' är på sådana verkningar», tillägger Mac Sillv,-som man inser ett konstverks förträfflighet.»

Margaritone dog enligt Vasari vid sjuttiosju års ålder, »sörjande öfver att han måst upplefva att se en ny konst

uppkomma och nya konstnärer krönas med ära». Dessa rader, som jag öfversätter ordagrant,; hafva inspirerat sir James Tuckett till de kanske skönaste sidor han skrifvit. De återfinnas i Estetikernas breviarium, och alla preräfaeliter kunna dem utantill. Jag insätter dem här såsom denna boks skönaste prydnad. Det er-kännes allmänt, att intet sublimare blifvit skrifvet sedan de israelitiska profeternas dagar.

Margaritones syn.

Tyngd af år och mödor, besökte Margaritone en dag en ung målare, som nyligen kommit till staden, i dennes atelier. Han fäste sig där vid en nyss målad madonna, som ehuru sträng och stel likväl tack vare en viss exakthet i proportionerna och en ganska diabolisk fördelning af skuggor och dagrar fick en viss relief och ett visst utseende af lif. Vid denna syn varsnade Arezzos naive och sublime mästare med fasa, hvilken framtid som förestod målarkonsten.

Han lutade sitt hufvud i sina händer och mumlade:

»Hur mycken framtida förnedring skönjer jag icke, då jag ser denna bild. Jag varsnar i den slutet på den kristna konsten, den konst,; som målar själarna och in-gifver en glödande längtan efter himlen. De framtida målarna skola icke såsom denne inskränka sig till att på en väggyta eller en träpannå erinra om det förbannade ämne, som våra kroppar äro gjorda af: de skola upphöja det och förhärliga det. De skola ikläda sina bilder köttets farliga sken, och dessa bilder skola tyckas vara verkliga gestalter. Man skall se, att de hafva en kropp. Deras former skola synas genom deras kläder. Den heliga Magdalena skall få bröst, den heliga Martha mage, den heliga Barbara lår, dä11 heliga Agnes säte (buttoteks)! Helige Sebastian skall afslöja sina ungdomliga behag, och sankt Göran fekall under sitt harnesk uppvisa ten kraftig manlighets muskulatur! Apostlarna, kyrkofäderna, biskoparna och Gud fader själf skola te sig som vanliga syndare af kött och blod. Änglarna skola få en tvetydig mystisk skönhet, som bringar oro i människornas hjärtan. H vilken längtan efter himlen skola sådana framställningar kunna ingifvä? Ingen- Men man får af dem1 lära sig ätt njuta af det jordiska lifvets former. Hvar skola målarna stanna i sina indiskreta sträfvan-den ? De skola alls icke stanna. De skola komma ända därhän, att de framställa män och kvinnor nakna liksom romarnas afgudar. Det kommer att blifva en profan konst och en kyrklig konst, och den kyrkliga konsten kommer icke att blifva mindre profan än den andra.»

»Viken,- demoner!» utropade den gamle mästaren.

Ty i en profetisk syn skådade han de rättfärdiga och helgonen neddragna till bedröfliga atleter, gåg Apollo spelande lyra på biomhöljda åsar midt ibland muser i lätta tunikor, såg Venus ligga utsträckt under de mörka myrtenträden och Danaë bjuda sitt väna sköte åt guldregnet. Han $åg Jesusbarnet i pelargångarna bland pa-tricier, blonda damer, musikanter, pager, negrer, hundar

8—002131. France, Pingvin-ön.

och papegojor. I ett outredligt (virrvarr af människo-lemmar, utslagna vingar och flygande draperier såg han folkfyllda. Jesu födelser, yppiga, Heliga familjer, patetiska Korsfästelser. Han såg den heliga Katarina, den heliga Barbara, den hejiga Agnes förödmjukande patri-ciskorna genom sin sammets, sin brokads och sina pärlors kostbarhet och sina harmars glans, såg Auroror strö omkring sig sina rosor och skador af Dianor och nymfer öfverraskas nakna vid de skuggiga källornas rand. Och den store Margaritone dog, tillintetgjord af denna fasanfulla förkäiisla af Kenässansen och Bologna-skolan.

SJÄTTE KAPITLET.

Marbode.

Vi äga ett värdefullt minnesmärke från 1400-talets pingvinska litteratur. Det är berättelsen om en resa till underjorden, företagen af benediktinermunken Marbode, som hyste en liflig beundran för skalden Ver-gilius. Denna berättelse, som är skrifven på ganska godt latin, har blifvit utgifven af Du Clos des Lu-nes. Man finner den här för första gången öfver-satt från latinet. Jag tror mig göra mina landsmän en tjänst genom att göra dem bekanta med dessa blad, hvilka utan tvifvel icke stå ensamma i sitt slag i medeltidens latinska litteratur. Bland de

diktverk, som kunna jämföras med den, anföra vi Sankt Brendans resa, Alheriks syn, Sankt Valriks purgatorium, fantasi-fulla skildringar af de dödas förmodade vistelseort, liksom äfven Divina Commedia af Dante Alighieri.

Bland de arbeten, som afhandla detta ämne, är Mar-bodes berättelse ett af de senaste men därför icke det minst egendomliga.

Marbodes nedstigande till underjorden.

På det fjortonhundrafemtiotredje året efter Guds sons människoblifvande, få dagar före det. korsets fiender inträngde i Helenas och den store Konstantins stad, vardt det mig, brodern Marbode, en ovärdig munk, gifvet att se och höra hvad ingen ännu hade hört eller sett. Jag har uppsatt en noggrann berättelse öfver dessa ting, på det att minnet af dem icke må förgå med mig, ty människans lif är kort.

Den första dagen i maj månad sagda år satt jag vid vespertid i Corrigans kloster på en stenbänk i hvalf-gången invid brunnen med de vilda rosenbuskarna och läste efter min vana en dikt af den skald, som jag framför andra älskar, Vergilius, som sjungit om hjordar och skördar och krig. Aftonen drog sin purpurslöja öfver klostergångens bågar, och jag upprepade med rörd stämma de verser, som omtala, hurusom den feniciska Dido ännu vandrar med sitt öppna sår i dödsrikets myrtenlundar. Just då gick brodern Hilarius förbi mig, åtföljd af broder Hyacinthus, portvaktaren.

Uppfödd i en barbarisk tidsålder, före musernas åter-uppståndelse, är brodern Hilarius icke synnerligen förtrogen med den forntida visdomen. Men mantuanarens poesi har likt en klart lysande fackla kastat ett skimmer in i hans medvetande.

»Broder Marbode», frågade-han mig, »de där verserna, som du framsuckar så där med vidgadt bröst och tind-rande ögon, stå de i den stora Eneiden, från hvilke n du livarken morgon eller kväll tager dina ögon ?»

Jag ^varade honom, att jag läste hos Yergilius om huru Anchises’ son fick se Dido lik månen, bakom träden.*

»Broder Marbode», svarade han, »jag är viss, att Yergilius alltid har visa ord och djupa tankar. Men de sånger, som han modulerade på den syrakusanska flöjten, injiebära en så sköp mening och en så hög lärdom, att man bländas af dem.»

»Tag dig till /vara, fader», utropade broder Hyacin-thus med upprörd stämma. »Yergilius var en trollkarl, som gjorde underverk med demonernas bistånd. Han gick rakt igenom ett berg i närheten af Neapel och förfärdigade en bronshäst, som hade förmåga att bota alla sjuka hästar. Han var svartkonstnär, och i en stad i Italien visas ännu den spegel, i hvilken han lät de döda blifva synliga. Men en kvinna lurade i alla fall den store trollkarlen. En sköka i Neapel uppmanade honom från sitt fönster att hissa sig upp till henne i den korg, som tjänade till att uppfordra matvaror, och hon lät honom hänga hela natten mellan två våningar.»

Utan att synas hafva hört dessa ord, sade broder Hilarius:

»Vergilius är en profet. Han är profet, och han lämnar långt efter sig både sibyllorna med deras heliga sånger och konung Priamus’ dotter och den store förut-sägaren af kommande ting, Plato från Athen. I den

*) Texten har:

. . . qualem primo qui surgere mense

Aut videt aut vidisse putat per nubila lunnm.

Broder Marhode ersätter genom ett sällsamt förbiseende den af skalden skapade bilden med en helt annan.fjärde af hans syrakusanska sånger finna vi vår Frälsares födelse förutsagd på ett språk, som tyckes vara mera himmelens än jordens.*

Under min studietid, när jag för första gången läste: Jam reclit et virgo, kände jag mig försjunka i en oändlig hänryckning. Men strax erfor jag äfven en liflig smärta vid tanken, att författaren till denna profetiska sång, den skönaste som ljudit från människomun, skulle, för alltid beröfvad Guds åsyn, försmäkta bland hedningarna i det

eviga mörkret. Denna grymma tanke öfvergaf mig icke. Den förföljde mig till och med under mina studier, böner och betraktelser och under mina späkningar. Tanken, att Vergilius var beröfvad Guds åsyn och att han kanske i underjorden till och med hade lott]och del ¡med de förtappade, gjorde, att jag icke kunde njuta hvarken glädje eller hvila, och flera gånger om dagen utropade jag med mot himlen uppsträckta händer:

'Uppenbara för mig, o Herre, hvad lott du gifvit den, som sjöng på jorden såsom änglarna sjunga i himlen!' Min ängslan upphörde, då jag några år senare fick läsa i en gammal bok, att den store apostel, som kallade hedningarna .till Kristi kyrka, den helige Paulus, när han var i Neapel, med sina tårar helgade skaldefurstens graf.** Det gaf mig anledning tro, att Vergilius liksom kejsar Trajanus fick ingång i Paradiset, emedan han i

* Tre århundraden före den tid, då vår Marbode lcfde, sjöngs det på juldagen i kyrkorna:

ÅfarOy vates gentilium,

Da Christo testimonium.

**

Ad Maronis mausoleum Ductns, fudit super eum Picc rorem lacrymee.villfarelsens tid hade en förkänsla af sanningen. Man behöfver ju inte tro det, men det är för mig ljufligt att hafva den öfvertygelsen.»

När den gamle Hilarius så talat, önskade han mig en välsignad nattro och aflägsnade sig med broder Hya-cinthus.

Jag återtog den ljufliga läsningen af min skald. Medan jag satt med boken i handen och tänkte på hur de, som Amor låter täras af ett grymt ve, vandra på ensliga stigar i myrtenskogens djup, kommo stjärnorna och blandade sitt skälfvande återsken med vildrosbladen i klosterfontänens vatten. Men i ett slag försvann det blida ljuset, vällukten och himmelens frid. En vidunderlig nordanvind med mörker och oväder gick tjutande löst på mig, lyftn upp mig och förde bort mig som ett halmstrå öfver fält, städer, floder och berg, genom åskmullrande moln och i en natt, som utgjordes af en lång rad af nätter och dagar. Och när orkanen efter sitt grymma och ihållande raseri omsider saktade sig, befann jag mig långt ifrån mitt hemland, nere i en dal, som omgafs af cypresser. En kvinna med stränga och sköna drag, klädd i långa slöjor, kom då fram till mig. Hon lade sin vänstra hand på min skuldra, och höjande sin högra arm mot en lummig ek, sade hon:

»Se!»

Genast igenkände jag sibyllan, som vaktar den heliga Avernerskogen, och bland de löfrika grenarna på det träd hon utpekade, urskilde jag den gyllene kvist, som är behaglig för den sköna Proserpinä.

Jag hade rest mig upp.

Quem te, inquit, reddidissem, Si te vivum invenissevi Poetarum maxime !»O jungfruliga sierska», utropade jag, »du har alltså anat min önskan och uppfyllt dpn. Du har visat mig trädet, som bär den glänsande kvist, utan hvilken ingen kan lefvande inträda i de dödas boning. Och sant är, att jag lifligt önskat mig att få samtala med Vergilius' skugga.»

Med dessa ord bröt jag den gyllene kvisten från den åldriga stammen och störtade mig utan fruktan i det rykande svalg, som leder till Stygens dyiga stränder, där skuggorna hvirfla omkring likt vissna löf. Vid åsynen af den åt Prosperpina invigda kvisten, upptog mig Karon i sin båt, som knakade under min tyngd, och jag kom till de dödas strand, hälsad af den trehöfdade Cerberus' ljudlösa skall. Jag låtsade kasta till honom skuggan af en sten, och odjuret drog sig in i sin håla. På denna strand kvida bland vassen de barn, hvilkas ögon i samma stund öppnades och slötos för dagens blida ljus ; där sitter Minos till doms öfver människorna inne i en mörk klippgrotta. Jag gick in i myrtenskogen, där kärlekens offer, Fædra, Procris, den sorggna Eryphyle, Evadne, Pasiphaë, Laodamia och Cenis och den feni-ciska Dido framsmäkta sina dagar. Därefter vandrade jag öfver de ryktbara krigarnas dammiga fält. Bortom detta öppna sig tvenne vägar; den vänstra leder till Tartaren, de gudlösas hemvist. Jag valde den högra, som för till Elysium och till Dis' boningar. Sedan jag upphängt den heliga kvisten vid gudinnans dörr, anlände jag till väna nejder, som! badade i purpurskimmer. Filosofernas och

skaldernas skuggor gingo där under allvarligt Samtal. Graoerna och muserna utförde lätta danser på gräset. Den gamle Homeros sjöng, ackompanjerande sig på sin landtliga lyra. Hans ögon voro slutna, men hans läppar blixtrade af gudomliga bilder.Jag såg Solon, Demokritos och Pythagoras, hvilka på ängen åsågo de unga männens lekar, och genom ett åldrigt lagerträds bladverk skönjde jag Hesiodos, Orfeus, den vemodige Euripides och den manliga Sappho. Jag gick förbi och igenkände skalden Horatius, Yarius, Gallus och Lycoris, Som sutto vid stranden af en sval bäck. Litet afsides från dem stod Vergilius, stödd mot en 'mörk järneks stam och tankfullt blickande ut öfver skogarna. Han var högrest och smärt och hade ännu denna solbrända hy, detta landtliga utseende, denna vanvårdade klädsel, detta ociviliserade yttre, hvarunder hans snille dolde sig i lifstiden. Jag hälsade honom ödmjukt och stod länge stum.

När jag slutligen kunde få fram ord ur min sammansnörda strupe, utropade jag:

»O Vergilius, kär för de ausoniska sånggudinnorna, du heder för det latinska namnet! Det är genom dig jag förnummit skönheten. Det är genom dig jag erfarit om gudarnas hord och gudinnornas bädd. Fördrag, att den ringaste af dina beundrare bringar dig sin hyllning!»

»Stig upp, främling», svarade den gudomlige skalden. »Af den skugga, som Idin kropp kastar på gräset i denna eviga afton, ser jag, att du är från de lefvandes land. Du är icke den första människa, som före sin död nedstigit till dessa boningar, ehuruväl allt umgänge mellan oss och de lefvande är svårt. Men upphör att berölmma mig. Jag tycker icke om beröm. Bifallsropens förvirrade sorl har alltid ljudit obehagligt i mina öron. Det är därför, som jag, flyende Rom, där de sysslolösa och nyfikna kände mig, arbetat i mitt kära Parthenopes enslighet. Dessutom är jag icke tillräckligt öfvertygad om att din tids människor förstå mina verser, för att jag skulle kunna taga åt mig ditt beröm. Hvem är du?»»Jag heter Mar bode och är från konungariket Alka. Jag har af lagt mina löften i Corrigans kloster. Jag läser dina dikter om dagen, och jag läser dem om natten. Det är för att träffa dig, som jag kommit till dödsriket. Jag har varit orolig för ditt öde. På jorden tvista de lärda ofta därom. Somliga hålla det för ytterst sannolikt, att du nu brinner i den outsläckliga elden, emedan du stått under demonernas välde; andra, som äro klokare, göra intet uttalande och anse, att allt hvad man säger om de döda är ovisst och fullt af lögner; flera, men sanningen att säga icke de mest framstående, förmena, att på grund af de förtjänster du inlagt genom att höja de sicilianska sånggudinnornas ton och förkunna, att en ny gudatelning skulle nedstiga från himmeln, du i likhet med kejsar Trajanus fått medgifvande att i det kristna paradiset njuta den eviga saligheten.»

»Du ser, att det icke alls är så», svarade anden småleende.

»Ja, Vergilius, jag finner dig bland hjältarna och de vise på de elyseiska fält, som du själf har beskrifvit. Tvärtemot hvad flera anse på jorden, har det alltså inte varit något bud efter dig här från Honom, pom regerar där uppe?»

Efter en ganska lång tystnad sade Vergilius:

»Jag skall icke dölja något för dig. Han har låtit kalla mig. En af hans budbärare, en flärdlös man, var här och sade, ‚att man väntade mig och att, fastän jag icke var invigd i deras mysterier, dock i betraktande af mina profetiska sånger en plats var reserverad åt mig bland den nya sektens anhängare. Men jag vägrade att antaga inbjudningen; jag hade ingen lust att byta om vistelseort. Icke så, att jag delar grekernas beundran för de elyseiska fälten eller här njuter dessafröjder, som komma Proserpina att förlora minnet af sin moder. Jag har aldrig själf mycket trott på hvad jag sagt om dem i min Eneid. Genom filosofernas och fysikernas läror hade jag en riktig aning om sanningen. Lifvet i underjorden är ytterst kringskuret. Man känner här hvarken njutning eller smärta. Man är som om man icke vore till. De döda hafva här ingen annan tillvaro än den de lefvande förläna dem. Likväl föredrager jag att stanna här.»

»Men hvad skäl angaf ¡du, Vergilius, för en så sällsam vägran?»

»Jag anförde utmärkta skäl. Jag sade till Guds utsände, att jag alls ej förtjänade den ära, som kom mig till del, och att man i mina verser inlade en mening, som de alls icke hade. Jag har i min fjärde eklog ingalunda svikit mina fäders tro. Endast okunniga judar hafva kunnat till en barbarisk guds förmån tolka en sång, som förhärligar

guldålderns återvändande, hvilket blifvit för-utsagdt af de sibyllinska oraklen. Jag ursäktade mig alltså med att jag icke kunde intaga en plats, som blifvit mig tillerkänd på grund af misstag och till hvil-ken jag icke ansåg mig äga någon rätt. Sedan anförde jag också mitt lynne och min smak, som icke stämde öfverens med sederna i den nya himlen.»i

»Jag är ingalunda ©sällskaplig»,; sade jäg till mannen, »Jag har i lifvet gifvit prof på en blid och foglig karaktär. Ehuru jag till följd af den ytterliga enkelheten i mina vanor blifvit misstänkt för girighet, behöll jag ingenting för mig själf. Mitt bibliotek var öppet för alla, och jag inrättade mitt lif efter Euripides' sköna ord: 'Vänner emellan skall allt vara gemensamt.' De loford, som misshagade mig, då jag själf fick dem, blefvo mig angenäma, då de tillföllo Varius eller Macer. Meni grunden är jag landtlig och skygg. Jag finner nöje i djurens sällskap. Jag använde så mycken omsorg på att iakttaga dem, jag vårdade mig så mycket om dem, att jag icke alldeles med orätt gick och gällde för en mycket god djurläkare. Jag har hört sägas, att medlemmarna af din sekt tillägga sig själfva en odödlig själ och förmena dj uren en sädan. Det är ett nonsens, som kommer mig att tvifla på deras förstånd. Jag älskar hjordarna och kanske litet för mycket herden. Det skulle inte ses med blida ögon hos eder. Det finns en grundsats, efter hvilken jag sträfvade att rätta mina handlingar: ingenting till öfvermått. Min svaga hälsa och ännu mer min filosofi lärde mig att begagna allt med måtta. Jag är måttlig i mat och dryck: en laktuk och några oliver jämte en droppe Falerner utgjorde hela min måltid. Jag har med stor måtta besökt främmande kvinnors läger, och jag har icke suttit alltför länge på tavernan och sett den unga syriskan dansa vid krota-lernas ljud.* Men när jag behärskade mina begär, så var det för min egen hugnad och af god tukt. Att frukta njutningen ¡och fly vällusten ¡skulle synts mig såsom den föraktligaste skymf mot naturen. Jag har hört säkert uppgifvas, att vissa af din guds utvalda under sitt lif af kärlek till försakelsen afhöllo sig från att äta och flydde umgänget med kvinnor samt frivilligt utsatte sig för onödiga lidanden. Jag skulle frukta att möta dessa brottslingar, hvilkas vanvett inger mig fasa. Man får icke begära af en skald, att han skall alltför strängt omfatta någon fysisk och moralisk lära. Jag är för öfrigt romare, och romarna förstå ej som grekerna att spetsfundigt finna sig till rätta med djupa spekulationer. Om

* Detta yttrande synes, om man får tro Marbode, gifva vid handen, att dikten Copa verkligen härrör från Vergilius.de antaga en filosofi, är det i synnerhet för att draga praktiska fördelar af den. Siron, som bland oss åtnjötj högt anseende, har genom att undervisa mig i Epikurs system frigjort mig från fåfäng fruktan och hållit mig fjärran från många grymma handlingar, till hvilka religionen drifver okunniga människor. Af Zeno har jag lärt att med jämnmod bära oundvikliga olyckor. Jag har omfattat Pythagoras åsikter om människomas och djurens själar, hvilka bådadera äro af gudomligt upp-hof: detta bjuder oss att se på oss själfva utan högmod och utan blygsel. Af alexandrinerna har jag fått veta, huru jorden, först mjuk och böjlig, blef fastare, allt efter som Nereus drog sig tillbaka från den för att gräfva sig sina våta boningar; huru omärkligt och småningom tingen uppkommo; huru regnen, som föllo från de lättade molnen, gåfvo näring åt de tysta skogarna och hur det slutligen kom så långt, att ett och annat djur började irra kring på bergen, som ännu stodo där utan något namn. Jag skulle ej kunna vänja mig vid er skapelselära, som passar bättre för kameldrifvarna i Syriens sandöknar än för en lärjunge till Aristarkos från Samos. Och hvad skall det blifva af mig i eder salighets boningar, om jag där icke finner mina vänner, mina förfäder, mina lärare och mina gudar och om det icke förunnas mig att där se Eheas höge son och Venus med det ljufva leendet, eneadernas moder, och Pan och de unga dryaderna och skogsgudarna och den gamla Silenus, som Aglaja nedsmetade med mullbärens purpursaft.

Det var dessa skäl, som jag bad den flärdlöse mannen framhålla för Jupiters efterträdare.»

»Och sedan dess, o store ande,- har du icke fått flera bud?»

»Nej, alls intet mera.»»För att trösta sig öfver din frånvaro, Vergilius, hafva de tre skalder, Commodianus, Prüdentius och Fortu-natus, som alla tre föddes i en mörk tid, då man ej längre kände till hvarken prosodi eller grammatik. Men säg mig, Mantuas son, hörde du aldrig något mer från den Gud, hvars sällskap du så bestämdt afsade dig?»

»Aldrig, så v id t jag kan minnas.»

»Men sade du mig icke, att jag ej var dein förste, som lefvande nedstigit till detta rum och kommit inför dig ?»

Det har du rätt i. För halftannat århundrade sedan, om jag ej missminner mig — det är svårt för skuggorna att räkna dagarna och åren —- blef jag störd i min’ djupa frid af en sällsam besökare. När jag irrade kring under det hleka bladverket på Stygens strand, fick jag se framför mig en mänsklig skepnad, som var ogenomskinligare och mörkare än deras, som bebo detta land: jag igenkände en lefvande. Han var reslig, m,ager, hade örnnäsa, spetsig haka och ihåliga kinder. Hans svarta ögton sköto blixtar. Kring sina af fallna, tinningar bar han en röd hätta, omgifven af en lagerkrans. Hans benknotor stucko fram genom den smala, bruna kappa, som gick honom ända ned till hälarna. Han hälsade mig med en vördnad, som förhöjdes af hans stolta min, och tilltalade mig på ett okorrektare och obegripligare språk än det som talades af de gallier, med hvilka den gudomlige Julius fyllde legionerna och kurian. Jag lyckades slutligen förstå, att han var född i närheten af Fsesulae i en etruskisk koloni, som grundats af Sulla på Arnus’ strand och nått en hög blomstring, att han där innehaft höga äreställen, men att han, när blodiga misshällig-heter uppkommit mellan senaten, riddarna och folket, med lif och själ kastat sig in i dem och nu, besegradoch landsförvist, irrade kring i världen sedan inånga år. Han beskref för mig Italien såsom sönderslitet af mera tvedräkt och krig än i min ungdomstid och suckande efter en ny Augustus. Jag beklagade hans olyckor, ihågkommande livad, jag fordom själf genomgått.

Hans storvulna själ gaf honom alltjämt ingen ro, och han närde vidtflygande tankar i sitt sinne, men han vittnade tyvärr genom sin råhet och okunnighet om barbariets seger. Han kände icke till grekernas poesi och vetenskap eller ens deras språk och var icke förtrogen med någon antik tradition om världens uppkomst och gudarnas natur. Han läste med allvarlig min upp fabler, som på min tid i Rom skulle utskrattats af småbarn, som ännu icke betala något för att gå till badet. Den stora hopen tror gärna på vidunder. Etruskerna särskildt hafva befolkat underjorden med hemska demoner, liknande en sjuks feberfantasier. Att de hafva kvar sin barndoms inbillningar efter så många århundraden, det förklaras af den utbredning och omfattning, som okunnigheten och eländet tagit. Men att en af deras rådsherrar, hvars vyer höja sig öfver flertalets, delar de folkliga föreställningarna och fasar för dessa hemska demoner, som invånarna i detta land på Porsenas tid målade på sina grafvar, det är något hvaröfver äfven den vise kan hedröfvas. Min etrusker uppläste för mig verser, författade af honom själf på en ny dialekt, som han kallade folkspråket och hvars mening jag ej kunde förstå. Mina öron blefvo mera häpna än tjusade af att höra, när han för att markera rytmen lät samma ljud återkomma tre till fyra gånger med regelbundna mellanrum. Detta påhitt synes mig föga lyckadt, men det tillhör ju ej döda att döma om nyheter.

Må för resten denne Sullas kolonist, född i en olyckligtid, skrifva oharmoniska verser |och om möjligt vara lika dålig poet som Bavius och Masvius, det är inte det jag tän,ker förebrå honom. Jag har gravare saker att tillvita honom, hvilka äfven beröra mig närmare. Det är vidunderligt och nästan otroligt, men när denne man kom tillbaka till jorden, utspridde han förhatliga lögner om mig. Han betygade på flera ställen i sina barbariska dikter, att jag tjänat honom till följeslagare i den moderna Tartaren, som jag icke känner till. Han förkunnade helt fräckt, att jag hade kallat Roms gudar för falska och lögnaktiga och ansett Jupiters nuvarande efterträdare för den sanne Guden. Min vän, när du blifvit återgifven åt det väna dagsljuset och återser ditt fädernesland, så .vederlägg dessa ohyggliga fabler. Säg tydligt till ditt folk, att den fromme Eneas’ sångare aldrig tändt rökelse för judarnas gud!

Jag har hört med säkerhet uppgifvas, att håns makt aftager och att man af säkra tecken märker, att hans fall är nära förestående. Underrättelsen härom skulle förorsaka mig en viss glädje, om man kunde glädjas på detta rum, där hvarken fruktan eller begär förnimmas.»

Så talade han och aflägsnade sig med en åtbörd till farväl. Jag betraktade hans skugga, som gled fram öfver affodilema utan att kröka deras stjälkar. Jag såg, att den blef allt tunnare och obestämdare, i mån som den fjärmade sig från mig, och den förbleknade innan den uppnått den ständigt grönskande lagerskogen. Då förstod jag innebörden i dessa ord: »De döda hafva intet annat lif än det, som de lefvande förläna dem», och tankfull vandrade jag öfver den bleka ängen fram till hornporten.Jag betygar, att allt, som är skrifvet i denna skrift, är sant.*

SJUNDE KAPITLET.

Tecken i månen.

Under det att Pingvinien ännu var försänkt i okunnighet och barbari, hängaf sig Gilles Loisellier, en franciskanermunk, genom sina skrifter känd under namnet HSgidius Aucupis, med outtröttlig ifver åt studiet af vetenskap och konst. Han ägnade sina nätter åt matematiken och musiken, hvilka han kallade de båda tillbedjansvärda systrarna, Talets och Fantasiens harmoniska döttrar. Han var väl hemma i medicinen och astrologien. Man misstänkte honom för att utföra magi, och det tyckes vara sant, att han åstadkom förvandlingar och upptäckte fördolda ting.

När munkarna i hans kloster en gång i hans cell funno grekiska böcker, som de icke kunde läsa,- inbillade

* Det finnes i Marbodes berättelse ett ställe, som är mycket anmärk -ningsvärdt, nämligen det, där munken från Oorrigan beskrifver Ali-ghicri sådan som vi föreställa oss honom nu för tiden. Miniatyrer i co-dex; venetianus, ett mycket gammalt manuskript af Divina Commedia, framställa skalden såsom en liten, tjock man, klädd i en kort tunika, hvars kjol går upp på hans mage. Vergilius åter bär ännu på 1500-talets träsnitt det filosofiska skägget.

Man skulle icke heller ha trott, att vare sig Marbodc eller ens Vergilius kände till de etruskiska grafvarna i Chiusi och Corneto, på hvilka verkligen finnas väggmålningar fulla med hemska och burleska djäflar, mycket erinrande om Orcagnas. Icke desto mindre är Marbodes nedstigande till underjorden en obestridligt autentisk skrift. Det har herr Du Clos des Lunes till fullo ådagalagt. Att tvifla på det skulle vara att tvifla på paleografien.de sig, att det v'ar svartkonstböcker, och angåfvo sin alltför lärde broder såsom trollikjarl. HSgidius Aucupis flydde ;och kom till ön Irland, där han lefde i trettio år med sina studier. Han gick från kloster till kloster, uppsökande de grekiska och latinska manuskript, som där funnos förvarade, och afskrifvande dem. Han studerade äfven fysik och alkemi. Han förvärfvade ett alltomfattande vetande och gjorde i synnerhet upptäckter om djuren, växterna och stenarna. Man öfverraskade honom en dag i enrum med en fulländadt skön kvinna, som sjöng till luta och som man sedermera fann vara en maskin, som han egenhändigt konstruerat.

Han for ofta öfver Irländska sjön för att begifva sig till Wales och där besöka klosterbiblioteken. När han under en af dessa färder en natt stod på skeppets däck, såg han nere i vattnet två störar, som simmade tillsammans. Han hade ett fint öra och förstod fiskarnas språk- Så hörde han* ¡att den ena stören sade till den andra:

»Den där mannen med risknipporna på ryggen, som har synts så länge i månen, har ramlat i sjön.»

Och den andra stören tilläde:

»Och i silfverskifvan kommer man att få se bilden af två förälskade, som kyssa hvarandra på munnen.»

Några år senare återvände hhgidius Aucupis till sitt land och fann där den antika odlingen återupprättad och vetenskapen åter kommen till heders. Sederna blefvo mildare. Männen förföljde ej längre källornas, skogarnas och bergens nymfer med sina närgångenheter. De uppställde i sina trädgårdar bilder af de anständiga gracerna och sånggudinnorna och återgåfvo åt gudinnan med ambrosialäpparna, människors och gudars vällust,; hennes forna äreplats. De återförsonade sig med naturen.

9—092131. Fr a?ice, Fingvin-ön.

De trampade all ogrundad fruktan under sina fotter och sågo upp mot himlen utan rädsla för att däT såsom fordom läsa tecken till vrede och hotelser om förtappelse.

Vid denna syn påminte sig ASgidius Aucupis hvad de båda störarna i Irländska sjön hade förkunnat honom.FJÄRDE BOKEN.

Nyare tiden.

Trinco.

FÖRSTA KAPITLET.

Röde Frans och Röda Fransiska.

iEgidius Aucupis, pingvinernas Erasmus, hade icke misstagit sig: hans tid Var den fria granskningens tid. Men denne store man tog humanisternas förfining för mildhet i seder och förutsåg icke, hvilka följder intelligensens uppvaknande skulle få hos pingvinerna. Detta uppvaknande förde med sig den kyrkliga reformationen; katolikerna anställde blodbad på de reformerta, och de reformerta anställde blodbad på katolikerna; sådana voro tankefrihetens första frukter. I Pingvinien fingo katolikerna öfverhand. Men de hade, sig själfva ovetande, genomträngts af dep kritiska ¡andan. De gjorde i gin tro medgifvanden åt förnuftet och ville frigöra religionen från den vidskepelse, som neddrog den, liksom man längre fram befriade katedralerna från de bodar och skjul, som skoflickare, småkrämare och lappskräddare hade fört upp alldelies inpå dem. Ordet legenda, som först betecknade hvad den troende bör läsa, innefattade snart föreställningen om fromma fabler och barnsliga sagor.

Helgonen blefvo lidande genom denna anda. Detfanns särskildt en liten mycket lärd, sträng och barsk kanik vid namn Prinoeteau, hvilken bland dem utpekade så många, som voro ovärdiga att firas med helgdagar, att han själf fick tillnamnet »helgonafsättaren». Han trodde icke, att den heliga Margaretas bön, anbragt såsom gröt på kvinnor i barnsnöd, stillade deras födslovåndor.

Pingviniens vördnadsvärda skyddshelgon undslapp ingalunda hans stränga kritik. I sin bok Allcas äldsta historia uttalar han sig på följande sätt:

»Synnerligen ovisst är livad som berättas om den heliga Orberosa; ja, det är ej ens säkert, att hon verkligen existerat. En gammal anonym krönikeförfattare, munken från Dombes, förtäljer, att en kvinna vid namn Orberosa blef våldtagen af djäfvulen i en grotta, till hvilken ännu på hans tid de små gossarna och flickorna i byn brukade gå och leka djäfvulen och den sköna Orberosa. Han tillägger, att denna kvinna blef frilla åt en fasaväckande drake, som förhärjade trakten. Detta är knappast troligt, men Orberosas historia, sådan man sedermera berättat den, förefaller icke mycket trovärdigare.

Detta helgons Lefnad af abbé Simplicissimus tillkom tre hundra år senare än' de förmenta händelser den omtalar. Författaren visar sig ytterligt lättrogen och i saknad af all kritik.»

Man började till och med hysa sina tvifvel om ping-vinernas öfvematurliga ursprung. Historikern Ovidius Capito gick ända därhän, att han förnekade underverket vid deras förvandling. Han inleder sitt stora arbete Pingviniens häfder med dessa ord:

»Ett tjockt mörker omhvärfver denna historia, och det är icke ofverdrifvet att säga, att den utgör en väf-nad af barnsliga fabler och folksägner. Pingvinerna före-gifva sig härstamma från de fåglar, som döptes af den helige Mael och som Gud genom denne ärorike apostels förmedling förvandlade till människor. De säga, att deras ö, först befintlig i Ishafvet och kringflytande liksom Delos, sedermera gått till ankars i de af himmeln älskade hafsnejder, hvilkas drottning hon nu är. Jag förmodar, att denna myt syftar på pingvinernas vandringar i de äldsta tiderna.»

Under det följande århundradet, som var filosofernas, blef skepticismen skarpare. Jag vill såsom bevis härpå endast anföra följande bekanta ställe ur Moralisk essay:

»Komna från obekant håll -— härkomsten är i hvarje fall oklar —, efter hand öfverlupna och kufvade af fyra till fem folk från söder, väster, öster och norr, kroaiserade, uppblandade och hopsvetsade, berömma sig pingvinerna likväl af sin rasrenhet, och häruti göra de rätt, ty de hafva blifvit en ren ras. Denna blandning af alla människotyper, röda, svarta, gula, hvita, rund-hufvade och långhufvade, har under seklernas lopp bildat en ganska homogen människofamilj, igenkänlig på vissa från gemensamhet i lif och seder härrörande drag.

Pöreställningen, att de tillhöra den skönaste ras i världen och att de äro den skönaste grenen af denna ras, fyller dem med ädel stolthet, okufligt mod och hat till människosläktet,

Ett folks lif är endast en följd af olyckor, brott och dårskaper. Det är sant om den pingvinska nationen liksom om alla nationer. Med denna inskränkning är dess historia beundransvärd från början till slut.»

Pingvinernas båda klassiska århundraden äro alltför väl kända, för att jag skulle behöfva uppehålla miglänge vid dem, men en sak har icke blifvit tillräckligt framhållen, nämligen huru rationalistiska teologer sådana som kaniken Princeteau voro direkta föregångare till det följande seklets klentrogna. De förra använde sitt förnuft för att nedgöra allt i religionen, som icke syntes dem väsentligt. Endast själfva trosartiklarna lämnade de orörda. Deras intellektuella efterföljare, som af dem lärt sig att göra bruk af vetenskapen och förnuftet, begagnade dessa båda ting emot det, som återstod af trossatser. Den rationalistiska teologien födde naturfilosofien.

Därför — om det tillätes mig att öfvergå från forna tiders ping-viner till den höge öf vers tepräst, som nu för tiden råder öfver den universella kyrkan — kan man icke nog beundga påfven Pius X:s klokhet, då han fördömer exegetiska studier såsom stridande mot den uppenbarade sanningen, ödesdigra för den rena teologiska läran och dödsbringande för tron. Om det finnes andliga, som vilja gent emot honom göra gällande vetenskapens rätt, så är det farliga villolärare och pestsmittade förförare, och om någon kristen gillar dem, så kan jag taga på min ed, att han antingen är en åsna eller en hugenott.

Mot slutet af filosofernas tidehvarf blef Pingviniens gamla samhällsordning fullständigt omstörtad, konungen aflifvad, adelsprivilegierna afskaffade och republiken proklamerad, medan oroligheterna ännu pågingo och piaii stod inför ett fruktansvärdt krig. Den folkförsamling, som då styrde Pingvinien, påbjöd, att alla föremål af metall, som funnos i kyrkorna, skulle nedsmältas. Fosterlandsvännerna skändade konungagrafvama. Det berättas, att Drako den store i sin öppnade kista tedde sig svart som ebenholts och så majestätisk, att grafskändarna förfä-rade togo till flykten. Enligt andras utsago satte dessa råa människor en pipa i hans mun och bjödo honom på spe ett glas vin.

På sjuttonde dagen af blomstermånaden blef den heliga Orberosas relikskrin, som i fem hundra år i Sankt-Mael-kyrkan varit föremål för folkets tillbedjan, öfver-fördt till rådhuset för att undersökas genom af kommunen utsedda sakkunniga. Det var af förgylld koppar i form af ett skepp, betäckt med emaljer och prydt med juveler, som befunnos falska. De förutseende prästerna hade tagit bort rubinerna, safirerna, smaragderna och de stora bergkristallerna poh i stället di isatt glasbitar. Skrinet innehöll endast en smula stoft och några gamla linnetrasor, som kastades i e,n, stor eld, hvilken man upp-tändt på Greve-platsen för att där bränna helgonreliker. Folket dansade i ring omkring bålet under af-sjungande af fosterländska sånger.

Röde Frans och Röda Fransiska stodo i dörren till sitt kyffe invid rådhusmuren och åsågo denna ringdans af galningar. Röde Frans klippte hundar och kastrerade katter; han höll mest till på krogarna. Röda Fransiska var madrass-stopperska och kopplerska; hon saknade icke hufvud.

»Nu ser du, Frans», sade hon till mannen: »de begå helgerån; de komma att ångra det.»

»Det begriper du inte, kvinna», sade Röde Frans. »De ha blifvit filosofer, och är man en gång filosof, så är det för lifvet.»

»Du ska få se, Frans, att de komma att ångra förr eller senare, hvad de gjort i dag. De fara illa fram med helgonen, som inte varit dem nog till hjälp, men inte komma några stekta sparfvar att flyga 1 munnen på dem för det. De komma inte att bli rikare än deha varit förut, och när de ha räckt ut tungan ein tid, bli de gudsnådliga igen. Det kommer en dag, och det förr än någon tror, då Pingvinien åter begynner att tillbedja sitt skyddshelgon, saligt i åminnelse. Det vore inte dumt, du Frans, att till den dagen ställa undan en näfve aska och några ben och trasor i en gammal kruka här inne. Yi säga, att det är den heliga Orbe-rosas kvarlefvor, som vi räddat un'dan lågorna med fara för vårt lif. Jag skulle taga mycket miste, om vi inte komma att skörda ära och fördel af det. Den goda handlingen kan göra, att vi på ålderdomen få plats hos kyrkoherden till att sälja vaxljus och hyra ut stolar i den heliga Örberosas kapell.»

Samma dag tog Röda Fransiska litet aska i spisen och några afgnagda ben och lade dem i en gammal syltburk, som hon ställde upp på skåpet.

ANDRA KAPITLET.

Trinco.

Det suveräna folket hade återtagit adelns och prästerskapets jordagods och sålt dem för vrakpris åt borgare och bönder. Borgarna och bönderna tyckte, att revolutionen var bra för att förvärfva besittningar, men dålig, när det gällde att bevara dem åt sig.

Republikens lagstiftare utfärdade fruktansvärda lagar till egendomen^ skydd och stadgade dödsstraff för hvar och en som föreslog, att den skulle uppdelas. Mendet hjälpte icke republiken mycket. När bönderna blifvit godsägare, fingo de för sig, att den republikanska statsformen, som gjort dem rika, äfven gjort rikedomens ägande förbundet med mycken oro, och de sågo fram mot en styrelseform, som mera respekterade den enskildes egendom och bättre var i stånd att trygga de nya institutionernas bestånd.

De behöfde icke vänta länge. Republiken, liksom Agrippina, bar sin baneman i sitt eget sköte.

Emedan den blef invecklad i stora krig, uppställde den de härar, som skulle komma att rädda den och störta den. Dess lagstiftare trodde sig i fruktan för stadgade straff hafva ett band på härförarna. De höggo visserligen ibland hufvudet af en och annan, som det gått olyckligt för, men de kunde icke göra på samma sätt med de framgångsrika generalerna, som i och med att de räddat staten fått en stor trumf på hand.

I hänförelsen öfver vunna segrar öfverlämnade sig de nya pingvinerna åt en drake, som var vida fruktansvärdare än den i deras fabler förekommande och hvilken, lik en stork i groddammen, i fjorton års tid slukade dem i sig med sin omättliga näbb.

Femtio år efter den nya drakens välde besöktes Pingvinien af en ung maharaja från de malajiska öarna vid namn Djambi, hvilken ville genom resor vidga sina kunskaper, alldeles som skyten Anakarsis. Han författade en intressant berättelse om sin resa, hvaraf vi här anföra första kapitlet.

Den unge Djambis resa i Pingvinien.

Efter sjuttio dagars segling landsteg jag i de fi-lomakiska pingvinernas stora och tomma hamn och be-gaf mig öfver ouppodlade fält fram till den i ruiner lagda hufvudstaden. Omgifven af vallar och uppfylld af kaserner och arsenaler, hade den ett krigiskt och tröstlöst utseende. På gatorna gingo rakitiska och skef-benta människor och stoltserade med gamla uniformer och nedröstade sablar.

»Hvad vill ni»? tillfrågades jag i barsk ton strax innanför stadsporten af en militär, hvars mustascher hotade himlen.

»Jag kommer som vetgirig främling till denna ö», svarade jag.

»Det är inte någon ö», genmälde krigaren.

»Hvad för något»! utropade jag. »Är Pingvin-ön inte någon ö?»

»Nej, den är ett insulärland. Den kallades förr i världen ö, men har nu i hundra år till följd af ett dekret burit namnet insulärland. Den är det enda insulärland i hela världen. Har ni något pass?»

»Var så god.»

»Gå och få det viseradt hos ministern för utrikes ärenden.»

Den halte vägvisare, som skulle följa mig dit, stannade på ett stort torg.

»Ni torde hafva er bekant», sade han, »att insulär-iandet gifvit upphof åt världens största snille, Trinco, hvars staty ni ser här framför eder. Obelisken där till höger är, .upprest till minne af Trincos födelse, och uppe på den där pelaren, som ni ser till vänster om er, står Trinco själf med diademet kring pannan. Ni kan ,också härifrån se triumfbågen, som är uppförd till Trincos och hans familjs ära.»

»Hvad har hän gjort, som är så märkvärdigt,; den där Trinco» ? frågade jag.»Fört krig.»

»Det är väl inte så märkvärdigt. Vi föra beständigt krig, vi malajer.»

»Det är möjligt. Men Trinco är den störste krigare, som någonsin funnits i något land. Någon så stor eröf-rare

som han har aldrig varit född. När ni närmade er vår hamn, såg ni österut en vulkanisk ö, som har formen af en kägla, icke synnerligen stor, men berömd för sina viner, Ampelophora, och i väster en större ö, från hvilken en rad hvassa bergsspetsar höja sig mot skyn; vi kalla den Hundkäken. Den är rik på köp.pargrufvor. Båda dessa öar rådde vi om före Trincos tid. Där slutade vårt rike. Trineo utbredde det pingvinska väldet på Turkos-öarna och Gröna Kontinenten, underlade sig det mörka Marsvinien, planterade sina fanor bland polens isar oeh i Afrikas glödande ökensand. Han uppbådade trupper i alla land, som han eröfrat, och när hans arméer defilerade kunde man efter våra filomakiska voltigörer och insulära grenadiärer, våra husarer och dragoner, våra artillerister och trängsoldater få se gula krigare, i sina blåa rustningar liknande kräftor, som rest sig upp på stjärten, röda män med papegojfjädrar på hufvudet, tatuerade med underliga figurer och bärande på ryggen ett skramlande koger med förgiftade pilar, spritt nakna svartingar, beväpnade mted sina tänder och sina naglar, pygméer, som redo på tranor, samt gorillor, hvilka gingo stödda på stora trädstammar under anförande af en gammal hangorilla, som bar hederslegionens kors på sitt håriga bröst. Och alla dessa trupper, som lifvade af den mest glödande fosterlandskärlek skyndat att ställa sig under Trincos fanor, gingo från seger till seger. Under trettio års fälttåg eröfrade Trinco hälften af den kända världen.»

»Hvad»! utropade jag, »äga ni halfva världen ?»»Trinco har eröfrat den åt oss och gjort så, att vi förlorat den. Lika stor i sina nederlag som i sina segrar, återlämnade han allt hvad han eröfrat. Han lät till och med taga ifrån sig dessa båda öar, som vi ägde före hans tid, Ampelophora och Hundkäken. Pingvinien var, då han lämnade det, utarmadt och folktomt. Blomman af landets befolkning hade omkommit i krigen. När han störtades, funnos här i landet endast puckelryggiga och halta, och det är från dem vi härstamma. Men han har gifvit oss äran.»

»Han lät er dyrt betala den!»

»Äran kan aldrig betalas för dyrt», svarade min vägvisare.

TREDJE KAPITLET.

Professor Obnubilus' resa.

Efter en snabb följd af oerhörda omhvälfningar, hvilka dock nu både genom tidens tand och på grund af historieskrifvarnas dåliga stil till stor del råkat i glömska, beslöto pingvinerna att upprätta självstyrelse. De valde en riksdag eller folkförsamling och tillerkände den privilegiet att utnämna statschefen. Denne, som utsågs bland de vanliga pingvinerna, bar icke vidundrets fruktansvärda kam på sin panna och hade icke envålds-makt öfver folket. Han var själf underkastad landets lagar. Man gaf honom icke titeln, konung, och intet ord-ningstal åtföljde hans namn. Han hette Paturle, Janvion,Truffaldin, Ooquenpot eller Bredouille. Dessa höga ämbetsmän förde ej krig. Det förstodo de sig inte på.

Den nya staten benämndes republik. Dess anhängare kallades republikaner. Man sade också brackor och pack, men det senare uttrycket hade en förklenande mening.

Den pingvinska demokratien styrde sig ingalunda själf, utan lydde en finansiell oligarki, som skapade opinionen genom tidningarna och hade deputerade, ministrar och president i sin hand. Den bestämde suveränt öfver republikens finanser och ledde äfven landets yttre politik.

Kejsardömen och konungariken underhöllo då för tiden ofantliga ¡härar och flottor. For sin säkerhets skull tvunget att göra som de, dignade Pingvinien under krigsrustningarnas börda. Alla beklagade eller låtsade beklaga denna hårda nödvändighet, men de rika, köpmännen och affärsmännen fogade sig villigt häri i sin fosterlandskärlek, och emedan de räknade på att soldaterna och flottisterna skulle försvara deras ägodelar och åt dem förvärfva handelsplatser och territorier i andra länder. De stora industriidkarna ifrade för att kanoner och pansarbåtar skulle tillverkas, ty de nitälskade för landets försvar och hoppades på beställningar. Inom den bildade medelklassen fogade sig somliga utan klagan i detta sakernas tillstånd, anseende, att det alltid skulle fortfara, andra åter motsågo otåligt ett slut på detsamma och tänkte förmå makterna till en samfälld afväpning.

Den ryktbare professor Obnubilus hörde till de senare.

»Kriget», sade han, »är ett barbari, som kommer att försvinna med civilisationens framsteg. De stora demokratiska staterna äro fredliga, och deras anda kommersnart att blifva bestämmande till och med för självhärskarna.»

Professor Obnubilus, som i sextio år fört ett ensamt och instängdt lif i sitt laboratorium, dit världens buller icke nådde, beslöt att själf iakttaga stämningen hos folken. Han började sina studier med den största af de demokratiska staterna och afreste till Ny-Atlantis.

Efter fjorton dagars färd inlöpte hans paketbåt en natt i Titanports hamnbassäng, där tusentals fartyg låglo för ankar. En ljusstrålande järnbro var slagejn öfver vattnet mellan två kajer, som lågo så långt ifrån h varandra, att professor Obnubilus trodde sig fara fram på Saturnus' haf och skåda den underbara ring, som om-giflver Åldringens planet. Och på denna ofantliga lastbrygga forslades mer än fjärdedelen af världens rikedomar. När den pingvinske professorn stigit i land, tog han först in på ett fyrtioåtta våningars hotell, där han betjänades af automater, och for sedan med stora järnvägen till Gigantopolis, Ny-Atlantis' hufvudstad. På tåget funnos restauranger, spelsalar, gymnastiklokaler, ett telegrafkontor för köpmän och finansiärer, ett evangeliskt kapell och ett tryckeri för en stor tidning, hvilken professorn icke kunde läsa, emedan han ej förstod ny-atlan-ternas språk. Tåget ilade fram på de stora flodernas stränder och passerade genom fabriksstäder, som förmörkade himlen med röken från sina masugnar: städer, svarta om dagen och röda om natten, lika bullersamma i solskenet och i mörkret.

»Det här är ett folk, som är alltför upptaget med industri och handel för att föra krig», tänkte professorn. »Jag är redan nu viss om att ny-atlanterna följa en fredlig politik. Ty det är ett af alla nationalekonomer er-kändt axiom, att yttre och inre fred är nödvändig för handelns och industriens utveckling.»

När han vandrade genom Gigantopolis, befästes han i denna sin uppfattning. Människorna hade så brådtom på gatorna, att de sprungo omkull allt som var dem i vägen. Sedan Obnubilus blifvit omkullsprungen åtskilliga gånger, lärde han sig att skicka sig bättre, och när han hållit på en timme, sprang han själf omkull en atlant.

Han kom till ett stort torg och såg framför sig portalen till ett palats i klassisk stil, hvars korintiska kolonner lyfte sina akantusprydda kapitäler till en höjd af sjuttio meter öfver stylobaterna.

Medan han stod där orörlig och beundrade med ba'k-åtlutadt hufvud, kom en man med ett blygsamt yttre fram till honom och sade på pingviniska:

»Jag ser på eder dräkt, att ni är från Pingvinien. Jag kan ert språk; jag är edsvuren tolk. Det här är Parlamentets palats. Staternas representanter äro just nu samlade till öfverläggning. Vill ni komma in?»

Uppkommen på en af läktarna, lät professorn sina blickar fara ut öfver de församlade lagstiftarna, som sutto i korgstolar med fotterna på sina pulpeter.

Talmannen reste sig och mumlade snarare än framsade under allmän ouppmärksamhet följande formler, som tolken genast öfversatte för professorn:

»Sedan kriget för öppnandet af den mongoliska marknaden blifvit slutfördt till Staternas belåtenhet, får jag föreslå att utgiftskontot för detsamma öfversändes till finansdepartementet...»

»Finnes något annat förslag?»

»Förslaget bifalles.»

»Sedan kriget för öppnandet af handelsmarknad påTredje Seland blifvit slutfördt till Staternas belåtenhet, får jag föreslå att utgiftskontot för detsamma öfversän-des till finansdepartementet...»

»Finnes något annat förslag ?»

»Förslaget bifalles.»

»Hör jag rätt»? frågade professor Obnubilus. »Ha ni, ett industriidkande folk, gifvit er in i alla dessa krig ?»

»Ja visst», svarade tolken, »det är industriella krig. Nationer, som hvar ken hafva handel eller industri, be-höfva icke föra krig, men ett affärsfolk är nödsakadt till eröfringspolitik. Vi få med nödvändighet allt flera krig, ju mer vår produktionsförmåga ökas. Så snart någon af våra industrier icke finner afsättning för sina produkter, måste ett krig öppna nya marknader. Vi ha sålunda i år haft ett kolkrig, ett kopparkrig och ett bomulls-krig. På Tredje Seland ha vi dödat två tredjedelar af befolkningen för att tvinga den återstående tredjedelen att köpa paraplyer och hängslen af oss.»

En tjock och frodig man, som hade sin plats bland centern, uppsteg nu på tribunen.

»Jag begär ett krig mot republiken Esmeraldas regering», sade han; »den vill oförsynt nog bestrida våra svin hegemonien öfver skinkor och korfvar på jordens alla marknadsplatser.»

»Hvad är det där 'för en lagstiftare» ? frågade professor Obnuibilus.

»Det är en svinhandlare.»

»Det är ju intet annat förslag» ? sade talmannen. »Låt oss skrida till omröstning.»

Det röstades med handuppräckning, och kriget mot republiken Esmeralda beslöts med mycket stor majoritet.

»Jag förstår inte», sade 'Obnubilus till tolken, »hurni kunna besluta om ett krig så där hastigt och nonchalant ...»

»Å, det här är bara ett litet obetydligt krig, som inte kommer att gå till mer än en åtta millioner dollars.y

»Ja, men människorna...»

»De äro inberäknade i de åtta millionerna.»

Då tog sig professor Obnubilus för pannan.

»Eftersom rikedomen och civilisationen medföra lika många orsaker till krig som fattigdomen och barbariet, — tänkte han bittert -— eftersom människornas dårskap och ondska äro obotliga, återstår blott en god handling att utföra. Den vise får samla tillräckligt med dynamit för att spränga den här planeten i stycken. När den splittrad rullar bort genom rymden, har en omärklig förbättring inträdt i universum, och det skall kännas en lättnad i det universella medvetandet, som för öf-rigt icke existerar.»

FEMTE BOKEN.

Nyare tiden.

Chatillon.

FÖRSTA KAPITLET.

Fader Agaric och fader Cornemuse.

Hvarje styrelseform skapar missnöjda. Republiken framkallade till att börja med sådana ibland adelsmännen, hvilka beröfvats sina forna privilegier och kastade längtande och förhoppningsfulla blickar på den sista af dra-Iconiderna,; prins Crucho, som framstod i ungdomens tjusning och landsflyktens dysterhet. Det fanns också missnöjda ibland de mindre köpmännen, som af mycket djupt liggande ekonomiska orsaker ej längre kunde förtjäna sitt uppehälle och trodde, att detta var att tillskrifva republiken, hvilken de först afgudat och från hvilken de nu för hvarje dag togo alltmera afstånd.

Finansmännen, såväl kristna-som judar, blefvo genom sin oförsynthet och vinningslystnad ett gissel för landet, som de utplundrade och neddrogo, och en skandal för den styrelseform, som de hvarken tänkte på att störta eller bevara, vissa som de voro att kunna obehindradt bedrif-va sin verksamhet under alla sorters samhällsskick. De skänkte emellertid sina sympatier åt den makt, som varmest absolut och bäst i harnesk mot socialisterna, deras föraktliga, men hätska motståndare. Och liksom de togo efter aristokraternas seder, efterliknade de också dessas politiska och religiösa tänkesätt. I synnerhet voro deras fåfänga och lättsinniga kvinnor intagna af prinsen och

drömde om att få komma till hofvet.

Eepubliken hade emellertid fortfarande anhängare och försvarare. Om det icke var den förunnadt att tro på sina ämbetsmäns redlighet, kunde den däremot lita på kroppsarbetarna, hvilkas nöd den icke hjälpt, men som för att försvara den i farans stund massvis kommo ut ur grufvor och kaserner och tågade fram i ändlösa rader, bleka, svarta och hemska. De skulle alla gått i döden för republiken, ty den hade gifvit dem nytt hopp.

Men under Theodor Formosas principat lefde i en fredlig förstad till Alka en munk vid namn Agaric, som undervisade barn och ställde om giftermål. I gudsfruktan, fäktning och ridning undervisade han i sin skola de gamla släkternas unga söner, frejdade genom sin börd, men förlustiga gods och privilegier. Och så snart de hade Iåldern inne, bortgifte han dem med unga flickor ur finansiärernas förmögna och föraktade kast.

Lång, mager och svart gick Agaric med sin bönbok i handen af och an i skolans korridorer och köksträdgårdens gångar, alltid försjunken i tankar och med bekymrad uppsyn. Han inskränkte sig icke till att bibringa sina lärjungar hemliga läror och mekaniska föreskrifter och sedan förse dem med rika och legitima hustrur. Han umgicks med politiska planer och uppställde som sitt mål förverkligandet af en gigantisk idé. Hans tankes tanke,' hans verks verk var att störta republiken. Härtill drefs

fian icke af något personligt intresse. Han ansåg det lemokratiska samhällsskicket fientligt mot det heligasällskap,; hvilket han med lif och själ tillhörde. Och alla munkarna, hans bröder, voro af samma mening som han. Republiken låg i ständiga konflikter med klostersamfunden och de trognas församling. Det var ju ett svårt och farligt företag att stämpla för det nya systemets undergång. A andra sidan var Agaric väl i stånd attl bilda en fruktansvärd sammansvärjning. På denna tid, då de andlige hade Pingviniens högsta klasser under sin ledning, utöfvade denne munk ett betydande inflytande på Alkas aristokrati.

Ungdomen, som han hade utbildat, väntade blottl på ett gynnsamt ögonblick för att gå till anfall mot folkväldet. Sönerna till de gamla släkterna ägnade sig; icke åt konster och vetenskaper och drefvo ingen handel.I De voro nästan alla militärer och tjänade republiken. De tjänade den, men de älskade den ej. De längtade efterJ drakkammen. Och de sköna judinnorna delade deras längtan, för att man skulle taga dem för kristna adelsdamer.

En dag i juli månad, när Agaric gick genom en af förstadens gator, som utmynnade i dammiga fält, hörde han ett jämrande läte från en gammal mossig, af trädgårdsmästarna öfvergifven brunn. Och nästan strax där-[efter fick han af en skoflickare veta, att en illa klädd man hade ropat: Lefve republiken! och då hade några kavalleriofficerare,- som gingo förbi, tagit och kastatl honom i brunnen, där gyttjan gick honom öfver öronen. Agaric var alltid benägen att åt en enstaka händelse! gifva en mera generell betydelse. Ur denna brackas nedkastande ;i brunnen framdeduoerade han en omfattande j jäsning inom hela den aristokratiska och militära samhällsklassen och slöt däraf, att det rätta ögonblicket att handla nu hade kommit.

Redan följande dag begaf han sig på ett besök tillden gode fader Cornemuse ute i Räfskogen. Han fann honom i sitt laboratorium, sysselsatt med att i en retort framställa en guldglänsande likör.

Det var en liten tjock och kort man, högröd i ansiktet och med blank och skinande hjässa. Han hade, liksom marsvinen, ögonstenar som rubiner. Han hälsade förbindligt sin gäst och bjöd honom på ett litet glas af den heliga Orberosas likör, som han tillverkade och' hvars försäljning inbragte honom omätliga rikedomar.

Agaric gjorde en afböjande åtbörd med handen. Sedan stod han där på sina långä fotter och tryckte sin melankoliska hatt mot sin mage utan att säga ett ord.

»För all del, var så god och sitt ner»,- sade Cornemuse.

Agaric satte sig på en haltande pall och iakttog fortfarande tystnad.

Då sade munken i Räfskogen:

»Låt mig få höra något om edra unga elever. Äro de kära barnen välartade och rättänkande ?»

»Jag är ganska nöjd med dem»,- svarade magistern. »Allt beror på att man uppfostras efter riktiga grundsatser.

Man måste tänka rätt, innan man tänker. Ty sedan är det för sent... Jag finner rika anledningar till uppmuntran öfverallt omkring mig. Men vi lefva i en sorglig tid.»

»Ack ja»! suckade Cornemuse.

»Det är onda dagar vi ha att utstå,..»

»Pröfningstider.»

»Men,; Cornemuse, den allmänna meningen är inte så fullkomligt korrumperad som det kan synas.»

»Det är möjligt.»

»Folket är trött på en regering, som ruinerar det och inte gör något för det. För hvarje dag är det nya skan-daler. Republiken sjunker allt djupare i skam och vanära, Den är förlorad.»

»Gud gifve det!»

»Cornemuse, hvad säger ni om prins Cruclio?»

»Det är en älskvärd ung man och, det vågar jäg säga, en värdig telning på en ädel stam. Jag bekla-i gar honom, som i så unga år måste utstå landsflyktens lidanden. Rör den landsflyktige har våren inga blommor, hösted inga frukter. Prins Crucho ar rättänkande. Han har aktning för prästerna. Han iakttager vår religions bruk. Han är en stor afnämnare af mina små tillverkningar.»

»Ja, Cornemuse,- i många både rika och fattiga hem Önskar man, att han måtte komma tillbaka. Och tro mig,- han skall komma.»

»Må jag ickei skiljas hädan, föirr än jag fått breda min kappa under hans steg»! suckade Cornemuse.

Här Agaric märkta, att han hyste sådana tänkesätt,- skildrade han för honom stämningen i landet sådan han själf föreställde sig den. Han framställde adeln Och de rika såsom förbittrade på den demokratiska sty-t relsen, hären vägrande att finna sig i nya kränkningar, ämbetsmännen redo till förräderi, folket missnöjdt, upp-i rorat redan i faggorna och munkarnas fiender, maktens verktyg,; nedkastade i Alkas brunnar. Han kom till resultatet,- att stunden nu var inne att slå ett stort slag.

»Vi kunna rädda det pingvinska folket»,- utropade han,- »vi kunna befria det från dess tyranner, befria det från sig själf t, återupprätta drakkammen och få igen det gamla goda statsskicket till vår tros ära och vår kyrkas större härlighet. Vi kunna det, om vi vilja det. Vi äga stora rikedomar och hafva stort hemligt inflytande. Genom våra fromma och ljungande tidningar stå vi iföx-bindelse med hela prästerskapet i städerna och på landsbygden och inblåsa i dem den hänförelse, som lyfter oss,- den tro, som besjälar oss. De skola så i sin tur upptända sina skriftebarn och församlingsmedlemmar med samma hänförelse. Jag har på min sida de högsta officerarna inom arméen. Jag har funnit förståelse bland det lägre folket. Paraplyhandlare, krögare, bodbetjänter, tidningsförsäljare, galanta damer och poliskonstaplar, alla dessa leder jag, utan att de själfva märka det. Yi ha mera folk än vi behöjfva. Hvad vänta vi på? Låtom oss handla!»

»Hvad tänker ni då göra» ? frågade Cornemuse.

»Anstifta en stor sammansvärjning, störta republiken och återuppsätta Crucho på drakonidernas tron!»

Cornemuse slickade sig en lång stund om munnen. Sedan sade han med salfvelse:

»För visso är det önskvärdt, att drakoniderna åter-uppsättas på tronen; det är synnerligen önskvärdt, och för min del gillar jag det af allt hjärta. Hvad jag tänker om republiken, det vet ni... Men vore det inte bättre att lämna den åt sitt öde och låta den dö af sin medfödda svaghet? Hvad ni föreslår, käre Agaric, är nog ädelt och storsint. Hur skönt vore det icke att rädda detta stora och olyckliga land, att återgifva det dess forna glans! Men betänk,- att vi framför allt äro kristna och först i andra rummet pingviner! Vi måste noga akta oss för att kompromettera religionen i politiska företag.»

Agaric genmälde genast:

»Var inte rädd! Vi liafva alla komplottens trådar i vår hand, men vi hålla oss i skymundan. Ingen får se oss.»»Ja, som flugor i ett mjölkfat»,’ mumlade munken i Räfskogen.

Och vändande mot sin ämbetsbroder sina sluga rubin-ögon, fortsatte han:

»Var försiktig, min vän! Republiken är kanske starkare än det ser ut. Det kan också hända,; att vi stärka dess krafter genom att rycka upp den ur den veka' dådlöshet, i hvilken den är försjunken. Dess illistig-, het är stor: om vi anfalla den, kommer den att försvara sig. Den stiftar nu dåliga lagar, som just icke komma oss vid, men börjar, den hysa fruktan,- kommer den att utfärda fruktansvärda lagar mot oss. Vi skola inte lättsinnigt inlåta oss på ett äfventyr, där vi kunna bli illa plockade. Tillfället är gynnsamt,; anser ni. Det tror inte jag, och jag skall säga er hvarför. Den närvarande styrelseformen är ännu icke känd af alla,; ja så godt som icke af någon. Den gifver sig ut för att vara en styrelseform för alla och en hvar. Folket tror det och är alltjämt demokratiskt och republikanskt. Men vänta bara litet! Detta samma folk kojmmer en dag att fordra, att styrelsen verkligen blir en folkstyrelse. Jag behöfver ju inte säga er, hvad sådana anspråk synas mig oförsynta,- omotiverade och stridande möt en på den heliga skrift grundad politik. Men folket kommer att hysa dem och framställa dem, och det blir slutet på den nuvarande tingens ordning. Den stunden kan inte vara så långt borta. Dat är då,- som vi skola handla i vår heliga kårs intresse. Låtom oss vänta nu så länge! Uvad är det för brådska? Vår tillvaro är icke alls hotad. Den har icke gjorts alldeles outhärdlig för oss. Republiken brister visserligen i vördnad och undergif-venhet gent emot oss; den ägnar icke prästerna skyldiga hedersbevisningar. Men den låter oss lefva. Och detförträffliga med vårt stånd är, att lefva för oss är detsamma som att frodas. Republiken är fientlig emot oss, men kvinnorna hålla oss i ära. Presidenten For-mjosa deltager icke i firandet af våra mysterier, men jag har sett hans hustru och hans döttrar sitta vid mina fötter. De köpa mina flaskor i stora partier. Jag har inga bättre kunder ens bland aristokratien. Det kunna vi allt komma öfverens om, att det för präster och munkar icke finns något land i världen, som går upp mot Pingvinien. Hvar annorstädes skulle vi kunna i så stora kyantiteter och till så högt pris sälja vårt jungfruliga vax, vår indiska rökelse, våra radband, våra skapularier, vårt vigvatten och vår Orberosa-likör ? Hvil-ket annat folk skulle som pingvinerna betala hundra guld-ekyer för en åtbörd af våra händer, ett ljud från vår mun, en rörelse af våra läppar? Hvad nu mig angår, så förtjänar jag i detta härliga,- trogna och lydiga Pingvinien tusen gånger mera på att draga ut essensen ur ett timjanstånd, än om jag ville göra mig andtruten med att i fyrtio års tid predika syndernas förlåtelse i Europas och Amerikas folkrikaste stater. Uppriktigt sagdt, skall väl Pingvinien blifva lyckligare,-den dag en poliskommissarie kommer och släpar ut mig härifrån och för mig ombord på en ångbåt, som afgår till Nattens öar ?»

Hafvande så talat, reste sig munken i Räfskogen och förde sin gäst ut i ett stort skjul, i hvilket hundratals blåklädda barnhusbarn voro sysselsatta med att svepa in buteljer, spika igen lådor eller klistra på etiketter. Det var ett öronbedöfvande larm af hammarslagen, och med detta blandade sig ett doft rullande, när de färdiga lådorna åkte i väg på järnskenorna.

»Här försiggår emballeringen och afsändningen»,

sade Cornemuse. »Jag har fått regeringen att draga fram ett särskildt spår genom skogen och anlägga en station här utanför min dörr. Jag fyller dagligen tre järnvägsvagnar med mina produkter. Ni ser, att republiken icke gjort om intet all tro i landet.»

Agaric gjorde en sista ansträngning för att få den kloke dcstilla,tören med på sin plan. lian framhöll för honom, hur snabb, viss och lysande framgången skulle blifva.

»Vill ni verkligen inte bidraga till den»? tilläde han. »Vill ni inte befria eder konung från landsflykten?»

»Landsflykten är ljuf för dem, till hvilka Gud har behag», svarade den andlige i Räfskogen. »Vill ni lyda mitt råd, min käre broder Agaric,- så afstå för närvarande från edra af sikter. Själf gör jag mig inga illusioner. Jag vet hvad som väntar mig. Förlora ni spelet,- så får jag betala såväl som ni, vare sig jag varit med eller inte.»

Fader Agaric tog afsked af sin vän och återvände belåten till sin skola. När Cornemuse inte kan hindra sammansvärjningen; tänkte han, kommer han att vil ja,-att den skall lyckas,- ooh kommer att gifva pengar.

Agaric misstog sig icke. Så stor var i själfva verket prästernas och munkarnas solidaritet, att hvad en enda af dem gjorde var bindande för alla. Det var på samma gång det bästa och sämsta med dem.ANDRA KAPITLET.

Prins Crucho.

Agaric beslöt att ofördröjligen begifva sig till prins Crucho, som hedrade honom med gin vänskap. I skymningen smög han sig, förklädd till oxhandlare, ut ur skolan genom den lilla bakporten och steg ombord på Sankt Maél.

Dagen därpå ankom han till Marsvinien. Det var på slottet Chitterlings i detta gästfria land, som Crucho åt en landsflyktings bittra bröd.

Agaric mötte honom på vägen i automobil, just som han kom susande i full fart med två unga damer. Vid denna, syn viftade munken med sin röda paraply,- och prinsen stannade sin maskin.

»Nej,- är det ni, Agaric! Stig upp! Vi äro tre förut, men vi få nog rum,- om vi packa ihop oss litet. Ni får ta en af de här damerna i knäet.»

Den fromme Agaric steg upp i automobilen.

»Nå,- hvad nytt, gamle fader» ? frågade den unge prinsen.

»Stora nyheter», svarade Agaric. »Kan jag tala oförbehållsamt ?»

»Det kan ni. Jag har inga hemligheter för dessa! båda damer.»

»Ers höghet, Pingvinien begär eder tillbaka. Ni kan icke vara döf för dess maning.»

Agaric skildrade stämningen i landet och framlade planen till en stor sammansvärjning.

»På ett tecken af mig», sade han; »skola alla edra anhängare samfälldt resa sig. Med korset i handen ocbuppskörtade kåpor skola edra vördade andens män föra de väpnade folkmassorna till Formosas palats. Vi skola sprida fasa och död bland edra fiender. Till lön för våra mödor begära vi endast, att ers höghet icke må låta dem hafva varit förgäfves. Vi bönfalla, att eders höghet ville komma och sätta sig på en tron, som vi skola hålla i beredskap.»

Prinsen svarade helt enkelt:

»Jag skall rida in i Alka på en grön häst.»

Agaric tecknade sig detta manliga svar till minnes. Ehuru han mot sin vana hade en ung dam i knäet, besvor han med sublim själsstorhet den unge prinsen att vara trogen sina konungsliga plikter.

»Ers höghet», utropade han under tårar,- »ni skall ju minnas en dag, att det är genom edra munkär, som ni blifvit återförd ur landsflykten, återgifven åt edert folk och återuppsatt på edra fäders tron, att det är deras händer, som krönt eder mejd den heliga drakkammen. Konung Crucho, må du i ära blifva din stamfaders,-Drako den stores, jämlike!»

Rörd kastade sig den unge prinsen fram för att omfamna sin återupprättare, men han kunde icke nå honom, utan att de båd,ä damerna kommo emellan,- sä trångt satt man i detta historiska åkdon.

»Min gamle fader», sade han, »jag önskar att Hela Pingvinien vore vittne till denna omfamning!»

»Det skulle vara en trösterik syn», sade Agaric.

Emellertid susade automobilen som en hvirfvelvind genom byar och köpingar, krossande under sina omätt-liga gummihjul höns, gäss, kalkoner, ankor, pärlhönor, katter, hundar,- svin, barn,- bönder och gamla gummor.

Och den fromme Agaric hvälfde sina stora planer i sitt sinne. Hans stämma hördes bakom damen, somhan hade i sitt knä, och den gaf uttryck åt denna tanke:

»Det kommer att behöfvas pengar, mycket pengar.»

»Det blir er sak», svarade prinsen.

Men redan öppnades parkgrindarna för den fruktansvärda automobilen.

Middagen var storartad. Man drack för drakkam-men. Alla veta, att en sluten bägare är suveränitetens tecken. Därför drucko också prins Cruoho och hans gemål, prinsessan Gudrun,ur bägare som voro täckta som hostiekärl. Prinsen lät fylla sin flera gånger med röda och hvita viner från Pingvinien.

Crucho hade fått en verkligt furstlig uppfostran: han var framstående i automobilsporten, men icke heller alldeles okunnig i historia. Det sades, att han var mycket bevandrad i sin släkts ärorika traditioner, och vid desserten gaf han också ett anmärkningsVärdt prof på dessa sina kunskaper. På tal om vissa särskilda egenheter, som iakttagits hos ryktbara kvinnor, sade han:

»Det äger sin riktighet, att drottning Crucha, hvars namn jag bär, hade ett litet aphufvud nedanför nafveln.»

Agaric hade sedermera på aftonen ett viktigt samtal med tre af prinsens gamla rådsherrar. Det beslöts att vända sig med begäran om penningehjälp till Cruchos svärfar, som gärna ville ha ¡en konung till måg, till flera judiska damer, som brunno af längtan att tillhöra adelskretsarna, och slutligen till prinsen-regenten af Mansvinien, som lofyiat drakoniderna sin medverkan' i förhoppning att genom Cruchos återuppsättande på tronen försvaga pingvinerna, hans folks arffiender.

De tre gamla rådsherrarnä uppdelade sinsemellan de tre förnämsta hoffunktionerna, öfverstekammarherre, hofmarskalk och hofintendent, och gåfvo munken be-myndigande att utdela de andra befattningarna såsom med prinsens intressen bäst förenligt.

»Tillgifvenjieten måste belönas», sade de tre gamla rådsherrarna.

»'Och förräderiet», sade Agaric.

»Det är alltför rättvist», inföll en af dem, markisen af De Sju Såren, hvilken hade erfarenhet af revolutioner.

Det blef dans. Efter balen ref prinsessan Gudrun sönder sin gröna klänning och gjorde kokarder af sidenet. Hon fastsydde med egen hand en bit af den på munkens bröst, och han grät af rörelse och tacksamhet.

Herr De Plume, prinsens stallmästare,; begåf sig redan samma afton ut för att söka efter en grön häst.

TREDJE KAPITLET.

Rådplägningen.

Återkommen till Pingvinien, yppade den värdige fader Agaric sina planer för prins Adelestan des Boscénos,; hvars drakonistiska tänkesätt han kände.

Prinsen tillhörde högadeln. Släkten Torticol des Boscénos ledde sina anor till Brian den fromme och hade under drakoniderna innehaft rikets högsta, ämbeten. Eilip Torticol,- storamiral af Pingvinien, en tapper, rättrogen och ädelsinnad,; men hämndlysten man, pfver-lämnade år 1179 La Crique's hamn och den ping-vinska flottan åt rikets fiender,; emedan han misstänkte,att drottning Cruehä; som var hans älskarinna; bedrog hbnom med en stallknekt. Det Var denna stora drottning, som gaf Boscénoserna den s il f v er s äng v armare, de bära i sitt vapen. Deras valspråk går däremot icke längre tillbaka än till 1500-talet, och om dess uppkomst berättas följande. Hertig Jean des B oseónos, som en festnatt befann sig bland de hofmän och hofdamer, hvilka trängdes i konungens trädgård för att betrakta fyrverkeriet,; närmade sig hertiginnan af Skull och stack sin hand under hennes kjol, atan att bon gjorde någon invändning- Konungen,- som just gick förbi, öfverraskade dem och sade endast: »man råkas». Dessä två ord blefvo Boscénosernas valspråk.

Prins Afieles tan v ansl äktades icke från sina förfäder. Han var det drakonidiska blodet oföränderligt trogen och önskade ingenting högre än prins Cruchos återuppsät-tande på tronen, hvilket i hans ögon var ett förebud till hans skrala ekonomiska ställnings upphjälpande. Därför lyssnade hän -också gärna till den vördige fader Agarics ord. Han var genast med om munkens förslag och skyndade att sammanföra honom med de ifrigaste och pålitligaste röjalisterna bland sina bekanta,- grefve Cléna,- herr Dg la Trumelle, viotomte Olive och herr Bi-gourd. De samlade pu natt i hertig d'Ampoule's villa,; som var belägen åtta kilometer öster om Alka,- för att

öfverlägga om hvad som var att göra.

Herr De la Trumelle var för ett lagligt tillväga^ gångssätfc.

»Vi böra hålla oss inom lagens gränser»; var summan af hans anförande. »Vi äro laglydiga medborgare. Det är genom en outtröttlig propaganda, som vi arbeta for Våra förhoppningars förverkligande. Vi måste åväga-bringa ien förändring i stämningen i landet. Vår sak skall segra,; 'fy den är rättfärdig.»

Prins Boscénos vax af rnotsatt mening. Han ansåg, att en rättfärdig sak för att kunna segra behöfver bruka maktmedel^ lika mycket som ien orättfärdig, ja kanske mera.

»I den förhandenva,rande situationen», sade han lugnt, »är det tre sjakelr,; som måste företagas: vi måste värfva slaktardrängar, besticka ministrarna och1 bortföra presidenten Formosa.»

»Att bortföra Formosa skulle vara ett misstag».,; invände herr De la Trumelle. »Presidenten står på vår sida,,»

Att en drakonist föreslog,; att man skulle bemäk-tiga sig presidenten Formosa, och1 en annan) ansåg honom för en vän, var förklarligt, om man kände statschefens hållning Och tänkesätt, Formosa låtsade gynna ro-jalistema, hvilkas sätt han beundrade och efterliknade. Men om han log, när man talade med honom om drak-kammen, så Var dert vid tanken på att få sätta den på sitt eget hufvud. Han hade lust efter envåldsmakten, icke emedan han kände sig duglig att utöfva den, utan för att han tyckte) om att synas. »Han yar en kalkon», såsom en pingvinsk krönikörs starka uttryck lydde.

Prins Boscénös vidhöll, att man borde med vapenmakt tåga mot Formosas palats och Deputeradekammaren.

Grefve Cléna förordade ¡ännu kraftigare åtgärder.

»Låt oss till ien början skära balsen af republikanerna och alla deras anhängare inom regeringen,; slita ut tarmarna på dem, knacka hjärnan ur dem, ¡så få vi se sedan.»

Herr De la Trumelle Var moderat. De moderatasätta sig alltid på ett moderat sätt emot våldsamheter. Han medgaf, att grefve Clénas politik vittnade om upphöjda tänkesätt, ,att den (var en ¡ädel politik, men han invände blygt, att den kanske icke läte förena sig med principerna och å andra sidan erbjöde vissa faror. Med ett ord, han ville först närmare skärskåda den.

»Jag föreslår», tilläde han, »att vi utfärda ett upp-rop till folket. Vi måste låta dem veta, hvilka vi äro;. Själf lofvar jag, att jag inte skall sticka under stolen med mina åsikter.»

Herr Bigourd tog nu till orda.

»Mina herrar! Pingvinerna äro missnöjda med don nya ordningen, emedan de lefva midt uppe i den och det är naturligt för människan att klaga pfver sin belägenhet. Men pingvinerna äro på samma gång rädda för att byta om styrelseform, ty nyheter skrämma. De ha ingen erfarenhet af drakkammen, och om det stundom händer, att de säga sig längta efter den, får man icke tro dem mer än jämnt: man skall snart märka, att det varit ett tanklöst och i dåligt lynne fälldt yttrande. Vi skola inte göra oss några illusioner om deras känslor gentemot oss. De tycka inte om oss. De hata aristokratien både af låg afund och af en högsint kärlek till jämlikheten. Och dessa båda känslor i förening förmå mycket hos ett folk. Den allmänna opinionen är icke emot oss, emedan den ignorerar oss. Men när den får veta, hvad vi vilja, kommer den icke att ställa sig på vår sida. Om vi låta förstå, att vi vilja störta den demokratiska styrelsen och åter höja drakkammen, hvilka få vi väl då till anhängare? Slaktardrängarna och småkrämarna i Alka. Och är det väl ens säkert, att vi kunna räkna på dessa småkrämare hela tiden ? Do äro missnöjda, men i sitt hjärtas djup äro de brac-

kor. De stå mera efter att få sälja sitt eländiga kram än att återse Crucho. Om vi handla öppet, komma vi att skrämma många.

För ¡att folk skall finna oss sympatiska och följa oss, måste de tro, ¡att vi vilja,; icke störta republiken, utan

tvärtom upprätta ¡den, putsa upp den, rena den, försköna den, pryda den, smycka den,; parfymera den, med ett ord göra den präktig och förtjusande. Därför böra vi inte heller handla självfva. Man vet,' att vi inte äro för den nuvarande ordningen. Vi måste vända oss till någon republikens vän ooh ännu, bättre till någon af detta samhällsskicks försvarare. Det finns godt pm sådana att välja bland,; men vårt val bör falla på den populäraste och, om jag ¡så vågar säga, mest republikanske. Vi skola vinna honom genom smicker och gåfvor oeh i synnerhet genom löften. Löften kosta mindre än gåfvor och stå i mycket högre kurs. Man ger aldrig så mycket som när man ger något att hoppas på. Han hehöfver inte vara synnerligen intelligent. Jag skulle till och med föredraga^; att han icke hade någon be-gåfning. Dumma människor utveckla ett oefterhärmligt behag i sina skurkstreck. Tro mig, mina herrar, låt en braekornas bracka störta brackVäldet! Vi måste vara försiktiga. Men försiktighet utesluter icke energi. Om ni behöfva mig, skola ni alltid finna mig redo.»

Det var icke utan,; att detta tal gjorde ett visst intryck på åhörarna. Den fromme Agaric kände sig sär-skildt lifligt berörd. Mön hvar och en tänkte i synnerhet på att tilldela sig själf äreställen och inkomster. Man tillsatte en hemlig regering,- ¡af1 hvilken alla ¡de närvarande blefvo effektiva medlemmar. Hertig d'Ampoule,; som var partiets ekonomiska kapacitet,; utsågs tillfinansminister och. fick i uppdrag att centralisera de för propagandan afsedda medlen.

Sammankomsten närmade sig sitt slut, då man plötsligt uppe i luften fick hpra en skroflig röst, som sjöng på en gammal melodi:

Boscénos är ett äkta svin,

Af honom gör vi sylta

Och korf och skinka fet och fin,

Så slipper fattigman snylta.

Det var en visa, som sjungits i två hundra år i Alkas förstäder. Prins Boscénos tyckte inte om att höra den. Han gick ned på torget, och när han såg, att den sjungande var en arbetare, som lagade skiffertaket på kyrkan, had han honom artigt att sjunga något annat.

»Jag sjunger hvad jag vill», svarade mannen.

»Ja men; min vän, för att göra mig till nöjes...»

»Jag har inte lust att göra er till nöjes.»

Prins Boscénos var i allmänhet fredlig och saktmodig, men han kunde stundom brusa upp, och han ägde en mindre vanlig kroppsstyrka.

»Kom ner, din lymmel, annars kommer jag upp!» ropade han med fruktansvärd stämma.

Och som arbetaren förfarande satt grensle på takåsen och icke gjorde någon min af att röra på sig, sprang prinsen upp för torntrappan och ut på taket, kastade sig öfver den sjungande taktäckaren och tilldelade honom ett knytnäfslag, så att han förlorade jämvikten och rullade ned i en takränna. En sju, åtta timmermän, som arbetade i takresningen, hörde nu sin kamrats skrik och stucko ut näsan genom gluggarna. När de sågo prinsen på taket, satte de efter honom, fingo fatt i honom; just som ha;n kröp in i tornet, och kastadehonom på hufvudet ner för torntrappans etthundratrettiosju trappsteg.

FJÄRDE KAPITLET.

Vicomtess Olive.

Pingvinerna hade den hästa armé i världen. Marsvinen likaså. Och det var på samma sätt med de öfrigä folken ,i Europa. Och det kan ju inte väcka förvåning, när man tänker efter. Ty alla arméer äro de hästa i världen. Den näst bästa arméen, om det kunde finnas någon sådan,; skulle befinna sig i ett tillstånd af notorisk underlägsenhet och på förhand vara säker om att bli slagen. Det vore så godt att hemförlofva den med detsamma. Därför äro också

alla arméer de bästa i världen. Det var detta som i Frankrike insågs af den ryktbare (öfverste Marchand, då han, af tidningsmän tillfrågad angående det rysk-japanska kriget före händelserna vid Yalou, icke tvekade att beteckna den ryska arméen som den förnämsta i världen liksom den japanska. Och det är att märka, att en armé icke sjunker från sin rang af den bästa i världen, därför att den lidit de fruktansvärdaste nederlag. Ty om också folken tillskrifva härförarnas klokhet och soldaternas mod de segrar, som vinnas, skylla de alltid sina nederlag på en oförklarlig otur. Flottorna klassificeras däremot efter antalet fartyg. Det finnes en första, en andra, en tredje 0, s, v. Också råder ej heller någon ovisshet om sjökrigens utgång.I* ing vinerna hatte den bästa arméen och den näst hästa flottan i världen. Denna flotta stod under befäl af den beryktade Chätillon, som bar titeln emir-al-bahr eller förkortadt emiral. Det är samma ord,- som, fastän tyvärr förvrängd 1, ännu i dag bos de flesta europeiska nationer betecknar den högsta graden inom krigsmakten till sjöss. Men som det hos pingvinerna blott fanns en enda emiral, var en särskild prestige, om jag så må säga; fästad vid denna grad.

Emiralen tillhörde icke adeln. Han var ett folkets barn, oich folket älskade honom och var smickradt Öfver att se en man, som utgått ur dess led, bekläda en så hög värdighet. Chätillon var skön Och lycklig och tänkte inte på någonting. Ingenting grumlade håns klara blick.

Fader Agario gaf sig för herr Bigourds skäl,- insåg, att män kunde omstörta den nuvarande ordningen endast genom en äf dess fÖrsVarare,- och kastade sina blickar på emiral Chätillon. Han begaf sig till sin vän, den vördige fader Goriiemuse, Och bad holiom om en stor penningesumma, hvilken denne suckande lämnade honom. Med dessa penningar lejde han sexhundra slaktardrängar i Alka till att springa efter emiralens häst och ropa: »Lefve emiralen!» '

Chatilloii kunde hädanefter icke taga ett steg utan att bli föremål för hyllning.

Vicomtess Olive bad honom om ett enskildt samtal. Han mottog henne på amiralitetet* i en med ankaren, krutdurkar och granater dekorerad paviljong.

Hon var klädd i en diskret gråblå dräkt. På sitt vackra, blonda hufvud hade bon en hatt med rosor. Hennes ögon lyste som safirer genom slöjan. Det fanns bland

* Eller bättre emiralitetet.liela noblessen icke någon elegantare kvinna än definäg som härstammade från den judiska finansvärlden. Hon var lång ¡och välväxt, formen var för året och snittet för säsongen.

»Herr emiral»,- sade hon med förtjusande röst, »jag kan ¡icke dölja min sinnesrörelse... Den är ju också naturlig... inför en hjälte....»

»Ni är mycket älskvärd. Var god säg mig, vicomtess, livad som förskaffar mig äran af ert besök.»

»Jag har länge önskat få träffa er och tala med er... Därför åtog jag mig gärna ett uppdrag till er...»

»Men var så god och1 sitt.»

»Hvad det ‚är fridfullt här!»

»Jag här är ganska lugnt.»

»Man hör fåglarna sjunga.»

»För all del tag plats,; min bästa vicomtess.»

Han bjöd bonne en fåtölj.

Hon satte sig på en stol mera i skymundan.

»Herr öm i r al,- jag kommer till er i ett mycket viktigt uppdrag, ett uppdrag, som...»

»Jag är idel öra.»

»Har ni aldrig träffat prins Cruchö,; herr emiral?»

»Nej,; aldrig.»

Hon suckade.

»Det är just olyckan. Han skulle bli så glad att få träffa er! Han högaktar och uppskattar er. Han har ert porträtt på sitt skrifbofd bredvid sin mors. Så skada,;; att ni inte känner honom! Han är en förtjusande prins,; ,och så tacksam för det man gör för honom! Han blir en stor konung. Ty konung blir han, det kan ni vara säker på. Han kommer tillbaka ¡förr än någon tror... Det som jag har att säga er, det uppdrag jag fått mig anförtrod t, står just i samband med...»

Emiralen steg upp:

»Icke ett ord mera, min bästa vioomtess. Jag Har republikens förtroende. Jag skall icke svika det. Hvar-fop skulle jag också göra det? Jag är öfverhopad med utmärkelser och värdigheter.»

»Tillåt mig säga er1,; min bäste emiral, att edra utmärkelser och värdigheter äro långt ifrån att motsvara edra förtjänster. Om edra tjänster vore belönade,- skulle ni vara emiralissimus och generalissimus,- högste befälhaf-vare öfver krigsmakten till lands och vatten. Republiken är mycket otacksam mot er.»

»Alla regeringar äro mer eller mindre otacksamma.»

»Ja,; men brackbma äro missunnsamma mot er. De frukta alla öfverlägsna personligheter. De kunna icke med militärer. Allt som rör flottan och hären är dem förhatligt. De äro rädda för pr.»

»Det är möjligt.»

»Det är ena uslingar. De bringa landet i fordärfvet. Vill ni inte rädda Pingvinien?»

»Hur då?»

»Genom att ¡sopa undan alla dessa republikanska rackare, alla deSsä bfackor.»

»Min bästa vicomtess, hvad föreslår ni mig?»

»Att göra hvad som med säkerhet kommer att göras. Om inte ni gör det,- så kommer någon annan att göra det. Pingvinernas generalissimus? för att blott nämna honom,-är redo ¿att kasta alla ministrar? deputerade och senatorer i sjön och återkalla prins Crucho.»

»Å? den kanaljejn, den middagsätaren»! utropade émi-ralen.»

»Gör mot honom hvad han eljest skulle göra mot er. Prinsen skall nog veta att vedergälla edra tjänster. Han kommer att gifva er konnetabelvärj an och en ståt-lig förläning. Emellertid liar jag i uppdrag att till Eder öfverlämna en underpant på hans konungsliga vänskap.»

Med dessa ord drog hon fram en grön kökard ur sin harm.

»Hvad är det där ?» frågade emiralen.

»Det är Cruchos färger, som han sänder er.»

»Vill ni inte ta. tillbaka den där kokarden?»

»För att man skall erbjuda den åt öfvergeneralen ? Han säger inte nej!... Ånej, herr emiral, låt mig få fästa den på ert ärorika bröst.»

Cbatillon sökte med mildt våld hindra den unga damen. Men hall hade just i några minuter suttit och sett, att hon var ovanligt vacker, och han kände detta intryck ytterligare stegras, när ,två bara armar och två fina, hvita händer kommo- i beröring med honom. Han uppgaf nästan genast sitt motstånd. Vicomtessen tog god tid på sig, ,när hon knöt fast kokarden. När det var gjordt, neg hon djupt for Chatillon och hälsade honom med titeln konnetabel.

»Jag har varit ärelysten liksom mina kamrater», svarade isjöbussen, »det vill jag inte fördölja. Jag är det kanske ännu. Men på min ära, när jag ser er, så är min enda önskan en koja och ett hjärta.»

Hon riktade mot honom tjusande strålar från de safirer,. som glänste under hennes ögonlock.

»Det kan man också få... Hvad gör ni nu, emiral ?»

»Jag söker efter hjärtat.»

När vicomtessen lämnade amiralitetets paviljong; gick hön genast till den Vördnadsvärde fader Agaric för att laflägga rapport om sitt besök.

»Ni måste gå dit flera gånger, min kära vicomtess,» sade den allvarlige munken.FEMTE KAPITLET.

Prins Boscénos.

Morgon och afton sjöngö de af drakonisterna besol-dade tidningarna Chätillon’s lof och smutskastade samtidigt republikens ministrar.

På Alkas boulevarder salubjöds Chatillon’s porträtt. Ii emus’ unga afkomlingar, som gå med gipsfigurer på huf-vudet, stodo vid broräckena 'och sålde byster af Chatillon.

Chatillon företog hvar eftermiddag på sin hvita häst en promenad på Drottningängen, den fina världens promenadplats. Drakonisterna utplanterade på emiralens väg en mängd beliöfvande pingviner, som skreko med full hals: »Vi vill ha Chatillon.» Alkas bourgeoisi fattade häraf en djup beundran för emiralen. Handelsvärldens damer hviskade: »Han är vacker.» Den eleganta värl-

dens kvinnor saktade sina automobiler och skickade honom slängkyssar,- när hän red förbi under det entusiastiska folkets hurrarop.

En dag när Chatillon gick in i en cigarrbutikj blef han igenkänd af två pingviner,- som lade ned bref i lådan där utanför, och de började -skrika af alla krafter: »Lef-ve emiralen! K ed med brackorna!» Alla förbigående stannade framför butiken. Chatillon tände sin cigarr infor en tät hop af hänförda medborgare,- som svängde sina hattar och hurrade. Folkmassan växte oupphörligt. Hela staden var i rörelse och följde sin hjälte ända till amiralitetet under afsjungande af sånger.

Emiralen hade en gammal vapenbroder,- hvars meritlista var utmärkt, vice emiral Volcanmöule. God somguld, redbar och pålitlig,- umgicks Volcahmoule,; som skröt af att vara fullt oberoende, både med Cruchos anhängare och republikelis ministrar och sade dem sanningar på båda hållen. Herr Bigourd påstod elakt nog,- att det var det ena partiets sanningar han sade till det andra. I själfva verket hade hall flera gånger begått ledsamma indiskretioner,- i hvilka man var nog vänlig att se endast en for alla intriger främmande krigsmans frispråkighet. Han brukade hvarje morgon komma upp till Ohatillon, som han bemötte med en vapenbroders oslipade rättframhet.

»Ja, idu är populär, du, gamle gosse», sade han. »Din skalle säljes som piphufvuden öch konjakspluntorj och alla fyllbultar i Alka rapa fram ditt namn i rännstenarna... C ha til lo n5 pingvinernas hjälte! Ohatillon,-försvararen af den pingvinska äran och makten!... Hvem skulle ha trott det?»

Och han skrattad© gällt. Så tillåd© han i en annan

ton:

»Skämt åsido, är du inte en smula förvånad öfver det som händer dig?»

»Visst inte», svarade Ohatillon.

Och den hederlige Volcanmoule gick sin väg och slog igen dörren.

Emellertid hade Chatilloli för att e mottaga vicom-tess Olive hyrt en liten våning inne på gården i nummer 18, Johan n es-Talpa-ga tan. De träffades dagligen. Han älskade henne vansinnigt. Under sitt martialiska och neptuniska lif hade han haft många älskarinnor,-både röda,- svarta, gula och hvita, och somliga mycket vackra.- men innan han lärde känna denna, visste han icke hvad en kvinna var. När vioomtess Olive kallade honom sin älskling,; sin hjärtans kär,; kände han sigupպryckt till himlen, och han tycktei,- att stjärnor tindrade i hennes hår.

Hon kom vanligen litet efter den utsatta tiden,- lade sin lilla väska på hordet och sade stillsamt:

»Låt mig få sitta här vid dina fotter.»

Och så talade hon med honom såsom den fromme Agaric inspirerat henne och kryddade sitt tal med kyssar och1 suckar. Hon had honom aflägsna den eller den officeren, gifva ett kommando åt deh ene eller den andre, skicka en eskader dit eller dit.

Och när det passade, utropade hon:

»Hvad du ar ung, min älskling!»

Och han gjorde allt hvad hon ville,; ty han var enfaldig, han längtade efter att bära konnetabelvärjan och få en rik förläning, han tyckte icke illa om att spela dubbelt spel,; han hade en obestämd föreställning om att han räddade Pingvinien,; och han var kär.

Denna förtjusande kvinna förmådde honom att draga alla trupper ifrån La Criques hamn, där Crucho skulle landstiga. Man var sålunda säker på att prinsen skulle utan hinder komma in i Pingvinien.

Den fromme Agaric tillställde offentliga mJöten för att hålla jäsningen vid makt. Drakonisterna höllo för hvarje dag ett par tre sådana i något af Alkas trettiosex distrikt ,och företrädesvis i arbetarkvarteren. Man ville Vinna småfolket, som är majoriteten. Särskild t anordnade man den f järde maj ett storartadt möte i den gamla spannmåls!) allen midt i en folkrik förstad^ där hustrurna sutto på trapporna och barnen lekte i rännstenarna. Det bevistades af tvåtusen personer enligt republikanernas uppskattning, men af sextusen efter drakonisternas, beräkning. Blalid de närvarande märktes gräddan af den pingvinska societeten, prinsen och prinsessan Boscénos,' grefve Clénä, herr De la Trumelle; herr Bigourd och några rika judiska damer.

Nationalarméens generalissimus hade infunnit sig i uniform och hälsades med hurrarop.

Funktionärer för dagen utsagos efter ganska mycket besvär. En man af folket,' en arbetare, men en rättänkande sådan, herr Rauchin, sekreterare hos de gula syndikaten,- blef vald till ordförande med grefve Cléna och herr Michaud, en slaktardräng, vid sin sida.

I flera vältaliga anföranden blef den styrelseform, som Pingvinien af fritt val hade gifvit sig,; kallad kloak och afskrädeshög. Mot presidenten Formosa gjordes intet utfall. Det var icke fråga hvarken om Crucho eller prästerna,.

Vid mötet skulle äfven diskussion förekomma. En handtverkare uppträdde som försvarare af den moderna staten och republiken.

»Mina herrar», sade ordföranden; »vi hafva tillkänna-gifvit,- att ,hvar och en skall få fritt säga sin mening,-och det stå vi för. Vi äro inte som våra motståndare,-utan vi äro ärliga och hederliga. Jag lämnar ordet åt motståndaren. Gud vet, hvad ni komma att få höra. Jag ber er, mina herrar, att i det längsta hålla tillbaka uttrycken af ert förakt, er vämjelse och er harm.»

»Mina herrar...», sade opponenten.

Men längre kom han icke,- ty hän blef genast om-kullvräkt och nedtrampad af den upprörda folkmassan, och hans öigenkäUnliga kvarlefvor blefvö utkastade ur salen.

Oväsendet fortgick ännu, då grefve Cléna besteg tribunen. På tjutet och hvisslingarna följde hurrarop; och när tystnad åter inträdt, yttrade talaren:

»Kamrater, vi vilja nu se, om ni ha mod i barmen.Här gäller .att skära halsen af brackorna, rifva ut deras tarmar, knacka hjärnorna ur dem.»

Detta tal väckte en sådan åska af bifallsyttringar, att den gamla byggningen knakade i sina fogar och ett tätt damm, som kom från de smutsiga väggarna och de maskätna takbjälkarna, insvepte församlingen i ett svart moln, som stack i näsan.

En dagordning antogs, som brännmärkte regeringen och höjde Chatillon till skyarna. Och alla mötesdeltagarna

tågade ut under af sjunga,ridet af frihetshymnen: »Vi vill ha Chatillon.»

Erån den gamla spannmålshallen fanns ingen annan väg ut än en lång, smutsig gränd, som förde fram mellan omnibusskjul och kolmagasin. Intet månsken upplyste natten, och ett kallt duggregn föll. Poliskonstaplarna, som voro tillstädes i stort antal, spärrade gränden, där den mynnade ut på hufvudgatan, och släppte ut drakonisterna endast i små grupper. Ty så lydde den order de fått af sin chef, hvilkeii höll på att lära sig, hur man skulle dämpa en upprörd, framstormande folkhop.

De drakonister, som kvarhöllos i gränden, stampade och sjöpgo: »Vi vill ha Chatillon-» Men otåliga öfver dröjsmålet, hvars orsak de icke kände, började de snart att tränga på dem som stodo framför. Denna rörelse fortplantades genom hela gränden, så att de främsta knuffades rakt emot poliskonstaplarnas breda bröst. Dessa hatade icke särskildt drakonisterna. I sitt hjärtas djup voro de Chatillon tillgifna. Men det är helt naturligt att sätta sig till motvärn, när man blir angripen, och möta våld med våld. De starka hafva benägenhet att begagna sig af sin styrka. Därför mottogo poliskonstaplarna de påträngande drakonisterna med kraftiga spar-kar af sina järnbeslagna stöflar. Följden blef en plötslig trängsel i tillbakagående riktning. Hotelser och rop blandades med sångerna.

»Mord! Mord!... Vi vill ha Chatillon! Mord! Mord!»

Och inne i den mörka gränden ropade de förståndig gare: »Träng inte på!» Bland dessa, dominerande den upprörda hopen genom sin längd, lyftande sina breda axlar och sitt kraftiga bröst bland söndertrampade lemmar och knäckta refben, blid, orubblig, lugn, reste sig i mörkret prins Roscénos’ gestalt. Han väntade tålmodig och utan att förarga sig. Emellertid försiggick utsläppningen med regelbundna mellanrum genom poliskonstaplarnas led, omkring prinsen började armbågarna sättas mindre energiskt i grannarnas bröst, och man började åter andas.

»Ni ser ju, att vi kommer ut till slut», sade den godmodige jätten med ett blidt leende. »Tålamod öfvervin-ner ¡surkål...»

Han tog fram en cigarr ur sitt cigarrfodral, satte den i sin mun och drog eld på en tändsticka. Vid ske-, ne t från lågan fick han plötsligt se sin gemål, prinsessan Anna, ligga viljelös i grefve Clénas armar. Vid denna syn störtade han sig öfver dem och gick löst på både dem och de kringstående med väldiga käppslag. Man lyckades icke utan svårighet afväpna honom, men man kunde icke skilja honom från hans motståndare. Och medan den afsvimmade prinsessan lyftes från arm till arm öfver den intresserade och nyfikna hopen ända bort till sin vagn, utkämpade de båda männen en ursinnig kamp. Prins Boscénos blef därunder af med sin hatt, sin pincenez, sin cigarr, sin halsduk, sin plånbok med kärleksbref och en hel politisk korrespondens, ja hantappade till och med den mystiska amuletten han fått af den gode fader Comemuse. Men han gaf sin. mots ståndare en så kraftig spark i magen, att den olycklige grefven for tvärs igenom ett järnstaket och på hufvudet genom en glasdörr in i en kolaffär.

Polismännen skyndade till vid stridsbullret och de kringståendes rop och störtade sig öfver prinsen, som! gjorde ett ursinnigt motstånd. Tre poliser sträckte han flämtande till marken och sju andra jagade han på flykten med inslagna tänder, klufven läpp, näsan i blod; spräckt hufvudskål, afslitna Öron, urledvridna nyckel-i ben och krossad bröstkorg. Han föll emellertid och slä-j pades blodig och vanställd och med sönderrifna kläder till närmaste poliskontor, där han tillbragte natten, vrå. lande och oregerlig.

Ända till dagens inbrott genomströfvades staden af grupper af demonstranter, som sjöngo: »Vi vill ha Chatillon» och sönderslogo fönsterna i de hus,- som be-: boddes af republikens ministrar.

SJÄTTE KAPITLET.

Emiralens fall.

Den natten betecknade den drakonistiska rörelsens höjdpunkt. Monarkistema tviflade nu ej längre på segern. De förnämsta af dem sände prins Cruchö lyckönska ningar per trådlös telegraf. Damerna broderade skärp och tofflor åt honom. Herr de Plume hade funnit den gröna hästen.Den fromme Agaric delade de allmänna förhoppningarna.

Men han var fortfarande verksam för att skaffa pretendenten nya anhängare.

»Man måste nå till de djupa lagren», sade han.

Till den ändan lierade han sig med tre fackföjr-, eningar.

På den tiden lefde handtverkarna ej längre såsom på drakonidernas tid under skråväsendets tryck. De voro fria-, men de hade ingen säker inkomst- Efter att länge hafva stått skilda och ensamma utan hjälp och stöd hade de slutit sig tillsammans till föreningar. Dessa föreningars kassor voro tomma, ty medlemmarna hade icke för vana att betala sina afgifter. Det fanns fackföreningar på trettiotusen medlemmar, och det fanns andra, som hade tusen, femhundra och tvåhundra. Åtskilliga räknade blott två eller tre medlemmar eller till och med något mindre. Men medlemslistorna publh cerades icke, och det var därför ej lätt att skilja de stora föreningarna från de små.

Efter åtskilliga krokvägar och smygvägar lyckades den fromme Agaric att i ett rum på Moulin de la Galette komma i beröring med medborgarna Dagobert, Tronc och Balafille, sekreterarna i tre fackföreningar, af hvilka den första räknade fjorton medlemmar, den andra tjugufyra och den tredje endast en. Agaric gaf vid detta; sammam träffande prof på en pfverlägsen skicklighet och slughet.

»Mina herrar», sade han, »ni och jag hafva i många hänseenden icke samma politiska och sociala uppfattning, men del finns vissa punkter, i hvilka vi stämma öfverens. Vi ha en gemensam fiende. Eegeringen exploaterar er och gör narr af er. Hjälp oss att störta den. Vi skolaså långt möjligt förse er med nödiga medel därtill,; öch ni kunna dessutom r,äkna på yår tacksamhet.

»Förstår. Fraim med schäberna!» sade IJagobert.

Den vördige fadern ställde på hordet en stor pung,; som likörbryggaren i Räfskogen med tårar i ögonen ha-: de lämnat honom.

»ö f veren s kom me t», sade de tre arbetarna.

Så beseglades detta högtidliga förbund.

Så snart munken aflägsnat sig, öfverförtjust att hafva vunnit de djupa lagren för sin sak, hvisslade Dagobert, Tronc och Balafille på sina väninnor Amelie, Reine och Mathilda,- som stått på gatan och väntat på denna signal, och alla sex togo hvarandra, i hand och dansade i ring kring penningpungen och sjön g o:

Godt om schaber ha vi nu.

Dem, Chatillon, får inte du!

Ned med prästerna!

Och dei beställde sig en varm bål.

Om kvällarna gingo de sedan alla sex från krog till krog och gnolade på sin nya visa. Den slog an, ty de hemliga polisagenterna inrapporterade, a.tt för hvarje dag allt fler arbetare i förstäderna hördes sjunga:

Godt om schaber ha'vi nu.

Dem, Chatillon, får inte du!

Ned med prästerna!

Den drakonistiska rörelsen hade icke spridt sig till landsorten. Den fromme Agaric sökte förgafves utforska anledningen härtill, men den gamle Cornemuse hjälpte honom på trafven.

»Jag har med säkerhet erfarit», suckade munken i Räfskogen, »att drakonisternas skattmästare, hertig* d'Am-12 —092131. Fr an c e, Pingvin-ön.poule, har köpt fastigheter i Marsvinien för de summjr hali erhållit i ooh för propagandan.»

Partiet led brist på penningar. Prins Boscénos hade förlorat sin plånbok under ett slagsmål och var hänvisad till tråkiga mått och steg, som voro mycket påkostan» de för hans häftiga lynne. Vioomtess Oliv© kostad© mycket

pengar. Cornemuse föreslog,- att man skullfe minska denna dams månatliga underhåll.

»Hon är mycket nyttig», invände den fromme Aga-ric.

»Utan tvifvei», sade Cornemuse, »men genom att ruinera oss blir hon oss till skada.»

En schism höll på att söndra drakonisterna. Miss-sämja rådde på deras sammankomster. Somliga ville, att man, trogen herr Bigourds och den fromme Agarics politik, alltjämt skulle föregifva sig vilja reformera republiken. Andra åter, trötta på dep långa väntan, voro beslutna att proklamera drakkammen och svuro att segra i detta tecken.

D© senare framhöllo fördelen att hafva situationen klar och det omöjliga i att längre förställa sig. Allmänt heten började i själfva verket inse, hvartåt det lutade, och att emiralens anhängare ville i grund störta republiken.

Det gick ett rykte, att prinsen skulle landstiga i La Crique och hålla sitt intåg i Alka på en grön häst.

Dessa rykten hänryckte de fanatiska munkarna, förtjuste de fattiga adelsmännen, gladde de rika, judiska damerna och väckte förhoppningar hos sm åkrämarna. Men mycket få af dem voro hågade att köpa dessa förmåner för priset af en samhällskatastrof och ett sammanstör-tande af den allmänna krediten, och ännu färre voro de, som skulle velat på saken riskera sina pengar, sittlugn, sin frihet eller ens en timme af den tid de anslagit åt sina nöjen. Arbetarna däremot höllo sig beredda, nu som alltid,- att offra en arbetsdag för republiken; en dof jäsning rådde i förstäderna.

»Folket står på vår sida», sade den fromme Agaric.

Dock sjöngo män, kvinnor och barn alla med en röst,-när de kommo ut ur fabrikerna:

Ned med Chatillon!

Bort med prästerna !

Hvad regeringen angår, visade den samma svaghet, obeslutsamhet, slapphet och sorglöshet, som är vanlig för alla regeringar -och som ingen regering någonsin frigjort sig från annat än för att förfalla till godtycke och våldsåtgärder. Under tre månader hvarken visste, ville eller kunde den någonting. Formosa satt blind, stum, döf, ofantlig och osynlig innei i sitt palats, insydd i sin fåfänga som i ett dunbolster.

Grefve Olive tillrådde att utsända ett sista upprop om penningar och slå ett stort slag, medan det änniu jäste i Alka.

En exekutivkommitté, som valt sig själf, beslöt att bemäktiga sig Deputeradekammaren och rådslog om bästa sättet härför.

Kuppen skulle utföras den 28 juli. Den dagen uppgick en strålande sol Öfver staden. Framför de deputerades palats gingo gummorna med sina korgar, fruktm änglarna utropade sina persikor, päron och drufvor, och åkarkamparna stodo med mulen i tornistrarna och mumsade sin hafre. Ingen väntade något. Icke som hade hemligheten blifvit bevarad, men ingen satte någon riktig tro till nyheten. Ingen trodde på en revolution, och där-. af kunde man sluta sig till, att ingen önskade en sådan.Vid tvåtiden började de deputerade, en och en och utan att någon lade märke till dem, slinka in genom palatsets lilla port. Klockan tre samlades några flockar af illa klädda individer. Klockan half fyra vällde svarta massor ut ur de angränsande gatorna och bredde ut sig på Revolutionstorget. Detta stora område ö f ver s v äm m a de s snart af en ocean af svarta filthattar; hopen af demonstranter, ständigt förstärkt af nyfikna, tågade öfver bron, och dess mörka vågor bröto sig mot den lagstiftande församlingens murar. Skrik, doft mummel och sånger uppstegoi mot den klara himlen. »Vi vill ha, Cha-i tillon! Ned med deputeradekammaren! Ned med republiken! Död åt braclcorna!» Drakonisternas heliga falang, som anfördes af prins Boseénos, sjöng den hög-stämda. sången:

Crucho, vår prins,

Som du i mod Och mandom god Ej någon finns!

Bakom muren svarade endast tystnaden.

Denna, tystnad och frånvaron af vakter på en gång uppmuntrade och förskräckte folkmassan. Plötsligt po-padei en stentorsstämma:

»Till stormning!»

Och man såg prins Boseénos jättelika skepnad resa sig på den af hvassa järn taggar krönta muren. Hans följeslagare skyndade fram, och folket följde efter. Som-1 liga. slogo i muren for att åstadkomma en bresch, andra försökte rycka loss järn taggarna. På ett par ställen hade det lyckats att få bort taggstängslet, och några af de stormande sutto redan grensle där uppe. Prins Boscé-nos svängde i sin hand en ofantlig, grön fana. Plöts-ligt sviktade massan, och ett mångstämmigt rop af förfäran hördes. Polisvakten och de republikanska kara-biniärerna ryckte samtidigt ut genom alla palatsets utgångar och ställde upp sig under den hastigt renSjade muren. Efter en lång minuts väntan hörde man rasslet af vapen, och polissoldaterna gjorde med påskrufvade bajonetter ett anfall på folkmassan. Ett Ögonblick senare rådde en hemsk tystnad på den tomma, med kappar och hattar öfversållade platsen. Drakonisterna försökte ännu två gånger att samla sig, men blefvo båda gångerna, åter tillbakadrifna. Upploppet var undertryckt. Men uppe på fiendens mur stod prins Boscénos med sin fana i handen och kämpade mot en hel brigad, som gick till storms mot honom. Alla., som kommo inom räck-' håll, slog han till marken. Slutligen, då grunden vack-, lade under honom, förlorade han fotfäjstet och föll mot en hvass järnpigg, där han blef hängande med handen ännu krampaktigt knuten om drakonidernas standar.

Dagen efter dessa händelser beslöto republikens min nistrar och medlemmarna af representationen att vidtaga energiska åtgärder. Flörgäfves sökte presidenten ¡Fior-i mosa denna gång komma ifrån allt ansvar. Det blef inom regeringen fråga om att af sätta Chatillon från ämbeten och värdigheter och ställa, honom inför Riks-; rätten såsom upprorsmakare, statens fiende, förrädare ö. s. v.

Emiralens gamla vapenbröder, som ännu dagen förut hängde efter honom med sitt smicker, kunde vid denna underrättelse icke dölja, sin glädje. Chatillon var emellertid fortfarande populär i Alkas borgerliga kretsar,; och ännu hörde man på boulevarderna den kända frb hetshymnen: »Vi vill ha Chatillon».

Ministrarna bafunno sig i ien kinkig belägenhet. Deras afsikt var att ställa Chatillon inföjr riksrätt. Men d© visste ingenting. De sväfvade i denna totala okun-i nighet, som är förbehållen de styrande. De funno sig ur stånd att mot Chatillon anföra några anklagelser af vikt. Deras spioners löjliga lögner var allt hvad de hade att komma med. Chatillons deltagande i komplotten och hans förbindelser med prins Crucho förblefvo trettiotusen drakonisters hemlighet. Ministrar och deputerade hade misstankar Och till och med visshet om somliga saker, men de hade inga bevis. Generalprokuratorn sade till justitieministern: »Jag behöfver inte mycket för att lanhängiggöra ¡en politisk rättegång, men jag har ingenting alls; det är inte nOg.» Det gick inte. Ilen publikens fiender jublade.

På morgonen den 18 september spred sig ett rykte i Alka, att Chatillon hade tagit till flykten. Denna upprörande nyhet förorsakade allmän öfverraskning. Man tviflade, man kunde icke förstå.

Hvad söm hade händt var i korthet följande:

En dag då den hederlige vioe-emiralen Volcanmoule liksom af en tillfällighet var uppe bos inrikesministern Barbotan, sade han med sin vanliga öjppenhj är tighet: »Herr Barbotan, era kolleger förefalla mig inte vidare fiffiga. Det syns, att de inte fört något befäl till sjöss- De är ju rädda som fan för den idioten Chatillon.»

Ministern klöf luften med sin papperskníf på ett sätt, som skull© innebära en protest.

»Åå; förneka det inte»,: återtog Volcanmoule. »Ni vet inte hur ni skall bli ¡af med Chatillon. Ni vågar inte ställa honörn för riksrätt, för att ni inte är säkra på att kunna skaffa tillräckliga bevis. Bigourd kommer naturligtvis att bli hans försvarsadvokat, och Bigourdär inte att leka med... Ni har rätt,- herr Barbotan, ni har rätt. Det kunde bli en farlig process.»

»Å,- kärei vän», sade ministern i otvungen ton,- »om ni visste hur litet vi oroa oss... Jag har de mest lug-i naade

meddelanden från mina prefekter. Pingvinernas sunda förstånd vet att bedöma en upprorisk militärs intriger efter förtjänst. Kan ni ens för ett ögonblick tro,; att en stor nation, ett folk som är så intelligent,; så arbetsamt,; så tillgifvet det liberala samhällsskicket ...»

Volcanmoulei af bröt honom med en djup suck :

»Hade jag bara tid, skulle jag hjälpa er med det där. Jag skulle eskamiojtera bort herr Chatillon som ett intet. Jag skulle ge honom en liten knäpp, så att han for öl’ver till Marsvinien med detsamma.»

Ministern spetsade öronen.

»Det skulle inte stå länge på», fortsatte sjöbussen. »I en handvändning skulle jäg* befria er från det kräket--- Men för tillfället har jag andra järn i elden...

Jag har gått och förlorat en förbannad mängd pengar på baccarat. Jag måstle försöka skaffa en betydande summa. Hedern framför allt,' förstås !...»

Ministern och vice-emiralen betraktade hvarandra en stund under tystnad. Sedan sade Barbotan med rnym dighet :

» Vice-amiral Volcahmoule, befria oss från en stämplande militär, så gör ni Pingvinien en stor tjänst, och inrikesministern skall tillförsäkra er medel till era spel-skulders betalande.»

Samma kväll gick Volcanmoulei hem till Chatillon och betraktade honom länge med en sorgsen och hemlig-t hetsfull uppsyn.»Hvarför ser du så konstig ut?» frågade emiralen orolig.

Då sade Volcanmoul© i resignerad ton:

»Gamle vapenbroder, allt är upptäckt. Sedan en half-timme vet regeringen allt.»

Vid dessa ord sjönk Chatillon tillsammans, alldeles tillintetgjord.

Volcanmoul© fortsatte:

»Du kan bli häktad hvilkelt ögonblick som helst. Jag råder dig ,att ge dig af.»

Han drog upp pin klocka och tilläde:

»Det är inte en minut att förlora.»

»Jag kan väl ändå titta bort till vicomtess Olive?»

»Det vöre en galenskap», sade Volcanmoul©, som räckte honom ett pass och ett par blå glasögon och önskade honom godt mod.

»Det skall inte fattas mig», sade Chatillon.

»Adjö, gamle broder!»

»Adjö och tack! Du har räddat mitt lif...»

»Det var ju inte mer än min plikt.»

En kvarts timme senare hade den tappre emiralen lämnat Alka.

I La Orique steg han nattetid ombord på en gammal kutter och styrde kosan mot Marsvinien. Men åtta sjömil från kusten uppsnappades han af en örloigsbåt, som gick mqd släckta lanternor och förde drottningens af Svarta öarna flagga. Denna drottning hade till Chatillon länge1 hyst en ödesdiger kärlek.SJUNDE KAPITLET.

Afslutningen.

Nunc est bibendum. Befriad från sina farhågor och lycklig öfveir att hafva undsluppit en så stor fara, beslöt regeringen att genom folkfester fira årsdagen af den pingvinska pånyttfödelsen och af republikens grundande.

Presidenten Formosa, ministrarna, ledamöterna af Deputeradekammaren och Senaten voro närvarande vid denna

högtidlighet.

De pingvinska truppernas generalissimus infann sig i uniform. Han hälsades med hurrarop.

Företrädda af eländets svarta fana och upprorets röda duk, kommo arbetaredeputationerna tågande, bistra cch allvarliga.

President, ministrar, deputerade, funktionärer, ha-1 rens och den civila ämbetsmannakårens spetsar, alla för-i nyade i sitt eget och det suveräna folkets namn den gamla eden att lefva fria eller döt. Det var ett alternativ, som de beslutsamt ställde sig inför. Men de föredrogo att lefva fria. Det var förströelser, tal Och sång.

Sedan statens representanter dragit sig tillbaka, troppade! den stora hopen af medborgare långsamt och fredligt af åt olika håll under rop af: »Lefve republiken;! Léfve friheten! Ned med svartrockarna!»

Tidningarna hade endast en beklaglig händelse ätt omtala under denna sköna dag. Prins Boscénos satt i allsköns ro och röktei en cigarr på Drottningähgen, då den officiella kortegen drog förbi. Prinsen sprang framtill ministrarnas vagn pch skrek med skallande stämma: »Död åt brackorna!» Han omhändertogs genast af polisen, men satte sig till förtvifladt motvärn. Han slog en mängd konstaplar till marken, men dukade slutligen under för öfvermakten, och, illa slagen, flådd, mörbul-tad och sönderhackad, med ett ord sagd t oigenkännlig till och med för en maka, släpades han genom de festprydda gatorna bort till ett möirkt fängelse.

Juristerna forskade ifrigt efter material för Chatil-lon-processen. Man fann i amiralitetets paviljong vissa b ref, som utvisade, att den vordige fader Agaric haft sin hand med i spelet. Genast vände sig allmänna opinionen mot munkarna,- och parlamentet antog slag i slag ett dussin lagar, som inskränkte,; minskade,- begränsade, kringskuro, upphafde och gjorde slut på deras rättigheter, företräden, friheter, privilegier och förmåner och gåf-vo dem på flera sätt black iom foten.

Fader Agaric fördrog med jämnmod de stränga lagar, som afsågo, träffade och drabbade honom personligen och äfvenså emiralens uppseendeväckande fall, till hvilket han i första -hand var anledning. Långt ifrån att känna sig besegrad af motgången, betraktade han den som något främmande och tillfälligt. Han uppgjorde nya politiska planer, ännu djärfvare än de förra.

När hans projekt nått den tillräckliga mognaden, begaf han sig en morgon ut till Käfskogen. En trast sjötng i ett träd, och en liten igelkott larfvade trumpen tvärs öfver den steniga stigen. Agaric gick med långa steg och mumlade då och då föV sig själf.

När han kom fram till det laboratorium,- där den fromme industriidkaren under så många år destillerat den guldglänsande Orberosalikören, fann han platsen öde och porten stängd. Han gick rundt omkring huset och påträf-fade slutligen på gårdssidan den vördnadsvärde Corne-mus©,- som med uppfastad kaftan klättrade uppför en mot väggen lutad stege.

»Är det ni, min käre vän» ? sade han. »Hvad liar ni för er?

»Ni ser själf», svarade munken i Räfskogen matt och med en sorgsen blick på Agaric. »Jag går in i mitt hus.»

Hans röda ögonstenar hade ej längre något af ru-binens triumferande glans. De lyste med ett matt och grumligt sken. Hans ansikte hade förlorat sin lycklb ga fyllighet. Hans blanka hjässa tjusade ej längre någons blickar; den tunga mödans svett och har och där några inflammerade fläckar förtogo alldeles det polerade intrycket,

»Jag förstår inte», sade Agaric.

»Det är dock inte svårt att förstå. Ni ser här följderna af er sammansvärjning. Hotad af en mängd lagar, har jag kringått de flesta, men några ha i alla fall drabbat mig. Dessa hämndlystna människor ha stängt mina laboratorier och magasin, konfiskerat mina flaskor, kolf-i var och retorter och satt sigill på min dörr. Jag måste nu gå in genom fönstret. Det är med stor möda jag lingon gång i smyg kan draga ut växtsaften med apparater, som den tarfligaste drafkokare inte skulle vilja titta åt.» '

»Ni lider förföljelse», sade Agaric. »Det är så med oss alla.»

Munken i Räfskogen förde handen till sin mulna panna. 1 ' i ' | ! j j

»Det var ju det jag sade», broder Agaric. »Jäg sade ju, att ert förehafvande skulle hämna sig på oss.»

»Vår underlägsenhet är endast tillfällig»,; gen-

malde Agaric lifligt. »Den beror helt och hållet på tillfälliga orsaker. Den är resultatet af rena sammanträffanden. Chatillon var en dumbom. Han drunknade i sin egen oduglighet. Hor på mig, broder Cornemuse. Vi ha inte ett ögonblick att förlora. Vi måste frigöra det pingvinska folket, befria det från dess tyranner, rädda det från dess eget jag, återupprätta drakkammen, återställa det forna statsskicket, den gamla goda sta-j tan, till religionens ära och den katolska trons förhärligande. Chatillon var ett dåligt verktyg, som brast i vår hand. Låtom oss ersätta honom med ett bättre redskap. Jag har nu funnit den man, genom hvilken den gudlösa demokratien skall krossas. Det är en civil. Det är Go-moru. Pingvinerna äro förtjusta i honom. Han har redan förrådt sitt parti för en grynvälling. Det är just den man vi behöfva!»

Redan vid början af detta anförande hade munken i Räfskogen klifvit in genom fönstret och dragit upp stegen.

»Jag förutser hur det kommer att gå», sade han och stack ut näsan mellan de båda fönsterhalfvorna: »ni ger pr inte förr än ni fått oss utdrifna hvar enda en från detta sköna, väna och ljufva pingvinska land. God kväll, Gud vare med er!»

Agaric stod därutanför och belsvör sin käre broder att ett ögonblick lyssna till hans ord.

»Fatta bättre ¡ert eget intresse, Cornemuse! Ping-vinien är vårt. Hur mycket behöfves väl för att eröfra det? Blott ännu en kraftansträngning.... ännu en liten ekonomisk uppoffring, och...»

Men munken hörde icke på längre, utan drog in näisan och stängde sitt fönster.SJÄTTE BOKEN.

Nyare tiden.

Hösäcksaffären.

Zhu ttoctsp, aXXa au puaai U7:’ 7jspo; uia; A'/«uov, ¿toiijaov ö’«'(0prjv, oo; cTctpOaXtfolatv ISeaOar sv 8s oaei x«\ oXsaaov, ettsi vu ?ot suaoev outw;.

Iliadeu XVII, v. 645 ff.

FÖRSTA KAPITLET.

General Greatauk, hertig af Skull.

En någorlunda välsituerad jude vid namn Pyrot, som var angelägen att få umgås med aristokratien och önskade tjäna sitt land, gick kort efter emiralens flykt in vid den pingvinska arméen. Krigsministern, som då var hertig Greatauk af Skull, kunde icke med honom. Hvad han hade emot honom, var hans nitiskhet, hans krokiga näsa, hans fåfänga, hans håg för studier, hans tjocka läppar och hans exemplariska uppförande. Hvar gång det var något på tok, sade Greatauk:

»Det är nog Pyrot!»

En vacker dag korn general Panther, chefen för generalstaben, och anförtrodde Greatauk en allvarsam sak. Åttiotusen hösäckar, som voro afsedda för kavalleriet, hade försvunnit; det fanns inte ett spår af dem.

Greatauk utropade genast:»Det'är nog Pyrot, som har stulit dem!»

Han satt en stund och funderade. Sedan sade han:

»Ju mera jag tänker på det, desto säkrare är jag på att Pyrot har stulit de där åttiotusen hösäckarna. Det är fullkomligt likt honom att ha tillägnat sig dem för att sälja dem till underpris åt marsvinen, våra dödsfiender. Hvilket nedrigt förräderi!»

»Det är säkert», svarade Panther. »Det återstår blott att bevisa det.»

När prins Boscénos samma dag gick förbi en kavallerikasern, hörde han några kyrassiärer, som sopade gården, sjunga:

Boscénos är ett äkta svin.

Af honom gör vi sylta

Och korf och skinka fet och fin,

Så slipper fattigman snylta.

Det syntes honom stridande mot all disciplin,- att soldater skulle sjunga denna på en gång personligt, kränkande och revolutionära slagdänga, som i upprorstider skrålades ,af råa arbetare. Han beskärmade sig öfver arméens moraliska förfall och betänkte med ett bittert leende, hurusom hans gamle kamrat Greatauk, befäl-h af v aren öfver denna sjunkna armé, lågsinnadt gaf den till pris åt en ofosterländsk regerings ägg. Och han föresatt© sig, att det inom kort skulle bli en annan ordning.

»Greatauk, den kanaljen, skall inte länge sitta kvar som minister», sade han för sig själf.

Prins Boscénos var en den oförsonligaste motståndare till den moderna demokratien, till den fria tanken och till den styrelseform, som pingvinerna, af fri vilja antagit. Mot judarna hyste han ett starkt och ärligt hat, och han arbetade öppet och i hemliget, natt och dag,på den drakonidiska ättens återuppsättande på tronen. Hans glödande rojalism stegrades ytterligare, när han tänkte på sina privata affärer, som för hvar dag blefvo allt trassligare. Han hoppades nämligen icke att få slut på ¡sina ekonomiska svårigheter, förr än Drako den stores ättling hållit sitt intåg i Alka.

När prinsen kom hem till sitt hotell, framtog han ur .sitt kassaskåp en packe gamla bref, en enskild och mycket hemlig korrespondens, som han kommit i besittning af genom en oärlig bokhållare och af hvilken det framgick,- att hans gamle kamrat hertig Greatauk af Skull hade begått underslef vid leveranser och af en industriidkare vid namn Maloury uppburit en provision, som icke var öfverdrifvet stor, och hvars ringa belopp just gjorde det alldeles oursäktligt, att ministern mottagit densamma.

Prinsen läste med njutningsfull skadeglädje åter igenom dessa bref, lade dem omsorgsfullt tillbaka i kassaskåpet och skyndade till krigsministern. Han var en resolut man. Då det meddelades honom, att ministern icke tog emot, knuffade han omkull vaktmästarna, kastade ordonnanserna på hufvudet,- sparkade undan alla civila och militära tjänstemän, sprängde dörrarna och steg in till den förvånade Greatauk.

»Jag ekall fatta mig kort», sade han. »Du är ett gammalt svin. Men det gjorde nu mindre. Jag bad dig,-att du skulle focka general Monchin, som är brac-komas lydiga verktyg; det ville du inte. Jag bad dig uppdraga ett befäl åt general Des Clapiers, som är drakonistiskt ,sinnad och gjort mig personliga tjänster; det ville du inte. Jag bad dig förflytta general Tandem, kommendanten i Port Alka, som stal femtio louisdorer från mig på baccarat och lät sätta handklof-var på mig, när jag var tilltalad inför riksrätten såsomemiral Chatillons medbrottsling; det ville du inte. Jag bad dig att få leverera hafre och kli; det ville du inte. Jag bad dig att få resa i ett hemligt uppdrag till Mar-i svinien; det ville du inte. Och ej nog med att du alltid sagt nej, pär jag begärt något af dig; du har utpekat mig för dina kolleger inom regeringen såsom en farlig individ,- och det är dig, din gamle förrädare, som jag har att tacka föf, att jag jämt har polisen i hälarna på mig. Nu ber jag dig inte pm mera. Jag säger bara : ge dig af! Du har suttit här alldeles för länge. Vi ska för öfrigt laga,; att din genpmruttna republik får nå^ gon af de våra i ditt ställe. Du vet, att jag håller hvad jag lofvar. Om du inte inom tjugufyra timmar lagt in om afsked,- offentliggör jag Maloury-dossieren i tidningarna.»

Men Greatauk svarade lugnt och utan att låta sig bekomma.:

»Bråka nu inte, din idiot. Jag håller på att skicka en jude till galererna. Jag öfverantvardar Pyrot i rättvisans händer såsom skyldig till att ha stulit åttiotusen hösäckar.» i

Prins Boscénos’ ,ursinniga vrede dunstade bort i en handvändning, och han log.

»Är det sant?-.»

»Du får väl se.»

»Jag lyckönskar dig, Greatauk. Men med dig får man alltid lo'f att vara försiktig, och därför offentliggör jag genast den goda nyheten. I kväll skall det stå att läsa i alla Alkas tidningar om Pyrots arrestering.. .>}

Och han mumlade, när han gick:

»Den där Pyrot! Jag anade, att det skulle gå galet med honom.»En stund senare infann sig general Panther hos Greatauk.

»Herr krigsminister», sade han, »jag har nu företagit undersökning i den där hösäcksaffären,- men det finns inga bevis mot Pyrot.»

»Det måste finnas», svarade Greatauk. »Rättvisan fordrar det. Låt genast häkta Pyrot.»

ANDRA KAPITLET.

Pyrot.

Hela Pingvinien fattades af afsky öfver Pyrots brott. Samtidigt erfor man en viss tillfredsställelse af att veta, att denna med högförräderi komplicerade och till helgerån gränsande försnillning hade begåtts af en småjude. För att förstå denna känsla måste man känna till den allmänna stämning, som rådde med hänsyn till stor.-judarna och småjudarna. Såsom vi redan haft tillfälle omnämna, i denna historia, utgjordes den allmänt afskyd-, da och ytterst mäktiga penningekasten dels af kristna och dels af judar. De judar, som tillhörde densamma och på hvilka folket koncentrerade sitt hat, voro storjudarna. De ägde ofantliga rikedomar och sades inne-hafva mer än en femtedel af den pingvinska nationalförmögenheten. Utanför denna fruktansvärda kast fanns det en mängd småjudar, som hvar ken voro fattiga eller rika. De voro icke mer omtyckta an storjudarna, men mycket 'mindre fruktade. I hvarje välordnad stat är rike-13—092131. Franc e, Pingvin-ön.domen någonting heligt; i demokratiska samhällen är den det enda heliga. Den pingvinska staten var som bekant demokratisk. Tre eller fyra af färsbolag utöfva-de där en vidsträcktare och i synnerhet effektivare och konstantare makt än republikens ministrar, som de i hemlighet ledde, af hvilka de genom skrämskott eller mutor tilltvungo sig fördelar på statens bekostnad och som; de störtade genom bakdanterier i pressen, när de icke gingo att muta eller skrämma. Trots den finansiera sekretessen dunstade det ut tillräckligt för att väcka harm och ovilja i landet, men de pingvinska borgarna, hvilka, del största som de minsta, voro afladö och födda i respekt för penningen och alla hade förmögenhet, stor eller liten, hade en liflig förnimmelse af kapitalens so-i lidaritet och insågo, att den mindre rikedomen icke är trygg annat än om den större är det. Därför hyste de också en nästan religiös vördnad för de israelitiska lika väl som för de kristna milliarderna, och då det egna intresset hos dem var starkare äh antipatien, skulle de icke för sitt lif vågat kröka ett hår på dessa storjudar, som de afskydde. Mot småjudama kände de sig mindre vördnadsfulla, och om de sågo någon af dem i stoftet, stampade de på honom. Det var därför, som hela, nationen med en sådan skadeglädje erfor, att förrädaren var en jude, men en småjude. Man kunde i honom taga hämnd på hela Israel utan att behöfva vara rädd att sätta den allmänna krediten på spel.

Att Pyrot hade stulit de åttiotusen hösäckarna, därpå tviflade så godt som ingen ett enda ögonblick. Man tviflade icke, emedan den okunnighet, i hvilken man sväfvade beträffande denna affär, icke medgaf tvif-vel; tviflet måste grunda sig på motiv, ty man tviflar icke utan grund, såsom man tror utan grund. Man tvifla-de icke, emedan saken var i hvar mans mun och detta, att vara i hvar mans mun, i allmänhetens ögon är detsamma som bevis. Man tviflade icke, emedan man ville, att Pyrot skulle vara skyldig, och man gärna tror det man vill tro, |och slutligen emedan tviflets gåfva är sällsynt bland människorna; det är ett fåtal, som inom sig bära frön till den, och dessa frön utvecklas icke utan odling. Den är egendomlig, denna gåfva, raffinerad, filosofisk, omoralisk, transcendent, vidunderlig, ondskefull, menlig för personer och ägodelar, fientlig mot samhällsordningen och rikenas ekonomiska välmåga, tillintetgörande för gudarna, en fasa för himmelen och jorden. Den stora, massan af pingviner visste ej af något tvif-j vel: den satte tro till Pyrots brottslighet, och denna : tro bleif genast en af de förnämsta artiklarna i pingvi-' fiemas nationella trosbekännelse och en af grundsanningarna i deras patriotiska

symbolum.

Pyrot blef i hemlighet rannsakad och dömd.

General Panther skyndade genast till krigsministern, för att underrätta honom om processens utgång.

»Lyckligtvis voro domarna ,öf ver ty ga de om hans brottslighet», ¡sade han, »ty några bevis fuimos icke.»

»Bevis», mumlade Greatauk, »bevis, hvad bevisa sådana r Det finns bara ett säkert och ojäfaktigt bevis,; och det, är den skyldiges bekännelse. Har Pyrot bekänt ?»

»Nej, herr general.»

»Han skall bekänna. Det är hans plikt. Panther, ni måste förmå honom till det. Lofva honom, att om han bekänner, skall han få vissa förmåner, minskning i straffpåföljden, nåd. Lofva honom, att om han bekänner, ska vi erkänna, att han är oskyldig, och dekorera h.ondm. Vädja till hans bättre känslor. Han kan ju bekänna af fosterlandskärlek, för fanans skull, för ord-ningens skull, af vördnad för sina förttiän, på krigs-, ministerns särskilda befallning... Men säg mig, Pan-. ther, har han inte redan bekant? Det finns en tyst be-, kännelse. Tystnaden är en bekännelse.»

»Ja, han tiger inte, herr general. Han skriker som en galning, att han är oskyldig.»

»En brottslings bekännelse framgår stundom ur ett häftigt nekande. Att neka så där förtvifladt är att be-, känna. Pyrot har bekänt. Vi måste ha vittnen, som intyga, att han bekänt. Rättvisan kräfver det.»

Det fanns i västra Pingvinien en hamn med namnet La Crique, som bildades af tre små vikar. Den vimlade fordom af fartyg, men var nu uppgrundad och ö|de. Längs de låga kusterna sträckte sig ruttnande laguner, som utsände en vedervärdig lukt, och febrar sväfvade öfver det ¡slumrande vattnet. Där reste sig nere vid hafvet ett högt, fyrkantigt torn, liknande den forna kampa-nilen i Venedig. Högst uppe på dettä torn hängde i en kätting en järnbur, i hvilken Alkas inkvisitorer på dra-konidernas tid plägade sätta kätterska munkar. I denna bur, som varit tom i tre hundra år, insattes nu Pyrot under bevakning af sextio uppsyningsmän, som bodde i tornet och icke släppte honom ur sikte hvarken natt eller dag. De sökte uppsnappa hans bekännelser för att hvar i sin ordning därom insända rapport till krigsministern, ty försiktig pch samvetsöm som Greatauk var, ville han hafva bekännelser och alltjämt nya bekännelser. Greatauk, som allmänt ansågs för dum, ägde i själfva verket mycken klokhet och en sällsynt förmåga a,f förutseende.

Bränd af solen, uppäten af moskitos, genomblöt af regn, hagel och snö, isad af köld, ursinnigt skakad af stormen, halft vansinnig af korparnas hemska kraxande,satt emellertid, Pyrot i sin bur och nedskref sin oskuld på bitar af sin skjorta med en tandpetare, doppad i blod. Dessa lappar försvunne i hafvet eller föllo i hans vaktares händer. Några komino emellertid inför allmänhetens ögon. Men Pyrots bedyranden berörde ingen, ty man hade ju läst i tidningarna, att han erkänt.

TREDJE KAPITLET.

Grefve Maubec de la Dentdulynx.

Småjudarnas seder voro icke alltid rena. Oftast nekad e de sig ingen af den kristna civilisationens laster, men de hade kvar från den patriarkaliska tiden en viss vördnad för familjebanden och sin hängifvenhet för stammens intressen. Pyrots bröder, halfbröder, farbröder, morbröder, brorsöner, systersöner, kusiner, bryllingar, syss-lingar joich pysslingar till ett antal af sjuhundra kände sig först knusade af det slag, som drabbat en af deras egna, stängde in sig i sina hus, togo aska på sina hufvu-den, välsignade den hand, som tuktade dem, och iakttogo i fyrtio dagar en sträng fasta. Sedan togo de sig ett bad och beslöto att utan rast eller ro, och hvilka faror som äh mötte, sträfvä efter att bevisa Pyrots ¡oskuld, på hvilken de icke tviflade. Och hur skulle de kunnat tvifla på den ? Pyrots oskuld framstod för dem lika klart som hans brottslighet hade framstått for det kristna Pingvinien. Ty dessa ting, som voro fördolda, fingo en mystisk karaktär och antogo religiösa sanningars hela auktoritet. De sjuhundra py ro terna skredo till verketmed lika mycket nit som klokhet och anställde i hemlighet grundliga

undersökningar. De voro öfverallt, och man såg dem ingenstädes. Man kunde trott, att de likt Ody sse vs’ lots kunde obehindradt röra sig under jorden. De häjstlade sig in i krigsministeriet, satte sig under förklädnad i beröring med domare, notarier och vittnen i affären. Det var då, som Greatauks vishet blef uppenbar: vittnena visste ingenting, domarna och notarierna visste ingenting. Utskickade lyckades satta sig i förbindelse med Pyrot själf och utfrågade honom ängsligt i hans bur, medan hafvet vräkte och dånade och korparna fyllde rymden med sitt hesa kraxande. Det var förgäfves: den dömde visste ingenting. De sjuhundra pyroterna kunde icke vederlägga de bevis, på hvilka domen grundade sig, emedan de icke kunde få kännedom om dem, och de kunde icke få kännedom om dem, emedan det icke fanns några. Dogmen om Pyrots brottslighet var oåtkomlig, just emedan den gTundjade sig på det tomma intet. Och det var med berättigad stolthet,- som Greatauk en dag, som om han varit en stor konstnär, sade till general Panther: »Den här processen är ett mästerverk: den är gjord af ingenting.» De sjuhundra pyroterna började misströsta om att någonsin få något ljus i denna dunkla sak, men så upptäckte de plötsligt genom ett stulet bref, att de åttiotusen hösäckarna, ¡aldrig funnits, att en mycket förnäm adelsman, grefve De Maubec, hade sålt dem till staten och äfven fått betalt för dem, men att han aldrig levererat dem, eftersom han, ehuru härstammande från de rikaste jordägarna i Pingvinien, gref-vayna Maubec de la Dentdulynx, fordom ägare till fyra hertigdömen, ,sextio grefskap och sexhundratolf 'mar1-kisat, baronier och frälsegods, icke rådde om så mycket som en handsbredd jord och skulle fått mycket svårtatt på sina ägor slå en enda vålm foderhö. Att han skullo låtit leverera sig hö af någon godsägare eller köp-, man, var helt enkelt otänkbart, ty alla utom ministrarna och regeringens ämbetsmän visste, att det var lättare att draga olja ur en sten än ett enda öre ur Maubec.

De sjuhundra pyrotema skredo till en ¡minutiös undersökning af grefve Maubecs ekonomiska resurser och konstaterade därvid, att denne ädlings hufvudsakliga tillgångar härflöto från ett hus, där ytterst ämabla damer kärligt omhuldade hvem som kom. De utpekade honom offentligt som saker till stölden af de åttiotusen hösäckarna, för hvilkeU en oskyldig hade blifvit dömd och inburad.

Maubec var af en förnäm, med drakonidernä be« fryndad släkt. Det finns ingenting, som demokratiska samhällen sätta högre än adlig börd. Maubec hade tjänat i den pingvinska arméen, och pingvinerna, som nu alla voro soldater, älskade och afgudade sin armé. Mau-, bec hade på slagfältet blifvit dekorerad med det kors, som är tecknet på heder hos pingvinerna och som en ping-vin föredrager till och med framför sin makas bädd. Hela Pingvinien tog Maubecs parti, och folkets röst, som började mullra, yrkade på stränga straff för de sjuhundra bakdantande pyroterna.

Maubec var adelsman. Han utmanade de sjuhundra pyroterna, på värja, sabel, pistol, karbin och käpp.

»Smutsiga judeyngel», skref han till dem i ett rykt-, bart bref, »ni ha korsfäst min Gud, och nu vill ni flå mig lefvande. Men jag förbereder er på att jag inte är så beskedlig som han, utan kommer att hugga af er alla era fjortonhundra öron. Mottag min fot i era sjuhundra bakdelar.»

Regeringens chef vag då en herre från landet vidnamn Robin Mielleux, gom var mycket blid mot de rika och mäktiga och sträng mot fattigt folk. Han hade klent mod och tänkte endast på sin egen fördel. I en offentlig proklamation gick han i god for Maubelos oskuld och heder och öfverantvardade de sjuhundra pyroterna ¡åt korrektionsdomstolarna,- som för smädelse dömde dem till kroppsstraff, oerhörda böter och alla ersättningar och skadestånd, som deras oskyldiga offer begärde.

Det tycktes, som om Pyrot skulle föir alltid få sitta i sin bur bland de kraxande korparna. Som emellertid alla pingviner ville veta och bevisa, att den där juden var saker, voro de bevis, som man presterade, icke alla fullgoda och somliga till och med motsägande. General-, stabsofficerarna Visade stort nit, och vissa af dem brusto i försiktighet. Under det att Greatauk iakttog en beundransvärd tystnad, utbredde sig general Panther i oändliga, utläggningar och bevisade hvar morgon i tidningarna den dömdes brottslighet. Han hade kanske gjort bättre i att icke säga något alls: denna brottslighet var ju påtaglig, och det påtagliga bevisar man inte. Allt detta ordande bragte oro i sinnena. Tron var nog alltjämt stark, men den blef mindre ren. Ju fler bevis man kom med, desto fler ville folket hafva.

Faran att bevisa för mycket skulle emellertid icke hafva varit stor, om det icke i Pingvinien, iliksom litet hvarstans för öfrigt, hade funnits sinnen, som voro skolade till fri granskning, dugliga att satta sig in i ten svår fråga och fallna för det filosofiska tviflet. Det fanns icke många. De voro ej alla hågade att taga till orda; allmänheten var ingalunda mogen föir att lyssna till dem. Dock skulle de icke tala blott for döfva öron. Storjudarna, alla de israelitiska miljardörerna i Alka,' sade, när man talade om Pyrot: »Vi känna icke den man-nen», men de tänkte på att rädda honom. De iakttogo den försiktighet, till hvilken de tvungos a.f sin rikedom, ¡och önskade, att andra måtte vara mindre buska-blyga. Deras önskan skulle komma att gå i fullbordan.

FJÄRDE KAPITLET.

Colomban.

Några veckor efter det domen af kunnats öfver de sjuhundra pyroterna, trädde en morgon en liten närsynt, skrynklig, svartluden man ut ur sitt hus med en klister-burk, en stege och en bunt affischer och gick gata upp och gata ned och klistrade upp plakat, på hvilka lästes med stora bokstäfver: P y r o t är oskyldig, Maubec är den skyldi.ge. Hans yrke var inte att klistra upp affischer. Han hette Colomban, van författare till etthundrasextio band pingvinsk sociologi och räknades till Alkas flitigaste och mest ansedda skriftställare. Sedan han tillräckligt tänkt på saken och ej längre tviflade på Pyrots oskuld,- tillkähnagaf han detta på det sätt, som han ansåg mest uppseendeväckande. På de mindre trafikerade gatorna uppsatte han utan svårighet sina affischer, men nar han kom till de folkrika kvarteren, om-gafs han, hvar gång han klef upp på sin stege, af en hop nyfikna, hvilka stodo stumma af häpnad och harm och igåfvo honom hotfulla blickar, dem hän trotsade med det lugn, som modet och närsyntheten skänka,. Portvakter o-ch kryddkrämare sprungo i hälarna på honomoch refvo ned hans affischer, men han gick vidare, släpande på sin attiralj och följd af småpojkarna, som med sin korg under armen eller sin väiska på ryggen icke alls hade brådt att hinna till skolan; och han klistrade pla,-kat med flit och omsorg. Till den stumma harmen kom-mo nu protester och mummel. Men Colomban brydde sig hvarkan om att se eller höra. När han i hörnet af Sankt Orberosa-gatan satte upp ett af sina plakat, där det stod tryckt:Pyrot är oskyldig, Maubec är den skyld i ge, skockade sig folkmassan och visade tecken till den häftigaste vrede. »Förrädare, tjuf, rackare», skreks det. En gumma slog upp sitt fönsteir och hällde en slaskhink öfver honom, en droskkusk tog sin piska och slog till hans hatt, så att den flög öfver på andra sidan gatan, allt under mängdens jubelrop. En slaktardräng skuffade ner honom från stegen, så att han kom i rännstenen med sitt klister, sin borste och sina affischer, och de stolta pingvinerna förnummo då sitt fosterlands stor-, het. Colomban reste sig, skinande af orenlighet, med den ena foten och den ena armen ur led, lugn och besluten.

»Föraktliga kräk», mumlade han med en axelryckning.

Sedan lade han sig på alla fyra i rännstenen för att söka efter sin pincenez, som han tappade, när han föll. Det visade sig då, att hans rock hade en refva, som gick från kragen och ned till skörten, och att hans byxor voro i det sorgligaste skick. Detta bidrog att öka massans förbittring möt honom.

På andra sidan gatan låg det stora Orberosa-maga-sinet för specerier. Några patrioter togo på skyltdiskar-na, hvad de kommo öfver och kastade det på Colomban,, apelsiner, citroner, syltburkar, chokladkakor, likörflä-skor, sardinlådor, gåslefveraskar, skinkor, höns, oljeestan-jonger och bönpåsar. Betäckt med matrester, mörbultad och sönderrifven, halt och blind, tog han till flykten, följd af bodknoddar, bagarpojkar, gatstrykare, borgaro och rännstensungar, hvilkas antal växte för hvarje minut och som tjöto: »Dränk honom! DM åt den landsför-rädaren! Dränk honom!» Denna ström af vulgär mänska lighet rullade fram längs boulevarderna och in på Sankt-Mael-gatan. Polisen gjorde sin plikt. Från alla angränsande gator kommo konstaplar, som med vänstra handen om sabelbaljan satte af i språngmarsch i spetsen för de förföljande. Just som de sträckte ut sina ofantliga näfvar efter Colomban, undgick han dem plötsligt ge-* nom att ramla ned i en kloaköppning, som lämnats obe-i täckt.

Där satt han hela natten i mörkret utmed det smut--sig'i kloakvattnet, bland de våta, feta råttorna. Han tänkte på sin uppgift. Hans hjärta klappade varmt af mod och medlidande. Och när gryningen sände en blek stråle genom gluggen, steg han upp och sade, talande för sig själf:

»Jag märker, att kampen kommer att bli hård.»

Han författade ofördröjligen en skrift, i hvilken han tydligt visade, att Pyrot icke hade kunnat från krigs - ministeriet stjäla åttio tusen säckar hö, som aldrig funnits där, emedan Maubec aldrig levererat dem,- ehuru han uppburit betalningen. Colomban lät utdela denna skrift på Alkas gator. Folket vägrade att läsa den och slet den i stycken i sitt raseri. Kryddkrämärna knöto handen åt distributörerna, som flydde och eftersattes af käringar med kvasten i högsta hugg. Man hetsade upp sig, och hela dagen jäste det i sinnena. På aftonen drogo skaror af hemska trashankar genom gatorna och ropade:»Död åi- Colomban!» Några fosterlandsvänner frånryek-te utdela-rna hela buntar af skriften, som de brände på torgen, och kring dessa glädjeeldar dansade de sedan vansinniga ringdanser med till magen uppskörtade slinker.

De ifri g as te slogo sönder fönsterrutorna i det hus, där Colomban i fyrtio år bott och arbetat i djup fridfullhet.

Kamrarna upprördes af allt detta och interpellerade regeringens chef om hvilka åtgärder han tänkte vidtaga for att undertrycka Colombans förhatliga angrepp mot arméens heder och Pingviniens säkerhet. Robin Mielleux bränfimärkte tillbörligen Colombans gudlösa fräckhet och Ullkännagaf under lagstiftarnas bifallsyttringar, att mannen skulle stämmas inför rätta för att stå till svars? för sin nedriga smadeskrift.

Krigsministern, som äfven uppkallades på talarstolen, tycktes där som förvandlad. Han liknade icke längre söm fordom den heliga; gåsen på Pingviniens murar. Han hade ruggat upp sig och sträckt på halsen och krökt sin päbb och tycktes nu vara den symboliska gamen, fast-fjättrad vid fosterlandsfiendernas lefver.

Under församlingens högtidliga tystnad yttrade han blott:

»Jag svär, att Pyrot är en förbrytare.»

Detta ord af Greata.uk spriddes öfver hela PingVinien och lättade det offentliga samvetet.FEMTE KAPITLET.

De vördiga fäderna Agaric och Cornemuse.

Colomban bar förvånad och stilla den allmainna för-kastelsedomens tyngd. Han kunde inte gå utom dörren utan att bli stenad, och därför gick han heller inte ut. Han satt i sitt arbetsrum och skref med en härlig hals-starrighet nya artiklar till den oskyldige fångens försvar. Bland de få läsare, han fann, blefvo emellertid några., kanske ett tiotal, slagna af hans skäl och började tvifla på Pyrots brottslighet. De yppade sina tankar för sina närmaste och sökte sprida omkring sig det ljus, som höll på att uppgå för dem. En af dessa var god. vän med Bobin Mielleux, hvilken han anförtrodde sin villrådighet och som från den stunden af bröt allt umgänge med honom. En annan begärde förklaringar i ett öppet bref till krigsministern. En tredje utgaf en fruktansvärd pamflett; denne, Kerdanic, var en mycket fruktad polemiker. Allmänheten stod fortfarande lika dum. Man sade, att landsförrädarens försvarare voro köpta af storjudarna, man brännmärkte dem med namnet pyrotarder, och patrioterna svuro att utrota dem. Det fanns icke mer ,än tusen eller tolfhundra pyrotarder i den stora republiken, men man trodde sig se gå.dana öfverallt, man fruktade att finna dem på promenader), på sammanträden, på bjudningar, i de mondäna salongerna, vid familjens bord, i den äktenskapliga bädden. Iialfva befolkningen var misstänkt i den andra hälftens ögon. Tvedräktens brandfackla tändes i Alka.

Fader Agaric, som förestod en stor skola för ungaadelsmän, följde emellertid händelserna med ängslig uppmärksamhet. Den pingvinska kyrkans olyckor hade icke nedslagit honom. Han var alltjämt prins Crucho trogen och närde en förhoppning att kunna återuppsätta drako-nidernas ättling på Pingviniens tron. Det tycktes honom, att de händelser, som tilldrogo sig eller voro under upp-. seglande i landet, den stämning, hvars både orsak och verkan de skulle på en gång blifva, oeh de oroligheter,; som blefvio deras nödvändiga följd, skulle, ledda, styrda oeh länkadel med en andligs djupa visdom, kunna skaka republikens grundvalar och göra pingvinema benägna för att återuppsätta prins Crucho, hvars fromma religiositet lofvade de trogna tröst och ersättning. Han tog på sig sin stora, svarta hatt, hvars brätten voro som Nattens ¡vingar, och begaf sig genom Räfskogen fram till den fabrik, där hans vördnadsvärde vän, fader Cor-nemuse, destillerade den hälsosamma Orberosalikören. Den gode munkens industri, som lidit så svårt under emiral Chatillons tid, började åter resa sig. Man hörde godstågen rulla genom skogen, och i skjulen såg man hundradetals blåklädda barnhusbam stå och

svepa in flaskor och spika igen lådor.

Agaric fann den vördnadsvärde Cornemuse framför sina spisar, omgifven af retorter. Den gamles hala ögonstenar hade återfått sin rubinglans, den kala hjässan hade åter blifvit skinande och välvårdad.

Agaric lyckönskade först den fromme likörbryggaren till den återvaknande verksamheten i hans laboratorier och verkstäder.

»Affären tar upp sig igen, och det tackar jag Gud för», svarade den gamle i Räfskogen. »Ack ja, den var riktigt under isen ett tag, broder Agaric. Ni såg själf, hur tomt och öde här var. Jag säger inte mer.»Agaric såg åt ett annat håll.

»Orberosalikören vinner nya triumfer», fortsatte Cornemuse. »Men min industri är i alla fall vansklig och osäker. De ödesdigra och förödande lagar, som berörde den, äro ännu icke afskaffade; de äro endast för tillfället upphäfda...»

Och munken i Bäfskogen höjde sina rubinögon mot himlen.

Agaric lade sin hand på hans laxel.

»Hvilken sorglig syn, Cornemuse, erbjuder oss icke för närvarande det olyckliga Pingvinien ! öfverallt olyd-i nad, sjä.lfständighet, frihet! Vi se de högfärdiga, de öfvermodiga och upprorsmakarna sticka upp hufvudet. Efter att hafva trotsat de gudomliga lagarna sätta de sig upp emot de mänskliga,- men det visar, att för att vara en god medborgare måste man vara en god kristen. Colomban söker efterlikna Satan själf, och många förbrytare följa hans fördärfliga exempel. De vilja i sitt raseri sönderslita alla tyglar, krossa alla ok, frigöra sig från de heligaste band, undslippa afven det hälsosammaste tvång. De drabba ned på sitt fädernesland för att få det att lyda. Mten de skola duka under ¡för den allmänna afskyn? harmen och vederviljan. Det är den afgrund, dit de förts af ateismen, fritänkeriet, kritiken och den oerhörda förmätenheten att vilja självfva döma om allting, ha en egen mening om allt.»

»Ja visst, ja visst», svarade fader Cornemuse och skakade på hufvudet. »Men jag måste erkänna, att jag haft så mycket att göra med min destillering, att jag inte kunnat följa med politiken. Jag bara vet, att det talas mycket om en viss Pyrot. Somliga säga, att han är skyldig, andra försäkra, att han är oskyldig, och jag kan inte riktigt inse, hvad vare sig de ena ellerde andra ha för skäl att sysselsätta sig med en affär,' som inte angår dem.»

Den fromme Agaric frågade hastigt:

»Ni tviflar väl inte på att Pyrot är skyldig?»

»Jag kan inte tvifla på det, min käre Agaric)», svarade munken i Räfskogen. »Det vore emot mitt lands lagar, som måste respekteras, så länge de inte komma i strid med de gudomliga lagarna. Pyrot äf skyldig,; eftersom han är fälld. Att sedan yttra mig f.ötr eller mot hans brottslighet, det vore att sätta min auktoritet i stället för domarnas, och det aktar jag mig för. Det tjänar för öfrigt ingenting till, eftersom Pyrot är dömd. Om! han inte är dömd, för att han är skyldig, så är han skyldig, för att han är dömd. Det kommer på ett ut. Jag tror på hans, brottslighet, såsom h varje god rned-i borgare bör göra, och jag kommer att tro på den, så länge den bestående rättskipningen bjuder mig att så göra, ty det tillkommer inte en enskild person, utan domaren, att tillkännagifva en dömd persons oskuld. Den mänskliga rättvisan skall respekteras till och med i de misstag, som äro oskiljaktiga från dess felbara och begränsade natur. Dessa misstag äro aldrig oåterkalleliga; om domarna icke godtgöra dem på jorden, skall Gud godtgöra dem i himlen. För resten har jag stort förtroende till den där general Greatauk, som jag tror är klokare, fast han inte ser så ut, än alla som angripa honom.»

»Min käre Cornemuse», utropade den fromme Agaric; »när Pyrot-affären kommer på den punkt, dit vi med Guds hjälp oeh de nöidiga penningemedlen skola veta att bringa den, skall den medföra de största fördeljar. Den skall blotta den antikristliga republikens lyten och göra pingvinerna, benägna för att återupprätta drakoni-dernäs tron och gifva kyrkan företrädesrättigheter. Men därtill fordras, att folket ser sina präster i första ledet bland sina försvarare. Låt oss gå till strids mot härens fiender, mot hjältarnas belackare, och alla skola följa oss.»

»Alla,; det blir för mycket», mumlade munken i RäJ-skogen med en skakning på hufvudet. »Jag ser, att ping-vinerna ha lust att ställa till krakel. Om vi lägga oss i det, komma vi ,att få sitta emellan och betala krigskostnaderna,. Därför, om ni vill lyda mig, käre broder Agaric, sä drag inte in kyrkan i det här äfventyret!»

»Ni känner min energi, och ni skall lära känna min försiktighet. Jag skall ingenting kompromettera ... Käre Cornemuse, jag vill inte be någon annan än er om de medel, som äro nödvändiga, för att vi skola kunna börja ptriden.»

Länge vägrade Cornemuse ,att släppa till pengar för ett företag, som lian ansåg ödesdigert^ Agaric var ömsevis patetisk och förskräcklig. Slutligen måste Cornemuse vika för hans böner och hotelser och släpade sig med hängande hufvud bort till sin torftiga cell, där allt vittnade om en apostolisk fattigdom. Under en invigd buxbomskvist var ett kassaskåp fastlåst vid den hvitmenade väggen. Han öppnade det suckande och tog fram en liten bunt värdepapper, som han skyggt och tveksamt räckte den fromme Agaric.

»Var ¡säker på det, käre broder Cornemuse», sade denne, i det han stoppade på sig papperen; »den här Py ro t-,af faren är oss sänd af Gud till den p ing vinska kyrkans ¡ära och upphöjelse.»

»Må det ske som ni tror!» suckade munken i Räf-skogen.

Och när han blef ensam i sitt laboratorium, stod han

14-—093121. Fr an ce, ringvin-ön.länge och såg på sina spisar och retorter med ett out-i sägligt sorgset uttryck i sina märkvärdiga ögon.

SJÄTTE KAPITLET.

De sjuhundra pyroterna.

De sjuhundra pyroterna, ingåfvo allmänheten en allt större motvilja. Hvarje dag slog man ihjäl ett par tre af dem på Alkas gator. En af dem fick en offentlig risbastu, en annan blef kastad, i floden, en tredje insmord med tjära,,' rullad i fjäder och förd omkring på boulevarderna bland den uppsluppna folkmassan, en fjärde fick nä;san afhuggen af en kapten vid dragonerna. De vågade ej längre visa sig på sina klubbar, på tennis^ planerna och vid kapplöpningarna; de smögo sig på bakvägar till börsen. Under dessa omständigheter syntes det prins Boscénos af behofvet synnerligen påkalladt att stänka deras fräckhet och göra slut på deras oförskämdhet. Han slog sig därför ihop med grefve Cléna, herr De la Trumelle, vioomte Olive och herr Bigourd och grundade tillsammans med dem det stora antipyrotför-bundet, till hvilket slöto sig medborgare, i hundratusental, soldater i kompanier, regementen, brigader, division ner och armékårer, och hela städer, län och provinser.

Vid denna tid såg krigsministern,- när han besökte sin gencralstabschef, till sin förvåning, att det stora rum, där general Panther satt och arbetade och som för Oj längei sedan var alldeles tomt, nu hade väggarna frångolf till tak klädda med rymliga pappersfack, i hvilka förvarades handlingar af alla format och färger, ett sällsamt, plötsligt hopkommet arkiv, som på några dagar vuxit till ett gammalt biblioteks omfång.

»Hvad är det där?» frågade krigsministern förvånad.

»Bevis mot Pyrot», svarade general Panther med fosterländsk tillfredsställelse. »Vi hade inga, 'när vi dömde honom, men sen dess ha vi tagit upp oss försvarligt.»

Dörren stod öppen. Greatauk såg en lång rad af bärare komma in från förstugan och aflasta sina tunga pappersbördor i salen, och han såg hissen, som höjde sig suckande och långsamt under dossierernas tyngd.

»Hvad är det där då?» frågade han.

»Det är nya bevis mot Pyrot, som strömma in», sade Panther. »Jag har infordrat sådana ifrån alla départes ment i Pingvinien, från alla generalstaber och höf i Europa, från alla städer i Amerika och Australien och alla faktorier i Afrika. Jag väntar flera balar med handlingar från Bremen och en skeppslast ifrån Melbourne.»

Och Panther såg på ministern med en hjältes lugna och strålande blick. Emellertid stod Greatauk där med sin

monokel i ögat och betraktade med mindre belåtenhet än oro de väldiga pappersmassorna.

»Det är mycket bra», sade han, »mycket bra! Men jag är rädd, att man beröfvar Pyrot-affären det klara och enkla, den hade ifrån början. Den var fullkomligt klar. Det var med den som med bergkristallen : dess värde låg i dess klarhet. Man skulle icke ens med förstoringsglas kunnat upptäcka ett grums, en spricka, en fläck eller det allra minsta fel. När den utgick ur min hand, var den klar som dagen, ja den var dagsljuset självt. Jag ger er ,en pärla, och ni gör den till ett berg. Rent utsagdt tror jag, att ni handlat mindre välbetänkt i all er välvilja. Bevis! Ja, det är visst godt och väl att ha bevis, men det är kanske ännu bättre att inga ha. Jag har redan sagt er det, Panther: det finns bara ett ojäfaktigt bevis, och det är en bekännelse af den skyldige (eller den oskyldige, det gör det samma!). Såsom jag hade skött Pyrot-affären, erbjöd den intet fäste för kritiken. Den hade intet ställe, där man kunde komma åt den. Den trotsade alla angrepp. Den var osårbar, eme-1 dan den var osynlig. Nu erbjuder den rikligt ämne för diskussion. Jag råder er, Panther, att vara föirsiktig, när ni begagnar er af era dossierer. Och särskildt skall jag bli er tacksam, om ni vill inskränka era meddelanden till pressen. Ni talar bra, men ni talar för mycket. Säg mig, Panther, finns det några falska aktstycken bland de här?»

Panther log:

»Somliga är litet retuscherade.»

»Det var det jag menade. Somliga är litet retuscherade. Det nr bara bra. De bevisen är goda. Som bevis är de falska aktstyckena i allmänhet bättre an de sanna,; först och främst emedan de är enkom af passade efter de förefintliga behofven, gjorda på beställning och efter mått och därför passande och riktiga. De äro också att föredraga, emedan de förflytta sinnena till en idealvärld och draga dem bort ifrån verkligheten, som tyvärr i denna värld aldrig är utan missljud... I alla fall skulle jag kanske föredraga,' att vi inte hade några bevis alls.»

Antipyrotförbundets första åtgärd var att uppmana regeringen att omedelbart ställa de sjuhundra pyroterna och deras medbrottslingar inför en krigsrätt såsom skyldiga till högförräjderi. Prins Boscénos, som fått; i uppdragatt föra förbundets talan, infann sig i statsrådet,- som var samladt för att mottaga honom,- och uttryckte sin förhoppning, att regeringens vaksamhet och kraft skulle visa sig situationen vuxna. Han tog alla ministrarna i hand, och när hän! gick förbi general Greatäuk1, hvis-kadö han denne i örat:

»Gå nu räta fåror, ditt svin, annars offentliggör jag Maloury-dossieren!»

Några dagar därefter blef antipyrotförbundet på förslag af regeringen genom kamrarnas enhälliga be-i slut förklaradt för allmännyttig institution.

Genast afsände förbundet till slottet Chitterlings i Mars vi nien,- dar Crucho åt landsflyktens bittra bröd; en deputation,- som skulle försäkra prinsen om antipyro-ternas kärlek och tillgifvenbet.

Emellertid växte pyrotardernas antal. De voro nu tiotusen. De hade sina särskilda kaféer på boulevarderna. Patrioterna hade sina, och de voro finare och större. Hvar kväll kastadeis från den ena trottoar terrassen till den andra ölsejdlar, bierbrickör,- tändsticksställ,- karaf-fer, stolar och bord, och speglar splittrades. Mölrkret; som gjorde,- att man tog miste om vän' och fiende, utJ jämnade olikheten i de stridandes antal,- och de svarta brigaderna gjorde slut på drabbningen genom att utan åtskillnad trampa de båda partiernas kämpar under sina spikbeslagna sulor.

När prins Boseénos en sådan där ärorik natt i sällskap med några patrioter trädde ut från ett mycket frekventeradt kafé, pekade herr De la Trummellé på en liten binokelprydd; skäggig man, som utan hatt och med bara en ärm på sin rock mödosamt släpade sig fram på den af allehanda spillror Öfversållade trottoaren :

»Titta,- där går Colomban!» sade han.Prinsen förenade med sin jättelika, styrka en ovanlig sinnets blidhet. Han var mild och saktmodig. Men när han fick höra riamnet Colomban, rusade allt hans blod åt hufvudet. Han sprang på den lille binokelprydde mannen och gaf honom ett knytnäfslag för näsan, så att han tumlade ömkull.

Herr De la Trumelle märkte då; att han,- förvillad af en oförtjänt likhet, för Colomban tagit en herr Bazile, en f. d. advokat,- sekreterare i antipyrotförbundet, en ädel och glödande patriot. Prins Boscénos var en af dessa

fornstora andar, som aldrig boja sig. Han kunde dock erkännä sina misstag.

»Herr Bazile»,' sade han och lyfte på hatten,- »om jag kom att snudda vid ert ansikte, ar jag viss, att ni skall ursäkta mig och förstå mig, gilla mig, ja, jag menar komplimentera mig, gratulera mig och lyckönska mig, bara ni får höra anledningen till det skedda. Jag tog er för Colomban.»

Herr Bazile sökte med len näsduk hämma blodet, som forsade ur hans näsborrar, och höjande sin obe* klädda arm, svarade han buttert:

»Nej, min herre, jag kommer inte att lyckönska er eller gratulera er eller komplimentera er eller gilla er, ty ert ingripande var minst sagdt Öfverflödigt. Det var,-skulle jag vilja säga, en öfverloppsgärning. Man har redan tre gånger i kväll tagit mig för Colomban och tillräckligt behandlat mig som han förtjänar. Patrioterna ha knäckt hans rafben på mig och slagit ryggen af honom på mig, och jag tyckte det började bli nog.»

Han hade icke väl sagt detta, förr än pyrotarderna kommo i en stor skära och,- i sin tur bedragna af den försåtliga likheten, trodde, att det var några patrioter, som höllo på att slå ihjäl Colomban. Med mankiller ochgummibattonger kastade de sig öfver prins Boseénos och lians följeslagare, som de kvarlamnade till utseendet liflösä på platsen,- och bemäktigade sig sedan advokaten Bazile, hvilken de,- trots hans harmsna protester, under rop af »Lefve Colomban! Lefve Pyrot!» buro i triumf genom boulevarderna,- tills den svarta brigaden,- som satte efter dem, angrep dem,- slog dem till marken ooh nesligt släpade dem till polisvakten, där advokaten Bazile un-t der namnet Colomban blef sparkad af tjocka sulor med otaliga hvassa spikar.

SJUNDE KAPITLET.

Bidault-Coquille och Maniflore. Socialisterna.

Medan en vredens och hatets vind blåste öfver Alka? satt Eugen Bidault-Coquille,- den fattigaste ooh lyckligaiste af aströnomer, uppkrupen på ett gammalt vattentorn från drakonidemas tid, iakttog himlen genom en dålig kikare och inregistrerade fotografiskt på söndriga plåtar stjärnskottens banor. Hans snille korrigerade instrumentens misstag,; och l ans kärlek till vetenskapen triumferade öifver hjälpmedlens dåliga skick. Med outsläcklig ifver observerade han aeroliter,- meteoriter och meteorer, alla glödande spillror, allä brinnande stoftkorn, som med svindlande hastighet fara genom jordens atmosfär, och skördade som lön för sifla) i studier genomvakade nätter allmänhetens likgiltighet, statens otack-samhet ocli de lärda samfundens ovilja. Försänkt som han var i de himmelska rymdernas åskådning,- kände han icke till de händelser,- som inträffat på jordytan. Han läste aldrig tidningarna,- och rätt som han vandrade i staden,- funderande på no ve m ber a s tero idem a, kunde han plötsligt befinna sig nere i dammen i en offentlig park eller under hjulen på en äutomobilomnibus.

Mycket hög till gestalt Och tankar,- hade lian en aktning för sig själf och andra, som tog sig uttryck i en afmätt artighet äfvensom i en mycket tunn isvart redin go te och en hög hatt, i hvilka persedlar hans person framstod eterisk och sublim. Han intog sina måltider på en liten restaurang,- som öfvergifvits af alla kunder, hvilka voro mindre spiritualistiska an han,; och där nu hans servett med buxbomsringen låg ensam och allena i sitt ödsliga fack. På denna spislokal fick han en kväll i sin hand Colombans försvarsskrift för Pyrot. Han läste den,- medan han satt och knäckte ihåliga nötter, och gripen af förvåning, beundran,- fasa och medlidande, glöm,-de han plötsligt meteorfallen och stjärnregnen och såg ingenting annat än den oskyldigte fången, som svängde af och an för vindein i sin af korpar omkretsade bur.

Denna bild stod ständigt för honom. Nu hade han i åtta dagars tid inte tänkt på något annat än den oskyldigt dömde, och en gång nar han köm ut från sitt matställe,- såg han en massa medborgare strömma in på en ballokal,- där ett folkmöte skulle hållas. Han gick' också in. Det var ett möte med diskussion. Man tjöt,-skällde ned hvarandra och höll på att slå ihjäl hvarandra i den rökiga salen. Pyroter och antipyroter talade, ömsevis applåderade och nedhyssjad-e. Mötesdeltagarna burtes af en mörk och förvirrad entusiasm. Med blyga och1 ensliga människors ofÖrvägenhet svingade sig Bidault--Coquille upp på tribunen och talade i tre kvart. Han talade mycket fort, utan ordning,' men lidelsefullt och med en mystisk matematikers hela öfvertygelse. Han blef lifligt applåderad. När han gick ned från estraden,-möttes han af en storväxt kvinna af obestämd ålder,; helt och

hållet rödklädd och med svajande plymer i sin ofantliga hatt. Hon kastade sig öfver honörn, på en gång glödande och högtidlig, kysste honom och sade:

»Ni ar skön!»

Han tänkte i sin enfald, att det måste vara något sant i detta.

Hon förklarade för honom, att hon numera endast lefde for Pyrots upprättelse och i hängifven dyrkan af Colomban. Han fann henne sublim och trodde,- att hon var skön. Det var Maniflore, en gammal fattig, bort-, glömd kokott, som var ur bruket och plötsligt fått medborgerliga intressen.

Hon lämnade honom sedan aldrig. De framlefde tillsammans oförlikneliga stunder på syltkrogar och små--hotell, som han tyckte förvandlades genom henne, på tidningsredaktioner, möteslokaler och föreläsningssalar. Som han var idealist,- framhärdade lian i att tro henne tillbedjansvärd, ehuru hön i riklig mån gifvit honom tillfälle att märka, att hön ej längre hade några behag på något ställe eller på något sätt. Af sin förgångna skönhet hade hon endast kvar vissheten att behaga och dön högdragna säkerhet, med hvilken hon gjorde anspråk på hyllning. Likväl måste erkännas; att denna på un-< derverk så rika Pyrot-affär förlänade Maniflore ett slags borgerligt majestät och vid folkmötena förvandlade hen-f ne till en hög symbol för rättvisa och sanning.

Ingen antipyrot, ingen ft re a,tanks försvarare, ingen sabelvän kunde betrakta Bidault-Coquille och Manifloremed en skymt af ironi eller humor. Gudarna hade i sin vrede förvägrat dessa män den dyrbara gåfvan att kunna le. De anklagade på fullt allvar skötkan och astronomen för (spioneri och landsförräderi. Bidault-iGoquille och Maniflore växte ögonskenligen under skymfen, s made B sen och förtalet.

Pingvinien hade länge varit deladt i två läger, Och egendomligt nog, såsom det först kan synas, hade socialisterna ännu icke tagit bestämdt parti. Deras organi-i sationer omfattade nästan allt hvad landet hade af kropps-^ arbetare, en spridd, oordnad, skingrad och bruten men fruktansvärd styrka. Pyrot-affären försatte de förnämsta ledarnai i en sällsynt brydsam belägenhet: de hade lika litet lust att sluta sig till kapitalisterna som till militärerna. De betraktade en gång fö|r alla både stor-och småjudarna som sina motståndarei. Deras grund-i satser stodo ej på spel, deras intressen hade ingenting att göra med denna affär. De flesta af dem kändo emellertid, hur svårt det blef att stå utanför stridigheter, i hvilka hela Pingvinien uppgick.

Deras förnämsta män samlades i föreningshuset på D j ä i v u lss vansgat an för att rådslå om h vil ken hållning de borde intaga under närvarande konjunkturer och kommande eventualiteter.

Kamraten Fénix tog först till orda:

»Ett brott», sade han, »ett det förhatligaste och fegaste brott, ett juridiskt brott har blifvit begånget. En krigsrätt har, tvingad eller vilseledd af det högre arméfälet, dömt en oskyldig till ett grymt och nesligt straff. Säg inte,' ätt offret inte hör till de våra utan till en klass,- som varit och alltid skall vara fientlig mot oss. Vårt parti är den sociala rättvisans parti. Det finns ingen orättvisa, till hvilken det står likgiltigt.Hvilken skam voro det icke for oss, om vi skulle låta en radikal som Kerdanic, en borgerlig som Colomban och några moderata republikaner ensamma gå till rätta med sabelväldets brott. Om också den olycklige Pyrot icke är en af de våra, så äro dock hans bödlar våra bröders bödlar, och innan Greatauk gaf sig på en militär, lät han skjuta på våra strejkande bröder. Kamrater! Genom en stor intellektuell,- moralisk och ekonomisk kraftansträngning skola ni aflyfta straffet från Pyrots skuldror, och med denna ädla handling skola ni ingalunda gå på sidan om de revolutionära syften Och frihetssträf-v anden,- som äro ©r egentliga uppgift,- ty Pyrot har, blifvit symbolen för förtrycket, och alla sociala orättvisor stå i nära samband med hvarandra: krossar man en, så sätter man alla de andrå i skakning.»

När Fenix slutat, talade kamraten Sapor| i följande ordalag:

»Ni ha blifvit tillrådda att lämna er uppgift och taga hop med en sak, som inte angår er. Hvarför skulle ni kasta eir in i en strid,-, där ni på alla håll bara komma att möta naturliga fiender, som måste vara och aldrig kunna blifva annat an fiender? Äro väl kapitalisterna mindre förhatliga för eder äh militärerna? Hvilken kassa tänka ni rädda, kapitalistnissarnas eller revanschfånarnas ? Det vore ett vansinnigt och brottsligt ädelmod att promt hjälpa

dessa sjuhundra pyroter^ som ni alltid skola få till motståndare i den soeiala striden. Det föreslås, att ni skola spela polis bland era fiender och bland dem återställa den ordning, som blifvit störd genom deras brott. Nar storsintheten går så långt, byter den om namn. Kamrater, det finns ett stadium, på. hvilket skändligheten blir dödsbringande för ett samhälle. Det pingvinska samhället kväfves undersin skändlighet, och man begär, att ni skola rädda det,; göra luften möjlig att andas omkring det! Det är att göra narr af er. Nej; låt det kola vippen och låt oss med glad vämjelse åse dess dödsryckningar. Skada blott; att det så komplett fördärfvat den mark; det bebyggt, att vi bara skola finna en stinkande dypöl, när vi komma! för att lägga grunden till det nya samhället.»

Sapor tystnade, och kamraten Lapersonne yttrade i korthet följande:

»Fenix vill, att vi skola hjälpa Pyrot; för att Pyrot är Oskyldig. Jag tycker; att det är ett mycket dåligt skäl. Om Pyrot är oskyldig, så har han uppfört sig som en god militär och alltid samvetsgrant skött sina åligganden, hvilka hufvudsakligen bestå i att skjuta på folket. Det kan inte vara något skäl till att folket skall taga honom i försvar och utsatta sig för alla möj-i liga faror. När det blir bevisadt; att Pyrot är skyldig och har stulit arméens hö, skall jag ta hans parti.»

Kamraten Larrivée tog därpå till ordet:

»Jag är icke af samma mening som vännen Fenix. Jag kan icke heller dela vännen Sapors uppfattning. Jag tror inte, att partiet bör omfatta en sak; genast man säger oss, att det är en rättvis sak. Jag fruktar, att här föreligger ett sorgligt missbruk af ord och en fam lig tvetydighet. Ty den sociala rättvisan är inte den revolutionära rättvisan. De båda stå i ständig strid med hvarandra. Ätt tjäna den ena är att bekämpa den andra. Hvad mig beträffar har jag gjort mitt val: jag är för dein revolutionära, rättvisan mot den sociala. I före-< varande fall klandrar jag likväl, att man håller sig undan. Jag säger, att när ett gunstigt ¡öde ger Oss e,n sådan här affär, vore man väl bra dum, om man inte drog fördel af den. Tillfälle erbjudes oss att drabbaned på militarismen med fruktansvärda, kanske död-liga slag. Och ni vilja, att jag skall stå med armarna i kors ? Det vill jag säga er, kamrater, att jag är ingen fakir. Jag kommer åldrig att hora till fakirernas parti. Om det finns fakirer här, :så må de åtminstone inte, vänta sig någon anslutning af mig. Att sitta och stirra på sin nafvel är en fruktlös politik, som jag inte tänker ägna mig åt. Ett parti sådant som vårt bör ständigt låta höra af sig. Det hör genom ihärdig verksami het visa att det lefver. Vi skola gripa in i Pyrot-affären, men vi skola gripa in på ett revolutionärt sätt, vi skola använda våldsamma medel... Tro ni kanske, att våldet är ett gammalt tillvägagångssätt, en urmodig uppi finning, som måste utmönstras liksom diligenserna, handpressen och lufttelegraf en ? Då missta ni er. Nu som förr vinjier man ingenting utan genom våld. Det är det kraftiga instrumentet, man skall bara förstå att handhafvä det. Hur ska ,vi gå till väga? Jo, det skall jag säga er. Vi ska hetsa de styrande klasserna mot hvarandra, tussa ihop arméen och kapitalisterna, regeringen och ämbetsmannavärlden, adeln, prästerna och judarna, få dem att göra kål på hvarandra, om möjligt, och så hålla vid makt den här agitationen, som försvagar regeringarna som en sjuks krafter uttömmas af febern. Förstår man att rätt begagna sig af Pyrot-affären, kommer den att med tio år påskynda socialistpartiets tillväxt och proletariatets myndighetsförklaring genom af-väpning, storstrejk och revolution.»

Sedan partiets ledande män på detta sätt uttryckt hvar sin mening, fortgick diskussionen icke utan liflig-het. Talarna återkommo, såsom alltid vid dylika tillfällen, med samma argument, som de redan anfört, och framställde dem både mindre klart och mindre sansadtän första gången. Det diskuterades länge, och ingen ändrade mening. Men de olika meningarna reducerade sig i sista hand till två, Sapors och Lapersonnes, som afrådde inblandning, och Fénix’ och Larrivées, som ville ingripa. Och dessa båda stridiga meningar sammanföllo dessutom i ett gemensamt hat mot de högre militärerna och deras rättskipning och i en gemensam tro på Pyrots oskuld. Den allmänna meningen misstog sig alltså icke så mycket, då den betraktade alla socialistledarna såsom mycket farliga pyrotarder.

Hvad beträffar de djupa leden, i hvilkas namn de talade och hvilka de representerad el, i den mån or d kunna representera det outtryckliga; hvad slutligen beträffar proletärerna, hvilkas tanke det är svårt att lära känna, emedan den icke alltid är känd af dem själfva, tyckes det som Pyrot-affären icke intresserade dem. Den var alliför litterär för dem, hade en alltför klassisk anstryk-* ning och därjämte en smak af bourgeoisie och kapital, som de

just inte tyckte om.

ÅTTONDE KAPITLET.

Colomban processen.

När Colombanprocessen började,- voro pyrotarderna icke mycket mer än trettiotusen, men de funnos pfver-/ allt,- till och med bland prästerna och militären. Det som skadade dem mest var storjudarnas sympati. Där-, emot medförde deras ringa antal oskattbara fördelar,i första rummet den, att de i sina led hade färre dum-hufvudem än motståndarna, som hade uppsjö på sådana. Emedan de utgjorde endast ett försvinnande fåtal, kom-mo de lätt sams, handlade med samförstånd och fresta-/ des icke att splittra sig och motarbeta hvarandra. En hvar insåg nödvändigheten att sköta sig väl, och ju mera framskjuten plats han hade, desto bättre skötte han sig. Med ett ord, allt tillät dem ätt hoppas, att de skulle vinna allt flera anhängare, medan deras motståndare, som i första taget fått massorna med sig, icke kunde annat än minskas.

När Colomban kom inför rätta,- märkte han genast,-att hans domare icke voro nyfikna. Sä fort han öppnade munnen, befallde domstolspresidenten honom i statens intresse att tiga. Af samma skäl,- som är det högsta skälet, hördes icke de friande vittnena, Generalstabens chef, general Panther, trädde fram till skranket i full uniform och prydd med alla sina ordnar. Hans vittnesmål var af följande innehåll :

»Den skändlige Colomban påstår, att vi inte ha några bevis mot Pyrot. Han ljuger. Vi hafva bevis. Jag för-/ varar i mitt arkiv sjuhundratrettiotvå kvadratmeter med bevis,- och om vi räkna hvarje kvadratmeter till femhundra kilo, blir det trehundrasextiosex tusen kilo.»

Den höge officeren lämnade sedan elegant och ledigt en öfverblick öfver dessa bevis.

»Där finnas bevis af alla färger och nyanser», sade han, »och af alla format och märken. Det minsta är inte fullt en kvadratmillimeter, och det största är 70 meter i längd och har en bredd af 90 centimeter.»

Vid dessa afslöjanden ryste auditoriet af fasa.

Turen kom också till Greatauk att vittna. Enklareoch kanske större, bar han endast en gammal, grå jacka, och stod med händerna på ryggen.

»Jag öfverlämnar», pade han lugnt och med knap-, past höjd röst,- »jag öfverlämnar åt herr Golomban an-i svaret för en handling, som fört vårt land till under-,-gångens brant. Pyrot-affären är hemlig och bör fortfarande vara hemlig. Om den blefve offentlig, skulle de svåraste olyckor, krig, plundringar, sköflingar, brand-i skattningar, blodbad och farsoter genast hemsöka Ping-i vinien. Jag skulle anse mig skyldig till högförräderi, om jag sade ett ord mera.»

Några för sin politiska erfarenhet kända personer,; bland andra herr Bigourd, ansågo krigsministerns vitt-.-nesmål skickligare och betydelsefullare än generalstabs-chefens.

Ett starkt intryck gjorde öf vers te Boisjolis vittnesmål :

»Under en soaré på krigsministeriet», sade denne officer, »anförtrodde mig en militärattaché från ett af våra grannland, att när han ein gång var i sin suveräns stall, hade han mycket beundrat ett mjukt oeh doftan-; de höj af en vacker grön färg, det vackraste hö han någonsin sett. Tlvarifrån var det?’ frågade jag. Han svarade icke, men jag först,od god t, huru det förhöll sig. Det var det hö, som Pyrot stulit. Grön färg, mjukhet och doft äro just de utmärkande egenskaperna föf vårt inhemska hö1. Grannlandets foder är grått och sträft. Det kralsär, Pär man tar det på tjugan, och luktar damm. En hvar kan draga sina slutsatser.»

Öfverstelöjtnant Hastaing trädde fram till skran-, ket och yttrade under tjut och hvisslingar från åh-öf-i rarna, att han icke trodde, att Pyrot var skyldig. Han blef genast gripen af gendarmerna och kastad i en mörkfängelsehåla,- där han fick huggormar, paddor och stött glas att äta och visado sig oemottaglig för såväl löften som hotelser.

Rättstjänaren ropade nu:

»Herr grefve Pierre Maubec de la Dentdulynx.»

Det blef alldeles tyst i salen,- och fram trädde en magnifik och förfallen adelsman, hvars mustascher hotade himlen och hvars röda ögon sköto blixtar.

Han gick emot Colomban och gaf honom en blick af outsägligt förakt.

»Svinhund!» sade han. »Det ‚är mitt vittnesmål.»

Vid dessa ord utbröt hela salen i entusiastiska handklappningar och stampningar. Det var en sådan där stund, då allas hjärtan oemotståndligt ryckas med och man drifves till utomordentliga handlingar. Utan att yttra ett ord vidare drog sig grefve Maubec de la Dentdulynx tillbaka.

Alla de närvarande lämnade domsalen på samma gång som han och följde efter honom i procession. Prinsessan Boscénos kastade sig till hans fötter och slog sina armar lidelsefullt kring hans lår. Han gick fram, mörk och oberörd, under ett regn af näsdukar och blommor. Vicomtess Olive hängde sig om hans hals och kunde icke a-flägsnas, och den stoiske hjälten lät henne hänga och fladdra på sitt bröst som ett lätt heders-skärp, medan han vandrade vidare.

Domstolspresidenten hade måst ajournera förhandlingarna, och när de åter upptogos, förekallade han skriftexperterna.

Den berömde experten Vermillard framlade resultatet af sina undersökningar.

»Genom att noga studera de papper, som blifvit tagna i beslag hos Pyrot»,- sade han, »i synnerhet hans

kassaböcker och tvättnotor, har jag kommit under fund med att de, ehuru till utseendet helt vanliga,- utgöra en ogenomtränglig skifferskrift,- till hvilken jag likväl funnit nyckeln. Förrädarens skurkaktighet uppenbarar sig där på hvarje rad. I detta skriftsystem betyder t. ex. ’Tre sejdlar öl och tjugu francs till Adèle’ så mycket som : ’Jag har levererat trettio tusen hösäckar till en af grannstaterna’. Genom dessa dokument har jag till och med kunnat fastställa sammansättningen af det ho, som denne officer levererat. Ty orden skjorta, väst, kalsonger, näsdukar, kragar, snaps, tobak, cigarrer betyda klöfver, gröe, luzern, rödarf,- hafre, dårrepe, vårbrodd och timotej. Och det ar just de aromatiska örter, hvilka ingingo i det doftande hö, grefve Maubec sålde till det pingvinska kavalleriet. På detta sätt omtalade Pyrot sina brott på ett språk, som han tänkte aldrig skullie kunna déchiffreras. Man står häpen infor så mycken bakslughet,- parad med en sådan samvetslöshet.»

Colomban förklarades skyldig utan förmildrande omständigheter och dömdes till högsta straffsatsen. Juryn undertecknade genast en ansökan,- att ingen nedsättning i straffet måtte beviljas.

På den öppna platsen framför Justitiepalatset, invid den flod, hvars stränder skådat tolf århundraden af ärorik historia, böljade ett virrvarr af femtiotusen personer, som väntade på processens utgång. Där spatse-rade och gestikulerade stöttepinnarna i antipyrotförbun-det, bland hvilka märktes prins Boscénos,- grefve Cléna, vicomte Olive och herr De la Trumelle. Där, midt i värsta trängseln, stod Jen vördige fader Agaric och1 lärarna vid Sankt Maöl-skolan med alla sina elever. Där stodo munken Douillard och öfvergeneral Caraguel och togo hvarandra i famn, — en upplyf-tande syn! — och öfver Gamla Bron sågos gummorna från hallen och tvätthusen komma med spett, skyfflar, tänger, klappträn och kittlar med klorvatten. Framför kopparportarna,; på självfva trappan, hade samlat sig alla Pyrot-försvarare,- som Alka kunde uppvisa, professorer, tidningsmän, arbetare, somliga konservativa, andra ra-t dikala eller revolutionära, och på den ovårdade klädseln och den skygga uppsynen kände man igen kamraterna Fenix, La-rrivée, Lapersonne, Dagobert och Varambille.

Inknäppt i sin begrafningsaktiga redingote och med sin ceremoniösa höga hatt på hufvudet, sökte Bidault-Coquille åberopa den sentimentala matematiken till Co-lombans och öfverste Hastaings förmån. På det högsta trappsteget glänste, leende och skygg, Maniflpre, den heroiska kurtisanen, angelägen att göira sig förtjänt af en staty, såsom Leæna, eller af historiens loford, såsom Epicharis.

De sjuhundra pyroterna irrade omkring den väldiga byggningen,- förklädda till limonadförsäljare, gatukrä-mare, cigarrstumpsplockare och antipyroter.

När Colomban visadei sig, upphäfdes ett sådant skri; att fåglarna, föllo« ned ifrån träden och fiskarna i floden dogo och flöto upp till ytan till följd af lufttrycket. Man tjöt från alla håll :

»I floden med Colomban! I floden med honom!»

Några spridda röister ropade :

»B ä t tvis a och sanning!»

En röst hördes till och med ropa:

»Ned med armén!»

Det blef signalen till ett föirfärligt tumult. De stridande stupade i tusental och bildade med sina hopade kroppar stora kvidande och rörliga vallar, på hvilka nya kämpar fattade hvarandra i strupen. Bleka, af ra-seri sjudande kvinnor med utslaget hår kastade sig med hvassa tänder och naglar öfver mannen, och lidelsen gaf deras ansikten midt på ljusa dagen där ute på gatan ett vällustigt uttryck,- som man dittills kunnat iakttaga blott bakom alkovernas gardiner. De stå i begrepp att gripa Colomban, bita honom, strypa honom, slita sönder honom och slåss om bitarna, me;n då är det Maniflore, som, hög och kysk i sin röda tunika,; lugn och skräck-, injagande träder emot dessa furier, hvilka förfärade vika tillbaka. Colomban tycktes räddad. Hans anhängare hade lyckats bana honom en väg öfver platsen framför Justitiepalatset och få honom upp i en droska, som väntade i hörnet af Gamla Bron. Hästen satte af i fyrsprång, men prins Boscénos, grefve Clénä och herr De la Trumelle rusade fram joch drogo ned körsvennen från kuskbocken. Sedan togo de hästen i tyglarna,; sköto hela ekipaget baklänges bort mot broräcket ¡och läto både häst och vagn göra en kullerbytta ned i floden under hopens frenetiska jubel. Vattnet stänkte upp med ett högljudt plaskande, sedan såg man bara en liten hvirf-vel på flodens glänsande yta.

Det var inte väl skedt,- förr än kamraterna Dago-bert och Varambille med biträde af sjuhundra förklädda pyroter togo prins Boscénos och skickade honom på hufvudet ned ibland tvätterskorna i en tvättpråm,-där han blef mycket illa tilltygad.

Den stilla natten sänkte sig Öfver platsen framför Justitiepalatset och göt tystnad och frid öfver de vederstyggliga spillror, med hvilka den var Öfversållad. Men tre kilometer nedåt floden satt Colomban genomvåt och huttrande under en bro bredvid en gammal ledbruten åkarkamp och anställde betraktelser jöjfver massornas okunnighet och orättvisa,.

»Affären är hårdknäcktare än jag trodde», sade han för sig själf. »Jag förutser nya svårigheter.»

Han pest c sig och gick fram till det olyckliga djuret.

»Hvad hade du gjort dem; min stackars vän?» sade han. »Det var för min skull, som de behandlade dig så grymt.»

Han (omfamnade den beklagansvärda hästen och kysste honom på den hvita hläisen,- han hade i pannan. Sådan fattade han honom i tygeln och, själf haltande,- ledde han den haltande kraken med sig genom den sofvande staden ända till sitt hus, där de i sömnens armar fingo glömmä människorna.

NIONDE KAPITLET.

Pater Douillard.

I sitt oändliga saktmod bOslöto alla Pingviniens biskopar, kaniker, kyrkoherdar, hjälppräster, abbéer och priorer på initiativ af de troendes gemensamme fader att i Alkas katedral fira en högtidlig mässa för att anropa den gudomliga barmhärtigheten, att den måtte värdigas göra slut på de inre strider, som söndersletO ett af de härligaste land i kristenheten, och skänka det ångerfulla Pingvinien förlåtelse för sina brott mot Gud Och hans ords tjänare!.

Ceremonien ägde rum den femtonde juni. öfver-i general Caraguel satt i kyrkorådsbänken, pmgifven afsin stab. Församlingen var talrik och lysande. Det var på samma gång en massa och en elit; såsom herr Bigourd uttryckte sig. Bland de närvarande märktes först och främst herr De la Berthoseille, hans höghet prins Cruchos kammarherre. Invid predikstolen,- från hvilken pater Douillard, af den helige Frans' orden, skulle tala, stodo med andaktsfull hållning och med händerna i kors på sina knölpåkar stordignitärerna i antipyrotförbundet; vicomte Olive, herr De la Trumelle, grefve Cléna, hertigen af Ampoule och prins Boscénos. Fader Agaric satt i koret med lärare och elever från Sankt Maél-skolan. Åt officerare och soldater i uniform voro tvärskeppet och sidoskeppet på högra sidan reserverade såsom hedersammast; eftersom det var åt den sidan, som Herren böjde sitt liufvud; när han dog på korset. Aristokratiens damer och bland dem grefvinnan Cléna,- vioomtess Olive och prinsessan Boscénos, sutto på läktarna. I det ofantliga midtskeppet och på platsen utanför hufvudingången trängdes tjugutusen munkar af alla brödraskap och trettiotusen lekmän.

Efter syndabekännelse-* och aflosningsceremonierna uppsteg pater Douillard på predikstolen. Man hade först utsett den vördige fader Agaric till att tala vid detta, tillfälle, men sedan man, trots hans meriter, funnit honom i fråga om nitet och läran icke vara situationen fullt vuxen,- gafs företrädet åt den vältalige ka-pucinermunk; söm i ett halft års tid gått omkring i kasernerna och predikat mot dem som voro fiender till Gud och till all auktoritet.

Pater Douillard tog till ämne Deposuit potentes de sede och fastslog,; att all yärldslig makt har Gud till upphof och slutmål och att den går om intet och fördärfvar sig själf, när dein af viker från den väg;som Försynen för den utstakat, och från det mål; som Gud uppställt för den.

Tillämpande dessa heliga sanningar på Pingviniens förhållanden, upprullade han en förfärande tafla af dc olyckor, som de styrande i detta land icke förstått att vare sig förutse eller förebygga.

»Hvem den förnämste upphofsmannen till alla dessa olyckor och skändligheter är»; sade han,; »det veten I alltför väl, mina bröder. Det äjr ett odjur, hvars namn redan på förhand tillkännagifver, hvad som skall hända,-ty det kommer af det grekiska pyros, som betyder eld. Den gudomliga visheten, som stundom ar filologisk, har genom denna etymologi tillsagt oss, att en jude skulle tända branden i det land, som upptagit honom.»

Han framställde fäderneslandet förföljdt af kyrkans förföljare och utropande på sin hufvudskalleplats:

»O smärta ! O ära! De, som hafva korsfäst min Gud; korsfästa mig!»

Vid dessa ord lopp en rysning genom åhörarna.

Den väldige talaren uppväckte ännu mera indigna-i tion, när han erinrade om den öfvcrmodige Colombam,-som svart af brott blifvit nedstörtad i floden, hvilken dock med allt sitt vatten icke kan två honom ren. Alla förödmjukelser, alla faror, som Pingvinien varit utsatt för; samlade han tillhopa för att slunga i ansiktet på republikens president och hans premierminister.

»Denne minister», sade han, »hvilken gjort sig skyldig till en förnedrande feghet, när han icke utrotade de sjuhundra pyrotema med deras bundsförvanter och försvarare, såsom Saul utrotade filistéerna i Gibea, har gjort sig ovärdig att utöfva den makt, Gud lagt i hans hand, och hvarje god medborgare kan och böir hädanefter bespotta hans föraktliga öfverhöghet. Gud skallse med. välbehag till hans bespottare. Deposuit potentes de sede. Gud skall afsätta de klenmödiga ledarna och sätta i deras ställe starka män,' som hämta sin kraft från Honom. Jag säger eder, mina herrar; jag säger eder, officerare, underofficerare och soldater, som aro ininä åhörare; jag säger dig,- öfvergeneral för de ping-i vinska härarna, att stunden har kommit! Om! I ej lyden Guds befallningar, om I ej i hans namn afsätten dc ovärdiga maktägande, om I ej upprätten en gudfruktig och stark regering i Pingvinien; så skall Gud icke desto mindre krossa det som han förkastat; icke desto mindre frälsa sitt folk. Han skall frälsa det eder förutan ge-i nom en ringa handtverkare eller en simpel korpral. Den rätta stunden är snart förbi! Skynden eder!»

Eggade af dessa glödande maningar, reste sig de sextiotusen kyrkobesökarna. En skälfning lopp igenom dem och de ropade: »Till vapen, till vapen! Död åt py-, ro tern a! Lefve Crucho!» Munkar, kvinnor, soldater; adelsmän,- borgare,- tjänstefolk, alla uppstämde under den öfvermänskliga arm,- som från sanningsförkunnelsens plats lyftes

för att välsigna dem; den högstämda hym. nen JRäddom Pingvinien !, störtade ut ur basilikan och tågade längs flodkajernä bort mot D eputeradekam m a-ren.

Den vise Cornemuse, som blifvit ensam kvar i det öde templet, lyfte sina armar mot himlen och stammade med bruten röst:

»Agnosco fortunam ecclesice pinguicance! Jag inser, alltför väl, hvart allt detta skall föra oss.»

Den stormlöpning,- som den heliga massan gjorde mot den lagstiftande församlingens palats, blef tillbaka-i slagen. Kraftigt angripna af de svarta brigaderna och Alkagardet, flydde de anfallande under stor villervalla.Arbetare,- som strömmat till från förstäderna under anförande af Fenix, Dagobert,- L aperson ne och Varambille,-kastade sig nu jölfver dem ocli gjorde deras nederlag fullständigt. Herrarna Do la Trumelle och Ampoule släpades till polisvakten. Prins Boscénos kämpade maie ligen, men sjönk slutligen med klufven skalle ned på den blodiga stenläggningen.

I sitt segerrus drogo arbetarna,- förstärkta med otaliga gatukrämare, hela natten genom boulevarderna,-bärande Maniflore i triumf och sönderslående kaféfönster och gaslyktor under rop af »Ned med Crucho! Lefve socialdemokratien !» Antipyroterna tågade också genom gatorna,- kullkastande tidningskiosker och annonspelare.

Det var uppträden,- dem det nyktra förnuftet icke kunde gilla och som vöro ägnade att bedrö|fva alla för god ordning på gator och offentliga platser nitälskande ediler. Men det sorgligaste för behjärtade män att se var dock dessa skrymtarc,- som, ängsliga för sitt eget skinn, höllo sig på lika stort afstånd från båda lägren och,- huru egoistiska och fega de än visade sig, likväl ville,' att man skulle beundra deras upphöjda tänkesätt och själsadel. De gnedo sig i Ögonen med lök,- spärrade upp munnen som en hvitling, snöto sig långt nere i basen och suckade med en stamma,- som kom ända nedifrån magen: »O pingviner, upphören med dessa inbördes strider! Upphören med att sönderslita eder moders barm!» -— som om människor kunde lefva i samhälle utan tvister och stridigheter, och som om borgerlig tvedräkt icke vöre det nödvändigä villkoret för nationellt lif och sedligt framåtskridande, — skenheliga ynkryggar, som kommo med kompromisser mellan den rättrådige och den orättrådige, dymedelst kränkande den rättfärdige i hans rätt och den orättfärdige i hans mod. En af dessaherrar, den rike och mäktige Machimel,- den störste af pultroner, reste upp sig öfver staden såsom en smärtans koloss. Hans tårar bildade fiskrika sjöar vid hans fotter, och för hans suckar kantrade de fiskarbåtar, som där seglade. > '• j i [

Under dessa oroliga nätter satt Bidault-Ooquille uppkrupen på sitt gamla vattentorn under den klara himlen, och medan stjärnskotten inregistrerades på hans fotografiplåtar, kände han sig stolt i sitt hjärta. Han stred för rättvisans sak; han älskade och var älskad tillbaka med en öjfversvinnelig kärlek. Kränkningarna och bakdanterierna höjde honom till sjunde himlen. Man såg hans karikatyr i tidningskioskema vid sidan af Colombans, Kerdanics och öfverste Hastaings. Antipy-roterna utspridde ett rykte,- att han fått femtiotusen' francs af de rika storjudarna. De militaristiska tidningarnas reporter vände sig till de officiella lärda för att få upplysningar om hans vetenskapliga kompetens, och dessä frånkände honom all kunskap om himlakropparna? bestredo hans bäst grundade iakttagelser, förnekade hans säkraste upptäckter och förkastade hans snillrikaste och mest fruktbringande hypoteser. Han jublade under hatets och afundens smickrande slag.

Han såg nedanför sina fotter den svarta omätligheten, i hvilken en mängd små ljus glimmade, men han tänkte icke på all den tunga sömn, all den grymma sömnlöshet, alla fåfänga drömmar, all malört i nöjets bägare,- allt det mångskiftande elände, som en storstads-natt innebar.

»Det är i denna väldiga stad», sade han for sig själf,- »som rätt och orätt strida: om makten.»

Och,- uppgifvande den mångformiga och vulgära verkligheten för en enkel och härlig poesi, föreställdehan sig Pyrot-affären såsom en strid mellan de g'oda och de onda änglarna. Han väntade,- att Ljusets sö>ner skulle hemföra en oförvansklig seger, och gladde sig, att han själf var ett Dagsljusets barn,- som skulle slå Nattens barn till jorden.

TIONDE KAPITLET.

Justitierådet Chaussepied.

Republikanerna,- som hittills varit förblindade ,af fruktan,- dumma och oförståndiga, började slutligen, när de sågo kapucinermunkeh Douillards skaror och prins Cruchos anhängare, att få ögonen öppna och förstå Pyrot-affärens verkliga innebörd. De deputerade, som nu i två år hade bleknat vid patriotmassörhas tjut, blefvo icke därför modigare, men de lade sig till med en annan feghet och gjorde ministären Robin Mielleux ansvarig för oordningar, som de själfva uppmuntrat genom sin efterlåten-het och hvilkas upphofsmän de flera gånger darrande lyckönskat. De förebrådde ministären att hafva bragt republiken i fara genom sin svaghet, som var deras svaghet, och genom eftergifter, som de tvingat den till. Vissa af dem började undra, om det icke låg i deras intresse att tro på Pyrots oskuld hellre än på hans brottslighet^ och från den stunden ledo de grymma kval vid tanken, att denne olycklige man kunde hafva blifvit orättvist dömd och i sin bur uppe i tornet fick sota för en annans brott. »Jag kan inte sofva för detta»,; säde minister Guil-laumette, isom falkade efter att efterträda sin chef, istörsta förtroende till några medlemmar af kammarmajoriteten.

De ädla lagstiftarna störtade ministären, och republikens president satte i Robin Mielleuxs ställe en oom-kullrunkelig republikan med hvitt skägg vid namn La Trinité, hvilken liksom de flesta pingviner icke förstod ett ord af affären, men tyckte, att verkligen' för mycket svartrockar lade sig J den.

Innan general Greatauk lämnade ministären,- gaf han Panther, chefen för generalstaben, några, sista förmaningar. :

»Jag går,- och ni stannar kvar», sade han, i det han tryckte hans hand. »Pyrotsaken är min dotter. Jag anförtror henne åt eder. Hon är värd er kärlek och omvårdnad. Hon är skön1. Glöm inte, att hennes skönhet söker dunklet,- tycker mest om hemlighetsfullhet och vill vara beslöjad. Haf undseende för hennes kyskhet. Redan haf-va alltför många indiskreta blickar profanerat hennes behag... Panther, ni har önskat er bevis,- och ni har fått. Ni har många,- ja alltför många- Jag förutser näsvisa inblandningar och farliga utslag af nyfikenhet. Om jag vore som ni,- skulle jag sälja alla de här dossiererna som lump. Tro mig, det bästa af alla bevis är att inte ha något alls. Det är det enda som är odiskutabelt.»

Tyvärr insåg general Panther icke det kloka i dessa råd. Framtiden skulle gifva Greatauks klarsynthet blott alltför rätt. Så snart La Trinité tagit säte i ministären; begärde han få taga del af dossieren i Pyrotaffären. Péniche, hans krigsminister, nekade honom det i nationalförsvarets högre intresse, förtroende honom, att denna dossier,- som var under general Panthers vård, ensamt för sig utgjorde det största arkiv i världen. La Trinité satte sig in i processen så godt han kunde, och fasthan icke lyckades komma helt under f und med den, misstänkte hanj att där funno® vissa oegentligheter. Strax förordnade han i kraft af sin befogenhet om en revision af densamma. Péniche, hans ¡krigsminister, anklagade; honom då genast för att skymfa armén och förråda fäderneslandet och slungade sin portfölj i hufvudet på honom. Han blef .ersatt med en annan,- som gjorde på samma sätt, och på hvilken följde en tredje, som gick i sina företrädares fotspår, och så gjorde alla de följande sjuttio, pch den vördnadsvärde La Trinité drog efter andan,- ty han kväfdes under de krigiska portföljerna. Den sjuttio-förste krigsministern,- van Julep, stannade på sin post. Icke som skilde han sig i uppfattning från så många och så ädla ämbetsbröder,; men han hade af dem fått i uppdrag att ädelt förråda sin konseljpresident,; öfverhölja honom med skam pch nesa och ställa så till,; att revisionen kom att lända till Greatauks ära,- antipyroternas belåtenhet, munkarnes fördel och prins Cruchos uppsättande på tronen.

General van Julep, som ägde framstående militära egenskaper, var emellertid icke nog slug för att använda Greatauks spetsfundiga tillvägagångssätt pch genomtänkta metoder. Han tyckte, liksom general Panther, att det behöfdes påtagliga bevis mot Pyrot, att man aldrig1 kunde få för många,; ja aldrig kunde få nog af dem. Denna uppfattning delgaf hap ¡sin ge n erals tab s ch e f, som var blott alltför benägen att dela den.

»Panther», sade han, »vi närma oss nu den stund, då vi komma att behöfva rikliga och mer än rikliga bevis.»

»Godt, herr general»,' svarade Panther; »jag skall komplettera mina dossierer.»

Ett halft år därefter fyllde bevisen mot Pyrot två hela våningar å krigsministeriet. Golfvet störtade inunder dossierernas tyngd, och de rasande bevisen krossade under sin lavin två expeditionschefer, fjorton byråchefer och sextio amanuenser, som i nedre våningen arbetade på en förändring, som skulle vidtagas med fältjägarnas damasker. Den stora byggningens murar måste stöttas. De förbigående sågo till sin häpnad väldiga bjälkar och svåra ;stöttor, hvilka voro ,resta mot den stolta, nu så vacklande fasaden och belamrade gatan, hejdade åktrafik och fotgängare och utgjorde för automobilerna ett hinder, mot hvilket dessa och de som sutto i de-m krossades.

De domare, som hade dömt Pyrot, voro egentligen inga domare utan militärer. De domare, som hade dömt Colomban, voro domare, men smådomare, klädda i sjaskiga, svarta kåpor liksom kyrksopare, fattiga, utsvultna domarestackare, öfver dem voro stora domare, som buro hermelinszimarran på sin röda dräkt. Dessa, som hade högt anseende för visdom och lärdom, utgjorde en domstol, hvars fruktansvärda namn redan vittnade om dess makt. Man kallade den kassationsdomstolen för att därmed antyda, att den var en dunderslägga öfver alla andra rätters domar och utslag.

En af dessa stora, röda domare i den högsta domstolen vid namn Chaussepied lefde då för tiden ett fridfullt och anspråkslöst lif i en af Alkas förstäder. Hans själ var ren, hans hjärta redligt, hans sinne rättrådigt. När han hade slutat att studera sina luntor med handlingar, spelade han fiol och odlade hyacinter. Om söndagarna åt han middag hos sina grannar, fröknarna Helbivore. Hans ålderdom var leende och kraftfull, och hans bekanta berömde mycket hans vänliga väseft.

Nu hade han emellertid i några månaderivisat sig retlig och nedstämd, och om han tog en tidning, lade sig hans rödletta och fylliga anlete i smärtsamma veck ochförmörkades af vredens purpur- Det var Pyrot,; som var skuld till detta. Justitierådet Chaussepied kunde ej förstå, att en officer kunnat begå en så svart ogärning somjatt leverera åttiotusen säckar militärhö åt en; fientlig grannstat, och han fattade ännu mindre, hur missdådaren kunnat finna villiga försvarare i Pingvinien. Tanken, ¡att det i hans fädernesland ¡fanns en Pyrot, en öf vers te Hastaing,- en Colomban, en Kerdanic, en Fenix, förstörde för honom hans hyacinter, hans fiol, hans himmel och jord och hela naturen och hans middagar hos fröknarna Helbivore.

När nu. emellertid Pyrotprooessen genom justitieministern bragts inför högsta domstolen, tillföll det justitierådet Chaussepied att undersöka den och upptäcka dess brister, om det fanns några- sådana. Ehuru så redlig och rättrådig, som någon kan vara, och van att i alla tider hafva utöfvat sitt ämbete utan mannamån, väntade han att i de handlingar, som skulle underställas hans pröf-ning, finna säkra ¡och påtagliga bevis för brottslighet och perversitet. Efter många om och men och trots general van Juleps upprepade vägran fick justitierådet Chaussepied slutligen taga del ¡af dossiererna. Numrerade och inregistrerade, befunnos de uppgå till f jortonmiljoner-sexhundratjugusextusentrehundratolf. När domaren studerade dem, blef han först öfverraskad. sedan förvånad sedan häpen, perplex,- ja rentaf handfallen. Han fann i dossiererna priskuranter, tidningar,- modeplanscher, papperspåsar, gamla affärsbref, skrifböcker, omslagspapper, sandpapper,- spelkort, byggnadsritningar och sextusen exemplar ,af Drömbolcen, men icke ett enda dokument, där det var fråga om Pyrot.ELFTE KAPITLET.

Slutet.

Processen blef förklarad ogiltig och Pyrot nedtagen ur sin bur. Antipyrotema ansågo sig emellertid icke slagna. En ny krigsrätt satt till doms pfver Pyrot. I denna andra affär öfverträffade Greatauk sig själf. Han fick honom fälld för andra gången. Det var genom att förklara,' att de bevis, som man låtit kassationsdomstolen taga del af,- voro af noll och intet värde och att man väl aktat sig för att framlägga de riktiga, emedan dessa måste föpblifva hemliga. Enligt kännares mening hade han aldrig förr ådagalagt gå mycken skicklighet. När han vid utträdet ur domsalen, lugn och med händerna på ryggep, gick genom vestibulen, som var packad med nyfikna, störtade en rödklädd kvinna med ett svart flor för ¡ansiktet emot honom, svängde en stor köksknif och ropade:

»Dö, usling!»

Det var Maniflore. Innan de närvarande fått. klart för sig hvåd som händt, fattade generalen henne om handleden

och,- utan att det märktes, kramade han den så hårdt, att knifven föll ur den värkande handen.

Då tog han upp den och räckte den till Maniflore.

»Ni har tappat en husgerådssak, min fru», sade han med en bugning.

Han kunde icke förhindra, att hjältinnan blef afförd till poliskontoret, men han lät genast släppa henne och) använde sedermera hela s itt inflytande för att nedtysta saken.Den andra domen öfver Pyrot var Greatauks sista seger.

Justitierådet Chaussepied, som förr var så för militärer och hade så hög tänke om deras rättvisa, hade nu råkat i fullt raseri mot krigsrätterna, och med lagens hammare knäckte han alla deras domar lika behändigt som en apa knäcker nötter. Ilan rehabiliterade Pyrot ännu en gång; han skulle, om det hade behöfts, rehabiliterat honom femhundra gånger.

Republikanerna, som voro ursinniga öfver att de varit fega och låtit lura sig och drifva med sig, urladdade sin vrede mot munkar och präster. De deputerade stiftade mot dem lagar om utdrifning, skilsmässa från staten och egendomsindragning. Hvad fader Cornemuse hade förutsett, inträffade. Den gode munken blef bortjagad ur Räf-skogen. Ombud fråjl statskontoret konfiskerade hans kolfvar och retorter, och administratörerna delade sinsemellan hans Orberosaflaskor. Den fromme destillatorn förlorade de tre och en half millioner francs, som hans små produkter årligen inbragt honom. Fader Agaric be-gaf sig i landsflykt, öfverlämnande sin skola, åt lekmän,-som äfventyrade dess existens. Skild från den närings-tillförande staten, förvissnade den pingvinska kyrkan som en afklippt blomma.

De segerrika försvararna af den oskyldige mannen söndersleto hvarandra inbördes och öfveröste hvarandra med otidigheter och förtal. Den häftige Kerdanic kastade sig ¡öfver Fenix, färdig att sluka honom. Storjudama och de sjuhundra Pyrotema, vände sig med förakt bort från de socialistiska ¡arbetarna, hvilka de för ej länge sedan så ödmjukt anropat om hjälp.

»Vi känna eder icke», sade de. »Låt oss slippa höra

16—092131. Fr an c c, Pingvin-ön.talas om er sociala rättvisa. Den sociala rättvisan är att försvara rikedomen.»

Arbetsledaren Larrivée, som blifvit deputerad oeb stod i spetsen för den nya majoriteten, utsågs af kammaren och den allmänna meningen till konseljpresident. Han visade sig som en energisk försvarare af de krigsrätter, som hade dömt Pyrot. När hans forna kamrater bland socialisterna begärde litet mera rättvisa och frihet för statens tjänstemän liksom för kroppsarbetarna, gendref han deras förslag i ett vältaligt anförande.

»Frihet», sade han, »är icke detsamma som laglöshet. Skall jag välja mellan ordning och oordning, så är valet ej svårt. Revolution är detsamma som vanmakt. Framåtskridandet har ingen farligare fiende än våldet. Man vinner ingenting genom våld. Mina herrar, de som i likhet med mig önska reformer, böra framför allt vinnlägga sig om att bota den jäsning, hvilken försvagar en regering, liksom feber uttömmer en sjuks krafter. Det är på tiden, att de hederliga medborgarna få lugn.»

Dessa ord åtföljdes af lifliga bifallsyttringar. Republikens regering stod alltjämt under de stora finansiella bolagens kontroll, hären användes uteslutande till kapitalets försvar, flottans enda uppgift var att förse de stora järnverken med beställningar. De rika vägrade att betala sin rättmätiga andel af skatterna, de fattiga betalade för dem liksom förut.

Men uppe på sitt gamla yattentorn satt Bidault-Coquille under nattens stjämehär och betraktade sorgset den sofvande staden. Maniflore hade öfvergifvit honom. Drifven af ett oemotståndligt behof af ny hängifvenhet och nya offer, hade hon i sällskap med en ung bulgar be-gifvit sig till Sofia att där utföra rättvisans och hämndens verk. Han saknade henne icke, ty efter affärenhade han märkt, att hon var mindre skön till gestalt och tankar än han först hade tyckt. Hans intryck af många andra gestalter och tankar hade modifierats i samma riktning. Och hvad som tycktes honom grymmast, det var, att han tyckte sig själf vara mindre stor, mindre skön än han trotta

Och han tänkte:

»Du trodde dig sublim, när du i själfva verket endast var ärlig och redbar. Hyad bröstade du dig öfver, Bidault-Coquille? Att du var en af de första, som visste, att Pyrot var oskyldig och Greatauk en brottsling. Tre fjärdedelar af dem, som försvarade Greatauk mot de sjuhundra pyroternas anfall, visste det bättre än du. Det var icke det saken gällde. Hvad var det då, du var så stolt öfver ? Att du vågat säga din tanke ? Det är medborgerligt mod, hvilket liksom det krigiska, modet är en ren följd af ens oförstånd. Du har varit oförståndig. Det är godt och väl, men du har ingenting att synnerligen berömma dig af. Ditt oförstånd var icke så stort. Det utsatte dig icke för så stora faror. Du riskerade icke hufvudet. Pingvinerna, hafva förlorat denna grymhet och blodtörstighet, som förr i världen gaf en tragisk storhet åt deras revolutioner: det är den ödesdigra följden af trons och karaktärens försvagande. Bör man väl, därför att du på en särskild punkt visat litet mera klarsynthet än hopen, betrakta dig såsom en öfver-lägsen ande? Jag är tvärtom ganska rädd, Bidault-Coquille, att du ådagalagt stor brist på insikt i villkoren för folkens intellektuella och moraliska utveckling. Du föreställde dig, att de sociala orättvisorna voro uppträdda på en tråd liksom pärlor och att man bara behöfde draga ut en för att repa upp hela radbandet. Det är en mycket naiv uppfattning. Du trodde dig kunna medett slag låta rättvisan komma till heders i ditt land och i hela världen. Du var en hederlig man, en ärlig idealist utan mycket experimentalfilosofi. Men gå in i dig själf, så skall du finna, att du ändå hade din lilla beräkning och i all din naivitet icke var utan en viss slughet. Du trodde, att du skulle göra en god moralisk affär. Du sade till dig själf: ’Nu är jag modig och rättrådig en gång för alla. Sedan kan jag slå mig till ro i den allmänna aktningen och historieskrifvarnas beröm’. Och nu när du har mist dina illusioner, nu när du vet, att det är svårt och otacksamt att ställa saker till rätta och att man alltid får börja om igen, nu återvänder du till dina asteroider. Det gör du rätt uti, men återvänd med ödmjukhet till dem, Bidault-Coquille!»SJUNDE BOKEN.

Nyare tiden.

Fru Cérès.

Intet är uthärdligt annat än det extrema.

Grefve Robert de Montesquiou.

FÖRSTA KAPITLET.

Fru Clarence’ salong.

Fru Clarence, som vax änka efter en hög republikansk ämbetsman, tyckte om att se folk hos sig. Hvar torsdag samlade hon i sin salong några anspråkslösare vänner, som funno nöje i konversation. De damer, som umgingos hos henne, voro af mycket olika ålder och ställning, voro alla utan förmögenhet och hade alla lidit mycket. Där fanns en hertiginna, som såg ut som en spåkvinna, och en spåkvinna, som såg ut som en hertiginna. Fru Clarence hade nog skönhet för att vidmakthålla gamla förbindelser, men icke längre nog för att ingå nya, och åtnjöt en stillä aktning. Hon hade en mycket vacker dotter utan hemgift, som skrämde gästerna, ty pingvi-nema skydde som pesten alla fattiga flickor. Eveline Clarence märkte deras reserverade hållning, fattade orsaken till densamma och serverade dpni te med föraktfullmin. Hon visade sig för öfrigt föga vid mottagningarna och samtalade endast med damerna eller de mycket unga herrarna. Hennes korta och diskreta närvaro generade icke gästerna, hvilka tänkte, antingen att hon såsom nng flicka ingenting förstod, eller att hon kunde höra allt, eftersom hon hade fyllt tjugufem år.

En torsdag talade man alltså i fru Clarence’ salong om kärleken. Damerna talade om den med stolthet, finkänslighet och hemlighetsfullhet, herrarna med ogrannlagenhet och inbilskhet. H,var och en intresserade sig för samtalet för sitt eget inläggs skull. Man utvecklade mycken esprit och gjorde briljanta utfall, som möttes med kvicka svar. Men när professor Haddock började tala, gjorde han kål på alla andra.

»Det är med våra föreställningar om kärleken liksom om annat», sade han; »de hvila på, tidigare vanor, af hvilka vi nu förlorat till och med minnet. I fråga om moral kunna föreskrifter, som förlorat allt berättigande, ja de onyttigaste skyldigheter, de skadligaste, grymmaste förpliktelser till följd a,f sin höga ålder och det

hemlighetsfulla i deras ursprung sägas vara de minst bestridda och minst omtvistade, de minst undersökta, mest vördade, mest respekterade och de som man icke kan bryta emot utan att ådraga sig det strängaste klander. Hela den moral, som berör förhållandena mellan könen, hvilar på grundsatsen, att kvinnan, en gång förvärfvad, tillhör mannen, ¡att hon är en hans ägodel liksom hans häst och hans vapen. Och när nu detta upphört att vara sant, följer .däraf en mängd orimligheter såsom äktenskapet eller det kontrakt, hvarigenom en kvinna säljes till en man under vissa inskränkningar i äganderätten, hvilka tillkommit till följd af den ägandes gradvis inträffade försvagande. Flickans skyldighet att komma med sinjungfrudom till sin make härrör från den tid, då flickorna blefvo gifta,- så snart de voro vuxna. Det är löjligt, att en flicka, gom gifter sig vid tjugufem eller trettio års ålder, skall vara underkastad denna skyldighet. Det kan sägas, att det är en gåfva, som hennes man, om hon slutligen finner någon, kommer att glädja sig åt, men vi se jämt och samt män eftersträfva gifta kvinnor och vara mycket belåtna med att taga dem, som de finna

dem. Änjiu i dag bestämmas i den religiösa moralen en flickas plikter af den gamla tron, att Gud, den mäktigaste af krigsherrar, är polygamisk och åt sig förbehåller alla jungfrudomar och att man endast kan taga, hvad han har lämnat. Denna tro, af hvilken spår finnas i flera af det mystiska språkets bilder, har nu för tiden gått förlorad hos de flesta civiliserade folk. Likväl dominerar den ännu flickornas uppfostran, icke blott hos våra troende, utan också hos våra fritänkare, hvil-ka oftast icke tänka fritt, af det skälet att de icke tänka alls. En flicka säges vara kysk, när hon ingenting vet. Man odlar hennes okunnighet. Men trots alla omsorger veta äfven de kyskaste,- ty man kan icke dölja för dem hvarken deras egen natur eller deras egna tillstånd och sensationer. Men deras vetande är skralt och bakvändt. Det är det enda man vinner genom en sträng öfvervakning...»

»Herr professor», sade plötsligt Joseph Boutourlé, förste räntmästaren i Alka, »tro mig, det finns flickor, som äro fullkomligt oskuldsfulla, och det är en stor olycka. Jag vet tre. De gifte sig, och det blef ett elände. Den ena hoppade förfärad ur sängen, när hennes man närmade sig henne; hon sprang fram till fönstret och ropade: 'Hjälp! hjälp! Min man har blifvit galen!' En annan påträffades morgonen efter bröllopet i bara lin-net uppe på spegelskåpet och ville icke komma ned. Den tredje blef lika öfverraskad men utstod allt utan att klaga. Men några veckor efter sitt giftermål hviskäde hon i sin mors öra: 'Det försiggår gräsliga saker mellan min man och mig, saker som man icke kan föreställa sig, som jag icke skulle våga tala ens med dig om'. För ,att icke förlora sin själ uppenbarade hon dem för sin biktfader,; och det var af honom, som hön kanske med en liten missräkning fick veta, att dessa saker icke voro så märkvärdiga.»!

»Jag har lagt märke till»,; återtog professor Haddock, »att européerna i allmänhet och pingvinerna i synnerhet, innan de fingo sporten och automobilen, icke sysselsatte sig med någonting så mycket som med kärleken. Det var att lägga mycken vikt vid hvad som i själf-va verket icke har stor betydelse.»

»Alltså, herr professor», utropade fru Crémeur under stark sinnesrörelse, »när en kvinna har gifvit sig helt och hållet, anser ni, att det är utan betydelse?»

»Nej, för all del, det kan hafva sin betydelse», svarade professor Haddock, »men det tål dock vid att se efter, om hon är en förtjusande fruktträdgård eller ett tistel- och maskrosland, när hon gifver sig. Och så undrar jag, om man icke missbrukar det där ordet gifva en smula? I kärleken lånar sig kvinnan snarare än hon gifver sig. S© bara på den sköna fru Pensée..»

»Det är min mor», sade en lång, blond ung man.

»Jag hyser den största respekt för henne»,- svarade professor Haddock. »Var inte rädd, att jag skall säga något på minsta vis stötande om henne. Men tillåt mig säga er, att i allmänhet söners åsikter om sina mödrar icke äro hållbara: de betänka icke tillräckligt,- att en mor är mor, endast emedan hon har älskat, och att hon kanälska ännu. Det är likväl så, och det skulle vara beklagligt, om det vore annorlunda. Jag liar märkt, att döttrarna däremot icke misstaga sig om sina mödrars för-måga att älska och den användning de göra af denna förmåga. De äro rivaler. De hafva blick för sådant.»

Den odräglige professorn talade ännu länge. Han sade de mest opassande, klumpiga, näsvisa och ohöfliga saker,

kom med den ena oanständigheten efter den andra, föraktade det som är aktningsvärdt och aktade det som är föraktligt. Men ingen hörde på honom.

Under allt detta satt Eveline Clarenoe i sitt disgra-ciöst enkla, genom frånvaron af kärlek trista rum, hvil-ket liksom alla unga flickors rum hade deiina kyliga stämning, som utmärker en väntans ort, satt därinne och slog i klubbmatriklar och kalendrar för att genom dem lära känna societeten. Viss, att hennes mor, som var hänvisad till ett intellektuellt och fattigt umgänge,- icke skulle kunna göra något för henne, beslöt hon att själf uppsöka en miljö, gynnsam för realiserandet af hennes planer. Hon var på en gång envis och lugn, utan drömmar och illusioner. I äktenskapet såg hon endast ett sätt att komma med i svängen, och hon var alltjämt klart medveten om alla sitt företags risker, svårigheter och utsikter. Hon ägde medel att behaga och dessutom en kylighet, som gjorde, att hon fullt behärskade dessa. Hennes svaghet var, att hon icke utan att bländas kunde betrakta det som hade en aristokratisk prägel.

När hon blef ensam med modern, sade hon:

»Mamma; i morgon gå vi på pater Douillards förening.»

ANDRA KAPITLET.

Den heliga Orberosas stiftelse.

Pater Douillards förening samlade hvarje fredag klockan nio på aftonen i den aristokratiska Sankt Maél-kyrkan eliten af Alkas societet. Prinsen och prinsessan Boscépos, vicomte och vioomtess Olive, fru Bigourd, herrj och fru De la Trumelle försummade icke ett enda sammanträde. Där sågs gräddan af aristokratien, och de sköna judiska baronessornja lyste äfven med sin närvaro, ty de judiska haronessorna i Alka voro kristna.

Denna förening hade liksom alla religiösa föreningar till ändamål att bereda världsmänniskorna en smula stillhet till att tänka på sin frälsning. Den afsåg äfven att öfver alla dessa adliga och lysande släkter nedkalla den heliga Orberosas välsignelse,; hennes, som älskar ping-vinerna. Med ett sant apostoliskt nit verkade den vör-dige fader Douillard för sitt mål: att återinsätta den heliga Orberosa i sina privilegier såsom Pingviniens skyddshelgon och åt henne inviga en monumental kyrka på en af de höjder, so|m behärska staden. Hans ansträngningar hade krönts med en oerhörd framgång, och för det nationella företaget lyckades han intressera öfver hundratusen personer och insamla mer än tjugu millioner francs.j

Det är i Sankt Mael-kyrkans kor, som den heliga 'Orberosas nya relikskrin är uppställdt, glänsande af guld och ädla stenar och omgifvet af vaxljus ooh blommor.

I abbé Plantains Historia om Alkas skyddshelgons underverk läses:»Det gamla helgonskrinet blef nedsmält under skräckväldet, och den heliga Orberosas dyrbara kvar-lefvor kastades i en eld, som brann på Rådhustorget. Men med fara för sitt lif gäck en fattig, mycket from kvinna vid namn Fransiska om natten ut och uppsamlade från bålet helgonets förbrända ben och aska, som hon förvarade i en syltkruka och, när gudstjänstordningen åter infördes, öiverlämnade till den vördnadsvärde kyrkoherden, i ¡San kt Maél. Den fromma Fransiska slutade sina, dagar såsom vaxljusförsäljerska och stolut-hyrerska i helgonets kapell.»

Visst är, att den heliga Orberosas dyrkan, som i trehundra ¡år legat nere till följd af kaniken Prinoe-teaus kritik och teologernas tystnad, på pater Douil-lards tid trots den aftagande tron lefde upp igen och om-gaf sig med mera ståt, prakt och tillbedjan än någonsin. Nu borttogo teologerna icke en enda bokstaf af legenden, utan försanthöllo alla de fakta, som omtalas af abbé Simplicissimus, och bekände isynnerhet på denne munks auktoritet, att djäfvulen, sedan han förvandlat sig till munk, släpat in den heliga; i en grotta och kämpat med henne, tills hon vunnit seger öfver honom. De bekymrade sig icke om platser och tider. De befattade sig ej med exeges och aktade sig väl för att göra vetenskapen sådana medgifvanden, som kaniken Princeteau fordom gjort. De visste alltför väl, hvart detta förde.

Kyrkan strålade af ljus och blommor. En tenor från Operan sjöng den berömda Orberosahymnen:;

Jungfru från ljusets land,

Kom i den tysta timma!

Lys, såsom lyser på Alkas strand Fullmånens strimma.Fröken Clarence tog plats vid sin mors sida framför viöomte Cléna och låg länge på knä på sin bönsto], ty den bedjande ställningen är som gjord för kyska jungfrur och låter formerna komma till sin rätt.

Pater Douillard steg upp på predikstolen. Han var en väldig talare, som förstod att både intressera och röra sina åhörare. Kvinnorna beklagade sig blott, att han gick tillrätta med lasterna på ett så rått sätt, med osminkade uttryck, som kommo dem att rodna. De älskade honom icke mindre för det.

Han talade i sin predikan om den heliga Orberosas sjunde frestelse, då hon frestades af draken, hvilken hon skulle bekämpa. Men hon gaf icke vika och kunde därför besegra odjuret.

Talaren visade utan svårighet, huru vi med den heliga Orberosas hjälp och i kraft af de dygder, hon ingifver oss, skola i vår ordning nedslå de drakar, hvilka störta sig öfver oss, färdiga att uppsluka oss, tvif-lets drake, ogudaktighetens drake och den drake, som vill få oss att glömma våra religiösa plikter. Han såg häri ett bevis för att den heliga Orberosas stiftelse var ett den sociala pånyttfödelsens tecken och slutade med en varm vädjan till de troende, söm villa göra sig till den gudomliga barmhärtighetens redskap, som voro angelägna att stödja och hjälpa den heliga Orberosas stiftelse och förse densamma med de medel, den behöfver för att uppblomstra och bära hälsosamma frukter.

Efter ceremoniens slut mottog pater Douillard i sakristian de troende, som önskade erhålla upplysningar om stiftelsen eller lämna sina bidrag. Fröken Clarence hade en sak att tala med fader Douillard om, vi-comte Cléna likaså. Det var mycket folk, och man stod i kö. Genom en lycklig slump kommo vicomte Cléna och frö-ken Clarence att stå alldeles inpå hvarandra och kanske litet trångt. Eveline hade utvalt denne elegante unge man, som i sportkretsar var nästan lika känd som fadern. jCléna hade lagt märke till henne,; och som han tyckte, att hon såg bra ut, hälsade han, ursäktade sig och låt-jsade tro, att han var presenterad för damerna, men icke mindes livar. Dc låtsade också tro det.

Han infann sig veckan därpå hos fru Clarence, som han trodde var en smula kopplerska, något som ingalunda misshagade honom, och när han återsåg Eveline,' konstaterade han, att han icke tagit miste och att hon var utmärkt vacker,

Vicomte Cléna. hade den finaste automobil i Europa. I tre månaders tid åkte han dagligen omkring med fru och fröken Clarence, öfver berg och slätter, i skogar och dalar, till herrgårdar och slott. Han sade Eveline allt hvad man kan säga och gjorde sitt bästa. Hon dolde icke för honom, att hon älskade honom, alltid skulle älska honom och aldrig skulle älska, någon annan än honom. Skälfvande och högtidlig satt hon vid hans sida. Än visade hon en djup kärleks hängifvenhet, än, när så be-höfdes, en om faran medveten dygds oöfverkomliga för-svarshållning. Efter tre månader, när han åkt med henne upp och ned och fram och tillbaka och spelat en ynklig roll vid otaliga tillfällen, kände han henne lika bra som styrhjulet på sin maskin, men ej heller på annat sätt. Han ställde till öfverraskningar,; äfventyr, plötsliga uppehåll inne i skogarna ooh framför nattkaféerna, men han kom inte längre för det. Han sade till sig själf, att det var idiotiskt, och ursinnig tog han henne med sig i automöbilen igen och jagade fram med en fart af ett-hundratjugu kilometer i timmen,- föga aktande på, om de stjälpte i ett dike eller körde ihjäl sig mot ett träd.

En dag när han kom för att hämta henne till en utflykt, fann han henne ännu mera förtjusande än han trott och mera retande,; och han stormade emot henne som orkanen mot vassen i en sjö. Hon böjde sig med en tillbedjansvärd svaghet; tjugu gånger var hon nära att lösryckas, knäckas och fara bort med stormvinden, men tjugu gånger reste hon sig åter, smidig och smärt, och efter alla dessa stormlöpningar skulle man trott, att knappt en lätt fläkt gått fram öfver hennes tjusande stängel. Hon smålog liksom redo att bjuda sig åt en djärf hand. Hennes olycklige angripare åter var utom sig, ursinnig, nästan från förståndet. För att icke döda henne flyr han, tar miste om dörr, tränger in i sängkammaren, där fru Clarence står och sätter på sig sin hatt framför spegelskåpet, griper henne, kastar henne på sängen och gör processen kort, innan hon hinner få klart för sig, hvad

som sker.

Eveline, som emellertid gjorde sina efterforskningar, fick samma dag veta, att vicomte Cléna icke hade annat än skulder, lefde på en gammal kokotts pengar och lance-rade en automobilfabrikants nyaste tillverkningar. De skildes som efter gemensam öfverenskommelse, och Eveline började åter surmulen servera te i sin mors salong.

TREDJE KAPITLET.

Hippolyt Cérés.

I fru Clarence' salong talades det om kärleken, och det var förtjusande saker,- som sades.

»Att älska är att offra sig», suckade fru Crémeur.»Jag tror er», inföll herr Boutourlé lifligt.

Men professor Haddock började snart orera på sitt tråkiga och ogrannlaga sätt:

»Jag tycker», sade han, »att pingvinskorna göra sig rysligt viktiga, sedan de genom den helige Maéls åtgörande kommit att föda lefvande ungar. Det är dock inte något att vara så stolt öfver. Det är en sak, som de hafva gemensam med kor och suggor och äfven med apelsin- och citronträd, eftersom fröna till dessa växter gro i frögömmet.»

»Pingvinskomas högviktighet går inte så långt tillbaka», invände herr Boutourlé. »Den daterar sig från den dag, då den helige aposteln gaf dem kläder. Denna viktighet hölls för öfrigt länge inom snäfva gränser, och det var först med lyxen i toalett,' som den framträdde i en liten vrå af samhället. Ty gå bara ett litet stycke ut på landet under skördetiden, så får ni se, huru litet kruserliga kvinnorna äro.»

Den dagen lät herr Hippolyt Cérés presentera sig. Han var deputerad för Alka och en af de yngsta medlemmarna af kammaren. Det sades, att han var son till en krögare, men själf var han advokat, vältalig, kraftig, omfångsrik. Han hade en viktig min och ansågs för skicklig.;

»Herr Cérés», sade värdinnan i huset, »ni representerar det skönaste arrondissementet i Alka.»

»Ja, och det blir skönare för hvarje dag.»

»Tyvärr kan man inte gå där numera», utropade herr Boutourlé.

»Hvarför det?» frågade herr Cérés.

»För automobilerna förstås.»

»Säg intet ondt om dem», svarade deputeraden, »det är vår stora nationalindustri.»»Jag vet nog det. Be nutida, pingvinerna komma mig att tänka på egyptierna förr i världen. Taine säger, stödd på Clemens af Alexandria, hvars text han för öfrigt vantolkat, att egyptierna tillbådo krokodilerna, hvilka åto upp dem. Pingvinerna tillbedja automobi-lerna, som krossa dem. Utan ¡allt tvifvel tillhör framtiden; metalldjuret. Man kommer lika litet att återgå till droskan, som man återgått till diligensen. Och hästens långa martyrium håller på att nå sitt slut. Automobi-len, hvilken industriidkarnas frenetiska vinningslystnad släppte i väg som en djaggernautsvagn mot de skräckslagna folken och hvilken snobbar och sysslolösa gjort till en dum och farlig leksak, skall snart utföra sin egentliga uppgift och genom att ställa sin kraft i hela folkets tjänst visa sig vara ett lydigt och arbetsamt vidunder. Men för att den skall kunna blifva till gagn, sedan den upphört att skada, måste man bygga den vägar, afpassade efter dess väsen,- körbanor, som den inte kan upprifva med sina våldsamma gummihjul och från hvilka den icke kan hvirfla in giftigt damm i människolungor. Dessa nya vägar skola vara förbjudna för åkdon af mindre hastighet liksom för alla djur, och vid dem böra. inrättas garager och öfvergångar, och ordning och skick bör införas i det framtida trafikväsendet. Det är hvad en god medborgare önskar.»

Fru Clarence förde åter samtalet in på förskönandet af det arrondissement, som representerades af herr Cérés, och denne ådagalade sin entusiasm för rifningar, gatu-framdragningar, nybyggnader, restaureringar och alla andra nyttiga arbeten.

»De bygga mycket präktigt nu för tiden», sade han. »öfverallt öppna sig ståtliga avenyer. Har manväl någonsin

förr sett något så vackert som våra pylon-broar och våra kupolprydda hotell?»

»Ni glömmer det där stora palatset med den väldiga melonkupan öfver sig»,- muttrade herr Daniset, en gammal amatör på konst, med undertryckt raseri. »Jag beundrar den höjd utaf fulhet, till hvilken en modem stad kan nå. Alka håller på att amerikaniseras, öfver-allt förstör man det fria,- oförutsedda, måttfulla, mänskliga och traditionella, som ännu fanns kvar. öfverallt förstör man en så förtjusande sak som en gammal öfver-vuxen mur. Öfverallt tar man bort den smula luft och dagsljus, den smula natur och minnen, som ännu finns, litet af våra fäder och litet af Oss själfva, och i stället uppför man hemska, kolossala, ohyggliga hus, på wienermod krönta med löjliga kupoler eller anordnade i jugendstil utan former och profil, med hemska utsprång och burleska krön, och dessa olikartade vidunderligheter klättra oföpskammandes upp öfver de omgifvande taken. På somliga fasader sitta vämjeliga lökformiga utväxter och skräpa; det kallas för jugendmotiv. Jag har sett jugendstil i andra land, men den är inte så ful; det kan förenas både gemytlighet och fantasi i den. Det är vi, som ha det sorgliga privilegiet att uppvisa den fulaste, den nyast och mest omväxlande fula arkitektur man kan tänka sig. I sanning ett afundsvärdt privilegium !»

»Fruktar ni icke», frågade herr Cérés strängt, »fruktar ni icke, att denna bittra kritik är ägnad att från vår hufvudstad bortskrämma de främlingar, som strömma hit från alla delar af världen och lämna sina miljarder här ?»

»Var lugn», svarade herr Daniset. »Främlingarna komma icke för att beundra våra byggnader. De kom-

17—092131. Fr an c e, Pingvin-ön.ma för att besöka våra kokotter, våra skräddare och våra krogbaler.»i

»Vi hafva en dålig vana», suckade herr Cérés, »och det är vanan att förklena oss själfva.»

Fru Clarence ansåg såsom fulländad värdinna, att det var på tiden att återgå till kärleken, och frågade herr Jumel, hvad han tyckte om Leon Blums nya bok, där författaren klagar...

»... att en oförnuftig sedvänja», fullföljde professor Haddock, »skall hindra bättre unga flickor att hän-gifva sig åt älskog, såsom de gärna skulle göra, medan de köpta flickorna praktisera det alltför mycket och utan smak. Det är verkligen beklagligt, men herr Leon Blum behöfver inte vara alltför ledsen. Om nu det onda är så stort som han säger i våra borgerliga kretsar, så kan jag försäkra honom, att han öfverallt eljest kan få skåda en mera trösterik syn. Ibland folket, bland den stora massan af folket i städerna och på landsbygden neka sig icke flickorna några älskogsäfventyr.»

»Det är demoralisation!» sade fru Crémeur.

Och hon förhärligade de unga flickornas oskuld i kyska och behagfulla ordalag. Det var hänförande!

Professor Haddocks anföranden i samma ämne voro däremot ledsamma att höra:

»De bättre unga flickorna», sade han, »äro vaktade och öfvervakade. För öfrigt vilja männen icke ha dem, både af hederskänsla och fruktan föir alltför stort ansvar och emedan det icke skulle lända dem till beröm att förföra en ung flicka. Dock vet man icke, hvad som sker, af det skälet att det som sker i det fördolda icke synes. Det är ett nödvändigt villkor för hvarje samhälles bestånd. De finare unga. flickorna skulle vara medgörligare än de gifta kvinnorna, om de vore lika ef-tersökta, ocli det af två skäl: de hafva flera illusioner och deras nyfikenhet är icke tillfredsställd. Fruarna hafva för det mesta så dåliga första erfarenheter af sina män, att de icke hafva mod att strax börja på nytt med en annan. Själf har jag flera gånger stött på just detta hinder vid mina förförelseförsök.»

Just som professor Haddock af slutade detta vidriga anförande, trädde fröken Eveline Clarence in i salongen och serverade teet, nonchalant och med en uttråkad min, som förlänade hennes skönhet en orientalisk tjusning.

»Hvad mig beträffar», sade Hippolyt Cérés och såg på henne, »så vill jag vara de unga flickornas riddare.»

»Han är dum», tänkte Eveline.

Hippolyt Cérés, som aldrig varit utanför sin politiska värld af valmän och valda, fann fru Clarence’ salong mycket distingerad, värdinnan utsökt och hennes dotter sällsamt skön. Han blef en trägen gäst lios dem och

gjorde dem båda sin kur. Fru Clarence, som numera kände sig rörd af uppmärksamhet, tyckte, att han var behaglig. Eveline visade honom icke det minsta tillmötesgående och behandlade honom med en högdragenhet och en ringaktning, som har tog för aristokratiska fasoner och distingeradt sätt, och han beundrade henne blott desto mera.

Denne uppburne man gjorde allt för att vara dem till behag, och det lyckades honom stundom. Han skaffade dem biljetter till viktigare sammanträden och loger på operan. Han beredde fröken Clarence flera tillfällen att visa sig till sin fördel, i synnerhet vid ett garden-party, hvilkot, ehuru gifvet af en minister, betraktades såsom verkligt mondänt och förskaffade republiken sin första framgång i de finare kretsarna.Vid denna fest, där Eveline var en obestridd stjärna, uppmärksammades bon i synnerhet af en ung diplomat vid namn Roger Lambilly, som i tanke, att hon tillhörde den lättare societeten, utsatte möte med henne i sin ungkarlsbostad. Hon tyckte, att han var vacker, och trodde, att han var rik: hon gick till honom. Litet rörd och nästan ej längre herre öfver sina känslor, höll hon på att falla offer för sitt mod och undvek nederlag endast genom en djärft utförd försvarsmanöver. Det var den största dårskapen under hennes flicktid.

Eveline blef snart förtrolig med ministrarna och konseljpresidenten, och hennes aristokratiska och religiösa väsen tillvann henne allmän sympati frå-n den antiklerikala och demokratiska republikens ledande män. Hippo-lyt Cérés, som såg, att hön slog an och gjorde honom all heder, tyckte för den skull ännu mer om henne, ja, han blef öfver öronen förälskad i henne.

Från denna tid började hon trots allt iakttaga honom med intresse, nyfiken att se, om det skulle tilltaga. Hon tyckte, att han var ofin och ouppfostrad, men duglig och praktisk, rik på utvägar och inte så tråkig. Hon dref ännu gäck med honom, men hon sysselsatte sig med honom.

En dag ville hon sätta hans känslor på prof.

Det var midt under valperioden, under det han, som man säger, friade till att blifva omvald. Han hade en i början föga farlig medtäflare, som icke hade någon oratorisk talang, men som var rik och efter hvad man trodde vann allt flera röster för hvarje dag. Hippolyt Cérés bannlyste ur sitt sinne både den slöa likgiltigheten och den dåraktiga oron och fördubblade sin vaksamhet- Hans förnämsta stridsmedel voro hans offentliga möten, på hvilka han med sina goda lungor ned-slog sin motståndares kandidatur. Hans anhängare höllo stora diskussionsmöten om lördagsaftnama och om söndagarna precis klockan tre på eftermiddagen. En söndag, då han gått på visit till Clarence’, träffade han Eveline ensam i salongen. När han hade suttit och talat med henne i tjugu eller tjugufem minuter, tog han upp sin klocka och såg, att hon fattades en kvart i tre. Den unga flickan blef älskvärd, retsam, intagande, oroande,-löftesrik. Cérés reste sig rörd.

»En liten ‚stund till», sade hon med ett mildt oeh öfvertalande tonfall, som gjorde, att han åter sjönk ned på sin stol.

Hon visade honom intresse, hängifvenhet, nyfikenhet, svaghet. Han rodnade, bleknade och reste sig ånyo.

För att då hålla honom kvar såg hon på honom med ögon, i hvilka det grå blef oklart loch simmigt; hon sade ingenting mera, men hennes bröst flämtade. Besegrad, förlorad, tillintetgjord, föll han till hennes fotter. Sedan såg han ännu en gång på klockan, sprang upp och svor till:

»Fördömelse! Fem minuter i fyra! Nu måste jag iväg.»

Och han störtade ned för trappan.

Sedan dess hade hon en viss aktning för honom.

FJÄRDE KAPITLET.

En politikers giftermål.

Hon älskade honom just icke, men hon ville gärna, att han skulle älska henne. Hon var för öfrigt mycket reserverad mot honom, icke bara för att hon var så litetfä‚st vid honom, ty i kärlekssaker är det somligt, som man

gör med likgiltighet, af tankspriddhet, af kvinnlig instinkt, af vana och tradition, för att pröfva sin makt och för tillfredsställelsen att se dess verknin-, gar. Skälet till hennes försiktighet var, att hon visste, att han var en grobian, i stånd att till sin fördel utnyttja hennes föirtroligheter och sedan rått förebrå henne dem, om hon icke fortsatte i samma stil..

Som han var afgjord antiklerikal och fritänkare, ansåg hon lämpligt att i hans närvaro låtsa sig vara mycket from och uppträda med i röd marokäng inbundna andaktsböcker i stort format, såsom drottning Maria Lec-zinkas och prinsessan Maria Josephas Passionsbetraldel-ser. Hon lät honom också jämt och sämt se de bidrag, som hon insamlade till förmån för den fosterländska Or-berosakulten. Eveline handlad© icke så för att retas med honom, icke af skälmskhet eller motsägelseanda, icke ens af snobberi, fastän hon nog var litet anstucken af sådant. Han gjorde sig på detta sätt gällande, gaf sig en karaktär och blef större, och för att egga sin politikers mod svepte hon kring sig religionen, liksom Bryn-hilda omgaf sig med lågor för att draga till sig Sigurd. Hennes djärfhet hade framgång. Han fann henne skönare på detta sätt. Klerikalismen var i hans ögon någonting fint.

Omvald med en ofantlig majoritet, tog Cérés plats i en kammare, som befanns stå längre åt vänster, tycktes mera avancerad än den förra och mera reformifrande. Han hade genast märkt, att en sådan ifver dolde inom sig en rädsla för förändringar och en uppriktig önskan att, ingenting företaga, och han föresatte sig att följa en politik, som motsvarade dessa kr af. Redan i början åf sessionen höll han ett stort, väl genom-tänkt ocli skickligt utarbetadt tal, i hvilket han framhöll, att hvarje reform bör uppskjutas i det längsta. Han var eld och lågor, ty han hade till princip, att en talare bör med yttersta våldsamhet anbefalla modération. Han hälsades med bravorop af hela kammaren. På minis terläktaren sutto fru och fröken Clarence och åhörde honom. Eveline spratt till mot sin vilja vid de skallande applåderna. På samma bänk satt den sköna fru Pensée och skälfde vid den manliga röstens tonfall.

När Hippolyt Cérès kommit ned från talarestolen, gaf han sig icke tid att byta om skjorta, utan under det maii ännu fortfor att applådera och yrka på offent-liS görande, gick han upp och hälsade på fru och fröken Clarenoe på deras läktare. Eveline såg honom så i framgångens skönhet, och medan han stod böjd öfver damerna, mottagande deras lyckönskningar med en blygsam, af ett grand egenkärlek kryddad min och torkande sig om halsen med sin näsduk, kastade den unga flickan en sidoblick på fru Pensée och såg, att hon med berusning inandades hjältens transpiration. Hon satt där flämtande, med tunga ¡ögonlock och bakåtböjdt hufvud, färdig att svimma. Genast log Eveline ömt mot herr Cérès.

Det tal, som Alkas deputerade hållit, vann stort bifall. I politiska kretsar blef han ansedd för mycket skicklig. »Vi håfya ändtligen fått höra ett redbart ord», skref dön stora moderata tidningen. »Det är ett helt program!» sade man i kammaren. Alla voro ense om, att han var en kolossal talang.

Hippolyt Cérès var nu själfskrifven ledare för de radikala, socialisterna och de antiklerikala, hvilka valde honom till ordförande för sin grupp, som var den mest be-tydande i kammaren. Han var designerad till en portfölj vid nästa ministerskifte.

Efter lång tvekan försonade sig Eveline Clarenee med tanken att gifta sig med Hippolyt Cérés. Den store mannen var en smula för vanlig för hennes smak. Ingenting bevisade ännu, att han en dag skulle uppnå den punkt, på hvilken politiken inbringar stora penningesum-mor, men hon gick på sitt tjugusjunde år och kände lifvet tillräckligt för att veta, att man icke får vara alltför granntyckt och hafva alltför stora anspråk.

Hippolyt Cérés var ryktbar. Hippolyt Cérés var lycklig. Man kände knappast längre igen honom. Hans elegaWs; i kläder och sätt tilltog i förfärande grad. Han hade hvita handskar vid alla möjliga och omöjliga tillfällen. Han var nu alltför mycket världsman,; så att Eveline började undra, om det icke var sämre än att vara det alltför litet. Fru Clarenee såg denna förlofning med tillfredsställelse. Hon var lugn för sin dotters framtid och belåten att hvar torsdag hafva blommor till sin salong.

Självfva bröllopet medförde likväl svårigheter. Eveline var religiös och ville hafva kyrkans välsignelse. Hippolyt Cérés var tolerant men fritänkare och ville icke veta af annat än civiläktenskap. Det kom till diskussioner och till

och med hjärtslitande scener. Den sista utspelades i den unga flickans rum, då bjudningskorten skulle skickas ut. Eveline förklarade, att om hon icke fick kyrklig vigsel, skulle hon icke tro, att hon var gift. Hon talade om att slå upp, resa utrikes med sin mor eller gå i kloster. Sedan blef hon öm, svag, bönfallande. Hon kved. Och allt kved med henne i den jungfruliga kammaren; vigvattenskärlet och buxbomskvisten öfver den hvita sängen, andaktsböckerna på den lilla hyllandär borta på kakelugnen,- den blå och Hvita statyn af den heliga ¡Orberosa, ledande den kappadociskä draken. Hippolyt Céréis var rörd, bevekt; hans motstånd var brutet.

Skön i sin sorg, med ögonen glindrande af tårar och ett radband af lapis lazuli lindadt kring handlederna, liksom vore hon bunden af sin tro, kastade hon sig plötsligt för Hippolyts fotter och kysste hans knän, snyftande och utom sig.

Han nästan gaf med sig. Han stammade:

»Ett kyrkbröllop, ett kyrkbröllop, mina valmän kunna kanske smälta det, men mitt parti blir det värre med... Nåja, jag får ju förklara det för dem. Toleransen, de sociala förhållandena... De låta alla sina döttrar gå och läsa... Men ministerportföljen, kära du, den tror jag nog går och dränker sig i vigvattnet.»

Vid dessa ord reste hon sig upp, ädelmodig, resignerad, besegrad i sin tur.

»Jag skall inte hålla på det, min älskling.»

»Intet kyrkbröllop alltså! Det är bättre det, mycket bättre.»

»Ja, men låt mig hållas. Jag skall försöka ordna allt, så att både du och jag bli belåtna.»

Hon gick till pater Douillard och förklarade situationen för honom. Han visade sig mera medgörlig och tillmötesgående, än hon hoppats.

»Er make är en intelligent man, en ordningens och förnuftets man; han skall nog komma på vår sida. Ni skall helga honom. Det är icke förgäfves, som Gud låtit honom få en kristen maka. Kyrkan behöfver icke alltid ceremoniernas pomp och ståt för att skänka sin bröllopsvälsignelse. Nu, då hon är förföljd, passar kryptornas mörker och katakombernas vrår för hennes fester.Min fröken,' när ni uppfyllt de civila formaliteterna, så kom hit i mitt enskilda kapell i pi'omenaddräkt tillsammans med herr Cérés. Jag skall viga er under iakttagande af den strängaste diskretion. Jag skall utverka den nödiga dispensen af ärkebiskopen och ordna allt som rör lysningen, biktsedeln o. s. v.»

Hippolyt fann visserligen tillställningen litet riskabel men gick in på förslaget, i grund och botten gaD-ska smickrad.

»Jag går i kavaj», sade han.

Han gick i redingote med hvita handskar och blank-skinsskor och föll på knä.

»När människor äro så där artiga!...»

FEMTE KAPITLET.

Ministären Visire.

Be nygifta uppslogo med höfvisk blygsamhet sina bopålar i en ganska vacker våning i ett nytt hus. Cérés älskade sin hustru på ett rättframt och lugnt sätt. Han var för öfrigt mycket upptagen i finansutskottet och arbetade mer än tre nätter i veckan på sitt förslag till stat för postverket, med hvilket han tänkte vinna beståndande ära. Eveline fann honom »pampig» och tyckte inte så illa om honom. Det sämsta i situationen var, att de icke hade mycket pengar. De hade tvärtom ganska litet. Republikens tjänare bli icke så rika som man tror på sin tjänst. När det icke längre finns någon suverän till att utdela ynnestbevis, tar hvar ochen, hvad han kan komma öfver, och hans rofferier, som begränsas af alla de andras rofferier, inskränka sig därför till blygsamma proportioner. Däraf härleda sig de enkla seder, man kan iakttaga hos demokratiens ledande män. De kunna icke bli rika annat än under goda tider och äro då utsatta för sina mindre gynnade kollegers afund. Hippolyt Cérés förutsåg inom den

närmaste framtiden ett uppsving inom affärsvärlden. Han hörde till dem, som banade väg för det, och till dess bar han med värdighet en fattigdom, af hvilken Eveline, som delade den, led mindre än man kunnat tro. Hon stod i ständig förbindelse med pater Douillard och gick ofta till den heliga 'Orberosas kapell, där hon fann en solid societet och personer, som kunde göra henne tjänster. Hon förstod att välja dem och skänkte icke sitt förtroende till andra än sådana, som förtjänade det. Hon hade vunnit erfarenheter sedan sina promenader i vi-comte Clénas automobil, och i synnerhet hade hon lärt sig inse en gift kvinnas värde.

Deputeraden oroade sig i början för dessa religiösa griller, som de små demagogiska tidningarna gjorde narr af, men han lugnade sig snart, när han såg rundt omkring sig, huru alla ledarna för demokratien med glädje närmade sig aristokratien och kyrkan.

Man var nu inne på en af dessa (ofta återkommande) perioder, då man märkte, att man hade gått för långt. Hippolyt Cérés medgaf det med moderation. Hans politik var icke en förföljelsepolitik, utan en toleransens politik. Han hade lagt grunden till den i sitt förträffliga anförande om reformernas förberedande. Ministären ansågs gå för långt. Den framlade förslag, som erkändes som farliga foir kapitalet, och fick därför emot sig de stora, penningstarka bolagen och följaktligen äf-ven tidningar af alla färger. När kabinettet såg faran blifva alltför stor, släpptei det sina förslag, sitt program, sina åsikter, men det var för sent: en ny regering var redan färdig. På en försåtlig, genast till interpellation förvandlad fråga af Paul Visire och ett mycket fint tal af Hippolyt Cérès stupade det,

Republikens president uppdrog den nya ministärens bildande åt denne samme Paul Visire, som ännu var helt ung men varit minister två gånger, en charmant karl, väl förtrogen med teatrarnas foajéer och kulisser, mycket konstnärlig, mycket mondän, kvick och ovanligt begåfvad och energisk. När Paul Visire sammansatte sin ministär, som var afsedd att markera en paus och lugna den oroliga opinionen, blef äfven Hippolyt Cérès kallad att ingå i den.

De nya ministrarna, som tillhörde alla grupper bland majoriteten, representerade de mest olikartade och motsatta åsikter, men de voro alla moderata och afgjordt konservativa. Man bibehöll den gamla ministärens utrikesminister, en liten svart man vid namn Crom-bile, som arbetade fjorton timmar om dygnet i storhetsvansinne, tyst och sluten, döljande sig för sina egna diplomatiska agenter, grufligt oroande, fastän ingen lät oroa sig af honom,- ty folkens kortsynthet är oerhörd, och de styrandes går hand i hand med den.

Till arbetsminister togs en socialist, Fortuné La-personne. Det var då för tiden en af de högtidligaste, strängaste och jag kan väl säga förskräckligaste och grymmaste politiska sedvänjor att i h var je ministär, som var afsedd att bekämpa socialismen, insätta en medlem af socialistpartiet, på det att rikedomens och äganderättens fiender skulle få den skammen och bitterheten att blifva slagna af en af sina egna och att de icke skullekunna församlas sins emellan utan att titta efter, hvem af dem som i morgon skulle blifva deras tuktomästare. Blott en djup okunnighet om människohjärtat skulle kunna komma en att tro, att det var svårt att finna någon socialist för dessa befattningar. Medborgaren Fortune Lapersonne tog af egen drift och utan minsta tvång sin plats i kabinettet Visire, och hans beteende gillades till och med af hans forna vänner, så stor var den prestige, som makten hade öfver pingvinerna!

Genera] Débonnaire fick krigsministerportföljen. Han ansågs för en af de intelligentaste generalerna i armén, men han lät leda sig af en älskarinna, fru barones-san Bildermann, hvilken, skön ännu vid intrigernas ålder, stod i sold hos en fientlig grannstat.

Den nye sjöministern, den vördnadsvärde amiral \ i-vier des Murènes, allmänt erkänd för en framstående sjöman, var religiös på ett sätt, som skulle synts gå väl långt i en antiklerikal ministär, om icke lekmanna-repubfiken hade betraktat religionen såsom varande till gagn för sjöväsendet. På pater Douillards, hans biktfaders, inrådan invigde den vördnadsvärde amiral Vivier des Murènes flottans besättningar åt den heliga Orbe-rosa och lät kristna skalder till Alkaj ungfruns ära dikta psalmer, hvilka trädde i stället för nationalsången vid flottans musikprestationer.

Ministären Visire var prononceradt antiklerikal men respekterade en religiös uppfattning. Den visade sig klokt reformvänlig. Paul Visire och hans medarbetare önskade reformer, och det var för att icke äfventyra reformerna, som de icke föreslogo några. Ty de voro verkliga politici och visste att reformerna äfventyras, så snart man föreslår dem. Denna regering var väl sedd, lugnade en mängd godt folk och kom räntan att stiga.Den tillkännagaf, att fyra pansarbåtar skulle beställas och förföljelser mot socialisterna företagas, och förklarade sin bestämda afsikt vara att motarbeta hvarje in-kvisitorisk inkomstskatt. Valet af finansministern, Ter-rasson, gillades i synnerhet af de stora tidningarna. Ter-rasson, en gammal minister, ryktbar för sina börskupper, ingåfvo finansiererna de ljusaste förväntningar och läto dem se fram emot ett uppsving i marknaden. De moderna nationernas tre bröst, förköpet, uppgälden och den svekliga spekulationen,, skulle snart svälla af rikedomens mjölk. Kedan talade man om fjärrbelägna företag, om kolonisation, och <d© djärfvaste läto ett förslag om mi-litäriskt och finansiellt protektorat öfver Nigritien dyka upp i tidningarna.

Fastän Hippolyt Cérés ännu icke fullt visat, hvad han dugde till, ansågs han dock såsom en mycket värdefull ackvisition. Affärsmännen satte honom högt. Man lyckönskade honom från alla håll, för att han brutit med ytterlighetspartierna, med de farliga elementen och var medveten om regeringsansvaret.

Fru Cérés var den enda stjärnan bland alla ministärens damer. Crombile förtorkade i celibat. Paul Visire hade gift sig rikt. Han hade tagit sin maka ur handelsvärlden. Det var en fröken Blampignon, mycket fin, distingerad och ansedd, men enkel i sina vanor och alltid sjuk. Hennes hälsotillstånd gjorde, att lion för det mesta vistades hos sin mor i en aflägsen landsort. De andra ministerfruarna voro icke skapade för att tjusa ögonen, och man log, när man läste, att fru Labillette på premierministerns bal hade haft paradisfåglar i håret. Amiralskan Vivier des Murénes var af god familj, mera tjock än lång, röd i ansiktet som en slaktarfru, hade röst som en gatukrämare och gick själfpå torget. Generalskan Débonnaire, en lång, torr, röd-fnasig dam, som var omättlig på unga officerare och djupt sjunken i utsväfningar och brott, lyckades endast genom en hög grad af fulhet och oförskämdhet tillvinna sig ett visst anseende.

Fru Cérés var ministärens tjusning och prydnad. Ung, skön, oklanderlig, förenade hon till den sociala elitens liksom massornas förförelse toaletternas elegans med leendets renhet.

Hennes salong öfversvämmades af den högre judiska finansvärlden. Hon gaf de elegantaste garden-parties i hela landet. Tidningarna beskrefvo hennes toaletter, och storskräddarna läto henne icke betala dem. Hon gick i mässan, beskyddade den heliga Orberosas kapell mot folkets animositet och fyllde aristokratiens hjärtan med förhoppningar om ett nytt konkordat.

Med guldgult hår och gråblå ögon, smärt, smidig och välväxt, var hon verkligen vacker. Hon hade ett utmärkt godt anseende, som hon skulle bevarat orub-badt till och med om hon gripits på bar gärning, så skicklig, lugn och självbehärskad visade hon sig.

Kamrarna åtskildes efter en ny seger för ministären, som med nästan enhälligt bifall afvisade förslaget om inkvisitorisk beskattning, och efter en ny triumf för fru Cérés, som gaf fester för tre resande konungar.SJÄTTE KAPITLET.

Favoritens divan.

Konseljpresidenten inbjöd under ferierna herr och fru Céres att tillbringa en fjorton dagar uppe i bergen på ett litet slott, som han hyrt för sommaren och ensam bebodde. Fru Paul Visires verkligt dåliga hälsa tillät henne icke att åtfölja sin man. Hon var hos sina släktingar i norra delen af landet.

Detta slott hade en af de sista Alkakonungarna skänkt sin älskarinna. Salongen hade kvar sina gamla möbler, och dä,r stod ännu favoritens divan. Trakten var förtjusande. En vacker, blå flod, Aiselle, flöt fram vid foten af den höjd, på hvilken slottet var beläget. Hippolyt ,Céres tyckte om att fiska. Medan han hängaf sig åt denna enformiga sysselsättning, fick han alltid sina bästa parlamentariska uppslag och sina lyckligaste oratoriska inspirationer. Det var godt om foreller ,i Aiselle, och han satt ifrån morgon till kväll och fiskade i en båt, som konseljpresidenten artigt skyndat att ställa till hans förfogande.

Under tiden företogo Eveline och Paul Visire ibland tillsammans en promenad i trädgården eller sutto och pratade i salongen. Eveline hade visserligen erkänt den tjuskraft, han ägde öfver kvinnorna, men dittills endast ägnat honom ett flyktigt och ytligt koketteri utan djupare |afsikter eller bestämdt mål. Han var kännare och visste, att hon var vacker. Kammaren och operan plägade upptaga hela hans tid, men här på det lilla slottet fingo Evelines gråblå ögon och smärta midjavärde i hans ögon. En dag, då Hippolyt Cérés var ute och fiskade på Aiselle, bjöd han henne sitta vid sin sida på favoritens divan. Genom springorna mellan gardinerna, som utestängde värmen och det glödande solljuset, föllo långa, gyllene strålar öfver Eveline, liksom hade någon dold Amor afskjutit sina pilar mot henne. Under det hvita muslinet framträdde alla hennes på en gång runda och smärta former; i hela sin ungdomliga tjusning. Hennes hud var mjuk och fräsch och luktade nyslaget hö. Paul Yisire visade sig situationen fullkomligt vuxen, och hon sade icke nej till slumpens och händelsernas spel. Hon hade trott, att det icke skulle blifva någonting eller åtminstone något mycket obetydligt: hon hade tagit miste.

»På stadens torg», säger den kända tyska balladen, »hängde åt solsidan på en med glyciner öfvervuxen mur en vacker breflåda, blå som blåklinten, leende och lugn.

I sina stora skor kommo hela dagen småhandlare, rika bönder, borgare, uppbördsmannen och gendarmerna och stoppade ned affärsbref, fakturor, krafbref och påminnelser ätt betala skatten,; stämningar och kallelse till mönstring: hon var alltjämt lika leende och lugn.

Glada eller bekymrade, kommo dagsverkare och drängar, tjänsteflickor och ammor, bokhållare, kontorister och mödrar med sina små barn på armen. De stoppade ned tillkännagifvanden om födda,- gifta och döda, fästmäns bref till sina fästmör, makars bref till sina makor, mödrars till sina söner, söners till sina mödrar: hon var alltjämt lika leende och lugn.

I skymningen smögo sig unga gossar och flickor flörstulet fram till henne och lade ned kärleksbref, somliga våta af tårar, så att bläcket flöt ut, andra med en liten ring, som visade hvar kyssen blifvit kysst, 18—092131. France, Pingvin-un.ocli alla lika långa: hon var alltjämt lika leende och lugn.

De rika grosshandlarna kommo försiktigtvis själf-va, när lådan skulle tömmas, och lade ned rekommenderade bref med fem röda sigill och fulla med sedlar eller anvisningar på de stora bankerna: hon var alltjämt lika leende och lugn.

Men en dag kom Gaspar,; som hon aldrig hade sett och icke det minsta kände,- och lade ned en biljett, om hvilken man icke vet annat än att den var viken i form af en liten hatt. Genast föll den vackra bref-lådan i extas. Sedan dess kan hon icke hålla sig stilla utan vandrar omkring på gatorna, på fälten, i skogarna, omgjordad med murgrönsrankor och med en krans af rosor. Hon ilar ständigt öfver berg och dal. Fjärdingsmannen har öfverraskat henne i Gaspars armar i ett sädesfält, och Gaspar kysste henne på munnen.»

Paul Yisire hade återvunnit hela sin jämvikt. Eve-line låg på favoritens divan, försjunken i ljuflig förvåning. - ;

Den ärevördige fader Douillard, som var så fram-stående i moralteologi och under kyrkans förfall vakade öfver hennes principer, hade nog rätt, då han i enlighet med kyrkofäderna lärde, att om en kvinna begår en stor synd genom att gifva sig för penningar, så begår hon dock en mycket större genom att gifva sig för ingenting, ty i det förra fallet gör hon det för att uppehålla lifvet och är stundom, väl icke ursäktlig, men ännu värd förlåtelse och gudomlig nåd,- eftersom ju Gud förbjuder självmord och icke vill, att hans skapade varelser, som äro hans tempel, skola förstöra sig själfva. Genom att gifva sig åt en man för att lefva, förblifver hon dessutom ödmjuk och erfar intet nöje, och detta för-minskar synden. Men en kvinna, som gifver sig själf för intet, syndar af vällust och jublar i sin synd. Den högfärd och njutning,; hvarmed hon belastar sitt brott, öka dess dödsbringande tyngd.

Fru Hippolyt Cérès' exempel skulle bekräfta djupet af dessa moraliska sanningar. Hon märkte, att hon var sinnlig. Dittills hade hon icke anat det. Det be-höfdes blott en sekund, för att hon skulle göra denna upptäckt, blott en sekund för att förändra hennes själ, omstörta hennes lif. Först var det en hänryckning för hepne, att hon hade lärt känna sig själf. Den forntida filosofiens yvioeo oeaviöv är icke en föreskrift, hvars uppfyllande i moralisk mening bereder någon glädje, ty man erfar knappast någon tillfredsställelse af att känna sin själ; det är

icke på samma sätt med köttet, i hvilket källor till vällust kunna varda oss uppenbarade. Hon ägnade genast sin uppenbarare en mot välgärningen svarande tacksamhet, och hon föreställde sig, att endast han, som hade upptäckt dessa himmelska djup, 'ägde nyckeln till dem. Var det en villfarelse, och kunde hon icke finna andra, som också hade guldnyckeln? Det är svårt att afgöra, och när händelserna blefvo bekanta — hvilket icke dröjde länge,; såsom vi skola få se —- skref professor Haddock i en vetenskaplig facktidskrift en afhandling, däri han behandlade saken från experimentell synpunkt och slöt sig till, att fru C:s utsikter att finna den exakta ekvivalenten till herr V. förhölle sig såsom 3,05 till 975,008. Det var detsamma som att säga, att hon icke skulle finna

den. Utan tvifvel hade hon en förnimmelse af detta, ty hon fattade en blind hängifvenhet för honom.

Jag har omtalat dessa fakta med alla de omständigheter, isom synas mig böra påkalla filosofers ochtänkares uppmärksamhet. Favoritens divan är historiens majestät värdig. På den afgjordes ett stort folks öden, ja, där försiggick en handling, hvars följder skulle sträcka sig till grannfolken, både de vänligt och fientligt sinnade, och till mänskligheten i sin helhet. Alltför ofta är det så, att händelser af detta slag, ehuru af oberäkneliga konsekvenser, undgå de ytliga naturer och lättsinniga själar, som utan att besinna sakens vikt gjort till sin uppgift att skrifva historia. Därför blifva också händelsernas hemliga driffjädrar fördolda för oss, kejsardömenas fall och väldenas öfvergång i en annan hand förvåna oss och äro ofattliga för oss, emedan vi icke upptäckt den omärkliga punkt, vidrört den hemlighetsfulla fjäder, som, försatt i rörelse, har skakat och omstörtat allt. Författaren till denna stora historia känner bättre än någon annan dess fel och brister, men han kan gifva sig själf det vittnesbördet, att han alltid iakttagit den 'måtta, det allvar, den återhållsamhet, som det tilltalar en att möta i framställningen af statsangelägenheter, och aldrig afvikit från den värdighet, som bör följa en berättelse om mänskliga handlingar.

SJUNDE KAPITLET.

De närmaste följderna.

När Eveline anförtrodde Paul Visire, att hon aldrig känt något liknande, trodde han henne icke. Han var van vid 'kvinnor och visste, att de gärna säga så-dant till männen för att göra dem mycket förälskade. Hans erfarenhet kom honom härvid, såsom det stundom händer, att misskänna sanningen. Misstrogen men likväl smickrad, hörjade han snart att för henne hysa kärlek och ännu något annat. Detta tillstånd syntes först gynnsamt inverka på hans intellektuella förmögenheter. Visire höll i residensstaden i sin valkrets ett fint, briljant och lyckligt tal, som ansågs för hans allra bästa.

Allt gick som oljadt, när han kom tillbaka till hufvudstaden. Det var knappt, att någon enstaka miss-unnsämhet, någon ännu blyg ärelystnad stack upp sitt hufvud i kammaren. Ett leende af konseljpresidenten var nog för att skingra dessa skuggor. Hon och han träffades två gånger om dagen, och dessemellan skref-vo de till hvarandra. Han var van vid intima förbindelser och förstod att skickligt förställa sig, men Eveline ådagalade ien Vanvettig oförsiktighet. Hon visade sig i hans isällskap i salongernja, på teatern, i deputeradekammaren och på ambassaderna. Hon bar kärleken till honom på sitt 'ansikte, på hela sin person, i ögats fuktiga glimt, :i läpparnas 'svaga leende, i bröstets flämtande, i höfternas vekhet, i hela sin upplifvade, eggade, stegrade skönhet. Snart visste hela landet om deras förbindelse. De utländska hofven erhöllo meddelande därom. Republikens president och Evelines man voro de enda, som ännu ingenting visste. Presidenten fick veta det ute på landet genom en polisrapport, som, man vet icke på hvad sätt, förirrat sig till hans resväska.

Hippolyt Cérés var visserligen hvarken särskildt finkänslig eller särskildt skarpsynt, men han märkte i alla fall, att det skett en förändring i hans hem. Eveline, som för ej länge sedan ännu intresserade sig för hansgöromål och visade honom, om icke ömhet, så åtminstone en uppriktig vänskap, hade hädanefter endast likgiltighet och afsmak för honom. Hon hade alltid varit mycket borta vissa tider, gjort långa besök i Orberosa-stiftelsen. Nu gick hon ut på morgonen, var ute hela dagen och satte sig till hords klockan nio på aftonen med en sömngångerskas ansikte. Hennes man fann detta löjligt. Likväl skulle han kanske aldrig fått veta något. En djup okunnighet om kvinnorna, en dumdryg tillit till sin betydenhet och sin goda ställning skulle kanske för alltid undanhållit honom

sanningen, om icke de båda älskande så att säga tvungit honom att upptäcka den.

När Paul Visire kom till Evelrne Och fann henne ensam, sade de hvarandra med en kyss: »Inte här! Inte här!» och antogo genast en ytterst reserverad hållning mot hvarandra. Det vär den okränkbara regeln. Men en dag begaf sig Paul Visire till sin ämbetsbroder Cé-rés, med hvilken han stämt möte. Det blef Eveline, som fick ta emot honom: ministern var ännu upptagen med en kommitté.

»Inte här! Inte här!» sade de båda älskande med ett leende.

De sade det mun mot mun under kyssar, omfamningar och knäfall. De sade det ännu, när Hippolyt Cérés trädde in i salongen,

Paul Visire bibehöll sin fattning. Han förklarade, att han ieke kunde taga ut det dammkorn, som fru Cérés hade i ögat. Genom denna hållning förde han visserligen icke mannen bakom ljuset, men han betäckte sitt återtåg.

Hippolyt Cérés sjönk ihop. Evelines uppförande tycktes honom ofattligt. Han ville veta hennes skäl.»Hvarför ? Hvarför ?» sade han äter och åter. »Hvarför ?»

Hon nekade till allt, icke för att öfvertyga honom, ty han hade stett dem, men af bekvämlighet och god smak och för att undvika ledsamma förklaringar.

Hippolyt Cérés led alla svartsjukans kval. Han tillstod det för sig själf, och han sade: »Jag är stark. Jag har ett harnesk, men såret är innanför. Det sitter i hjärtat.»

Han vände sig mot sin hustru, som stod där, smyckad med vällust och skön af sitt brott, betraktade henne sorgset och sade:

»Du borde inte ha bedragit mig med den där.»

Han hade rätt. Eveline borde icke ha valt sin älskare bland regeringen.

Han led så djupt, att han grep en revolver och utropade: »Jag skjuter honom!» Men så tänkte han, att en post- och telegrafminister icke kan skjuta konseljpresidenten, och lade tillbaka sin revolver i lådan i nattdu ksbordet.

Veckor gingo, utan att han fann någon lisa. Hvar-je morgon knäppte han den starke mannens harnesk1 öfver sitt sår och sökte i arbetet och hedersposterna den frid, som flydde honom. Han invigde hvarje söndag byster, statyer, fontäner, artesiska brunnar, sjukhus, dispensärer, järnvägar, kanaler, saluhallar, kloaker, triumfbågar och slakthus och höll högstämda tal. Med glödande energi slukade han hela dossierer. På ätta dagar ändrade han färgen på frimärkena, fjorton gånger. Men han fick stundom anfall af raseri och sorg, som höllo på att göra honom tokig. Hela dagar kunde hans förnuft (öfvergifva honom. Om han hade varit anställd i ett enskildt verk, skulle man genast märkt det, men detär mycket svårare att känna igen vanvett eller sinnesförvirring i förvaltningen af statens affärer. Just då köllo tjänstemännen i statens verk på att bilda sammanslutningar och föreningar, och det rådde en jäsning, som ingaf representationen och den allmänna meningen mycken oro. Brefbärarna utmärkte sig framför andra för sin föreningsifver.

Hippolyt Cérés tillkännagaf genom ett cirkulär, ajtt deras förfarande var fullt lagligt. Dagen därpå utfärdade han ett ändrla cirkulär, hvilket såsom olaglig förbjöd hvarje sammanslutning af statens tjänstemän. Han af satte etthundraåttio brett är are, återinsatte dem i deras tjänster, gaf dem varning och tilldelade dem gratifikationer. I ministerrå,det var han ständigt på vippen att låta det bryta löst. Det var knappt, att statschefens närvaro kunde hålla honom inom det passandes gränser, och som han icke vågade taga sin rival i strupen, öfverhopade han honom med tillvitelser för att lätta sitt hjärta, ty arméns vördade chef, general Débonnaire hörde dem icke, emedan han var döf och sysselsatt med att skrifva vers till fru baronessan Bilder-mann. Hippolyt Cérés motsatte sig utan åtskillnad allt, som konseljpresidenten föreslog. Med ett ord, han var vanvettig. En enda förmögenhet hade undgått den allmänna förstörelsen i hans hjärna: han hade alltjämt det parlamentariska sinnet, känslan för majoriteten, den djupa kännedomen om grupperingarna, den säkra blicken för riktlinjerna.ÅTTONDE KAPITLET.

Nya följder.

P ar 1 a m en ts pe r io den gick till ända i lugn och ro, och ministären märkte .intet olycksbådande tecken från majoritetens bänkar. Man såg emellertid af vissa artiklar i de stora moderata tidningarna, att både de kristna och judiska finansmännens fordringar för hvarje ¡dag växte, att bankernas patriotism kräfde en kulturell expedition till Nigritien och att ståltrusten, som brann af ifver att beskydda våra kuster och försvara våra kolonier, frenetiskt ropade på pansarskepp och ännu flera pansarskepp. Krigsrykten voro i omlopp; sådana rykten kommo hvarje år och med passadvindarnas regelbundenhet. Förståndigt folk brydde sig icke om dem, och regeringen kunde låta dem falla till marken af sig själfva, så fram t de icke råkade förstoras och utbreda sig, tv då skulle landet råkat i oro. Finansmännen ville icke hafva andra krig ,än kolonialkrig. Folket ville icke hafva några krig alls. De tyckte om, att regeringen visade ,sig stram och till och med trotsig, men vid minsta misstanke, att 'en europeisk konflikt var i uppseglande, skulle dess svallande känslo-böljor genast nått kammaren. Paul Visire var icke orolig. Den europeiska situationen erbjöd enligt hans mening intet ¡oroande. Han var bara förargad öfver sin utrikesministers fåniga tystnad. Denna underliga figur kom till konseljen med en portfölj, som var större än han själf, fullpiloppad med handlingar, sade icke ett ord, vägrade att svara på alla frågor, till och med dem somrepublikens vördade president ställde till honom, och, trött af det ständiga arbetet, tog han sig då och då en liten lur i sin fåtölj, och man såg icke annat än hans lilla svarta kalott ofvan den gröna duken.

Emellertid höll Hippolyt Cérès åter på att blifva en stark man. I sällskap med sin kollega Lapersonne festade han grundligt om med teaterdamerna,. Man såg dem båda på nattsidan komma in på de moderna kaféerna omgifna af beslöjade damer. De voro lätt igenkännliga på sin resliga växt och sina höga, skinande silkeshattar, och man räknade dem snart till boulevardens mest sympatiska figurer. De rioade sig, men de ledo. Fortuné Lapersonne hade också ett sår under sitt harnesk. Hans hustru, en ung modist, som han enleverat från en markis, hade öfvergifvit honom och lefde tillsammans med en chaufför. Han älskade henne ännu. Han var otröstlig öfver att hafva förlorat henne, och ofta hände det, att de båda ministrarna, i ett chambre particulière bland flickor, som skrattade och mumsade på kräftor, utbyttel en sorgsen blick och torkade en tår.

Hippolyt Cérès lät icke nedslå sig, ehuru hjärtat var träffadt. Han svor att hämnas.

Fru Visire, som till följd a,f sin vacklande hälsa alltjämt vistades hos sina föräldrar i den dystra landsorten, fick ett anonymt bref af innehåll, att herr Paul Visire, som icke haft ett öre, när han gifte sig, för närvarande tillsammans med en gift kvinna, E ... C ... (sök!) höll på att göra af med hennes, fru Visires, hemgift, gaf denna kvinna automobiler till trettiotusen francs och pärlkoljéer till åttiotusen och rusade rakt mot ruin, vanära och undergång.

Fru Visire läste, fick en nervattack öch gaf bref-vet till sin far.»Jag slår ryggeH af din man», sade herr Blampignon. »IJan är ie|n spelevinker, som gör dig utfattig, om vi inte se upp. Han må vara konseljpresident så mycket han vill, jag är inte rädd för tonom.»

Från tåget gick torr Blampignon direkt till inrikesministeriet och blef genast mottagen. Utom sig af förbittring steg han in i konseljpresidentens kabinett.

»Jag har litet att tala med er om, min gunstig herre.»

Och han svängde sitt anonyma bref.

Paul Visire mottog honom med ett älskvärdt leende.

»Välkommen, kära svärfar. Jäg tänkte just skrifva till dig..., for att tala om för dig, ätt du är utnämnd till kommendör af hederslegionen. Jag skref just under utnämningen i morse.»

Herr Blampignon tackade sin måg hjärtligt och kastade det anonyma brefvet på elden.

Hemkommen till sin aflägsna landsort, fann han sin dotter nervös och förtviflad.

»Ja, jag har varit hos din man. Het är en mycket hygglig karl. Du förstår dig inte på att ta honom, det är saken

det.»

Vid denna tid erfor Hippolyt Cérés genom en liten skandaltidning — det är alltid gen|om skandaltidningarna, som ministrarna erfara något om statsangelägenheter — att konseljpresidenten hvar afton dinerade hos fröken Lysiane vid Flolies dramatiques, hvars charme tycktes lifligt hafva tilltalat honom- Allt sedan fann, Cérés en dyster glädje i att iakttaga sin hustru. Hon kom hvarje kväll mycket för sent hem, åt middag eller klädde sig med en min af lycklig trötthet och en lugn glädje, sådan som efterträder nöjet.

I tanke att hon ingenting visste, skickade han henneanonyma meddelanden. Hon läste dem vid bordet i hans närvaro och satt lika smäktande och leende. Han trodde då, att hon icke fäste sig vid dessa obestämda antydningar, och att han måste gifva henne närmare underrättelser och sätta henne i tillfälle att själf konstatera otroheten och sveket, om hon skulle blifva något orolig. Han hade vid ministeriet mycket pålitliga agenter för hemliga spaningar beträffande nationalförsvaret, och de öfvervakade just för närvarande några spioner,' som en fientlig grannstat underhöll till och med i republikens post- och telegrafstyrelse. Herr Cérés befallde dem att inställa sina spaningar och i stället utforska,; hvar, när och hur premiärministern träffade fröken Ly-siane. Agenterna utförde samvetsgrant sitt uppdrag och meddelade ministern, att de flera gånger öf v errask a t konseljpresidenten tillsammans med en dam, men att det icke alls vär fröken Lysiane. Hippolyt Cérés gjorde dem icke flera frågor, och däri gjorde han rätt. Kärleksförhållandet mellan Paul Yisire och fröken Lysiane var endast ett alibi, påhittadt af Paul Visire själf för att tillfredsställa Eveline, som kände sig besvärad af så mycken ärofull uppmärksamhet och längtade efter obemärkthet och hemlighetsfullhet.!

Do »skuggades» icke endast af post- och telegrafministerns agenter, utan äfven af polisprefektens och till och med inrikesministeriets, hvilkä stredo om att få beskydda dem. De följdes äfven af agenter för flera rojalistiska, imperialistiska och klerikala föreningar och för åtta eller tio utpressningsbyråer, af några amatördetektiver, af en mängd tidningsreporter och fotografer. Ofverallt dit de förläde sin kringirrande kärlek, på stora hotell, små hotell, i stadslägenheter och villor på landet, enskilda våningar, slott, muséer, palatsoch kyffen, uppenbarade sig dessa personer samtidigt med de båda älskande, spionerade på dem på gatan, från de kringliggande husen, träden och murarna, i trappor och förstugor, från tak, angränsande rum och skorstenar. Ministern och hans väninna sågo till sin fasa, att det borrades hål genom dörrar och fönsterluckor i deras sängkammare och att till och med väggarna genomborrades. Mati hade i brist på bättre lyckats taga en plåt af fru Cérès i blotta linnet, knäppande sina kängor.

Paul Visire blef otålig och förargad och miste stundom sitt goda humör och sitt förekommande sätt. Han kom ibland i vredesmod till konseljen och utfor, äfven han, mot general Débonnaire, som var så tapper i elden, men icke tillräckligt öfvervakade disciplinen inom hären, och hånade, äfven han, den vördnadsvärde amiral Vivier des Murènes, hvars fartyg gingo till botten utan synbar orsak.

Fortune Lapersonne betraktade honom med sina runda ögon och ett hånleende på läpparna, och han mumlade mellan tänderna:

»Han nöjer sig icke med att ta Hippolyt Cérès’ hustru; han tillägnar sig också hans ovanor.»

Dessa chikaner blefvo kända genom ministrarnas indiskretion och klagomålen från de båda gamla ämbetsmännen, Jivilka hotade att kasta sina portföljer i synen på den där spolingen, men aldrig gjorde det. Långt ifrån att skada den lycklige ministerpresidenten gjorde de emellertid det bästa intryck på parlamentet och allmänna meningen, som häruti såg ett uttryck för en oaflåtlig omtanke om landets här och flotta. Konseljpresidenten vann allmänt gillande.

På deputationers och enskildas lyckönskningar svarade han enkelt och värdigt:»Det är mina grundsatser!» (

Och han lät sätta sju ä åtta socialister i fängelse.

När parlamentssäsongen slutade, var Paul Visire mycket trött och reste till en badort, Hippolyt Cérés ville icke lämna sitt ministerium, inom hvilket telefonfröknarnas fackförening ställde till stort rabalder. Han knusade dem med yttersta våldsamhet, ty han hadei nu blifvit kvinnbhatare, Om söndagarna reste han ut på landet och fiskade

med sin ämbetsbroder Lapersonne, alltid i sin höga hatt, som han aldrig lada af, sedan han bled: minister. Båda glömde ofta bort fisken och klagade för hvarandra öfver kvinnornas obeständighet; blandande sina tårar.

Hippolyt älskade alltjämt Eveline och led alltjämt. Emellertid hade en förhoppning börjat få rum i hans hjärta. Han hade henne skild från sin älskare, och han riktade nu alla sina ansträngningar och uppbjöd all sin skicklighet på att få henne tillbaka; visade sig öppen, förekommande, vänlig, tillgifven, ja, till och med finkänslig. Det var hans hjärta, som ingaf honom allt detta fina. Han sade den otrogna förtjusande och rörande saker, och för att beveka henne tillstod han för henne, huru mycket han lidit.

Han lade sin byxlinning i kors på magen och sade:

»Se, hvad jag har magra t.»

Han lofvade henne allt,; hvad han kunde upptänka, som kunde tilltala en kvinna,- utflykter till landet, hattar och smycken.

Ibland trodde han sig hafva väckt hennes medlidande. Hon visade honom icke längre en sådan oförskämdt lycklig uppsyn. Skild från Paul hade hon något mildt sorgset öfver sig, men så snart hän gjorde en åtbörd föratt vinna henne tillbaka,- vägrade hon, skygg och mörk,; omgjordad med sitt felsteg som med en gördel af guld.

Han tröttnade icke, han blef ödmjuk, bönfallande, beklagansvärd.

En dag gick han till Lapersonne och sade med tårar i Ögonen:

»Tala med henne,; du!»

Lapersonne ursäktade sig. Han trodde icke, att hans medling skulle hafva någon verkan. Men han gaf sin vän åtskilliga råd.!

»Lagaj att hon tror, att du försmår henne,- att du älskar en annan, så skall du se, att h-on kommer tillbaka.»

Hippo-lyt beslöt att försöka denna utväg och lät sätta in i tidningarna, att man ständigt såg honom hos fröken Guinaud vid operan. Han kom sent hem eller kom inte hem alls ¡och låtsade i Evelines närvaro en inre glädje, som var omöjlig att hålla tillbaka. Under middagen drog han upp ur fickan ett litet parfymeradt bref, som han låtsades läsa under förtjusning, och hans läppar tycktes som i en dröm kyssa osynliga läppar. Ingenting hjälpte. Eveline märkte icke ens dessa konster. Okänslig för allt som omgaf henne, vaknade hon endast upp ur sin dvala för att bedja sin man om några louis-dorer, och om han icke gaf henne dem, såg hon på honom med en blick af vämjelse, färdig att förebrå honom den skam,- hvarmed hon öfyerhöljde honom inför hela Världen. Sedan hön börjat älska, gaf hon ut mycket på sin toalett. Hon behöfde pengar, och hon hade ingen annan äji mannen, som kunde skaffa henne några. Ty hon var trogen.

Han förlorade tålamodet, råkade i raseri och hotade henne med sin revolver. En dag sade han i hennes närvaro till fru Clarence: -»Jag gratulerar er, fru Clarence. Ni har uppfostrat er dotter som en kokott.»

»Tag mig härifrån, mamma», utropade Eveline. »Jag vill skiljas!»

Han älskade henne mera glödande än någonsin.

I sitt svartsjuka raseri misstänkte han henne icke utan sannolikhet för att afsända och mottaga bref, och han svor att uppsnappa dam, inrättade ett svart kabinett, bragte oordning i privatpersoners brefväxling, försenade hörsens order, omintetgjorde kärleksmöten, framkallade konkurser,- ställde sig i vägen för mäktiga lidelser och förorsakade själfmord. Den oberoende presr sen öppnade sina spalter för allmänhetens klagomål och understödde dem med sin egen harm. För att rättfärdiga dessa godtyckliga åtgärder, började de regeringsvänliga tidningarna i förtäckta ordalag tala om en komplott, en fara för det allmänna och läto påskina, att en monar-kisk konspiration var på färde. Mindre väl underrättade organ lämnade noggrannare upplysningar, omtalade, att man hade lagt beslag på femtiotusen gevär och att prins Crucho landstigit. Oron i landet växte. De republikanska tidningarna påyrkade kamrarnas omedelbara sammankallande. Paul Visire återkom till hufvudstaden, sammankallade sina kolleger, höll en viktig ministerkonselj och tillkännagaf genom sina telegrambyråer, att en komplott verkligen

planlagts mot folkrepresentationen, att konseljpresidenten höll trådarna i sin hand och att en rättslig undersökning blifvit igångsatt.

Han gaf genast befallning om att häkta trettio socialister, och medan hela landet hälsade honom som en räddare, gäckade han sina sexhundra agenters vaksamhet och förde Eveline i hemlighet till ett litet hotell i närheten af Norra bangården, där de uppehöllo sig ändatill nattens inbrott. Sedan de begifvit sig därifrån, märkte uppasserskan på hotellet, när hon bytte om lakan, sju små kors,' som ritats med en hårnål på väggen i al-koven invid hufvudgärden.

Det var allt hvad Hippolyt Cérés vann med sina ansträngningar.

NIONDE KAPITLET.

De sista följderna.

Afundsjukan är en demokraternas dygd, som skyddar dem mot tyranner. De deputerade började afundas konseljpresidenten hans guldnyckel. I ett års tid hade nu hans välde öfver den sköna fru Cérés varit bekant i hela världen. Landsorten, dit nyheter och moder icke komma., förrän jorden fullbordat ett helt lopp kring solen, fick slutligen höra talas om ministärens illegitima kärleksförbindelser. Landsorten håller på stränga seder; kvinnorna ,äro där dygdigare än i hufvudstaden. Man har anfört flera skäl för detta sakförhållande: uppfostran^ exemplet, det ¡enkla lefnadssättet. Professor Haddock påstår, att deras dygdi beror uteslutande på deras låga klackar. »En kvinna», säger han i en lärd artikel i Antropologisk Tidskrift, »åstadkommer en tydligt erotisk förnimmelse hos en civiliserad man, endast för så vidt hennes fot bildar en tjugufem graders vinkel mot marken. Om den bildar trettiofem graders vinkel, blir det erotiska intryck,- som utgår från personen i 19—092131. France. Fingvin-ön.

fråga, mycket starkt. Af fotternas ställning på marken beror nämligen det läge, som kroppens och sär-skildt bäckenets olika delar intaga under upprättstå-ende ställning, äfvensom växelverkan mellan höfterna och de muskelmassor, som baktill och upptill bekläda låren. Men som hvarje civiliserad människa är behäftad med genetisk perversitet och — åtminstone beträffande den stående ställningen — endast i det fallet fäster någon vällustig föreiställning vid de kvinnliga formerna, att de äro anordnade efter de rymd- och jämviktsbetingelser, hvilka uppkomma genom den lutning af foten, som vi nys,s angifvit,' följer däraf, att 1 and s o r Is d a merna, som hafva låga klackar, äro föga eftertrådda —- åtminstone i stående ställning — och lätt bevara sin kyskhet.» Dessa slutsatser blefvo emellertid icke allmänt godtagna. Man invände, att bruket med låga klackar under de engelska ocli amerikanska modernas inflytande vunnit insteg till och med i hufvudstaden utan att åstadkomma den verkan, som den lärde professorn angifvit; att för öfrigt den skillnad, som man förmenar sig kunna uppställa mellan hufvudstadens och landsortens seder, måhända är illusorisk och, om den verkligen finnes, synbarligen är att tillskrifva den omständigheten, att de stora städerna erbjuda de älskande förmåner och gynnsamma tillfällen, som småstäderna icke hafva. Huru som helst började nu landsorten knorra mot konseljpresidenten och ropa på skandal. Det var ännu icke någon fara, men det kunde blifva en sådan.

För ögonblicket var risken ingenstädes och öfver-allt. Majoriteten höll sig orubbligt, men ledarna blefvo kinkiga och fordrande. Kanske skulle Hippolyt Cérés aldrig hafva offrat sina intressen för sin hämnd. Men som han ansåg, att han hädanefter kunde utan att själfriskera något i hemlighet motarbeta Paul Visire, vinnläde han sig att med konst ¡och måtta skapa svårig^ heter och faror för regeringschefen. Han: var mycket långt ifrån jämställd med sin rival i talanger, kunskaper och auktoritet, men han öf ver träffade honom mycket, då det gällde skicklighet i korridorpolitik. De slugaste parlamentarikerna uppgåfvo hans frånvaro som orsak till majoritetens vacklan helt nyligen. Med falsk o-försiktighet visade han sig i kommittéerna icke ogynnsamt stämd mot framställningar om krediter, som han visste, att konseljpresidenten icke kunde gå in på. En dag förorsakade hans beräknade oskicklighet en plötslig och häftig konflikt mellan inrikesministern och den som föredrog budgeten för detta departement. Då hejdade sig Cérés förskräckt. Det skulle varit farligt för honom att störta ministären alltför tidigt. Hans uppfinnings;-rika hat fann på långa omvägar en lösning. Paul Visire hade en fattig kusin, som hade samma namn som han och tillhörde demimonden. Cérés kom just i läglig tid att tänka på denna fröken Céline Visire,- förde ut henne i stora världen, skaffade- henne förbindelser med besynnerliga herrar och damer och

lagade att hon fick anställning på några varietéer. Snart började hon på hans anslif te-lse spela unisexuella pantomimer på ett Eldorado under publikens tjut. En sommarnatt utförde hon oanständiga danser på en scen i Champs-Elysées inför en larmande folkhop och vid en skrällande musik, som hördes ända in i de trädgårdar, där republikens president gaf en fest för ett par konungar. Namnet Visire kunde i förbindelse med dessa skandaler läsas på alla knutar, uppfyllde tidningarna, flög på lösla blad med oanständiga vinjetter genom kaféer -och ballokalter och glänste fram i eldbokstäfver på boulevarderna.Ingen gjorde konseljpresidenten ansvarig för lians släktings ovärdiga uppträdande, men man fick en dålig tanke om hans familj, och hans anseende som statsman förlorade på det. Han fick nästan strax därpå ett ganska kraftigt skrämskott. En enkelt framställd fråga gaf en dag i kammaren anledning till att undervisnings-ministern Lahillette, som hade ett lefverlidande och började förarga sig på prästerskapets pretentioner och intriger, hotade att stänga den heliga Orberosas kapell och uttryckte sig vanvördigt om detta nationalhelgon. Högern reste sig harmsen, och vänstern tycktes blott motvilligt ¡stödja den förmätne ministern. Majoritetens ledare brydde sig icke om att angripa en populär kult, som inhragte landet trettio millioner om året. Den moderataste af högermännen, herr Bigourd, gjorde frågan till en interpellation och satte ministären i fara. Lyckligtvis kunde arbetsministern Fortune Lapersionne, alltid medveten om maktens ansvar, i konseljpresidentens frånvaro godtgöra sin ecklesiastiske kollegas oskicklighet och otillständighet. Han steg upp på talarestolen och betygade regeringens vördnad för fäderneslandets himmelska beskyddarinna, ¡trösterskan af så många lidanden, dem vetenskapen erkänner sig stå vanmäktig inför.

Nar Paul Visire ändtligen slitit sig ur Evelines armar och infann sig i kammaren, var ministären räddad. Men konseljpresidenten såg sig nödsakad att göra viktiga meidgifvanden åt de ledande klassernas mening. Han föreslog parlamentet att bygga sex pansarfartyg och återvann därmed stålets sympatier. Han försäkrade ånyo, att skatterna icke skulle höjas, och lät häkta ader-ton socialister.

Han skulle snart få brottas med ¿innu större svårigheter. Rikskanslern i grannlandet lät under ett talom sin suveräns utrikesförbindelser midt under snillrika öfverblickar och djupa tankar undfalla sig en elak allusion på de kärlekslidelser, ur hvilka. ett stort lands politik hämtade sin inspiration. Denna udd, som mottogs med leenden a-f den kejserliga: riksförsamlingen, kunde ej annat än irritera en misstänksam republik. Den träffade den nationella ömtåligheten, som ställde den förälskade ministern till ansvar. De deputerade begagnade en ytlig förevändning för att gifjva uttryck åt sitt missnöje. Med anledning af en löjlig händelse — en underprefekts fru hade varit och dansat på Moulin-JRouge — nödgade kammaren ministern att ställa sin post till förfogande, och det fattades bara några röster, att han fallit. Alla voro ense öm, att Paul Visire aldrig varit så svag, slapp och matt som under detta beklagliga sammanträde..

Hån förstod, att han icke kunde hålla sig kvar annat än genom en storpolitisk kupp, och beslöt den expedition till Nigritien, som begärts af de stora finan-, siärerna och industriidkarna och som tillförsäkrade vissa kapitalistbolag koncessioner på ofantliga skogar, bankinrättningarna ett l'å,n på åtta miljarder, officerarna till lands och sjöss befordringar och utmärkelser. En förevändning erbjöd sig: en skymf att hämnas, en fordran att indrifva. Sex pansarskepp, fjorton kryssare och ader-ton transportfartyg ångade uppför Hippopotamusfloden. Sexhundra piroger sökte förgäfves hindra truppernas landstigning. Amiral Vivier des Murènes’ kanoner hade en häpnadsväckande verkan på de svarta, som svarade med skurar af pilar och trots sitt fanatiska mod blefvo fullständigt nedgjorda. Stimuleradt af de tidningar, som stodo i finansiärernas sold, gteps folket af entusiasm. Endast några socialister protesterade mot det barbariska,tvifvelaktiga och farliga företaget. De blefvo genast häktade.

I denna stund, då ministären, stödd af kapitalet och kär äfven för de små i samhället, tycktes oom-kullkastlig, var Hippolyt Cérés den enda, som, lyst af sitt hat, insåg faran, och betraktande sin rival med dyster glädje, mumlade han mellan tänderna: »Nu är det utel med den skurken!»

Medan landet berusade sig med ära och affärer, protesterade grannriket mot att Nigritien ockuperades af en europeisk stormakt, och dessa protester, som följde på hvarandra med allt kortare mellanrum, ,blefvo för hvarje gång allt kraftigare. Den beställsamma republikens tidningar hemlighöllo alla orsaker till oro, men, Hippolyt

Cérés hörde, hur hotet växte, och besluten att riskera allt, till och med ministärens öde, för a.tt störta sin fiende, arbetade han i det fördolda. Han lät genom honom tillgifna personer skrifva och i flera officiella tidningar införa artiklar, som, allt undeir det de tycktes vara uttryck för Paul Visires egen tankegång, tillskrefvo regeringens chef krigiska afsikter.

På samma gång som dessa artiklar väckte ett fruk-tansvärdt eko i utlandet, upprörde de i hög grad den a!!manna meningen hos ett folk, som älskade soldaterna men icke älskade kriget. Interpellerad angående regeringens yttre politik, afgaf Paul Visire en lugnande förklaring och lofvade att vidmakthålla den fred, som var förenlig med en stor nations viärdighet. Utrikesministern Crombile läste upp en förklaring, Som var fullt obegriplig, emedan den var affattad på det diplomatiska språket. Ministären fick en stark majoritet.

Men krigsryktena höllo i sig, och för att undvika en ny och farlig iaterpellation fördelade konsol jpresi-denten mellan de deputerade åttiotusen hektar skog i Nigritien och lät häkta fjorton socialister. Hippolyt Cérès gick mycket dyster omkring i korridorerna och anförtrodde de deputerade af sitt parti,- att han försökte i konseljen arbeta för en fredlig politik och ännu hoppades att kunna lyckas.

Dag efter dag förstorades de hemska ryktena, trängde ned bland folket och utsådde där oro och beklämning. Paul Visire började själf blifva rädd. Hvad som oroade honom var utrikesministerns tystnad och frånvaro. Crom-bile kom nu ej längre till konseljen. Han steg upp klockan fem om morgnarna, arbetade aderton timmar vid sin pulpet och föll sedan utmattad ned i sin papperskorg, där vaktmästarna plockade upp honom bland de papper, som de tänkte sälja till grannrikets militärattachéer.

General Débonnaire trodde, att ett fälttåg var omedelbart förestående och beredde sig på det. Långt ifrån att frukta kriget önskade han det lifligt och anförtrodde sina högsinta förhoppningar åt baronessan Bildermann. som därom underrättade grannfolket, hvilket på hennes tillrådan skred till skyndsam mobilisering.

Finansministern påskyndade mot sin vilja händelsernas utveckling. Denne spekulerade just då på ett prisfall, och för att få en panik till stånd utspridde han på börsen ett rykte om att kriget hädanefter var oundvikligt. Kejsaren i grannlandet, som lät bedraga sig af denna manöver och väntade ett infall på sitt område, mobiliserade med all hast sina trupper. Den förfärade deputeradekammaren störtade ministären Visire med en kolossal majoritet (814 röster mot 7; 28 deltogo ej i omröstningen). Det var för sent. Samma dag ministären fallit, återkallade den fientliga grannstaten sin ambassadör och kastade in åtta millioner man i fru Cérès’fädernesland. Det blef ett världskrig,- och hela jorden dränktes i strömmar af hlod.

Den pingvinska civilisationens höjdpunkt.

Ett halft århundrade efter de händelser vi nu skildrat afled fru Cérés, omgifven af vördnad och aktning, i sitt sjuttionionde år. Hon hade då länge varit änka efter den statsman, hvars namn hon så värdigt har. I hennes anspråkslösa och stämningsfulla jordafärd del-togo församlingens barnhusbam och den Heliga Mildhetens systrar.

Den aflidna testamenterade all sin kvarlåtenskap till den heliga Orberosas stiftelse.;

»Ack ja!» suckade herr Monnoyer, kaniken i St. Mael, då han mottog detta fromma testamente, — »det var hög tid, att någon ädel idonator tänkte på oss i vår nöd. Rika och fattiga, lärda och olärda vända sig ifrån oss. Och när vi försöka att återföra de förvillade själarna, så må vi använda hotelser eller löften, mildhet eller våld, ingenting lyckas längre för oss. Pingvinipn suckar i sin öfvergifvenhet. Våra landtpräister måste förtjäna sitt uppehälle genom att utöfva det simplaste handt-verk. De gå med nedhasade skor och lefva på det sämsta afskräde. I våra förfallna kyrkor strömmar himmelens regn ned på de trogna, och under den heliga mä,ssan hör man s'tenarna rasa i hvalfven. Domkyrkospiran lutar till sitt fall. Den heliga Orberosa är förgäten af pingvinerna, hennes dyrkan afskaffad, hennes helgedom öfvergifven.Ofver hennes skrin,- som ä+r beröfvadt sitt guld och sina ädelstenar, spinner spindeln tyst sin väf.»

När Pierre Mille, som vid nittioåtta års ålder intet förlorat af sin intellektuella och mioraliska kraft,• hörde denna klagan, frågade han kaniken, om han icke trodde,; att den heliga Orberosa en dag skulle stiga fram ur denna

skymfliga glömska.

»Jag ,vågar inte hoppas det»,1 suckade herr Mon-noyer.

»Det är skada!» genmälde Pierre Mille. »Orberosa är en förtjusande gestalt. Legenden om henne har sitt stora behag. Häromdagen upptäckte jag af en slump ett af hennes vackraste underverk, Jean Violles förvandling. Vill ni höra det, herr Monnoyer?»

»Gärna det, herr Mille.»

»Här är det då, sådant jag funnit det i ett manuskript från trettonhundratalet:

Cecilia, Nikolaus Gauberts, guldsmedens vid Växelbron hustru, som i långa år hade fört ett kyskt och ärbart lif och redan var öfver medelåldern, förälskade sig i Jean Violle, en liten page hos fru grefvinnan Mau-bec, som bodde i sitt hotell vid Rådhusplatsen. Han var icke ännu aderton år och var mycket fager till anlete och gestalt. Då Cecilia icke kunde öfvervinna sin kärlek, beslöt hon att tillfredsställa den. Hon lockade pagen in i sitt hus, öfverhöljde honom med smekningar, gaf honom läckra saker att äta och gjorde slutligen som hon ville med honom.

Men en vacker dag,- då de lågo tillsammans i guldsmedens säng, kom fader Nicolaus hem tidigare än vän-tadt. Han fann regeln förskjuten och hörde genom dörren sin hustru, som suckade: 'Mitt hjärta! Min ängel! Min lilla gris!' Misstänkande henne för att hafva stängtin sig med en älskare, klappade han då hårdt på dörr ren och skrek: 'Din slyna, din slinka, din sköka, öppna, så jag får skära öron och näsa af dig!' I denna fara förtrodde sig guldsmedens maka åt den heliga Orberosa och lofvade henne ett vackert ljus, om hon nu räddadei henne och den lille pagen, som stod bredvid sängen, half-död af förskräckelse och spritt naken.

Orberosa hörde hennes böner och förvandlade genast Jean Violle till en flicka. När Cecilia såg det, blef hon lugn och började ropa till sin man: 'Å, du din svartsjuka, elaka grobian! Tala vackert med mig, om du vill, att jag skall öppna.' Och hela tiden grälande på detta sätt, skyndade bon till sitt skåp och tog fram en gammal hätta, ett klänningslif och en lång, grå kjol, hvarmed hon i stor hast utklädde den förvandlade pågen. Sedan, när det var gjord t, sade hon högt: 'Lilla Katrina, min lilla pulla, gå och öppna åt morbror. Han är metra dum än elak, och han gör dig intet ond t.' Den till flicka förvandlade goissen lydde. Nar fader Nicolaus trädde in i rummet, fann han där en ungmö, som han alls icke kände, och sin hustru i sängen. 'Din dumbom', sade denna, 'stå inte och gapa så där för det du ser. Just som jag hade lagt mig för magplågor, fick jag besök af Katrina, söm är dotter till min syster Johanna Palaiseau, som vi varit osams med i femton år. Gif din systerdotter en kyss, det är hon värd!' Guldsmeden klappade om Violle, söm tycktes honom ganska finhy 111, och från den stunden önskade han ingenting så mycket som att få vara ensam en stund med henne och få smeka och klappa henne, som han ville. Därför förde han henne utan dröjsmål ned i salen på nedre botten under förevändning att bjuda henne på vin och valnötter, och hän var icke väl där nere med henne, förrän han börjadesmeka henne mycket karligt. Den gode mannen skulle icke stannat vid det, om icke den heliga Orberosa hade ingifvit hans ärbara hustru, att hon skulle öfverraska honom. Hon fann honom med den falska systerdottern i knäet, skällde honom för en liderlig sälle, gaf honom ett par duktiga örfilar och tvang honom att bedja henne om förlåtelse. Dagen därpå återtog Violle sin förra skepnad.» i i i

När berättelsen var slut, tackade den vördnadsvärde kaniken Monnoyer herr Pierre Mille, som förtäljt honom den, fattade en penna och började att skrifva om hur man skulle igenkänna de hästar, som komme att vinna vid nästa kapplöpning. Ty han var skrifbiträde åt en botokmaker.

Emellertid stoltserade Pingvinien öfver sin rikedom. De, som producerade det för lifvets uppehälle nödvändiga, saknade penningar, men de, som icke producerade det, hade fullt upp. »Det är», såsom en medlem af Institutet sade, »oöfvervinneliga ekonomiska fataliteter.» Det stora pingvinska folket hade ej längre några traditioner, någon intellektuell kultur eller någon konst. Civilisationens framsteg betecknades där genom en mördande industri, en gemen spekulation och en afsky-värd lyx. Dess hufvudstad antog liksom alla stora städer då för tiden en kosmopolitisk och finansiell prägel: där rådde en ofantlig och regelbunden fulhet. Landet njöt af ett

fullständigt lugn. Det var höjdpunkten.ÅTTONDE BOKEN.

Framtiden.

Den historia, som icke har något slut.

Tfj EXXaoi Ttevirj jj.'ev ah xoxe auvxpocpos saxt, apsTr) Sk enaxTog etui, a tuo te aocptyg xaTSpfaajxEvrj xa\ vo|xou ia/upou.

(Herodotos, Ilist. VII, CII.) Ni hade alltså icke sett, att det var änglar.

{Liber terribilis).

Bqsfttfusftpvtusejufbmbvup sjufeftspjtfuc f t f nqfsfvstbqsftbxpjsqspdmbnfuspjtgpjttdmjcfs ufinbgsbodftftutpvnjtfbcftdpnqb hojttgjobo-djf sftrvjejtqpteoueftsjdifttftevqbztfuqbsmfnpzfoev ofqsfttfbdifuffejsjhfboumpqjojno.

Voufnpjoxfsiej rvf.

Vi stå vid början till en kemi, som skall sysselsätta sig med de förändringar, hvilka åstadkommas af en kropp, innehållande en så koncentrerad energimängd, att vi ännu aldrig hafva haft något liknande till värt förfogande.

Sir William Ramsay.

§ i-

Man tyckte aldrig, att husen voro nog höga. Man byggde ständigt på dem och uppförde byggnader med trettio till fyrtio våningar, i hvilka kontor, butiker, banker och bolagslokaler lågo öfver hvarandra, och man gräfde sig allt djupare ned i jorden för att anlägga källare och tunnlar.

Femton millioner människor arbetade i jättestaden vid ljuset från elektriska jättelampör, som brunno bådenatt och dag. Intet dagsljus genomträngde den fabriks-rök, hvari staden var insvept, men man såg stundom en röd solskifva utan strålar glida fram på ett svart firmament, som fårades af järnbroar, från hvilka föll ett ständigt regn af sot och kolstybb. Det var den mest industriella af alla städer i världen och äfven den rikaste. Dess organisation tycktes vara bragt till sin fulländning. Där fanns intet kvar af do forna aristokratiska eller demokratiska samhällsformerna. Allt var där underord-nadt trusternas intressen. I denna miljö uppstod hvad antropologerna kalla miljardörtypen. Det var människor, som voro på en gång energiska, bräckliga och kapabla af stor kombinatorisk förmåga och som höllo ut med ett långt kontorsarbete,- men hvilkas känslighet var underkastad ärftliga störningar, som tilltogo med åren.

Liksom alla verkliga aristokrater, liksom det republikanska Boms patricier, liksom det gamla Englands lorder, beflitade sig dessa väldiga män om en stor stränghet i seder. Man såg här rikedomens asketer. På trust-mötena uppenbarade sig idel skägglösa ansikten, ihåliga kinder, insjunkna ögon, fårade pannor. Torrare och gulare, med mera skrumpna läppar och mera lågande blickar än de gamla spanska munkarna, ägnade sig miljardörerna med outsläcklig ifver åt bankens och industriens trägna värf. Flera af dem nekade sig all glädje, alla nöjen, all hvila och framlefde sitt eländiga lif i ett rum utan hvarken luft eller ljus, möbleradt blott med elektriska apparater, intogo där sin aftonmåltid, som bestod af ägg och mjölk, och sofvo där i en tältsäng. Utan annan sysselsättning än att trycka med fingret på en nickel-knapp, förvärfvade sig dessa mystiker, i det de samlade rikedomar, som de icke ens sågo spåren af, den tommamöjligheten att tillfredsställa önskningar-, som de aldrig skulle erfara.

Bikedomskulten hade sina martyrer. En af dessa miljardörer, den bekante Samuel Box, ville hellre dö an af stå minsta grand af sina ägodelar. En af hans arbetare, som fallit offer för en olyckshändelse i arbetet och såg sig förvägrad hvarje skadeersättning,; gjorde sin rätt gällande inför domstol, men när han därvid stötte på oöfverstigliga formella hinder, råkade i den svåraste nöd och bragtes till förtviflan, lyckades han med list och djäxfhet komma i enrum med sin ar-betsgifvare och hotade att nedskjuta denne med sin revolver, om han icke gaf honom någon hjälp. Samuel Box gaf ingenting och lät döda sig för principens skull.

När ett exempel kommer uppifrån, följes det af många. De som ägde föga ..kapital — och det var naturligtvis

flertalet -— sträfvade att efterlikna miljardö-rernas seder och tänkesätt för att blifva tagna för en, af dem. Alla lidelser, som kunna skadligt inverka på rikedomens tillväxt och bevarande, ansågos som vanäran-de. Man ursäktade hvarken slapphet eller lättja eller smak för oegennyttiga forskningar eller kärlek till konsten och i synnerhet icke slöseri. Medlidande fördömdes såsom en farlig svaghet. Medan hvarje böjelse för vällust väckte allmänt ogillande, ursäktade man däremot våldsamheten i ett på brutalt sätt tillfrcdsställdt begär. Våldsamheten syntes nämligen, såsöm en af den sociala energiens former, mindre skadlig för sederna. Staten hvilade tryggt på två stora, allmänna dygder: vördnad för den rike och förakt för den fattige. Svaga själar, som ännu upprördes af mänskligt lidande, hade ungen annan utväg än att taga sin tillflykt till en skenhelighet, livilkep man icke kunde klandra, eftersom den bidrog till ord-ningens upprätthållande och samhällsinstitutionernas fortbestånd.: <

Bland de rika voro således alla hängifna samhället eller tycktes vara det. Alla gåfvo ett exempel, om också icke allä följde det. ‚Somliga kände grymt det hårda i sin lott, men de uthärdade den af stolthet eller pliktkänsla. Några sökte i hemlighet och med svek undkomma den för en stund. En af dem, Edvard Martin, ordförande i järntrusten, klädde stundom ut sig till fattigy gick omkring och tiggde sitt bröd och lät snäsa sig af de förbigående. En dag, då han tiggde på en bro, råkade han i gräl med en verklig tiggare, och gripen af afund ¡och raseri strypte han denne.

Som de använde sin intelligens i affärerna, sökte de inga intellektuella nöjen. Teatern, ‚som fordom haft en hög blomstring hos dem, inskränkte sig nu till pantomim och komiska danser. Till och med stycken med kvinnor i hufvudrollen hade man öfvergifvit. Smaken för vackra former och lysande toaletter hade gått förlorad. Man föredrog clownernas kullerbyttor och negermusiken och råkade icke i hänförelse, annat än om man fick se mycket diamanter eller i triumf burna guldtackor defilera: förbi på scenen.

Penningaristokratiens damer voro lika väl som männen förpliktade till ett respektabelt lif. Enligt en för alla civilisationer gemensam tendens upphöjdes de i den allmänna uppfattningen till symboler. De skulle i sin allvarliga prakt representera på samma gång rikedomens storhet och dess okränkbarhet. Man hade reformerat det gamla galanteriet, men de forna mondäna älskarna efterträddes i löndom af robusta massörer eller någon kammartjänare. Likväl voro skandaler sällsynta. En resatill utlandet öfverskylde dem nästan alla, och truster-nas prinsessor voro alltjämt föremål för allmän aktning.:

De rika voro blott en liten minoritet, men deras medarbetare, som utgjordes af hela folket, voro fullständigt på deras sida eller voro dem fullständigt under-gifna. De utgjorde två klasser, å ena sidan biträden i affärer och banker och å andra sidan fabriksarbetare. De förra utförde ett kolossalt arbete oöh efhöllo stopa löner. Vissa af dem lyckades grunda egna företag. Den allmänna rikedomens ständiga ökning och de enskilda förmögenheternas rörlighet berättigade alla förhoppningar bos de intelligentaste eller djärfvaste. Väl skulle man kunnat i den ofantliga massan af biträden,- ingeniörer och bokhållare upptäcka ett antal missnöjda och knotande, men det mäktiga samhället hade till och med i sina motståndares sinnen inskärpt sin stränga disciplin. Självfva anarkisterna visade sig där arbetsamma och ordentliga.

Hvad beträffar de arbetare,- som voro anställda i fabrikerna i stadens omgifningar, var deras fysiska och moraliska förfall djupt. De förverkligade i sig den af antropologien fastställda fattigtypen. Ehuru hos dem en på deras arbetes särskilda natur beroende utveckling af vissa muskler kunde komma en att misstaga sig om deras styrka, företedde de säkra tecken till sjuklig svagt het. De voro små till växten, hade litet hufvud och smalt bröst och skilde sig ytterligare från de förmögna klasserna genom en mängd fysiologiska abnormiteter och i synnerhet genom hufvud-ets eller lemmarnas ofta osymmetriska bildning. Och de voro bestämda för en gradvis och fortsatt degeneration, ty de kraftigaste af dem togos af staten till soldater,- vilkas hälsa ej länge stod bi mot de glädjeflickor och krogvärdar, som slagit upp sina bo-

pålar omkring kasernerna. Proletärerna visade sig allt svagarö ock svagare till begåfningen. Det fortsatta af-: tagandet af deras intellektuella förmögenheter berodde icke ensamt på deras lefnadssatt; det var också en följd af ett metodiskt urval, som företogs af arbetsgifvarna. Dessa, som fruktade arbetare med alltför redigt hufvud såsom mera, skickliga i att formulera rättmätiga anspråk; vinnläde sig om att undanskaffa dem genom alla upptänkliga medel och anställde företrädesvis groft okunniga och inskränkta arbetare, som voro ur stånd att försvara sina

rättigheter, men ändå nog kloka för att sköta sina åligganden, hvilka genom fulländade maskiner hade gjorts synnerligen lätta.

Därför kunde proletärerna ej heller företaga något för att förbättra sin lott. Det var med nöd, som de lyckades genom strejker hålla sin aflöning uppe på gamma nivå som förut. Denna, utväg började för öfrigt också att svika dem. Den ojämnhet i produktionen; som vidlåder den kapitalistiska regimen, förorsakade sådana arbetsinställelser, att inom flera industrigrenar strejken icke väl var förklarad, förr än de arbetslösa togo de strejkandes platser. Dessa olyckliga producenter försjönko slutligen i en dyster apati, som var otillgänglig för glädje eller förbittring. De voro för detta samhällstillstånd nödvändiga och väl lämpade verktyg.

På det hela tycktes ifrågavarande samhälle vara det bäst ordnade man ännu skådat, åtminstone i mänsklig-* heten, ty biens och myrornas är ojämförligt för sin stabilitet. Det var ingen anledning att misströsta om en regim, som grundade sig på det starkaste i människonaturen, högfärden och vinningslystnaden. Emellertid upptäckte, kloka iakttagare flera anledningar till pro. De obestridligaste, ehuru minst synliga, voro af ekonomisk 20— 092131. Fr an c e, Pingvin-un.natur och bestodo i den alltjämt växande öfverproduk-tionen, som medförde långa och svåra arbetsinställelser, hvilka visserligen icke voro ¡utan fördel för industri-idkarna,; i det dessa då kunde splittra arbetarnas styrka genom att sätta de arbetslösa emot arbetarna. En mera märkbar fara härrörde från det fysiologiska tillståndet hos nästan hela befolkningen. »De fattigas hälsotillstånd är hvad det kan vara», sade hygieni-kerna, »men de rikas lämnar mycket öfrigt att önska». Det var icke svårt att finna orsakerna till detta. Det för lifvet nödvändiga syret saknades i staden. Man andades en artificiell luft. Lifsmedelstrusterna begagnade sig af de djärfvaste kemiska synteser och producerade konstgjordå viner, grönsaker och frukter, konstgjordt kött och konstgjord mjölk. Dessa saker förorsakade störningar i magen och hjärnan. Miljardörerna voro flint-skalliga vid aderton år. Några förrådde stundom en farlig själssvaghet. Sjuka och oroliga, som de voro, gåivo de kolossala summor till okunniga charlataner, och man fick plötsligt bevittna, hurusom någon föraktlig badare, som gifvit sig till terapevt eller profet, vann medicinskt eller teologiskt rykte i staden. De sinnesrubbades antal växte oupphörligt. Självmorden tilltogo inom de rikare kretsarna och voro ofta åtföljda af vidriga och bisarra omständigheter, som vittnade om en oerhörd sinnets och känslolifvets perversitet.

Ett annat ödesdigert symptom gjorde starkt intryck på sinnena. Katastrofer voro händanefter regelbundet återkommande, blefvo föremål för beräkningar och intogo allt större rum i statistiken. Hvarje dag s pr ungo maskiner, hus sprängdes i luften, fullastade godståg störtade ned på en boulevard, splittrade hela hus, krossadeflera hundra fotgängare, trängde igenom marken och söndermalde ett par våningar med verkstäder och dockor, i hvilka en mängd arbetare voro sysselsatta.

§ 2.

I sydvästra delen af staden, på en höjd, som sedan gammalt kallades Sankt Mikaels skans, utbredde sig en liten park, där några gamla träd ännu sträckte sina. trötta grenar öfver gräsmattorna. På norra sluttningen hade trädgårdsingeniörer anlagt ett vattenfall, grottor, en ström, en liten sjö med öar. Därifrån kunde man se hela staden med sina gator, boulevarder och torg,; sina många tak och kupoler, sina luftbanor, sina människomassor, som gingo höljda i tystnad och liksom förtrollade genom afståndet. Denna park var det sundaste stället i hufvudstaden. Rökmolnen skymde där icke bort himlen, och dit förde man barnen att leka. Om sommaren brukade biträden från kontoren och laboratorierna i trakten sitta där och hvila sig en stund efter sin frukost utan att störa den fridfulla ensligheten.

En junidag vid tolftiden kom en telegrafist, Caro-line Meslier, och satte sig på en bänk längst ut på norra terrassen. För att vederkvicka sina ögon med en smula grönska vände hon ryggen åt staden. Carolina var mörk méd i rödt skiftande ögon, groft byggd och säflig och tycktes vara mellan tjugufem och tjuguåtta år. Nästan genast satte sig en bokhållare vid elek-tricitetstrusten, George Clair, vid hennes sida. Han var blond, smal och spänstig och hade kvinnligt fina drag. Han var knappast äldre än hon och föreföll yngre. De träffades nästan dagligen på detta ställe, kände sym-pati för livar andra och funno ¡nöja i att språka tillsammans. Emellertid hade deras samtal aldrig någonting af ömhet, tillgifvenhet eller förtrolighet. Caroline skulle kanske, ehuru det hade

händt henne förr, att hon ångrat sitt förtroende, hafva visat sig mera öppenhjärtig, men George .Clair var alltid ytterst reserverad både i sitt tal och i sitt sätt. Han gaf samtalet ständigt en rent intellektuell prägel och sökte hålla det till allmänna ämnen, ehuru han för öfrigt uttalade sig om allting med den mest of ö r b lo miner ade frihet.

Han talade gärna med henne om samhällets organisation och arbetsvillkoren.

»Rikedomen», sade han, »är ett af medlen att lefva lycklig. De hafva gjort den till tillvarons enda mål.»

Och detta sakernas tillstånd tycktes dem båda af-skyvärdt.

De återkommo ständigt till vissa vetenskapliga ämnen, med hvilka de voro förtrogna.

I dag talade de om kemiens utveckling.

»Från det ögonblick», sade Clair, »då man såg ra-diulm förvandla sig till helium, upphörde man att tala öm de enkla ämnenas oföränderlighet. Så upphäfdes alla dessa gamla lagar om de enkla förhållandena och materiens beständighet.»

»Det finns i alla fall kemiska lagar», sade hon.

Ty såsom kvinna hade hon behof af att tro.

Han återtog nonchalant:

»Men då man kan skaffa sig radium i tillräcklig mängd, äger vetenskapen ojämförliga analyseringsmedel. Iledan nu skönjer man i de så kallade enkla ämnena sammansättningar af en oerhörd rikedom, och man upptäcker hos materien krafter, som tyckas tilltaga just i förhållande till sin finhet.»Under det de talade, kastade de brödsmulor till fåglarna. Barn sprungo och lekte omkring dem.

Nu gick lian öfver till ett annat ämne:

»Den här ås>en», sade han, »var på den posttertiära tiden bebodd af vilda hästar. När de gräfde här i fjol för vattenledningar, hittade de ett tjockt lager af lie-mionusben.»

Hon ville bra gärna veta, om människan redan fram-trädt under denna tidiga period.

Han sade henne, att människan jagade hemionus-djuret, innan hon försökte tämja det.

»Människan», tilläde han, »var först jägare och blef sedan herde, åkerbrukare, industriidkare... Och dessa olika kulturskeden följde på hvarandra genom en tidrymd, som människoanden icke kan fatta.»

Han såg på sin klocka.

Caroline frågade, om det redan var tid att återvända till kontoret,

»Nej», sade han, »klockan är bara half ett.»

En liten flicka gjorde sandkakpr invid bänken,- där de sutto. En pojke på sju å åtta år sprang hoppande förbi dem. Medan hans mor satt på en soffa i närheten och ¡sydde, lekte han ensam skenande häst, och med den förmåga af illusion,- som barn hafva, föreställde han sig, att han på gamma gång var hästen och de förföljande och de som förfärade flydde för honom. Han sprattlade och skrek: »Tag fast honom! Tag fast honom! Hästen är vild; han har tagit betslet mellan tänderna..»

Caroline frågade:

»Tror ni,- att människorna voro lyckliga förr i världen ?»

Den andre svarade:»De ledo mindre, när de voro yngre. De gjorde som den här lille gossen: de lekte. De lekte konster, dygder, laster, hjältemod, tro, vällust. De hade illusioner, ,som förströdde dem- De ställde till oväsen, de hade roligt. Men nu •..»

Han afbröt sig och såg åter på klockan.

Gossen, som sprang, fick foten i flickans spann och föll ,rak lång till marken. Han' låg en stund orörlig, sedan

reste lian sig på händerna. Hans panna svällde, hans mun vidgades,, och plötsligt brast han ut i snyft-ningar. Hans mor skyndade till, men Caroline hade redan lyft upp honom och torkade nu hans ögon och mun med sin näsduk. Gossen snyftade ännu. Clair tog honom i sina armar.

»Seså, gråt inte, min gosse! Jag skall tala om en historia, ‚för dig.»

»En fiskare, som kastat ut sina nät i hafvet, fick upp en liten tillsluten kopparflaska. Han öppnade den med sin knif. Då kom det ut en rök, som steg ända upp rnot molnen, och den röken tätnade och tätnade till en jätte, som nyste så häftigt, att hela världen upplöste sig i stoft...»

Clair tystnade, skrattade torrt och öfverlämnade hastigt gossen till hans mor. Sedan tittade han åter på klockan, lade sig på knä på soffan med armarna ‚på ryggstödet och betraktade staden.

Så långt ögat kunde nå, reste sig husmassorna i sin miniatyrartade väldighet.

Caroline såg åt samma håll.

»Så vackert väder det är», sade hon, »Solen lyser och förvandlar dunsterna vid horisonten till guld. Det ledsammaste med civilisation är, att man skall vara be-röfvad dagsljuset.»Han svarade icke. Hans blick var oafvändt lastad på en viss punkt af staden.

Efter några sekunders tystnad sågo de, att en sorts tragisk dimma uppsteg i den rikaste stadsdelen på ungefär tre kilometers afstånd på andra sidan floden. Ett ögonblick därefter kördes ända till dem en stark knall, och en väldig rökpelare uppsteg mot den klara himlen. Och småningom fylldes luften af ett omärkligt sorl, som var flera tusen människors rop. Helt nära dem i parken hördes rop af röster.

»Hvad är det, som springer i luften?»

Häpenheten var stor, ty ehuru katastrofer ofta före-kommo, hade man aldrig sett någon så häftig explosion, och hvar och en förstod, att något fruktansvärdt måstel hafva händt.

Man försökte bestämma platsen för olyckan. Man nämnde kvarter, gator, diverse byggnader, klubbar, teatrar, butiker. De topografiska upplysningarna blefvo allt noggrannare, och slutligen sade man:

»Det är ståltrusten, som sprungit i luften.»

Clair stoppade in sin klocka.

Caroline betraktade honom med spänd uppmärksamhet, och hennes ögon fylldes af förvåning.

Slutligen hviskade hon i hans öra:

»Ni visste det? Ni väntade det?... Är det ni, som...»

Han svarade mycket lugnt:

»Denna stad måste förgås.»

Hon återtog med drömmande mildhet:

»Jag tror det också.»

Och de återvände båda lugnt till sitt arbete.§ 3.

Från den dagen följde under en hel vecka det ena anarkistattentatet ¡oafbrutet på det andra. Offren voro talrika, och nästan alla tillhörde de fattigare klasserna. Dessa brott väckte allmänt ogillande. Det var bland tjänare, världshusvärdar, bodbetjänter och det som trusterna lämnat kvar af småhandlare, som harmen lifligast tog sig uttryck. I arbetarekvarteren hörde man kvinnOr yrka på de ovanligaste straff för dynamitarderna. (Man kallade dem så med en gammal benämning, som passade ganska illa, ty för dessa okända kemister var dynamiten ett oskyldigt ämne, som kunde duga att förstöra myrstackar med, och de höllo det för en barnlek att antända nitroglycerin med en tändsats af knallsyradt kvicksilf-ver.) Affärerna upphörde plötsligt, och de mindre rika kände sig först träffade. De talade öm att själfva ut-kräfva rättvisa på anarkisterna. Men fabriksarbetarnä förhöllo

sig alltjämt fientliga eller likgiltiga till våldsåtgärder. Till följd af stagnationen i affärslifvet hotade med ,en förestående arbetsinställelse eller till öch med en till alla verkstäder utsträckt lock-out, hade de att af-gifva ett svar till fackföreningsstyrelsen, hvilken föreslog generalstrejk såsom det kraftigaste medel att påverka arbetsgifvama och den verksammaste hjälpen för reVölutionsmännen. Alla arbetsfacken med undantag af förgyllarna vägrade att upphöra med arbetet.

Polisen företog många häktningar. Trupper, som tillkallats från alla delar af konfederationen, bevakade trusternas byggnader, miljardörernas hotell, de offentliga, lokalerna, bankerna och de stora handelshusen. Fjor-ton dagar gingo utan en enda explosion. Man drog häraf den slutsatsen, att dynamitarderna, efter all sannolikhet endast en handfull personer, kanske ännu färre, samtliga voro dödade, tillfångatagna, gömda eller flyktade. Förtroendet återkom; det återkom först bland de fattigaste. Två å trehundratusen soldater, som voro förlagda i arbetarekvarteren, gjorde, att handel och rörelse kunde fortgå, och man ropade: »Lefve armén!»

De rika, som oroat sig mindre fort, lugnade sig långsammare. Men på börsen utspred hausse-partiet optimistiska nyheter och lyckades med en kraftig ansträngning bromsa baissen. Affärs! i f ve t började åter. De stora tidningarna understödde rörelsen. De visade med patriotisk vältalighet, hurusom det oantastliga kapitalet kunde le åt några fega brottslingars anlopp och huru det allmänna välståndet trots tomma hotelser lugnt fortsatte att stiga. De ..menade uppriktigt, och de vunno sin afsikt. Man glömde attentaten, man förnekade dem. Vid kapplöpningarna om söndagarna voro läktarna fullsatta med damer, som formligen dignade under pärlor och diamanter. Man konstaterade med glädje, att kapitalisterna icke lidit något. På vågplatsen hälsades miljardörerna med hurrarop.

Dagen därefter blefvo sydbangården, petroleumtrus-ten och den underbart härliga kyrka, som uppförts på Thomas Morcellets bekostnad, sprängda i luften. Brandsoldaterna voro beundransvärda i sitt mod och sin själfupp-offring. De manövrerade med automatisk precision sina långa ,järnstegar och klättrade ända upp i trettionde våningen af husen för ätt rycka olyckliga människor ur lågorna, Soldaterna upprätthöllo ordningen på ett förträffligt sätt och fingo dubbel kafferanson. Men dessa nya olycksslag lössläppte åter paniken. Millioner människor,-som .ville resa genast och taga med sig sina pengar,-trängdes ,i de stora kreditbolagen, hvilka, efter tre dagars oafbrutna utbetalningar, stängde sina luckor under folkhopens knorrande. En mängd flyktingar med stora massor af bagage belägrade bangårdarna och stannade tagen. Många, som hade bråd tom att fly till källarna med förråd af lifsmedel, störtade sig öfver speceri- och char-kuteributikerna, som bevakades af soldater med påskruf-vade bajonetter. De offentliga myndigheterna yisade energi. Nya häktningar företogos, och tusentals påbud utfärdades mot de misstänkta.

Under de tre följande veckorna inträffade ingen ny olycka. Det gick ett rykte, att man hittat bomber i operasalongen, i rådhusets källare och vid en af börsens kolonner.' Men man fick snart veta, att det var konservlådor, som utlagts af dårar eller dåliga skämtare. En af de misstänkta förklarade sig inför rannsakningsdomaren vara den förnämsta upphofsmannen till de explosioner, hvilka, efter hvad han sade, hade kostat alla hans medbrottslingar lifvet. Dessa bekännelser, som offentliggjordes i tidningarna, bidrogo till att lugna den allmänna stämningen. Det var först mot slutet af rann-sakningen, som domarna kommo under fund med, att de hade framför sig en perison, som förställde sig och icke hade det minsta att göra med något attentat.

De af domstolarna utsedda sakkunniga upptäckte ic'ke något enda fragment, hvaraf de kunde bilda sig en föreställning om de helvétesmfaskiner, som användts vid förstörelseverket. Enligt deras förmodanden kom det nya sprängämnet från den gas, som frigöres ur radium, och män antog, att elektriska yågor, som alstrades af en oscillator af särskild typ, fortplantades genom rymden och orsakade explosionen, men de skickligaste ke-mister kunde icke säga något med säkerhet. Slutligen, en dag funno två poliskonstaplar, då de gingo förbi hotell Meyer, på trottoaren invid en källarglugg ett äggformigt föremål af hvit metall, försedt med en liten kapsel i ena ändan. De togo försiktigt upp det och buro det på sin förmans befallning till stadslaboratoriet. De sakkunniga hade icke väl samlats för att undersöka ägget, förr än detta exploderade och lade salen och kupolen i grus. Alla de sakkunniga omkommo och med dem artillerigeneralen Collin och den ryktbare professor Tiger.

Kapitalistsamhället lät ingalunda nedslå sig af detta nya olycksslag. De stora kreditbolagen öppnade åter sina luckor, tillkännagifvande, att de skulle verkställa sina utbetalningar dels i guld och dels i statspapper. Både penningbörsen och varubörsen beslöto, trots transaktionernas totala upphörande, att icke inställa sina sammanträden.

Emellertid var rannsakningen med de först anhållna afslutad. Måhända skulle de bevis som förelågo emot dem under andra omständigheter synts otillräckliga, men domarnas nit och den allmänna indignationen ersatte, hvad söm brast. Dagen före den dag, då domen skulle falla, sprang ju&titiepalatset i luften. Åttahundra personer omkommo därvid, bland dem en s,tor mängd domare och advokater. Den ursinniga folkmassan trängde in i fängelserna och lynchade fångarna. Den .trupp, som utskickades för att återställa ordningen, mottogs med stenkastning och revolverskott. Flera officerare blefvo neddragna från sina häs,tar och ihjältrampade. Soldaterna gåfvo eld, och flera personer dödades. Ordningsmakten lyckades slutligen återställa lugnet. Dagen därpå sprang banken i luf ten.Sedan ,fick man bevittna oerhörda saker. Fabriksar-betarna, som vägrat att strejka, kastade sig i massor öfvejr staden och satte eld på husen. Hela regementen slöto sig, under anförande af sina officerare, till mord-brännarna, drogo med dem genom staden under afsjun-gande af revolutionära sånger och bcgåfVo sig till doc1 I korna, efter fotogénfat för att gifVa ytterligare näring åt elden. Explosionerna fortsätte i ett kör. En morgon höjde sig plötsligt ett vidunderligt träd, ett fantom till palm af tre kilometers höjd på det jättelika, plötsligt förstörda telegrafhusets plats.

Under det att ena hälften af staden gick upp i lågor, fortsatte, den andra hälften sitt vanliga lif. På morgonen kommo mjölkvagnarna skramlande med sina bleckflaskor. På en öde aveny satt en gammal vägarbetare stödd mot en husvägg med sin butelj mellan benen och tug- ; gado långsamt på litet bröd och sofvol. Trusternas direktörer kvarstannade nästan alla på sin post. Några fullgjorde sin plikt med oskrymtadt hjältemod. Ilafael Box, sonen till en miljardörmartyr, sprang i luften, medan han satt som ordförande i sockertrustens generalför- , samling. Han fick en ståtlig begrafning. Precessionen måste sex gånger taga sig fram öfver högar af spillror och på plankor öfverskrida de instörtade körbanorna.

De rikas vanliga medhjälpare, bokhållare, tjänstemän, mäklare och agenter, förblefvo dem obrottsligt trogna. På förfallodagarna kommo den förolyckade bankens öfverlefvande inkasserare som vanligt med sina växlar. Öfver de upprifna gatorna banade de sig väg in i de rykande husen, och flera af dem omkommo i lågorna under sina inkasseringsförsök.

Man kunde emellertid icke längre hysa några illusioner. Den osynliga fienden var herre i staden. Då-net af detonationerna rådde nu utan afbrott liksom tystnaden, knappt märkbart, men fullt af outsäglig fasa. Som belysningsanordningarna voro förstörda, låg staden hela natten försänkt i mörker, och där begingos våldsdåd, omöjliga att beskrifva. Blott arbetarekvarteren, som voro mindre hemsökta, försvarade sig ännu. Frivilliga bevakningskårer patrullerade. De nedskölo tjufvarna, oeh i alla gathörn stötte man på liflösa kroppar, som lågo i en blodpöl med böjda knän och bakbundna händer, en näsduk för ansiktet och ett plakat på magen.

Det yisade sig omöjligt att undanskaffa spillrorna och begrafva de döda. Snart blef den stank, som liken spridde omkring sig, outhärdlig. Farsoter började härja, otaliga människor bortrycktes, och de öfverlefvande voro försvagade och förslöade. Hungersnöden sköflade nästan allt som återstod. Etthundrafyrtioett dygn efter det första attentatet kommo sex armékårer med fältartilleri och belägringsartilleri. I det fattigaste kvarteret i staden, det enda, som ännu fanns kVar midt i qn ri,ng af rök och lågor, stodo den natten Oaroline och Clair på. taket, till ett högt hus, höllo hvarandra i handen och betraktade hvarandra. Glädjesånger ljödo nere från gatan, där folkmassan, som blifvit tokig, dansade.

»I mörgon blir det slut», sade mannen »och det blir det bä;sta».

Den unga kvinnan med det utslagna håret och det, af eldsvådans sken belysta ansiktet betraktade i from glädje den krets af eld, som blef allt trängre omkring dem:

»Det blir det bästa», sade hon i sin ordnings

Och hon kastade sig i förstörarens armar oeh gaf honom en passionerad kyss.§4.

De andra städerna i förbundet ledo äfven af oroligheter och våldsdåd; därefter återupprättades ordningen. Reformer infördes i institutionerna, och stora förändringar i sederna inträffade, men landet hämtade sig aldrig fullständigt efter förlusten af sin hufvudstad och återvann icke sin forna välmåga. Handel och industri tynade bort. Kulturen lämnade dessa trakter,- som hon länge föredragit framför alla andra. De blefvo ofruktbara och ohälsosamma. Det landområde, som närt så många millioner människor, blef en ödemark. På Sankt Mikaels skans betade vilda hästar i det frodiga gräset.

Dagarna flöto hän som källans våg, och seklerna droppade undan som vattnet från stalaktiternas spetsar. Jägare kommo för att jaga björn på kullarna öfver den glömda staden, herdar förde där sina hjordar i bet, åkermän gingo bakom plogen, trädgårdsmästare odlade sin laktuk i täpporna och ympade sina päronträd. De voro icke rika. De hade ingen konstfärdighet. En vin-ranka, och ett snår af klängrosor klädde deras stugvägg. ett getskinn betäckte deras solbrynta lemmar, och deras kvinnor gjorde sig kläder af den ull de självfva spunnit. Getherdarna formade små djur och mä-nnisko-figurer af lera eller sjöngo sånger om ungmön, som följer sin ,älskare in i skogens gömma, och om getterna, som beta under furornas sus och bäckarnas sorl. Husbonden vredgades på skalbaggarna, som åto upp hans fikon, han uttänkte sinaror för att skydda sina höns för räfven med den långhåriga svansen, och han hällde upp vin till sina grannar och sade:»Drick! Cigalerna ha inte förstört min yinskörd. När de kommo, voro vingårdarna torra.»

Sedermera under tidernas lopp blefvo de med ägodelar fyllda byarna, de af skördar tunga åkrarna plundrade och sköflade af barbariska inkräktare. Landet bytte flera gånger om herrar. Eröfrarna uppförde borgar på kullarna, allt flera fält odlades, kvarnar,' smedjor, garf-verier och väfverier inrättades, vägar framdrogos genom skogar och träsk, och floden började vimla af båtar. Byarna blefvo stora köpingar, sammanslogos och bildade en stad, som skyddade sig med djupa grafvar och höga murar. När den sedan blef hufvudstad i ett stort rike, fick den för trångt inom sina hädanefter obehöf-liga vallar och gjorde af dem gröna promenadplatser.

Den blef rik och tillväxte öfver måttan. Man tyckte aldrig, att husen voro nog höga. Man byggde ständigt på dem och uppförde byggnader med trettio till fyrtio våningar, i hvilka kontor, butiker, banker och bolagslo-kaler lågo öfver hvarandra, och man gräfde sig allt djupare ned i jorden för att anlägga källare och tunnlar. Femton millioner människor arbetade i jättestaden.